

MALAYSIA

**PENYATA RASMI PARLIMEN
DEWAN RAKYAT**

**PARLIMEN KEDUA BELAS
PENGAL KELIMA
MESYUARAT PERTAMA**

K A N D U N G A N

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

(Halaman 1)

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

(Halaman 18)

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2011) 2012

Jawatankuasa:-

Jadual:-

Maksud B.10, B.11 dan B.12	(Halaman 23)
Maksud B.22	(Halaman 38)
Maksud B.23	(Halaman 38)
Maksud B.25	(Halaman 40)
Maksud B.27	(Halaman 50)
Maksud B.28	(Halaman 74)
Maksud B.41	(Halaman 118)
Maksud B.42	(Halaman 129)
Maksud B.46	(Halaman 139)
Maksud B.48	(Halaman 141)
Maksud B.60	(Halaman 141)
Maksud B.62	(Halaman 142)

USUL-USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan Dibebaskan Daripada
Peraturan Mesyuarat

(Halaman 19)

Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011

Jawatankuasa:-

Maksud P.10	(Halaman 23)
Maksud P.21	(Halaman 37)
Maksud P.22	(Halaman 38)
Maksud P.23	(Halaman 38)
Maksud P.24	(Halaman 40)
Maksud P.27	(Halaman 50)
Maksud P.28	(Halaman 74)
Maksud P.29	(Halaman 89)
Maksud P.30	(Halaman 110)
Maksud P.32	(Halaman 118)
Maksud P.42	(Halaman 129)
Maksud P.45	(Halaman 134)
Maksud P.46	(Halaman 139)
Maksud P.47	(Halaman 140)
Maksud P.48	(Halaman 141)
Maksud P.60	(Halaman 141)
Maksud P.62	(Halaman 142)

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

1. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Datuk Seri Panglima Pandikar Amin Haji Mulia, P.S.M., S.P.D.K., S.U.M.W., P.G.D.K., J.S.M., J.P.
2. Yang Berhormat Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, P.J.N., P.B.S. J.B.S., J.S.M. (Santubong) – PBB
3. “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Ronald Kiandee, A.S.D.K., P.G.D.K. (Beluran) – UMNO

MENTERI

1. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Kewangan, Dato' Sri Mohd. Najib bin Tun Abdul Razak, D.U.P.N., S.S.A.P., S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., P.N.B.S., D.U.B.C.(T). (Pekan) – UMNO
2. “ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pelajaran, Tan Sri Dato' Haji Muhyiddin bin Mohd. Yassin, P.S.M., S.P.M.P., S.P.M.J., S.M.J., P.I.S., B.S.I. (Pagoh) – UMNO
3. Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Dr. Koh Tsu Koon – *Senator*
4. “ Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi, Tan Sri Bernard Giluk Dompok, P.S.M., S.P.D.K. (Penampang) – UPKO
5. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Seri Mohamed Nazri Abdul Aziz, S.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. (Padang Rengas) – UMNO
6. “ Menteri Dalam Negeri, Dato' Seri Hishammuddin bin Tun Hussein, S.P.M.P., S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.J. (Sembrong) – UMNO
7. “ Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan, Dato' Seri Utama Dr. Rais Yatim, S.J.M.K., S.S.A.P., S.P.N.S., D.S.N.S. (Jelebu) – UMNO
8. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Nor Mohamed bin Yakcop, (Tasik Gelugor) – UMNO
9. “ Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Dato' Sri Peter Chin Fah Kui, S.S.A.P., P.G.B.K., P.B.S., A.B.S. (Miri) – SUPP
10. “ Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Dato' Seri Haji Mohd. Shafie bin Haji Apdal, D.S.A.P., P.G.D.K., D.M.S.M. (Semporna) – UMNO
11. “ Menteri Pengajian Tinggi, Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin, D.S.P.N., S.M.J., P.I.S. (Pasir Gudang) – UMNO
12. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato' Sri Mustapa bin Mohamed (Jeli) – UMNO
13. “ Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Seri Dr. Maximus Johnity Ongkili, A.S.D.K., J.P. (Kota Marudu) – PBS
14. “ Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Dato' Seri Douglas Uggah Embas (Betong) – PBB
15. “ Menteri Pelancongan, Dato' Sri Dr. Ng Yen Yen, D.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.K., D.P.M.P., P.J.K. (Raub) – MCA
16. ” Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Datuk Seri Noh bin Haji Omar, D.G.S.M., D.P.M.S., D.M.S.M., K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P. (Tanjong Karang) – UMNO
17. “ Menteri Pertahanan, Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi, D.M.S.M., S.S.A.P., P.P.T., P.J.K. (Bagan Datok) – UMNO

18. Yang Berhormat Menteri Kerja Raya, Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor, D.S.N.S., D.S.A.P., A.N.S., J.P., D.G.S.M (Tampin) – UMNO
19. “ Menteri Kesihatan, Dato’ Seri Liow Tiong Lai, D.G.S.M., S.S.A.P., D.I.M.P., S.M.P., (Bentong) – MCA
20. “ Menteri Belia dan Sukan, Dato’ Sri Ahmad Shabery Cheek (Kemaman) – UMNO
21. “ Menteri Sumber Manusia, Datuk Seri Dr. S. Subramaniam, D.G.S.M (Segamat) – MIC
22. “ Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, Dato’ Sri Ismail Sabri bin Yaakob, D.I.M.P., D.M.S.M., A.D.K. (Bera) – UMNO
23. “ Menteri Kewangan II, Dato’ Seri Haji Ahmad Husni Mohamad Hanadzlah, P.P.T., A.M.P. (Tambun) – UMNO
24. “ Menteri Pengangkutan, Dato’ Seri Kong Cho Ha (Lumut) – MCA
25. “ Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Dato’ Sri Shahrizat binti Abdul Jalil, S.S.A.P., D.G.P.N., D.I.M.P. – *Senator*
26. “ Menteri Luar Negeri, Dato’ Sri Anifah bin Aman, S.S.A.P. (Kimanis) – UMNO
27. “ Menteri Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Dato’ Raja Nong Chik bin Raja Zainal Abidin, D.P.T.J. – *Senator*
28. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Mejar Jeneral (B) Dato’ Seri Jamil Khir Baharum, P.S.A.T., D.I.M.P., D.S.N.S., D.S.D.K., P.A.T., J.S.M., K.A.T., K.M.N., A.M.K., P.J.M. – *Senator*
29. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Sri Idris Jala – *Senator*
30. “ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Seri Chor Chee Heung, D.G.S.M., S.S.A.P (Alor Setar) – MCA
31. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ G. Palanivel – *Senator*

TIMBALAN MENTERI

1. Yang Berhormat Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup (Pensiangan) – PBRs
2. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Liew Vui Keong, P.G.D.K., A.D.K., J.P. (Sandakan) – LDP
3. “ Timbalan Menteri Pertahanan, Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad (Mersing) – UMNO
4. “ Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I, Dato’ Joseph Salang anak Gandum (Julau) – PRS
5. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah II, Datuk Joseph Entulu anak Belaun (Selangau) – PRS
6. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani I, Dato’ Wira Mohd. Johari bin Baharum, S.I.M.P., D.S.D.K., D.M.S.M., D.I.M.P., D.S.M., A.M.K., B.K.M., P.J.K., J.P. (Kubang Pasu) – UMNO
7. ” Timbalan Menteri Dalam Negeri I, Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., B.K.T., J.P. (Masjid Tanah) – UMNO
8. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Dr. Mashitah binti Ibrahim – *Senator*

9. Yang Berhormat Timbalan Menteri Kerja Raya, Dato' Yong Khoo Seng, D.S.P.N., K.M.N. (Stampin) – SUPP
10. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan II, Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim (Batang Lupa) – PBB
11. “ Timbalan Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Dato' Noriah binti Kasnon, S.M.S., P.J.K., D.M.S.M., D.S.A.P (Sungai Besar) – UMNO
12. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri II, Dato' Jacob Dungau Sagan, P.S.B.S., J.B.S., K.M.N., P.P.B., P.P.N. (Baram) – SPDP
13. “ Timbalan Menteri Pelajaran I, Datuk Dr. Wee Ka Siong, D.M.S.M. (Ayer Hitam) – MCA
14. “ Timbalan Menteri Pengangkutan II, Tuan Jelaing anak Mersat (Saratok) – SPDP
15. “ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Haji Fadillah bin Yusof, P.G.B.K., (Petra Jaya) – PBB
16. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan I, Dato' Tan Lian Hoe, D.P.M.P. (Gerik) – GERAKAN
17. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Devamany a/l S. Krishnasamy, S.M.P., P.P.T. (Cameron Highlands) – MIC
18. “ Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar, Datuk Saravanan a/l Murugan (Tapah) – MIC
19. “ Timbalan Menteri Luar Negeri I, Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu – *Senator*
20. “ Timbalan Menteri Pengajian Tinggi I, Datuk Dr. Hou Kok Chung (Kluang) – MCA
21. “ Timbalan Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi I, Dato' Hamzah bin Zainudin, D.P.M.P., D.P.T.J., K.M.N., A.M.P., P.P.T., J.P. (Larut) – UMNO
22. “ Timbalan Menteri Pengajian Tinggi II, Dato' Saifuddin bin Abdullah, D.S.A.P., D.P.M.P., D.S.M. (Temerloh) – UMNO
23. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah I, Dato' Haji Hasan bin Malek, D.S.N.S., D.M.S.M., D.S.M., J.P., K.M.N., A.M.N., P.M.C., P.J.K., B.K.C., (Kuala Pilah) – UMNO
24. “ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dato' Maznah binti Mazlan – *Senator*
25. “ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Seri Panglima Haji Lajim bin Haji Ukin, P.G.D.K., S.P.D.K., J.M.N., J.P. (Beaufort) – UMNO
26. “ Timbalan Menteri Pengangkutan I, Datuk Abdul Rahim bin Bakri (Kudat) – UMNO
27. “ Timbalan Menteri Kewangan I, Datuk Dr. Awang Adek Hussein, D.M.S.M., D.J.M.K., S.I.M.P., D.P.M.K., D.C.S.M., J.S.M. – *Senator*
28. ” Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Datuk Heng Seai Kie, D.M.S.M. – *Senator*
29. “ Timbalan Menteri Kesihatan, Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin, P.G.D.K., A.D.K. (Papar) – UMNO
30. “ Timbalan Menteri Pelajaran II, Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi, P.I.S. (Batu Pahat) – UMNO
31. “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan I, Dato' Razali bin Haji Ibrahim (Muar) – UMNO

32. " Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri I, Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir (Jerlun) – UMNO
33. " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Haji Ahmad bin Haji Maslan, D.M.S.M. (Pontian) – UMNO
34. " Timbalan Menteri Dalam Negeri II, Dato' Lee Chee Leong, D.P.M.P., A.M.P. (Kampar) – MCA
35. " Timbalan Menteri Pelancongan, Dato' Dr. James Dawos Mamit, P.S.B.S., P.P.B., P.P.S., P.P.D. (Mambong) – PBB
36. " Timbalan Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi II, Dato' G. Palanivel – *Senator*
37. " Timbalan Menteri Kewangan II, Dato' Donald Lim Siang Chai – *Senator*
38. " Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan II, Datuk Maglin Dennis D'Cruz – *Senator*
39. " Timbalan Menteri Belia dan Sukan II, Tuan Gan Ping Sieu – *Senator*
40. " Timbalan Menteri Luar Negeri II, Datuk Richard Riot anak Jaem, P.J.N., J.B.S., K.M.N. (Serian) – SUPP
41. " Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani II, Datuk Chua Tee Yong, D.P.S.M. (Labis) – MCA

AHLI-AHLI (BN)

1. Yang Berhormat Datuk Aaron Ago anak Dagang (Kanowit) – PRS
2. " Datuk Abd. Rahman Bakri, A.S.A. (Sabak Bernam) – UMNO
3. " Dato' Abd. Rahman Dahlan, D.I.M.P., A.D.K. (Kota Belud) – UMNO
4. " Datuk Seri Panglima Haji Abdul Ghapur Salleh (Kalabakan) – UMNO
5. " Tun Abdullah bin Haji Ahmad Badawi, S.U.M.Z., D.K.1 (Johor), S.P.M.S., S.S.S.J., S.P.S.A., S.S.A.P., S.P.D.K., D.U.N.M., D.P., S.P.N.S., D.G.P.N., D.S.S.A., D.M.P.N., D.J.N., K.M.N., A.M.N. (Kepala Batas) – UMNO
6. " Dato' Seri Dr. Abdullah Md. Zin, D.P.M.T. (Besut) – UMNO
7. " Dato' Abdul Manan Ismail, D.I.M.P., P.K.C. (Paya Besar) – UMNO
8. " Datuk Abdul Wahab Dolah (Igan) – PBB
9. " Dato' Paduka Abu Bakar bin Taib, D.H.M.S., D.S.D.K., S.D.K., K.M.N., B.C.K., P.J.K., (Langkawi) – UMNO
10. " Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., P.J.K. (Jasin) – UMNO
11. " Tuan Haji Ahmad Lai Bujang, A.B.S. (Sibuti) – PBB
12. " Datuk Alexander Nanta Linggi (Kapit) – PBB
13. " Dato' Sri Azalina Dato' Othman Said, S.P.M.P. (Pengerang) – UMNO
14. " Yang Berhormat Dato' Seri Haji Azmi Khalid, D.P.M.P., S.M.P., P.J.K. (Padang Besar) – UMNO
15. " Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed, D.M.S.M., A.M.N., P.I.S. (Sekijang) – UMNO
16. " Datuk Billy Abit Joo, K.M.N. (Hulu Rajang) – PRS
17. " Datuk Bung Moktar bin Radin (Kinabatangan) – UMNO
18. " Tuan Ding Kuong Hiing (Sarikei) – SUPP

19. “ Tan Sri Datuk Seri Dr. Fong Chan Onn, D.G.S.M., D.M.S.M.
(Alor Gajah) – MCA
20. “ Datuk Halimah binti Mohd. Sadique, P.J.N., P.I.S. (Tenggara) – UMNO
21. “ Ir. Haji Hamim bin Samuri (Ledang) – UMNO
22. “ Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah (Limbang) – PBB
23. “ Dato’ Henry Sum Agong (Lawas) – PBB
24. “ Datuk Wira Ir. Haji Idris bin Haji Haron, D.M.S.M., D.S.M., D.C.S.M
(Tangga Batu) – UMNO
25. “ Dato’ Ismail bin Abd. Muttalib, D.I.M.P., S.A.P., A.A.P., A.M.P., P.K.C.
(Maran) – UMNO
26. “ Datuk Ismail Kasim, D.P.M.P., S.M.P., A.M.P. (Arau) – UMNO
27. “ Dato’ Haji Ismail bin Mohamed Said (Kuala Krau) – UMNO
28. “ Dato’ Seri Dr. Jamaluddin Mohd. Jarjis, S.I.M.P., D.I.M.P., S.A.P.
(Rompin) – UMNO
29. “ Tan Sri Datuk Seri Joseph Pairin Kitingan (Keningau) – PBS
30. “ Datuk Juslie Ajirol (Libaran) – UMNO
31. “ Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan (Hulu Selangor) - MIC
32. “ Tuan Khairy Jamaluddin (Rembau) – UMNO
33. “ Tuan Liang Teck Meng (Simpang Renggam) – GERAKAN
34. “ Dato’ Lilah bin Yasin, D.S.N.S. (Jempol) – UMNO
35. “ Datin Linda Tsen Thau Lin (Batu Sapi) – PBS
36. “ Datuk Dr. Marcus Mojigoh, P.G.D.K., J.S.M., A.D.K., B.S.K. (Putatan)
– UPKO
37. “ Tuan Masir Kujat, P.P.B. (Sri Aman) – PRS
38. “ Datuk Matulidi Jusoh, P.P.N., P.J.K. (Dungun) – UMNO
39. “ Datuk Md. Sirat Abu, D.M.S.M., K.M.N., B.K.T., P.J.K., J.P. (Bukit Katil)
– UMNO
40. “ Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz (Sri Gading) – UMNO
41. ” Dato’ Dr. Mohamad Shahrum Osman, D.I.M.P., A.M.P. (Lipis) – UMNO
42. “ Dato’ Mohd. Jidin Shafee, D.P.M.T., D.M.S.M., K.M.N., A.M.N. (Setiu)
– UMNO
43. “ Datuk Mohd. Nasir Ibrahim Fikri, D.M.P.T. (Kuala Nerus) – UMNO
44. “ Tuan Haji Mohd. Nor Othman, A.M.N., P.J.C., P.J.K. (Hulu Terengganu)
– UMNO
45. “ Tuan Mohd. Nizar Haji Zakaria, A.M.P. (Parit) – UMNO
46. “ Dato’ Seri Mohd. Radzi Sheikh Ahmad (Kangar) – UMNO
47. “ Dato’ Sri Ir. Mohd. Zin bin Mohamed, D.P.M.S., D.P.T.J., S.S.A.P., J.P.
(Sepang) – UMNO
48. “ Dato’ Sri Dr. Muhammad Leo Michael Toyad Abdullah, P.N.B.S.,
P.G.B.K., J.B.S. (Mukah) – PBB
49. “ Puan Hajah Nancy Shukri (Batang Sadong) – PBB
50. “ Datuk Hajah Norah Abd. Rahman (Tanjong Manis), P.J.N. – PBB
51. “ Dato’ Noraini binti Ahmad (Parit Sulong) – UMNO

52. " Datuk Nur Jazlan Mohamed (Pulai) – UMNO
53. " Dato' Seri Ong Ka Chuan, S.P.M.P., D.P.M.P., P.M.P. (Tanjong Malim) – MCA
54. " Sri Dato' Seri Ong Ka Ting, P.M.N., S.P.M.P., D.P.M.S., D.P.M.P. (Kulai) – MCA
55. " Dato' Sri Ong Tee Keat, P.J.N., S.M.S. (Pandan) – MCA
56. " Tan Sri Rafidah Aziz, S.M.P.T., S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar) – UMNO
57. " Datuk Raime Unggi (Tenom) – UMNO
58. " Tuan Haji Salleh Kalbi, A.D.K., B.K.M., P.J.K. (Silam) – UMNO
59. " Datuk Sapawi Ahmad Wasali (Sipitang) – UMNO
60. " Datuk Seri Utama Shahrir bin Abdul Samad (Johor Bahru) – UMNO
61. " Dato' Shamsul Anuar Nasarah, D.P.M.P., S.M.S., P.P.N., P.P.T. (Lenggong) – UMNO
62. " Datuk Siringan Gubat (Ranau) – UPKO
63. " Dato' Sri Sulaiman Abdul Rahman bin Abdul Taib (Kota Samarahan) – PBB
64. " Tan Sri Datuk Seri Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar, P.M.N., S.P.M.K., S.P.M.J., D.P.P.N., D.G.S.M., S.P.D.K., D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Kota Tinggi) – UMNO
65. " Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman, D.P.M.P., D.M.S.M., K.M.N., A.M.P., J.P. (Pasir Salak) – UMNO
66. " Puan Tan Ah Eng (Gelang Patah) – MCA
67. " Tuan Teng Boon Soon (Tebrau) – MCA
68. " Datuk Seri Tengku Adnan Tengku Mansor, S.S.A.P. (Putrajaya) – UMNO
69. " Tan Sri Tengku Azlan ibni Sultan Abu Bakar, S.P.T.J., D.S.A.S. (Jerantut) – UMNO
70. " Tengku Razaleigh Hamzah (Gua Musang) – UMNO
71. " Dato' Seri Tiong King Sing (Bintulu) – SPDP
72. " Datuk Tiong Thai King, P.G.B.K. (Lanang) – SUPP
73. " Datuk Dr. Tekhee @ Tiki anak Lafe, D.M.S.M. (Mas Gading) – SPDP
74. " Datuk Wee Jeck Seng (Tanjong Piai) – MCA
75. " Datuk Seri Panglima Wilfred Mojilip Bumburing, S.P.D.K., P.G.D.K., P.J.N., J.S.M., J.P. (Tuaran) – UPKO
76. " Tuan William @ Nyallau anak Badak, P.B.B., P.P.S. (Lubok Antu) – PRS
77. " Datuk Haji Yusof Haji Mahal, D.M.S.M. (Labuan) – UMNO
78. " Dato' Sri Haji Zulhasnan bin Rafique, D.I.M.P., A.M.N., (Setiawangsa) – UMNO

AHLI-AHLI (PKR)

1. Yang Berhormat Tuan Haji Ab. Aziz Ab. Kadir (Ketereh)
2. " Tan Sri Dato' Seri Abdul Khalid bin Ibrahim, D.P.M.S., D.S.A.P., P.S.M. (Bandar Tun Razak)
3. " Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid (Kuala Langat)
4. " Tuan Ahmad Kasim (Kuala Kedah)

5.   "   Tuan Amran bin Ab. Ghani (Tanah Merah)
6.   "   Dato' Seri Anwar Ibrahim (Permatang Pauh)
7.   "   Tuan Azan Ismail (Indera Mahkota)
8.   "   Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua (Batu)
9.   "   Puan Fuziah Salleh (Kuantan)
10.   "   Tuan Gwo Burne Loh (Kelana Jaya)
11.   "   Tuan Hee Loy Sian (Petaling Jaya Selatan)
12.   "   Dato' Johari Abdul, D.S.D.K., (Sungai Petani)
13.   "   Dato' Kamarul Baharin Abbas, D.S.S.A. (Telok Kemang)
14.   "   Dr. Lee Boon Chye (Gopeng)
15.   "   Tuan Mohamed Azmin Ali (Gombak)
16.   "   Tuan Mohd. Yusmadi Mohd. Yusoff (Balik Pulau)
17.   "   Puan Nurul Izzah Anwar (Lembah Pantai)
18.   "   Dato' Rashid Din, S.M.K., D.I.M.P. (Merbok)
19.   "   Tuan R. Sivarasa (Subang)
20.   "   Dato' Saifuddin Nasution Ismail (Machang)
21.   "   Tuan S. Manickavasagam (Kapar)
22.   "   Tuan William Leong Jee Keen (Selayang)
23.   "   Puan Hajah Zuraida Kamaruddin (Ampang)

AHLI-AHLI (DAP)

1.   Yang Berhormat Tuan Charles Anthony Santiago (Klang)
2.   "   Tuan Chong Chieng Jen (Bandar Kuching)
3.   "   Puan Chong Eng (Bukit Mertajam)
4.   "   Tuan Chow Kon Yeow (Tanjong)
5.   "   Tuan Er Teck Hwa (Bakri)
6.   "   Tuan Fong Kui Lun (Bukit Bintang)
7.   "   Puan Fong Po Kuan (Batu Gajah)
8.   "   Tuan Gobind Singh Deo (Puchong)
9.   "   Tuan Hiew King Cheu (Kota Kinabalu)
10.   "   Tuan Jeff Ooi Chuan Aun (Jelutong)
11.   "   Tuan John Fernandez (Seremban)
12.   "   Tuan Liew Chin Tong (Bukit Bendera)
13.   "   Tuan Lim Guan Eng (Bagan)
14.   "   Tuan Lim Kit Siang (Ipoh Timur)
15.   "   Tuan Lim Lip Eng (Segambut)
16.   "   Tuan Loke Siew Fook (Rasah)
17.   "   Tuan M. Kulasegaran (Ipoh Barat)
18.   "   Tuan M. Manogaran (Telok Intan)
19.   "   Tuan Nga Kor Ming (Taiping)

20. " Dato' Ngeh Koo Ham (Beruas)
21. " Prof. Dr. P. Ramasamy (Batu Kawan)
22. " Tuan Tony Pua Kiam Wee (Petaling Jaya Utara)
23. " Tuan Karpal Singh (Bukit Gelugor)
24. " Tuan Sim Tong Him (Kota Melaka)
25. " Tuan Tan Kok Wai (Cheras)
26. " Dr. Tan Seng Giaw (Kepong)
27. " Puan Teo Nie Ching (Serdang)
28. " Puan Teresa Kok Suh Sim (Seputeh)
29. " Tuan Wong Ho Leng (Sibu)

AHLI-AHLI (PAS)

1. Yang Berhormat Dato' Seri Haji Abdul Hadi Awang (Marang)
2. " Dato' Ab. Halim bin Ab. Rahman, D.P.M.K. (Pengkalan Chepa)
3. " Tuan Che Uda bin Che Nik, B.C.K., A.M.N. (Sik)
4. " Dr. Che Rosli Che Mat (Hulu Langat)
5. " Dr. Dzulkefly Ahmad (Kuala Selangor)
6. " Dato' Kamaruddin Jaffar, B.C.M., D.S.N.S. (Tumpat)
7. " Tuan Khalid Abd. Samad (Shah Alam)
8. " Dato' Mahfuz bin Haji Omar, D.S.D.K., (Pokok Sena)
9. " Dato' Seri Ir. Mohammad Nizar bin Jamaluddin (Bukit Gantang)
10. " Tuan Haji Mohd. Abdul Wahid bin Endut (Kuala Terengganu)
11. " Tuan Mohd. Firdaus bin Jaafar (Jerai)
12. " Dr. Mohd. Hatta Md. Ramli (Kuala Krai)
13. " Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman (Pendang)
14. " Tuan Mohd. Nasir bin Zakaria (Padang Terap)
15. " Tuan Muhammad bin Husin (Pasir Puteh)
16. " Dr. Mujahid Yusof Rawa (Parit Buntar)
17. " Tuan Haji Nasharuddin Mat Isa (Bachok)
18. " Tuan Salahuddin Haji Ayub (Kubang Kerian)
19. " Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud (Kota Raja)
20. " Puan Siti Zailah Mohd. Yusoff (Rantau Panjang)
21. " Dato' Haji Taib Azamuddin Md. Taib, J.B.S., A.M.N. (Baling)
22. " Dato' Haji Wan Abd. Rahim Wan Abdullah, D.J.M.K. (Kota Bharu)

AHLI (PSM)

1. " Yang Berhormat Dr. M. Jeyakumar Devaraj (Sungai Siput)

AHLI (Bebas)

1.   “   Yang Berhormat Datuk Chua Soon Bui, P.G.D.K. (Tawau) – SAPP
2.   “   Datuk Eric E. Majimbun, P.G.D.K. (Sepanggar) – SAPP
3.   “   Dato' Ibrahim Ali, D.J.M.K., D.P.M.S., D.M.S.M. (Pasir Mas)
4.   “   Tuan Mohsin Fadzil Samsuri (Bagan Serai)
5.   “   Tuan Tan Tee Beng (Nibong Tebal)
6.   “   Tuan Wee Choo Keong, S.M.K. (Wangsa Maju)
7.   “   Dato' Seri Zahrain Mohamed Hashim, D.S.P.N., P.J.K. (Bayan Baru)
8.   “   Dato' Zulkifli bin Noordin (Kulim Bandar Baharu)
9.   “   Tuan N. Gobalakrishnan (Padang Serai)

Kosong

1.   - Tiada - (Titiwangsa)

DEWAN RAKYAT**Ketua Pentadbir Parlimen**

Dato' Ngah Senik

Setiausaha Dewan Rakyat

Datuk Roosme binti Hamzah

Setiausaha Bahagian (Pengurusan Dewan)

Encik Che Seman bin Pachik

PETUGAS-PETUGAS**CAWANGAN PENYATA RASMI (HANSARD)**

Azhari bin Hamzah
Monarita binti Mohd Hassan
Rosna binti Bujairomi
Nurziana binti Ismail
Suriyani binti Mohd. Noh
Aisyah binti Razki
Yoogeswari a/p Muniandy
Nor Liyana binti Ahmad
Zatul Hijanah binti Yahya
Sharifah Nor Asilah binti Syed Basir
Nik Nor Ashikin binti Nik Hassan
Hafilah binti Hamid
Siti Norhazarina binti Ali
Mohd. Shahrul Hafiz bin Yahaya
Mulyati binti Kamarudin
Nor Faraliza binti Murad @ Nordin Alli

Nor Hamizah binti Haji Hassan
Azmir bin Mohd Salleh
Nur Nazihah binti Mohd. Nazir
Noraidah binti Manaf
Mohd. Fairus bin Mohd. Padzil
Mohd. Izwan bin Mohd. Esa
Nor Kamsiah binti Asmad
Siti Zubaidah binti Karim
Aifarina binti Azaman
Noorfazilah binti Talib
Farah Asyraf binti Khairul Anuar
Julia binti Mohd. Johari
Syahila binti Ab Mohd Khalid
Siti Norlina binti Ahmad
Hazwani Zarifah binti Anas
Mohd. Zaidi bin Mahmood

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
PARLIMEN KEDUA BELAS
PENGGAL KELIMA
MESYUARAT PERTAMA

Isnin, 9 April 2012

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi

DOA

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee)
mempengerusikan Mesyuarat]

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. **Tuan Haji Ahmad Lai Bujang [Sibuti]** minta Menteri Pelajaran menyatakan apakah bentuk perancangan yang boleh dilakukan oleh pihak kementerian untuk membuka lebih banyak kolej vokasional atau teknikal ke negeri Sarawak supaya anak tempatan dapat menyambung pelajaran. Cadangan ini dapat membantu kerajaan negeri Sarawak menjayakan SCORE yang memerlukan ramai tenaga kerja teknikal.

Timbalan Menteri Pelajaran II [Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Assalamualaikum warahmatullaahi wabarakaatuh*, salam sejahtera dan salam 1Malaysia. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, KPM telah menyediakan sebanyak enam buah sekolah menengah vokasional dan sebuah sekolah menengah teknik di Sarawak. Sehingga kini, kapasiti sekolah yang ada masih mencukupi untuk menerima permohonan murid dalam bidang teknik dan vokasional. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, masih terdapat 188 kekosongan sebenarnya untuk mereka yang berminat masuk di bidang vokasional dan teknik di Sarawak.

Data KPM sehingga 31 Januari menunjukkan enrolmen murid di sekolah menengah vokasional, sekolah menengah teknik dan kolej vokasional rintis di Sarawak adalah seramai 3,110 orang. Jumlah tersebut masih boleh menampung keperluan murid di negeri Sarawak. KPM telah melaksanakan transformasi pendidikan vokasional secara menyeluruh dan transformasi ini merupakan satu proses perekayasaan melalui penubuhan kolej vokasional bagi menggantikan sekolah menengah vokasional dan memperkenalkan Program Pendidikan Asas Vokasional (PAV) di sekolah harian secara berperingkat-peringkat.

Bagi tujuan tersebut, sebanyak 15 buah sekolah vokasional telah dinaiktarafkan sebagai kolej vokasional di seluruh negara dan 15 buah sekolah menengah kebangsaan melaksanakan Program Pendidikan Asas Vokasional (PAV) secara rintis mulai tahun 2012. Bagi negeri Sarawak, kolej vokasional ialah Sekolah Menengah Vokasional Kuching. Untuk melaksanakan rintis, Program Pendidikan Asas Vokasional (PAV) ialah Sekolah Menengah Kebangsaan Belaga. Terima kasih.

Tuan Haji Ahmad Lai Bujang [Sibuti]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri yang telah menjawab soalan saya tadi. Walaupun lebih kurang 3,000 orang yang berlatih dalam bidang vokasional dan teknikal, saya percaya bahawa SCORE memerlukan tenaga kerja yang mahir dalam bidang teknikal dan akan bermula pada tahun 2015, banyak pelaburan masuk ke SCORE negeri Sarawak. Ini akan memerlukan banyak lagi walaupun vokasional yang ada 3,100 seperti yang diberitahu oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi, keperluan pelabur-pelabur yang akan datang ke negeri Sarawak, yang ditempatkan di Bintulu.

Ini disebabkan Sibuti adalah di antara Bintulu dan Miri yang mana SCORE diletakkan adalah bersesuaian untuk melatih dan mendirikan kolej universiti ataupun kolej vokasional yang akan memberikan peluang kepada masyarakat kita di kawasan Sibuti,

anak-anak tempatan belajar dekat dan tidak memerlukan membayar tambang yang mahal untuk pergi ke Kuching dan kawasan-kawasan yang lain.

Soalan kedua saya Tuan Yang di-Pertua, adakah kementerian boleh melihat keperluan SCORE ini dan mempertimbangkan semula permohonan saya dan rakyat Sibuti agar dapat menempatkan sebuah lagi kolej vokasional ini di Sibuti. Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat. Seperti mana yang saya maklumkan tadi bahawa setakat ini, kita ada 188 kekosongan sebenarnya. Sebagai contohnya Sekolah Menengah Vokasional Matang ada 55 kekosongan; Sekolah Menengah Vokasional Sibu ada sembilan kekosongan; Sekolah Menengah Vokasional Bintulu ada 12 kekosongan dan Sekolah Menengah Teknik Sejingkat ada 112 kekosongan. Akan tetapi setakat ini kita akan melihatlah permohonan Yang Berhormat itu sebab setakat ini kita hanya bercadang membina lapan buah lagi sekolah vokasional yang akan dijadikan sebagai kolej vokasional iaitu di Pasir Puteh, di Kuantan, di Kuala Berang, di Tanjung Piailai, Pekan, Dengkil, Gurun, Pagoh dan Pasir Gudang.

Untuk makluman Yang Berhormat, Pasir Gudang ini ialah kita *convert* daripada sebuah kilang KKM menjadi kolej vokasional tetapi mengkhusus pada bidang marin. Ada dua buah sekolah menengah kebangsaan juga akan *diconvert*, dinaik taraf menjadi sekolah vokasional iaitu Sekolah Menengah Kebangsaan Sultan Abdul Samad di Banting dan juga Sekolah Menengah Kebangsaan Pinang Tunggal iaitu di Sungai Petani. Jadi, kita akan memberi perhatianlah terhadap permohonan Yang Berhormat dari Sibuti itu. Terima kasih.

■ 1010

Dato' Kamaruddin Jaffar [Tumpat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, saya ingin merujuk bahagian soalan awal yang berkaitan dengan perancangan kementerian Tuan Yang di-Pertua iaitu Yang Amat Berhormat Menteri Pelajaran ada mengumumkan bahawa kementerian akan mengadakan siri dialog berkaitan dengan perancangan pendidikan dan pelajaran yang saya dimaklumkan akan bermula pada 29 April ini. Pada masa yang sama Tuan Yang di-Pertua, saya mendapat maklumat yang saya tidak mengesyaki merupakan suatu yang palsu ataupun saya menganggap bahawa laporan saya terima itu betul iaitu bahawa kementerian telah menerbitkan secara amat terhad suatu laporan dalaman yang mengikut maklumat saya bertajuk kalau dalam bahasa Inggeris dengan izin "*Education System Review Malaysia*" yang diterbitkan pada bulan Mac 2012. Akan tetapi maklumat saya mengatakan hanya 12 salinan sahaja dokumen ini yang diterbitkan dan dilabelkan sebagai sulit dan rahsia dan tidak boleh diedarkan dan yang ada peluang untuk melihatnya pun tidak dibenarkan untuk membuat salinan-salinan lebih daripada itu.

Jadi, saya ingin mendapatkan suatu jawapan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri tentang wujudnya dokumen ini dan kalau dokumen ini walaupun saya dimaklumkan ia amat kritikal terhadap sistem dan pelaksanaan sistem pendidikan negara pada hari ini. Akan tetapi dalam konteks dan semangat ingin berdialog ini, adakah tidak baik ataupun lebih baik ia disebarkan ataupun dimaklumkan khususnya kepada Ahli Parlimen kita untuk perbincangan kita selanjutnya dalam membina sistem pelajaran kita ini supaya menjadi lebih baik daripada apa yang ada sekarang, terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat Tumpat. Seperti mana yang telah ditegaskan sebelum daripada ini bahawa sememangnya jawatankuasa untuk mengkaji keseluruhan sistem pendidikan kita ini akan dibuat secara telus iaitu kita akan mengadakan apa yang disebut sebagai *public engagement* yang bermula pada bulan April ini. Oleh sebab itu kita telah pun membuat segala persiapan sebenarnya untuk mengadakan dialog ini dan hasil daripada dialog inilah yang akan dijadikan sebagai perancangan strategik kita dan akan dibentangkan terlebih dahulu kepada Kabinet sebenarnya.

Jadi, sebab itu pada saya tidak timbul ada laporan yang lebih awal seperti mana yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Tumpat cuma barangkali ada pihak-pihak yang menghantar memorandum dan sebagainya, itu saya tidak pastilah. Akan tetapi yang paling jelas dan nyata bahawa kita tetap akan memberikan peluang kepada semua pihak *stakeholders* untuk memberikan pandangan mereka, di samping kita telah pun melantik beberapa orang tokoh yang akan menjadi panel kepada jawatankuasa ini untuk kita memastikan bahawa kita dapat menyediakan laporan yang lebih komprehensif terutamanya

bahawa kita selama ini pun sudah begitu lama tidak melakukan *review* kepada keseluruhan sistem pendidikan negara, terima kasih.

2. Tuan Gwo-Burne Loh [Kelana Jaya] minta Perdana Menteri menyatakan tarikh Suruhanjaya Integriti Agensi Penguatkuasaan (SIAP) akan mula berfungsi dan menerima aduan dari orang ramai terhadap kesalahan agensi penguatkuasaan dan bagaimanakah proses membuat aduan.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Liew Vui Keong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Suruhanjaya Integriti Agensi Penguatkuasaan yang kini dikenali sebagai Suruhanjaya Integriti telah mula beroperasi pada 1 April 2011.

Selaras dengan penguatkuasaan Akta Suruhanjaya Integriti Agensi Penguatkuasaan 2009, Akta 700, setiap aduan yang diterima oleh suruhanjaya ini diuruskan dan diproses oleh Bahagian Pengurusan Aduan. Bahagian ini akan memulakan siasatan awal berhubung aduan yang diterima dan akan dimajukan kepada jawatankuasa aduan untuk keputusan iaitu sama ada dirujuk kepada pihak berkuasa tatatertib, Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM), siasatan sendiri oleh Suruhanjaya Integriti atau ditolak.

Jawatankuasa Aduan akan membawa setiap aduan kepada mesyuarat suruhanjaya untuk tindakan selanjutnya, pengadu akan dimaklumkan tentang status aduan tersebut oleh sekretariat suruhanjaya. Untuk mengemukakan aduan, pengadu boleh hadir sendiri ke pejabat Suruhanjaya Integriti iaitu di tingkat 9, Menara Usahawan Putrajaya ataupun membuat aduan melalui sistem atau talian, e-mel, surat-menyurat ataupun telefon kepada talian aduan iaitu 03-88886618. Maklumat lanjut mengenai proses ini boleh diperoleh dengan melayari laman web rasmi Suruhanjaya Integriti di www.eaic.gov.my, sekian terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Gwo Burne Loh [Kelana Jaya]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Timbalan Menteri. Kerajaan suatu masa dahulu pernah menubuhkan Biro Pengaduan Awam bagi menyelesaikan masalah orang awam. Ribuan masalah diterima tanpa sebarang dakwaan atas kesilapan penjawat awam. Soalan saya adalah sekiranya kuasa pendakwaan tidak diberikan kepada SIAP, sama seperti Biro Pengaduan Awam dahulu, apakah jaminan kerajaan penjenayah daripada SPRM yang bertanggungjawab ke atas kematian Teoh Beng Hock dan anggota polis yang menembak adik Aminurashid akan diadili dan memberi keadilan kepada mangsa, terima kasih. *[Dewan riuh]*

Datuk Liew Vui Keong: Terima kasih kepada Yang Berhormat Kelana Jaya. Yang Berhormat kena sedia faham maklum bahawa dalam siasatan yang diambil oleh pihak Suruhanjaya Integriti ini, maklumat akhirnya adalah memastikan bahawa orang yang kena tuduh itu didakwa di mahkamah ataupun dihadapkan kepada pihak yang berkenaan. Jadi, dalam kes yang telah pun disebutkan oleh Yang Berhormat tadi mengenai pegawai yang menyebabkan kematian Allahyarham Aminurashid itu, pegawai tersebut telah pun didakwa di mahkamah dan pendengaran telah pun dijalankan dan hukuman telah pun dikenakan ke atas pegawai tersebut. Pihak pendakwa raya dan orang yang kena tuduh di dalam kes itu telah pun membuat rayuan ke Mahkamah Tinggi.

Jadi dalam kes ini, pihak Suruhanjaya Integriti telah pun tidak ada peranan lagi kerana kes ini telah pun diperdengarkan di mahkamah. Jadi, memang orang awam kena memberikan keyakinan kepada Suruhanjaya Integriti untuk mereka menyiasat kes-kes salah laku terhadap pegawai penguat kuasa yang telah pun diadukan oleh orang awam. Jadi, ada prosedur yang tertentu di mana aduan itu akan diterima oleh pada mulanya pihak jawatankuasa aduan dan sekiranya terdapat kesalahan yang melibatkan kes rasuah, kes itu akan dirujuk kepada pihak SPRM. Sekiranya ada melibatkan kes di bawah kuasa polis, tatacara jenayah, akan dirujuk kepada polis dan sekiranya tidak ada apa-apa aduan itu akan ditolak. Itu telah pun dijelaskan dalam akta tersebut di mana saya yakin Yang Berhormat Kelana Jaya boleh merujuk kepada akta tersebut untuk mendapatkan prosedur yang telah pun dikatakan di situ, terima kasih Yang Berhormat.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, di sini saya hendak mengalu-alukan kehadiran guru dan para pelajar daripada Sekolah

Menengah Kebangsaan Seri Lipis ke Dewan. *[Tepuk]* Pertamanya, sebenarnya saya hendak mengucapkan tahniah kepada pasukan-pasukan penguatkuasaan ini kerana saya percaya dan hasil daripada kerja kuat mereka dan sifat tanggungjawab dan integriti merekalah baru kita dapat hidup dalam keadaan aman, sejahtera, makmur sekarang ini dan tidak ada masalah.

■ 1020

Saya percaya mereka akan meneruskan kerja mereka walaupun mereka ini tidak kira apa pun risiko yang mereka hadapi untuk memastikan semua rakyat Malaysia termasuklah Yang Berhormat yang bertanya tadi sentiasa selamat dan aman, tidak ada masalah. Jika boleh kita sentiasa bercakap tentang bagaimana hendak menuduh mereka dan sebagainya. Jadi soalan ialah sejauh manakah perlindungan sebenarnya diberi kepada para penguat kuasa ini yang kadang-kadang dalam proses mereka menjalankan tugas itu sentiasa berhadapan dengan risiko.

Contohnya kadang-kadang ada yang terkorban, ada yang cedera dan ada yang cedera kekal seumur hidup. Ada juga kadang-kadang dituduh berbagai-bagai dan dikenakan tuduhan undang-undang dan sebagainya. Jadi apakah sebenarnya perlindungan yang kita beri kepada mereka dulu sebelum kita menuduh mereka ini berbagai-bagai. Terima kasih.

Datuk Liew Vui Keong: Terima kasih kepada Yang Berhormat Lipis. Tuan Yang di-Pertua, kerajaan memang sentiasa menghargai pegawai penguat kuasa dalam menjalankan tugas mereka masing-masing. Ini tidak dapatlah dinafikan dan kita sentiasa juga memberi penghargaan kepada mereka yang telah pun menjalankan tugas yang begitu baik, kadangkala mengorbankan diri mereka dalam tugas mereka masing-masing.

Untuk makluman Yang Berhormat mengenai perlindungan pegawai dan juga kakitangan Suruhanjaya dalam siasatan, di bawah Akta 49, Akta Suruhanjaya Integriti Agensi Penguatkuasa telah pun memberi perlindungan kepada mereka di mana tiada tindakan, guaman, pendakwaan ataupun prosiding boleh dimulakan dalam mana-mana mahkamah terhadap Pesuruhjaya, Ketua Pegawai Eksekutif, pegawai dan kakitangan lain suruhanjaya dan mana-mana anggota pasukan petugas berkenaan dengan apa-apa perbuatan ataupun benda yang dilakukan ataupun dibuat olehnya atas sifat sedemikian dengan syarat bahawa pada masa itu dia telah menjalankan fungsinya dengan suci hati.

Itulah perlindungan yang diberikan kepada pegawai-pegawai tersebut. Selain daripada itu ada juga Akta Perlindungan Pihak Berkuasa Awam 1948 yang boleh terpakai untuk mereka dan juga kepada mereka yang di mana diperlukan perlindungan diberikan di bawah akta-akta yang tertentu. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

3. Tan Sri Tengku Azlan ibni Sultan Abu Bakar [Jerantut] minta Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah menyatakan adakah kerajaan berpuas hati dengan pembangunan keseluruhan di kawasan luar bandar Pahang Barat. Kawasan Pahang Barat masih ketinggalan dalam segi infrastruktur jalan terutamanya di sebelah kawasan Ulu Tembeling.

Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah II [Datuk Joseph Entulu anak Belaun]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Jerantut. Tuan Yang di-Pertua kerajaan sentiasa memberikan perhatian untuk meningkatkan taraf hidup penduduk di kawasan luar bandar dan terpencil termasuk kawasan Pahang Barat supaya mereka turut sama menikmati taraf hidup yang lebih baik. Bagi tempoh tahun 2010 hingga 2012 umpamanya, di bawah Projek Jalan Kampung Tuit ke Kampung Mat Daling, Ulu Tembeling Jerantut Pahang, kerajaan sedang menyiapkan jalan dari Kuala Tahan ke Kampung Pagi sepanjang 26 kilometer dengan anggaran kos sebanyak RM25 juta.

Untuk fasa seterusnya Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah sedang merancang untuk menyambung jalan tersebut dari Kampung Pagi ke Kampung Mat Daling sepanjang 61.3 kilometer dengan anggaran kos sebanyak RM266.3 juta. Projek sambungan ini akan melibatkan pembinaan jalan utama dari Kampung Pagi ke Kampung Mat Daling sepanjang 44 kilometer dengan jajaran keluar ke Kampung Kuala Sat sepanjang 6.3 kilometer dan ke Kampung Bantal sepanjang 11 kilometer.

Di samping itu projek ini juga akan melibatkan pembinaan enam unit jambatan. Apabila keseluruhan projek ini siap nanti ia dijangka akan dapat memberikan manfaat kepada 3,774 orang penduduk di kawasan sekitar. Di samping itu, pihak FELCRA iaitu salah sebuah agensi di bawah kementerian saya, juga ada membina jalan masuk dan kerja-kerja menaik taraf jalan masuk projek perkampungan di Tembeling Tengah, Pahang.

Keseluruhan projek tersebut telah menggunakan peruntukan sebanyak RM97,438. Adalah dipercayai bahawa pembinaan jalan-jalan ini akan menambah rangkaian jalan luar bandar di kawasan berhampiran dan dapat digunakan oleh penduduk-penduduk kampung setempat dan secara tidak langsung ianya membantu menggalakkan pembangunan sosioekonomi di kawasan berhampiran. Sekian, terima kasih.

Tan Sri Tengku Azlan ibni Sultan Abu Bakar [Jerantut]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri yang telah menjawab soalan saya tadi dengan begitu baik. Hanya saya hendak memberi sedikit pandangan di sini dan amat mengharapkan Jalan Kampung Tuit ke Kampung Mat Daling ini dapat disiapkan dengan secepat mungkin. Ini kerana saya adalah Ahli Parlimen yang ketiga waktu jalan ini dijanjikan kepada masyarakat di sebelah Ulu Tembeling. Begitu juga melihatkan masyarakat di Ulu Tembeling ini, mereka adalah terdiri daripada orang-orang yang tua, kerana orang-orang muda sudah banyak keluar daripada kawasan di sebelah Ulu Tembeling.

Itulah harapan saya dan selain daripada itu dengan harga petrol yang begitu tinggi pada hari ini ataupun diesel hendak menggunakan bot itu untuk naik turun antara sebelah Ulu Tembeling ke Jerantut ini memakan belanja yang begitu besar. Kalau tidak silap saya satu bot akan memerlukan tidak kurang daripada RM700 hingga RM800 satu trip. Itulah harapan saya kepada kerajaan untuk memandang serius tentang jalan dari Kampung Tuit ke Kampung Mat Daling, terima kasih.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat daripada Jerantut. Komitmen kementerian ini ialah supaya jalan fasa pertama ini siap mengikut perancangan kita sekarang iaitu siap pada tahun 2014.

Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, kementerian saya telah membuat permohonan supaya fasa kedua iaitu merancang dan seterusnya melaksanakan jalan-jalan dari Kampung Pagi ke Kampung Mat Daling tadi, kita telah kemukakan permohonan ini di dalam *rolling plan* RMKe-10, *rolling plan* kedua.

Akan tetapi pandangan pihak yang tertentu ialah supaya fasa pertama ini yang dijangka siap pada tahun 2014, disiapkan dahulu dan kementerian berjanji akan mengemukakan jalan ini untuk dilaksanakan dan permohonan ini akan kita buat sebelum tamat jalan fasa pertama ini siap nanti. Sekian, terima kasih.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya berhasrat untuk menyatakan pandangan saya berkenaan dengan apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Mulia Jerantut tadi kerana pada Februari 2012, *Discovery Channel* pernah memaparkan perkara yang disebutkan oleh Yang Berhormat Mulia berkenaan dengan kedudukan ekopelancongan *world class value* katanya di Ulu Tembeling dengan izin, di Taman Negara, Ulu Tembeling. Keseluruhan dipaparkan selama 45 minit.

■ 1030

Akan tetapi ditumpukan kepada infrastruktur asas seperti yang dimaksudkan oleh persoalan permulaan tadi, asas tadi. Jadi saya hendak tanya, apakah dasar yang ada oleh Kementerian Luar Bandar, kalau JKR saya boleh faham, tetapi Kementerian Luar Bandar apakah dasar tumpuan dia, masa kita hendak membelanjakan ataupun meluluskan peruntukan untuk jalan-jalan luar bandar sebagaimana ada dalam P.22 yang berbaki melebihi RM2 bilion untuk tahun 2012 ini? Kalau disemak daripada peruntukan asal keseluruhan dalam *rolling plan*, ada RM4 bilion lebih. Persoalan yang sama juga timbul semasa permintaan untuk jalan-jalan kecil di Ranau. Lebih kurang sama. Kementerian tolak kata ini kerja JKR, ini kata kerja kementerian yang lain tetapi yang sebenarnya tiga wakil rakyat yang mewakili kawasan tersebut, perkara itu masih lagi dalam peringkat perancangan, akan ditimbang. Saya harap perkara ini tidak timbul lagilah. Kata 2014 baru hendak disiapkan, saya rasa kalau tidak hendak buat tidak apa, Pakatan Rakyat akan buatlah terima kasih. [Tepuk]

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Tuan Yang di-Pertua, saya persilakan Pakatan Rakyat bermimpi-mimpi tengah harilah. Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, kementerian ini tidak pernah tidak dapat menggunakan secara habis peruntukan yang diagihkan kepada kita. Akan tetapi harus diingat bukan semua projek peruntukan yang diagihkan kepada kementerian ini pelaksanaannya dibuat oleh kita. Bukan. Kadang-kadang peruntukan projek itu di bawah kita tetapi kadang-kadang DID, kadang-kadang JKR yang melaksanakan itu bukan kementerian ini. Jadi kalau pelaksanaan projek itu ada tergendala sekali skala, ada kekangan yang tertentu yang menyebabkan ia tergendala, jadi mestilah kita faham kenapa bukan semata-mata kerana kementerian ini kurang cekap ataupun yang tidak menjalankan tugasnya dengan lancar ataupun dengan licin.

Berkenaan dengan RM2 bilion yang dibangkitkan, setahu saya pada dasarnya kementerian ini sekiranya ada *balance* ataupun baki dari mana-mana projek yang telah misalnya diperuntukkan silingnya RM100 juta tetapi cuma digunakan RM98 juta, baki itu akan dikumpulkan. Kita memang sudah ada senarai untuk projek-projek dan mengikut keutamaan di mana baki ini boleh disalurkan dan tidak pernah sebenarnya peruntukan ini mencukupi. Itulah sebabnya Yang Berhormat, Tuan Yang di-Pertua, memang masih banyak lagi tempat yang belum dapat kita laksanakan pembinaan jalan ataupun infrastruktur asas yang lain. Sekian, terima kasih.

4. Tuan Mohd Firdaus bin Jaafar [Jerai] minta Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan menyatakan rasionalnya mewajibkan pengilang tiga barangan kawalan utama memaparkan logo 1Malaysia pada produk mereka.

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan II [Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim]: Tuan Yang di-Pertua, pemaparan logo 1Malaysia bertujuan memberi kesedaran kepada pengguna mengenai barangan bersubsidi supaya tidak disalahgunakan untuk tujuan keuntungan dan ia juga merupakan salah satu cara untuk kerajaan memaklumkan kepada rakyat bahawa kerajaan memberi subsidi ke atas barangan-barangan tertentu. Jadi pada masa ini hanya gula dan tepung gandum sahaja yang dipaparkan dengan logo 1Malaysia sebab barangan ini adalah secara langsung di bawah KPDNKK.

Pelaksanaan pemaparan logo 1Malaysia ke atas barang kawalan dibuat setelah kementerian mengadakan perbincangan dan mendapat persetujuan dengan pihak pengilang barangan kawalan tersebut. Oleh itu dakwaan bahawa kerajaan mewajibkan pengilang melaksanakan pemaparan logo 1Malaysia adalah tidak benar. Pelaksanaan pemaparan logo 1Malaysia ke atas barang kawalan merupakan hasil persetujuan bersama kerajaan dan pihak pengilang khususnya pengilang gula dan tepung gandum bersubsidi. Pada masa yang sama, pengilang telah bersetuju melaksanakan inisiatif ini bagi membantu kerajaan menyampaikan maklumat berkaitan subsidi dan melaksanakannya sebagai salah satu tanggungjawab sosial korporat mereka. Terima kasih.

Tuan Mohd. Firdaus bin Jaafar [Jerai]: Terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri dan Tuan Yang di-Pertua. Jawapannya seolah-olah rakyat tidak fahamlah seperti mana 'Satu Lagi Projek Barisan Nasional' – lebih kurang samalah. Cumanya itu projek bangunan, ini projek keperluan asas rakyat. Cuma soalan tambahan saya adalah berkaitan dengan kementerian yang sama, berkaitan dengan Kedai 1Malaysia yang juga menjual barang-barang yang agak murah. Isunya apakah Kedai 1Malaysia ini akan mengganggu gugat perjalanan kedai runcit yang dibina sendiri oleh rakyat? Kalau benar kerajaan ingin menghasilkan produk ataupun harga yang murah, kenapa kerajaan tidak menjadikan produk di seluruh kedai-kedai runcit ataupun perusahaan-perusahaan kecil dapat berniaga dengan harga yang murah. Tidak perlu belanja kos yang tinggi untuk projek Kedai 1Malaysia. Pohon jawapan.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Yang Berhormat, kalau Barisan Nasional buat semua tidak betul tetapi di sebelah sana poster pun macam-macam Yang Berhormat. Kami pun pergi ke negeri-negeri pembangkang. Macam-macam juga poster dibuat, tidak ada pula kami mengata sebab kita tahu itulah masing-masing punya kerajaan. Akan tetapi ini Yang Berhormat saya hendak maklum kepada Yang Berhormat, Yang Berhormat tadi mengatakan seakan-akan rakyat tidak faham. Yang Berhormat saya ingin maklumkan satu untuk memaklumkan bahawa barang-barang kami sengaja diadakan logo

1Malaysia satu, Yang Berhormat tadi saya katakan sebagai permulaan untuk memaklumkan kepada rakyat barang-barang ini adalah barang bersubsidi maknanya Yang Berhormat barang-barang subsidi tidak boleh diselewengkan, tidak boleh dibawa ke negara-negara lain, jangan ada ketirisan dan bermacam-macam lagi makna logo ini Yang Berhormat supaya mudah untuk pihak penguat kuasa untuk kita membuatkan kerja-kerja penguatkuasaan.

Oleh sebab Yang Berhormat saya rasa ramai yang boleh mendapati kalau kita pergi ke negara-negara jiran-jiran, boleh juga mendapati, ada nampak juga barang-barang ini yang dengan logo 1Malaysia. Jadi bermakna memudahkan pihak penguat kuasa supaya dapat menjalankan tugas dan di samping itu kita juga ingin memaklumkan kepada rakyat bahawa barang-barang ini adalah barang bersubsidi. Kalau tanpa subsidi Yang Berhormat, harganya akan jauh berbeza daripada harga kalau kita – bermakna kita hendak mengadakan satu perbezaan. Jadi yang tidak ada logo 1Malaysia itu bermakna tidak ada subsidi tetapi yang ada logo 1Malaysia ini kita memang kita hendak rakyat mengetahui ianya adalah barang yang bersubsidi khas untuk membantu rakyat-rakyat kita supaya mengurangkan bebanan perbelanjaan sebab barang ini untuk *consumer* atau *household* ya Yang Berhormat dengan izin.

Jadi satu tadi mengenai KR1M. Sebenarnya saya boleh menjawab Yang Berhormat bahawa soalan ini terkeluar sebab Yang Berhormat seharusnya menumpu kepada yang tadi yang logo 1Malaysia dan juga tepung, gula. Akan tetapi tidak apa Yang Berhormat Menteri saya hendak juga Yang Berhormat puas hati. Saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat bahawa dengan perwujudannya Kedai Rakyat 1Malaysia langsung tidak menjejaskan peruncit-peruncit ini yang peniaga-peniaga kecil Yang Berhormat, bahkan Yang Berhormat dengan adanya Kedai Rakyat 1Malaysia, banyak lagi kedai-kedai runcit yang membangun sekarang ini macam cendawan dek selepas hujan, hujan lebat semalam. Banyak lagi kerana dia boleh beli barang-barang ini, dia bawa ke kedai runcit-runcit dia sebab kita tidak mengehadkan supaya produk Kedai Rakyat 1Malaysia hanya dijual di kedai KR1M tetapi juga dijual di mana-mana kedai supaya semua rakyat kita mendapat akses kepada barang yang jauh lebih murah, Yang Berhormat. Sekian terima kasih. *[Tepuk]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Yang di-Pertua, *[Ketawa]* saya ucap tahniah kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab dengan begitu jelas, terang...

Seorang Ahli: Soalan, soalan.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: ...Dan benar-benar meyakinkan kita. *[Ketawa]*

■ 1040

Akan tetapi seperti biasalah Yang Berhormat Timbalan Menteri, pembangkang ini mana hendak puas hati dengan kita. Walaupun kita jawab dengan betul, baik dan menepati, dia tetap – ini sifat pembangkang di Malaysia ini yang tidak pernah bersetuju walaupun baik kerja-kerja kerajaan kita.

Seorang Ahli: Soalan, soalan.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Apa masalah pembangkang dengan logo 1Malaysia? Apa masalah dia? Apa masalah? Logo 1Malaysia ini ialah identiti negara kita. Apa masalah dia? Saya berharap kerajaan buat apa yang baik untuk rakyat. Pedulikan apa pembangkang cakap. Pedulikan apa pembangkang-pembangkang. Kita buat kerja-kerja yang memberi kebaikan kepada rakyat. Bagi saya banyak lagi barangan-barangan, saya cadangkan supaya diletak logo 1Malaysia, identiti rakyat Malaysia dan negara Malaysia. Bagaimana pendapat Yang Berhormat Menteri?

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Terima kasih. Saya sangat setuju. *[Ketawa]*

5. Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit] minta Menteri Kewangan menyatakan setakat mana masa kini, adakah Malaysia meminjam dari institusi-institusi kewangan antarabangsa khasnya *International Monetary Fund (IMF)*, *Asia Development Bank* dan *World Bank*. Kalau ada, sila nyatakan jumlah yang telah dipinjam dan apakah tujuannya.

Menteri Kewangan II [Dato' Seri Haji Ahmad Husni Mohamad Hanadzlah]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat, pada tahun 1965 hingga 2002, kerajaan Malaysia telah meminjam daripada institusi multilateral iaitu Bank Dunia dan Bank Pembangunan Asia (ADB) bagi membiayai pelbagai projek untuk membasmi kemiskinan dan meningkatkan taraf hidup rakyat. Kerajaan tidak meminjam daripada *International Monetary Fund (IMF)*. Pinjaman daripada Bank Dunia dan ADB tersebut sebahagian besarnya untuk membiayai projek-projek pembangunan luar bandar termasuk pembangunan sektor pertanian, perhutanan, pembangunan tanah, rancangan seperti Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA) dan Lembaga Penyatuan dan Pemulihan Tanah Persekutuan (FELCRA), bekalan air, pengairan, pembetungan, kemudahan pendidikan, kemudahan kesihatan dan menyediakan skim kredit makro dan tabung pinjaman untuk pengeluaran makanan.

Selain daripada itu, pinjaman tersebut juga untuk membiayai pembangunan pengangkutan bandar, telekomunikasi, jalan raya dan lebuh raya. Projek-projek ini telah memberi sumbangan besar kepada usaha kerajaan untuk membasmi kemiskinan, meningkatkan pendapatan, kemudahan infrastruktur luar bandar, pendidikan dan kesihatan rakyat. Pinjaman daripada Bank Dunia diperoleh dalam tahun 1965 hingga tahun 1999 berjumlah USD2.649 bilion. Kesemua pinjaman ini telah dijelaskan sepenuhnya di mana bayaran terakhir ialah pada tahun 2011. Pinjaman daripada ADB pula diperoleh dalam tahun 1968 hingga 2002 berjumlah USD1.285 bilion sehingga 31 Disember 2011. Sebahagian besar pinjaman ini telah dijelaskan meninggalkan baki sebanyak USD124 juta.

Kesemua pinjaman Bank Dunia telah dibayar sepenuhnya serta pinjaman ADB dibayar mengikut jadual dan hanya berbaki USD124 juta membuktikan bahawa kerajaan mengamalkan pendekatan berhemah dalam pengurusan hutang di mana pinjaman dibuat hanya untuk membiayai projek-projek pembangunan diperlukan oleh rakyat dan setelah mengambil kira kemampuan membayar balik. Kerajaan akan terus komited untuk menjelaskan bayaran pinjaman mengikut jadual yang ditetapkan.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Ya, terima kasih. Terlebih dahulu Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan tahniah dan syabaslah kepada Yang Berhormat Menteri Kewangan kedua ini kerana telah berjaya baru-baru ini meyakinkan negara Asia untuk bersetuju menubuhkan *Asia Infrastructure Fund* yang akan bermula beroperasi dalam bulan Jun. Soalan tambahan saya, sila nyatakan atau jelaskan apa hubungan atau urusan Negara Malaysia dengan *Asia Development Bank* dalam konteks *Asia Infrastructure Fund* ini? Apa strategi *Asia Infrastructure Fund* ini dan sila jelaskan juga apa prinsip atau dasar yang diguna pakai oleh kerajaan untuk mengurus hutang Kerajaan Persekutuan dalam kata lain, *what is the principle being exercised by the government in managing the federal debt?* Sekian, terima kasih.

Dato' Seri Haji Ahmad Husni Mohamad Hanadzlah: Tuan Yang di-Pertua, negara-negara Asia telah setuju untuk menubuhkan *Asia Infrastructure Fund* sebagai usaha untuk memperkukuhkan pelaksanaan *Asia Economic Community* antara lain bertujuan untuk membangunkan infrastruktur utama negara-negara yang pembangunannya tidak begitu tinggi supaya wujud kesaksamaan dan juga Asia menjadi satu entiti yang kukuh di peringkat dunia dari segi kekuatan ekonomi. Apa yang berlaku negara-negara Asian sendiri bersama dengan ADB telah pun bersetuju untuk masing-masing memberi sumbangan sebanyak USD485 bilion sebagai ekuiti di dalam *special purpose vehicle* yang akan di tubuhkan di *Labuan Offshore Centre*. Dari segi pembiayaan untuk projek-projek infrastruktur, sebenarnya akan dibiayai melalui ekuiti tersebut USD485 juta, hanya merupakan 20% daripada kos projek. 80% akan dibiayai oleh *Asia Development Bank* dalam bentuk pinjaman dan ini akan dilaksanakan dalam bulan Jun nanti.

Berkenaan dengan dasar yang ditetapkan oleh kerajaan dalam mengurus hutang negara, ia tertakluk kepada akta-akta tertentu. Pertama, kita mempunyai *External Loan Act 1963*. Ini berteraskan kepada pinjaman luar yang mesti dihadkan kepada RM35 bilion. Untuk makluman sehingga ini, pinjaman luar kerajaan adalah sebanyak RM18.1 bilion, itu jauh lebih rendah daripada had maksimum yang ditentukan.

Kedua, kita ada *Treasury Bill (Local) 1946* yang memberi maksimum untuk kita menggunakan pinjaman melalui *treasury bill* sebanyak RM10 bilion dan baki sekarang adalah - pinjaman yang kita terima ialah RM2.3 bilion.

Ketiga, kita ada dua akta. Satu, *Government Funding Act 1983 dan Loan Local (Amendments) Act 2005* yang mana pinjaman domestik ditetapkan tidak melebihi daripada 55% daripada GDP. Sekarang ini pinjaman domestik kita adalah RM396.7 bilion. Itu 46.5% daripada GDP. Terima kasih.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat sedar bahawa hutang memang menimbulkan kepekaan kepada rakyat dan di sini bolehkah Yang Berhormat terangkan keupayaan Malaysia, keupayaan negara untuk membayar hutang-hutang ini? Mengapa kita tetapkan dengan nisbah 55% KDNK dan sering disebutkan – walaupun Batu Pahat dia setakat batu yang pahat sahaja tidak begitu faham mengenai kemampuan, kebolehan Malaysia untuk membayar balik hutang. Itulah yang pokoknya. *[Dewan riuh]*

Dato' Seri Haji Ahmad Husni Mohamad Hanadzlah: Tuan Yang di-Pertua, sepertimana saya nyatakan tadi bahawa kerajaan menetapkan bahawa pinjaman yang dilaksanakan oleh kerajaan mestilah di atas kemampuan kerajaan untuk membayar. Dari segi kita mengurus kewangan negara, ada tiga aspek yang kita pegang. Pertama, *current surplus* bermakna bahawa pendapatan kasar ditolak dengan perbelanjaan mengurus mesti *surplus*. Kemudian kita meminjam penekanan kepada pinjaman tempatan tetapi di sini saya ingin nyatakan selalu Yang Berhormat dengar kita kata 55% daripada GDP, sebenarnya itu adalah sistem dilaksanakan oleh kerajaan untuk lebih berhemat bukannya berdasarkan kepada undang-undang tersebut yang kita kata 53.5% itu bermaksud bahawa keseluruhan hutang negara kita ikhtiar supaya jangan lebih daripada 55% padahal 55% itu adalah berdasarkan kepada pinjaman domestik yang jauh lebih rendah. Sekarang ini 46.5%, jadi kerajaan begitu komited dalam soal untuk mengawas, untuk mengurus pinjaman negara.

■ 1050

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Tuan Yang di-Pertua, satu lagi hutang tentang *contingent liability*, Tuan Yang di-Pertua

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Cukup, cukup Yang Berhormat.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: *[Ketawa]*

6. Dr. Lee Boon Chye [Gopeng] minta Menteri Kesihatan menyatakan bilangan jururawat terlatih yang dapat kelulusan dari Kementerian Kesihatan dan juga IPTS setiap tahun mulai tahun 2007 sehingga tahun 2011.

Menteri Kesihatan [Dato' Seri Liow Tiong Lai]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Seramai 13,050 graduan daripada Kementerian Kesihatan Malaysia dan seramai 27,453 graduan dari institut pengajian tinggi swasta telah lulus peperiksaan Lembaga Jururawat Malaysia dari tahun 2007 hingga tahun 2011. Mengikut pecahan tahunan jumlah graduan yang lulus Peperiksaan Lembaga Jururawat Malaysia dari KKM adalah seperti berikut:-

Tahun	Jumlah Graduan (orang)
2007	2,235
2008	2,184
2009	2,525
2010	2,777
2011	3,329

Graduan-graduan yang lulus daripada IPTS pula adalah seperti berikut:-

Tahun	Jumlah Graduan (orang)
2007	1,451
2008	3,483
2009	5,296
2010	5,800
2011	11,415

Terima kasih.

Dr. Lee Boon Chye [Gopeng]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri atas jawapan tersebut. Saya melihat memang ada satu peningkatan yang begitu mendadak pada tahun 2011 berkenaan dengan jururawat yang lulus daripada Lembaga Jururawat Malaysia.

Sememangnya kita tahu bahawa kejururawatan ini memang bidang penting untuk sempurnakan sistem perkhidmatan kesihatan. Akan tetapi masalah sekarang itu, memang ada setengah IPTS yang gunakan kesempatan ini untuk mengaut keuntungan tanpa mengira kualiti.

Kebetulan saya terima satu aduan daripada seorang ibu kepada seorang graduan yang tidak dapat lulus Lembaga Jururawat Malaysia walaupun cuba tiga kali. Beliau *graduate* daripada *MAHSA University*, diploma dalam kejururawatan tahun 2011 bulan Jun dan melalui pinjaman PTPTN RM50,000. Akan tetapi malangnya, ketiga-tiga kali cuba, gagal. Nama dia Ivy Lee Soo Eng, *IC number* 900719-08-6196. Bukan setakat itu, saya tahu ini bukan kes yang pertama, kita juga tahu ada ramai antara mereka yang kelulusan daripada *MAHSA University* dan juga *Masterskill* walaupun lulus Lembaga Jururawat Malaysia tetapi masih tidak dapat peluang pekerjaan di mana-mana hospital sama ada di hospital-hospital kerajaan ataupun hospital swasta.

Jadi soalan saya yang pertama, bagaimana kementerian mengawal selia kualiti latihan daripada IPTS? Kedua, peraturan mereka yang lulus Lembaga Jururawat Malaysia daripada IPTS ini yang masih menganggur selepas *graduate*, selepas kelulusan LJM? Ketiga, bagaimana Kementerian cadangkan boleh membantu mereka sama ada mereka lulus kah, tidak lulus LJM? Walaupun mereka telah melalui kursus dan dapat diploma dalam kejururawatan tetapi masih menganggur? Bagaimana kementerian cadangkan untuk membantu mereka? Sekian.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Gopeng kerana mengemukakan soalan tambahan ini. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bahawa Kementerian Kesihatan mengawal selia kolej-kolej dan universiti-universiti ini dengan rapi. Memantau daripada segi bilangan *lecturer* dengan pelajar-pelajarnya. Memantau selia dari segi *clinical instructor*. *The ratio clinical instructor is one to fifteen* pelajar. *Post basic is one to ten* pelajar.

Di samping itu, kita juga membuat lawatan naziran ke seluruh negara bagi mengenal pasti pengagihan anggota-anggota kejururawatan mengikut keperluan. Kita juga memastikan bahawa peperiksaan, *that is the final exam*, dia perlu lulus Lembaga Peperiksaan Jururawat Negara.

Bagi peraturan kelulusan bagi pelajar-pelajar dari Kementerian Kesihatan yang mana kita mempunyai lebih kurang 33 kolej melatih jururawat, 98.8% lulus. Bagi pengajian tinggi swasta, kolej-kolej dari swasta, lebih kurang 80% lulus. Oleh itu pelajar yang disebut oleh Yang Berhormat tadi, *he is in the 20% category*. Untuk bagaimana kita hendak membantu yang tidak dapat lulus, mereka boleh menduduki peperiksaan semula ataupun mengadakan latihan semula untuk dapat memastikan mereka untuk dapat menduduki peperiksaan itu semula.

Berhubung dengan peraturan pengangguran, bagi Kementerian Kesihatan, kita sentiasa prihatin dengan graduan-graduan yang lulus daripada kolej-kolej swasta ini. Kita hendak pastikan bahawa mereka mendapat pekerjaan. Kita sentiasa harap dan juga

memastikan bahawa beberapa langkah telah diambil terutama sekali kita telah pun meningkatkan pengawalan dari segi pelatih. Kalau dahulu pengambilan di swasta hanya tiga kredit *and now* kita telah tingkatan kepada lima kredit sekurang-kurangnya dan *compulsory Math and Science* lulus. Wajib lulus *Math and Science* untuk memasuki kolej-kolej tersebut.

Kita telah adakan moratorium supaya pembukaan institusi baru dihentikan dan program-program baru di institusi-institusi yang sedia ada pun juga telah dibekukan. *It's only the existing course* yang boleh dilakukan.

Ketiganya, kita juga – sebenarnya bahawa kita di Kementerian Kesihatan masih lagi kekurangan jawatan jururawat. Walaupun telah pun diisi tapi kita masih lagi kekurangan jawatan jururawat dalam hospital dan Klinik Kementerian Kesihatan. Kita akan memohon kepada JPA untuk menambah bilangan jawatan jururawat dalam Kementerian Kesihatan Malaysia.

Kita juga telah pun mencadangkan kepada hospital-hospital swasta agar mengambil graduan-graduan jururawat swasta ini tanpa meletakkan syarat mesti mempunyai pengalaman. Ini kerana kebanyakan hospital swasta sekarang mereka tidak mengambil jururawat sekarang yang tidak ada pengalaman. Oleh itu banyak graduan-graduan baru jururawat ini tidak dapat memasuki hospital-hospital swasta dan menyebabkan bilangan pengangguran yang agak tinggi.

Bagi bilangan yang ada yang kita daftar – kerana kita tidak mendaftar bilangan menganggur tetapi kita tahu bilangan yang memohon APC. Bilangan yang telah memohon APC dengan kita, kita telah pun membuat bagi tahun 2011, yang masih lagi tidak memohon APC lebih kurang 5,000 pelajar yang telah pun lepas kolej tetapi masih lagi belum memohon APC.

■ 1100

Kita tidak tahu sama ada dia menganggur atau tidak kerana masih lagi ada yang melanjutkan pelajaran. Ada yang masih lagi ingin bekerja di kawasan lain, di tempat lain tetapi kita anggarkan itu adalah bilangan yang ada, yang masih menunggu untuk mendapatkan pekerjaan. Sekian, terima kasih.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Menteri, soalan tambahan. Dengan kewujudan hospital swasta, lebih kurang 195 buah dan juga lepasan graduan jururawat 2010, lebih kurang 80,000 orang. Apakah usaha-usaha intensif yang boleh dilakukan oleh kementerian ke arah menggalakkan hospital swasta ini mengambil jururawat-jururawat terlatih ini tetapi tidak berpengalaman. Ini kerana jurusan jururawat ini dia dilalui dengan proses *on the ground*, bukan melalui peperiksaan macam MCE, SPM dan sebagainya.

Jadi, bermakna walaupun mereka tidak ada pengalaman tetapi mereka ini terlatih. Setiap hari itulah kerja mereka. Jadi, adakah usaha-usaha yang lebih konstruktif ke arah meyakinkan hospital-hospital swasta ini untuk melibatkan secara langsung jururawat-jururawat yang terlatih ini. Apakah juga mungkin negara kita akan menjadi pengeluar jururawat terlatih, profesional untuk dieksport ke luar negara seperti yang dilakukan oleh Philippines, oleh negara Indonesia mengeksport ke Arab Saudi, ke mana-mana.

Ini mungkin kita boleh lakukan, dengan ini boleh mengelakkan pengangguran berlambak oleh jururawat-jururawat yang terlatih di negara kita. Terima kasih.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Kinabatangan kerana prihatin dengan permasalahan pengangguran jururawat ini. Memang adalah masalah banyak kolej-kolej swasta yang tidak ada hospital sendiri. Bagi yang ada hospital sendiri tidak ada masalah. Mereka melatih bilangan jururawat, mereka akan mengambil semua jururawat yang terlatih masuk ke hospital atau ke klinik-klinik swasta yang ada. Akan tetapi masalahnya banyak kolej yang tidak ada hospital. Mereka melatih dan perlu dimasukkan ke hospital swasta yang ada. Memang bilangan hospital swasta sekarang kita telah meningkat kepada 250, bukan 95 lagi. Hospital swasta telah meningkat dengan lebih tinggi kerana *medical tourism* yang begitu meningkat dalam negara kita. Banyak lagi hospital swasta akan diwujudkan dan bilangan jururawat memang kita perlukan.

Oleh itu, kita yakin bahawa bilangan penganggur yang ada sekarang boleh kita atasi kerana banyak lagi bilangan yang diperlukan dalam sektor swasta. Kita akan kaji

bagaimana untuk memastikan hospital-hospital swasta mengambil, memaksa mereka ataupun bekerjasama dengan mereka untuk kita mengambil jururawat yang tidak berpengalaman ini. Kita juga memang buat masa sekarang kita ada kerjasama dengan luar negara seperti Singapura. Mereka juga mengambil jururawat-jururawat daripada negara kita. Memang bilangannya juga terus meningkat daripada setahun ke setahun. Terima kasih.

7. Dato' Paduka Abu Bakar bin Taib [Langkawi] minta Menteri Pengangkutan menyatakan:-

- (a) Memandangkan Sea Ambulance di Langkawi jarang digunakan disebabkan selalu rosak, adakah pihak kerajaan bercadang untuk menjual kapal tersebut dan menggantikannya dengan sebuah helikopter yang juga boleh digunakan oleh APMM untuk rondaan udara; dan
- (b) Mengapakah kerosakan ini terus berlaku dan apakah tindakan serius yang diambil oleh kerajaan

Timbalan Menteri Pengangkutan II [Tuan Jelaing anak Mersat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Langkawi. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Dewan yang mulia ini dakwaan bahawa Sea Ambulance di Langkawi jarang digunakan disebabkan selalu rosak adalah tidak tepat. Kapal MV Suhail yang dimiliki oleh Jabatan Laut Malaysia di Pulau Langkawi digunakan untuk menjalankan dua tugas iaitu untuk tujuan operasi seperti pemantauan dan penyelenggaraan alat bantuan pelayaran di seluruh Wilayah Utara. Pemeriksaan dan penguatkuasaan perkapalan di pelabuhan serta melawan tumpahan minyak dan juga digunakan sebagai Sea Ambulance bagi operasi pemindahan perubatan kecemasan.

Menurut statistik, kapal MV Suhail telah melakukan 17 perjalanan pada tahun 2009, 24 perjalanan pada tahun 2010, 7 perjalanan pada tahun 2011 dan hanya satu perjalanan sehingga Mac 2012 bagi operasi pemindahan perubatan kecemasan. Dari aspek *down time*, dengan izin, Kementerian Pengangkutan mengakui bahawa sepanjang tahun 2011, kapal MV Suhail telah merekodkan sebanyak enam insiden kerosakan pada bahagian kapal yang berlainan dan tindakan akan diambil untuk memperbaiki kerosakan berkenaan.

Dalam pada itu mengikut rekod peratusan penggunaan kapal tersebut tahun 2011, kapal tersebut digunakan pada tahap yang optimum iaitu 90% berbanding pada tahun 2009 dan tahun 2010 sebanyak 75% dan 84% masing-masing. Oleh yang demikian, proses penyelenggaraan telah dijalankan bagi memastikan kapal MV Suhail dapat beroperasi dalam keadaan baik dan dapat menjalankan fungsinya dengan lancar. Semasa tempoh pembaikan kapal juga, khidmat feri sedia ada telah digunakan bagi operasi pemindahan perubatan kecemasan.

Kementerian Pengangkutan tiada perancangan untuk mengganti kapal MV Suhail di Langkawi dengan helikopter. Sekian.

Dato' Paduka Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Tuan Yang di-Pertua terima kasih. Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya sudah jangka jawapan sama sahaja. Jawapan dulu, sekarang dan... [*Dewan riuh*] janganlah selama-lamanya. Ini kerana apa yang berlaku di bawah berlain malahan feri digunakan untuk mengangkut – jadi, saya mintalah pihak kementerian memantau. Saya khuatir semasa pemberian, penyerahan kapal tersebut di antara Yang Berhormat Menteri Kesihatan sekarang dan Yang Berhormat Pandan, Menteri Pengangkutan *then*, kami lega, rasa lega.

Akan tetapi selepas tiga kali mengangkut, rosak. Itu berlaku, itu yang saya dapat dan hanya tahun 2011, berapa sahaja. Jadi, mintalah, rakyat Langkawi ini hendaklah lebih baik sedikit, pelancong datang berjuta orang dan saya percaya kalau bolehlah saya ingat – kalau boleh, boleh sahajalah. Bukan untuk lain kerana pemantauan-pemantauan minyak tumpahlah itu hal lain. Akan tetapi saya ingat boleh gunakan. Satu perkara lagi ialah hendak jawab tidak mengapa, tidak jawab pun tidak mengapa. Satu lagi ialah mintalah kalau boleh Kementerian Pengangkutan arahkan tadi usaha tadi untuk menambahkan laluan *vessel-vessel* hari Jumaat, Sabtu dan Ahad. Sekarang ini, ikut *time* ini biasa sahaja tetapi untuk hari Jumaat, Sabtu dan Ahad perlulah ditambahkan. Jawab tidak mengapa, tidak jawab tidak mengapa. Terima kasih.

Beberapa Ahli: [Ketawa]

Tuan Jelaing anak Mersat: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Langkawi. Seperti yang saya sebutkan pada awal tadi tugas kapal MV Suhail ini adalah bukan tugas utamanya untuk pemindahan perubatan tetapi untuk tugas-tugas yang lain. Jadi, oleh kerana tugas-tugas untuk pemindahan pesakit ataupun perubatan ini ada Kementerian Kesihatan menyewa feri disewa khas untuk menghantar pesakit-pesakit dan juga kalau pesakit ini terpaksa menggunakan kerusi yang lebih banyak, ianya disewa juga khas untuk menghantar pesakit.

Daripada 381 orang pesakit yang dihantar, hanya tujuh sahaja yang dihantar menggunakan kapal ini. Ini menunjukkan bahawa tugas utamanya bukanlah untuk menghantar pesakit. Saya juga ucapkan terima kasih bagi kepada Yang Berhormat kerana prihatin dan membuat cadangan untuk kita memperbaiki servis kita kepada Pulau Langkawi dan rakyat di situ. Sekian.

■ 1110

8. Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja] minta Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air menyatakan sama ada, KeTTHA bercadang meminda Rang Undang-undang Bekalan Elektrik 1990 untuk memastikan pembangunan premis haram tidak mendapat KM iaitu Kebenaran Merancang atau kelangsungan aktiviti haram dapat dikawal oleh PBT.

Timbalan Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air [Dato' Noriah binti Kasnon]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Kota Raja. Tuan Yang di-Pertua, ingin memaklumkan bahawa seksyen 24(1), Akta Bekalan Elektrik 1990, Akta 447, memperuntukkan bahawa pemegang lesen bagi utiliti elektrik hendaklah memberikan bekalan elektrik kepada pemilik atau penyewa kepada mana-mana premis yang memohon kemudahan tersebut. Penentuan sama ada sesuatu aktiviti yang dijalankan di suatu premis itu sah di sisi undang-undang atau telah mendapat kelulusan pihak berkuasa tempatan (PBT) adalah di luar bidang kuasa pemegang lesen.

Saya ingin menjelaskan bahawa aspek kawalan pembangunan premis haram atau kelangsungan aktiviti haram adalah di bawah bidang kuasa PBT berdasarkan peruntukan yang sedia ada di bawah Akta Bekalan Elektrik 1990, serta Akta Kerajaan Tempatan 1976.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga seksyen 24(1), Akta Bekalan Elektrik 1990 perlu dibaca bersekali dengan subseksyen 28(1A), Akta Bekalan Elektrik 1990 yang memperuntukkan bahawa pegawai polis yang berpangkat penolong penguasa ke atas boleh memohon pemotongan bekalan elektrik ke atas mana-mana premis bagi tempoh tidak melebihi satu bulan kalender di bawah seksyen 21A, kepada Akta Rumah Perjudian Terbuka 1953.

Sehubungan dengan itu Tuan Yang di-Pertua, kementerian berpandangan bahawa peruntukan yang sedia ada di bawah Akta Bekalan Elektrik 1990, sekiranya dibaca bersekali dengan Akta Kerajaan Tempatan 1976 boleh digunakan untuk membendung pembangunan premis haram dan kelangsungan aktiviti haram. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Akan tetapi sebelum itu saya ucapkan tahniah kepada Yang Berhormat Kota Raja kerana bertanya soalan yang baik. Terima kasih juga kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Soalan tambahan saya tentang premis-premis ataupun kilang-kilang haram tadi nampak jelas dan nyata bahawa ini adalah tugas PBT. Cuma saya hendak tanya Tuan Yang di-Pertua, kalau jelas dan nyata contohnya memang sesuatu premis itu haram misalnya tiba-tiba depan rumah kita ada aktiviti rumah urut misalnya. Kita buat aduan dan sepatutnya ditutup dan kita minta supaya bekalan elektrik dipotong.

Maksud saya adakah perkara-perkara yang jelas, yang mudah nampak ini kementerian bercadang akan meminda seksyen 25, Akta Bekalan Elektrik 1990 seperti yang disebutkan tadi. Kalau ini berlaku Tuan Yang di-Pertua, apa kesannya kepada TNB. Adakah TNB ini akan rugi, mungkin TNB ada satu data, satu angka, berapa sebenarnya premis-premis dalam negara Malaysia ini yang tidak mendapat sijil layak menduduki daripada PBT yang beroperasi dan TNB memberikan bekalan elektrik dan kemungkinan

juga kalau semuanya kita potong TNB menanggung kerugian. Maksud kesannya bagaimana. Sekian, terima kasih.

Dato' Noriah binti Kasnon: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Ledang atas soalan yang saya kira cukup baik dan relevan dengan soalan induk daripada Yang Berhormat Kota Raja ini.

Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya tanggungjawab TNB ataupun pemegang lesen seperti TNB dan juga SSB di Sabah hendaklah ataupun wajib membekalkan sebagai mana yang diperuntukkan oleh seksyen 24 sedia ada di bawah Akta Bekalan Elektrik sebagai mana yang saya nyatakan tadi. Cuma apabila secara jelas kita tahu ada satu aktiviti perjudian haram sebagai mana Yang Berhormat Ledang nyatakan tadi Tuan Yang di-Pertua, kita boleh menggunakan Akta Bekalan Elektrik di bawah seksyen 38 yang mana seksyen ini memberi kuasa kepada pihak pemegang lesen untuk memotong mana-mana bekalan elektrik yang sudah disambung di premis-premis berkenaan dengan mengemukakan permohonan sebagai mana yang saya nyatakan tadi kepada seorang pegawai polis yang berpangkat tidak rendah daripada penolong penguat kuasa. Apabila pemotongan ini dijalankan untuk disambungkan semula juga mestilah mendapat kebenaran daripada pihak polis ataupun pihak yang meminta dipotong sebentar tadi.

Mengenai berapa premis haram ataupun pusat-pusat aktiviti haram ini yang tidak mendapat CL Tuan Yang di-Pertua, adalah secara langsung di bawah kerajaan PBT, *local council* dengan izin, dan kita tidak mendapat maklumat data lengkap tentang bilangan dan jumlah. Walau bagaimanapun Tuan Yang di-Pertua, saya kira ini adalah kerjasama yang cukup diperlukan untuk sama-sama membendung aktiviti-aktiviti haram khususnya judi haram. Saya yakin Yang Berhormat Kota Raja adalah merujuk kepada aktiviti-aktiviti judi haram yang begitu banyak berleluasa di negeri Selangor mungkin di kawasan Yang Berhormat sendiri dan ini saya kira adalah penting untuk pihak PBT khasnya di negeri Selangor, Yang Berhormat untuk membuat tindakan-tindakan yang proaktif tentang penguatkuasaan premis-premis dan aktiviti haram ini mengikut peruntukan seksyen Akta Bekalan Elektrik dan juga Akta Kerajaan Tempatan 1976 yang saya nyatakan tadi. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya sebenarnya melihat ini sebagai seorang *legislator*, kita membuat akta dan kita meluluskan undang-undang. Saya melihat bahawa tidak ada penyelarasan di antara Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan dan juga di antara mana-mana kementerian. Ini hari Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, masalahnya begini Yang Berhormat, tumbuhnya premis-premis haram ini sekiranya kita tidak mengubah atau menambah satu klausa lagi di bahagian seksyen 25(1) ini bila premis haram naik, ia memanglah betul PBT sepatutnya memantau dan memberi notis dan kemudian merobohkannya secepat mungkin.

Akan tetapi masalah kita tahu bahawa masalah penguatkuasaan di dalam satu kawasan yang luas. Banyak premis haram ini tumbuh seperti cendawan. Apabila premis-premis haram ini sama ada ia terlibat dengan aktiviti haram atau memang kilang dia buat produk yang halal. Apabila tumbuh mereka diberi elektrik, diberi air maka mereka boleh berfungsi, boleh membuat perniagaan dan apabila PBT tahu tentang kewujudan premis haram, maka mereka beri kompaun. Kompaun tiga kali baru boleh maknanya mereka mengambil langkah seterusnya merujuk kepada tindakan mahkamah dan sebagainya dan ini mengambil masa dua tahun sebelum premis haram boleh dirobohkan. Masalahnya ialah apabila cukup dua tahun mereka ini pun cerdik, dua tahun mereka sudah ada pekerja, mereka sudah ada ekonominya sudah ada di situ. Mereka merayu pula kepada pihak berkuasa untuk memutihkan kilang. Yang menderita sekarang adalah penduduk-penduduk di sekelilingnya.

Kenapa kita tidak boleh proaktif, kenapa tidak saya hendak tanya kementerian..., saya, betul saya bersetuju dengan kerjasama ini tetapi kita kena tahu bahawa kerjasama ini adalah satu perkara yang bila pegawai bertukar maka mungkin kadang-kadang ia tidak wujud. Tadi premis judi tadi, PBT pergi membuat serbuan, sepatutnya dia meminta pihak polis untuk menghantar bawah seksyen 38(1) tadi, menghantar notis kepada polis untuk memotong bekalan elektrik. Akan tetapi bila tidak ada kerjasama ataupun tidak ada hubungan komunikasi antara kedua..., tambahan pula sekarang PBT bawah Selangor, KDN bawah pusat. Memang wujud perkara ini di mana polis tidak mengeluarkan notis. Dua hari selepas kita serbu kemudian esok harinya mereka akan adakan balik semula...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Sekejap. Jadi saya tanya begini. Bukan kita tidak perlu membuat perubahan yang besar. Seksyen 25, Akta 447, tambah sahaja bahagian (e) iaitu sekiranya premis tidak mempunyai kebenaran merancang maka elektrik dan air tidak boleh dibekalkan. Sedikit itu sahaja kenapa kita hanya memikirkan keuntungan TNB sahaja. Ini saya minta kerana penyelarasan transformasi kerajaan. Kita hendak begitu.

Seorang Ahli: Mana soalnya?

Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Soalnya kenapa tidak boleh tambah?

■ 1120

Dato' Noriah binti Kasnon: Terima kasih Yang Berhormat Kota Raja. Saya kira Tuan Yang di-Pertua, soalan Yang Berhormat Kota Raja in sebenarnya sudah dibahaskan dan sudah dijawab juga oleh Yang Berhormat Menteri sendiri semasa perbahasan Usul Titah Diraja tempoh hari Yang Berhormat.

Kita pun sudah jawab Yang Berhormat, bahawa pindaan kepada rang undang-undang ini sedang dalam proses perbincangan dan belum dimuktamadkan. *Insya-Allah* akan kita bawa dalam penggal akan datang. Cuma Yang Berhormat, saya sangat-sangat tidak setuju. Tadi Yang Berhormat Ledang pun cakap, adakah TNB memikirkan semata-mata keuntungan? Tidak, Yang Berhormat. Ia sesekali tidak kerana TNB ataupun pemegang lesen kepada utiliti ini hanya membekal mengikut peruntukkan sedia ada. Jadi tidak adil Yang Berhormat, kalau tuduhan semata-mata salahnya diberikan kepada TNB maka wujud kilang-kilang haram ini, seperti cendawan tumbuh selepas hujan.

Tidak, Yang Berhormat. Jangan salahkan satu pihak sahaja kerana saya kata tadi, Yang Berhormat juga kata penyelarasan semua jabatan dan agensi sangat-sangat diperlukan di sini. Jadi kalau kita tuding jari kepada satu-satu pihak sahaja, masalah tidak akan selesai Yang Berhormat. Bagaimanapun, kita akan cuba berbincang dan bawa ke peringkat kementerian sebelum kita memuktamadkan pindaan Rang Undang-undang Akta Bekalan Elektrik ini Yang Berhormat. Itu tanda Kerajaan Barisan Nasional prihatin Yang Berhormat. Terima kasih.

9. **Tuan Mohd. Nizar Haji Zakaria [Parit]** minta Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar menyatakan, langkah-langkah drastik bagi menangani kegiatan pembalakan haram di negara ini sehingga menyebabkan kerajaan menanggung kerugian sebanyak RM800 juta hingga RM900 juta setiap tahun seperti yang dilaporkan oleh *Transparency International Malaysia* awal Februari 2012 lalu.

Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon untuk menjawab soalan ini bersekali dengan dua lagi soalan iaitu soalan daripada Yang Berhormat Sik dan Yang Berhormat Merbok pada 12 April 2012 memandangkan soalan-soalan ini adalah berkaitan dengan isu yang sama iaitu pembalakan haram.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik, Yang Berhormat.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, kerugian sebanyak RM900 juta setahun seperti mana yang dilaporkan adalah tidak tepat. Di Semenanjung Malaysia, peratusan pengeluaran balak daripada kegiatan pembalakan haram adalah terlalu kecil dan langsung tidak *significant*. Berasaskan kepada rekod, peratusan isi padu pengeluaran kayu balak haram adalah dalam lingkungan 0.03% hingga 0.07% setahun dari tahun 2005 hingga tahun 2010 jika dibandingkan dengan isi padu pengeluaran kayu balak sebenar bagi tahun berkaitan. Anggaran nilai kerugian akibat kegiatan pembalakan haram yang direkod dari tahun 2004 hingga tahun 2011 ialah hanya RM10.7 juta.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat juga, kerajaan sememangnya memandang berat kegiatan pembalakan haram kerana kesan negatifnya terhadap biodiversiti, kualiti hutan dan alam sekitar. Bagi membanteras kegiatan ini, Kementerian

Sumber Asli dan Alam Sekitar dan Jabatan Perhutanan mengambil beberapa langkah seperti berikut:

- (i) menubuhkan Pasukan Penguatkuasaan Hutan di peringkat daerah dan negeri serta *Flying Squad* di ibu pejabat jabatan;
- (ii) mengadakan rondaan di kawasan yang berisiko tinggi, atau dengan izin, *hotspot* berlakunya kegiatan pembalakan haram termasuk menggunakan helikopter;
- (iii) mengadakan sekatan jalan raya dari semasa ke semasa bagi mengawal pergerakan kayu balak;
- (iv) menjalankan operasi penguatkuasaan bersepadu dengan agensi-agensi penguatkuasaan lain seperti Agensi Penguatkuasaan MARITIM Malaysia (APMM), Polis Diraja Malaysia (PDRM), Angkatan Tentera Diraja Malaysia (ATM), Unit Pencegahan Penyeludupan (UPP) dan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM); dan
- (v) memperkukuhkan lagi aspek perundangan dengan mengkaji serta meminda Akta Perhutanan Negara 1984 yang sedia ada dengan meningkatkan kadar hukuman dan penalti.

Selain daripada tindakan perundangan bagi memantapkan lagi usaha membanteras kegiatan pembalakan haram, pihak kerajaan mengambil langkah-langkah seperti berikut:

- (i) menubuhkan satu 1NRE *Enforcement team* bagi menjalankan penguatkuasaan secara bersepadu oleh pelbagai agensi penguatkuasaan di bawah Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar;
- (ii) menggunakan teknologi pendirian jauh atau *remote sensing system*, sistem maklumat geografi atau *geographic information system* (GIS) dan sistem penentuan kedudukan sejat atau *global positioning system* (GPS) untuk mengesan dan memantau aktiviti pencerobohan hutan; dan
- (iii) meningkatkan kesedaran masyarakat awam mengenai kepentingan hutan serta menggalakkan masyarakat awam terlibat sebagai mata dan telinga dengan membuat aduan kepada kerajaan mengenai kegiatan pencerobohan hutan yang disyaki sedang atau telah berlaku.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan sentiasa komited dalam usaha-usaha untuk membanteras kegiatan pembalakan haram. Ini terbukti dengan langkah-langkah yang diambil yang telah menunjukkan hasil yang cukup positif. Berdasarkan rekod kes pembalakan haram dalam hutan simpan kekal mencatatkan trend menurun iaitu daripada 118 kes pada tahun 2006 kepada 58 kes pada tahun 2011.

Tuan Yang di-Pertua, maka tidak timbul anggapan bahawa tidak ada kesungguhan oleh kerajaan untuk membanteras isu ini atau membiarkan berterusan. Dalam perkara ini Tuan Yang di-Pertua, tidak ada kompromi dari pihak kerajaan.

Tuan Mohd. Nizar Haji Zakaria [Parit]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Baru-baru ini Malaysia diiktiraf sebagai negara ke-25 terbaik dari segi Indeks Prestasi Alam Sekitar (EPI) daripada 132 buah negara yang diumumkan pada Forum Ekonomi Dunia di Davos, Switzerland. Prestasi negara kita dinilai dari dua aspek iaitu kesejahteraan alam sekitar dan kesan pencemaran terhadap kesejahteraan hidup manusia.

Soalan tambahan saya, apakah kementerian bersama kerajaan negeri mempunyai *task force* dalam menangani masalah pembalakan haram terutama melibatkan soal-soal seperti pencerobohan tanah hutan simpan bagi aktiviti perladangan ataupun pencerobohan sempadan tanah, dan apakah kementerian bersama kerajaan negeri ada membuat pertemuan meja bulat dalam menangani masalah pembalakan haram? Terima kasih.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Tuan Yang di-Pertua, saya ingat sebentar tadi saya sudah memberi penjelasan dengan se jelas-jelasnya berkaitan dengan kerjasama yang sedia wujud di antara kerajaan negeri dan Kerajaan Persekutuan iaitu:

- (i) membantu Jabatan Perhutanan di peringkat negeri dengan memberi pegawai-pegawai dari Jabatan Perhutanan Ibu Pejabat yang dinamakan *Flying Squad*; dan
- (ii) mempunyai Majlis Tanah Negara di mana kadangkala masalah dengan pembalakan haram ini, cara bagi kita untuk mendekati, mengatasi masalah ini, kita kadang-kadang bincang juga dan kita haraplah apa yang diputuskan dalam Majlis Tanah Negara itu kita patuhi oleh kerana semua Ketua Menteri ada terlibat dalam perbincangan itu.

Sekian.

■ 1130

Tuan Che Uda bin Che Nik [Sik]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan saya Yang Berhormat Menteri, konsep pencerobohan hutan tadi ini bagi saya bukan sahaja dia menceroboh kawasan-kawasan rizab yang tidak diluluskan tetapi menebang pokok-pokok yang tidak mencapai had inci sebagai negara-negara lain juga sepatutnya dianggap satu pencerobohan hutan. Bagaimana pandangan Yang Berhormat Menteri dalam soal ini?

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Tuan Yang di-Pertua, sebelum sesebuah syarikat itu memohon untuk mendapat sebidang tanah untuk membalak, kalau ia teratur, didapati teratur, maka di dalam lesen itu kita syaratkan kepada syarikat pembalak itu mana satu balak yang boleh ditebang dan mana satu balak yang sama sekali tidak boleh ditebang. Jadi, kalau ia melanggar kali ini, maka ia sebenarnya telah melanggar syarat-syarat itu dan tindakan yang kita boleh ambil ialah kita boleh tarik balik lesen itu. Penguatkuasaannya seperti mana saya katakan sebentar tadi ialah kita memantau ini dari semasa ke semasa, pergerakan dan cara dia menebang kayu dan sebagainya. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, setakat itulah sesi pertanyaan bagi jawapan lisan untuk pagi ini.

[Masa untuk Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Lisan telah tamat]

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Tuan Yang di-Pertua, boleh saya tanya soalan? Ini mengenai perkara seorang pegawai yang ada RM750,000... *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Di rumah beliau baru-baru ini di Gerik. Dia adalah seorang pegawai pembalakan. *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah habislah Yang Berhormat. Sudah habis...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Sebanyak 10%, RM10.7 million. Dia seorang pegawai sahaja ada 10% di rumah dia.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: RM750,000 cash di rumah dia.

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT**RANG UNDANG-UNDANG KESALAHAN PILIHAN RAYA (PINDAAN) 2012****Bacaan Kali Yang Pertama**

Rang undang-undang bernama suatu akta untuk meminda Akta Kesalahan Pilihan Raya 1954; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Liew Vui Keong]; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

**RANG UNDANG-UNDANG JASA PERKASA PERSEKUTUAN
(ELAUN KENANGAN) 2012****Bacaan Kali Yang Pertama**

Rang undang-undang bernama suatu akta untuk mengadakan peruntukan bagi pemberian suatu Elaun Kenangan kepada penerima Pingat Jasa Perkasa Persekutuan dan untuk perkara yang berkaitan; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Liew Vui Keong]; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

**RANG UNDANG-UNDANG PINGAT TENTERA UDARA
(ELAUN KENANGAN) 2012****Bacaan Kali Yang Pertama**

Rang undang-undang bernama suatu akta untuk mengadakan peruntukan bagi pemberian suatu Elaun Kenangan kepada penerima Bintang Kehormatan Pingat Tentera Udara dan untuk perkara yang berkaitan; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Liew Vui Keong]; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

**RANG UNDANG-UNDANG UNIVERSITI DAN KOLEJ UNIVERSITI
(PINDAAN) 2012****Bacaan Kali Yang Pertama**

Rang undang-undang bernama suatu akta untuk meminda Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Menteri Pengajian Tinggi [Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin]; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

**RANG UNDANG-UNDANG INSTITUSI PENDIDIKAN TINGGI SWASTA
(PINDAAN) 2012****Bacaan Kali Yang Pertama**

Rang undang-undang bernama suatu akta untuk meminda Akta Institusi Pendidikan Tinggi Swasta 1996; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Menteri Pengajian Tinggi [Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin]; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

**RANG UNDANG-UNDANG INSTITUSI-INSTITUSI PELAJARAN
(TATATERTIB) (PINDAAN) 2012**

Bacaan Kali Yang Pertama

Rang undang-undang bernama suatu akta untuk meminda Akta Institusi-institusi Pelajaran (Tatatertib) 1976; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Menteri Pengajian Tinggi [Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin]; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

USUL

**WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN
DIBEBASKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT**

11.35 pg.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Liew Vui Keong]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 12(1) Majlis Mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga pukul 10.30 malam. Selepas itu Majlis Mesyuarat akan ditangguhkan sehingga jam 10.00 pagi hari Selasa, 10 April 2012.”

Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I [Dato' Joseph Salang anak Gandum]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

[Usul dikemukakan bagi diputuskan; dan disetujui]

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAMBAHAN (2011) 2012

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN (TAMB.)(BIL.1) 2011

Jawatankuasa

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula pertimbangan atas “Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2011) 2012 dan Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011 dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis.” **[Hari Kedua]**

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Peraturan mesyuarat, peraturan mesyuarat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Peraturan mesyuarat mana Yang Berhormat?

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Saya bangun di atas Peraturan Mesyuarat 36(12) dan ini adalah satu kenyataan yang telah dibuat oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar baru-baru ini bahawa Menteri Sumber Asli dan Alam dalam jawapan beliau baru-baru ini – baru sekejap, di mana saya percaya telah mengelirukan Dewan ini dan patut tindakan diambil.

Tuan Yang di-Pertua, boleh ini didengar dahulu. Dikatakan RM10.7 juta yang telah kehilangan atas pembalakan di negara ini satu angka yang langsung tidak boleh dipercayai,

nombor satu. Nombor dua, kalau kita tengok *Transparency International* mengatakan RM1 bilion kehilangan. Bezanya terlampau banyak. *Although you don't want to believe* itu satu perkara. Yang kedua, ada di mana pegawai-pegawai, baru-baru ini seorang pegawai di Gerik telah ditangkap mengenai pembalakan, di mana di rumah beliau ada *cash* RM750,000...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Dan aset-aset *movable property* lebih dari RM3 juta. Dia gaji bulanan RM3,000 sahaja dan angka-angka yang diberi oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri sangat meragukan, mengelirukan. Saya boleh katakan menipu kita semua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Tidak boleh percaya langsung. Bolehkah perkara ini dikaji dan harap beliau diberitahu bahawa angka-angka yang beliau beri itu semua tidak benar dan meminta maaf kepada kita semua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak sampai di sana Yang Berhormat. Saya tidak benarkan 36(12) ini dirujuk kepada jawapan Yang Berhormat Menteri tadi. Kepada saya, ia tidak berkaitan dan tidak sampai ke tahap untuk merujuk seorang Menteri ke Jawatankuasa Hak dan Kebebasan.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Tuan Yang di-Pertua, lagi satu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Ini Yang Berhormat Timbalan Menteri juga. Dua minggu dahulu... [*Dewan riuh*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Bukan, soalan dikatakan akan bagi jawapan bertulis. Sampai sekarang tidak dapat. Jadi, bolehkah satu arahan diberi. *Written replies* mengenai banjir di Ipoh dan sebagainya yang telah dibangkitkan. Bila akan diberi?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Majlis dalam Jawatankuasa.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Bila? Esok?

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Peraturan Mesyuarat 18(1).

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, saya pasti peraturan mesyuarat itu adalah berhubungan..

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Yes, usul...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Dengan usul Yang Berhormat yang telah ditolak di dalam kamar.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Ya, saya ingin mendapatkan penjelasan daripada Tuan Yang di-Pertua..

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, sebentar Yang Berhormat. Yang Berhormat, sebentar.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mendapat penjelasan...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, sebentar. Peraturan mesyuarat, kita patuh kepada peraturan mesyuarat, okey? Usul Yang Berhormat itu telah ditolak di dalam Kamar. Di mana *avenue* saya untuk membenarkan Yang Berhormat untuk membuat usul?

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Alasan yang diberi amatlah mengelirukan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat! Yang Berhormat!

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Alasan yang...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat! Yang Berhormat! Saya tidak benarkan membawa usul itu untuk menimbang semula keputusan yang telah dibuat di dalam kamar.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tuan Yang di-Pertua, Tuan Yang di-Pertua...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak ada. Tidak ada Yang Berhormat.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Kalau begitu, saya ingin membangkitkan atas Peraturan Mesyuarat 36(12) kerana Tuan Yang di-Pertua telah mengelirukan. Memberi satu alasan yang mengelirukan.

■ 1140

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, isunya Yang Berhormat, usul telah ditolak di dalam kamar.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Saya inginkan minta satu penjelasan, Tuan Yang di-Pertua,

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Usul yang ditolak di dalam kamar tidak boleh dibawa di dalam Dewan. *I don't allow, I cannot allow you here.*

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: *No, you can allow, you can allow this to be raised.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: *No, cannot.* Tidak boleh. Cukuplah Yang Berhormat. Majlis bersidang dalam jawatankuasa.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tuan Yang di-Pertua, Peraturan Mesyuarat 36(12).

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak, tidak, tidak berkaitan.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: *You must hear me. I'm standing on Peraturan Mesyuarat. [Dewan riuh] You must hear me. You must hear me,* Tuan Yang di-Pertua. Kalau Tuan Yang di-Pertua memaksakan saya *[Mengetuk meja]* membangkitkan peraturan mesyuarat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: *Why do you have to bang the table,* Yang Berhormat?

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: *No, no, no.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: *Don't have to bang the table on me,* tidak boleh macam itu. *[Dewan riuh].*

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Bukan, bukan. Saya berdiri untuk membangkitkan masalah ini. Mengenai isu ini dengan sopannya, Tuan Yang di-Pertua. *Don't cut me out like that.* Jangan, jangan potongkan apa-apa.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya sudah kata Yang Berhormat patuh kepada peraturan. Kalau patuh kepada Peraturan Mesyuarat 18 yang ditolak di dalam kamar tidak boleh dibawa ke dalam Dewan *that's it.*

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: *No, no.* Ini satu, satu alasan diberi tidak dapat diterima.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tetapi saya tidak menghalang Yang Berhormat untuk membuat kenyataan di luar daripada perkara itu.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Satu alasan yang diberi oleh Tuan Yang di-Pertua...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: *You can't question* untuk mempertikaikan alasan dalam bentuk usul. *There's* Peraturan Mesyuarat.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Usul ya, 36(12).

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak payah lagi. Tidak perlu cakap peraturan mesyuarat kita empat tahun ada di dalam Dewan. *That's it.* Cukup-cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: 36(12) ini adalah mengelirukan. Tuan Yang di-Pertua, Tuan Yang di-Pertua..

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Dalam bentuk usul, dalam bentuk usul.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tuan Yang di-Pertua, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, sila. Mesyuarat di dalam Jawatankuasa.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tuan Yang di-Pertua 36(12), 36(12).

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat Kuching, bawa usullah tidak fahamkah?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, bawa usul.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Bawa usul persendirian, tidak ada masalah.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Sekarang bawa usul.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Apa usul *you* 36(12). Apa *you* faham atau tidak?

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: 36(12), Tuan Yang di-Pertua mengelirukan Dewan ini, mengelirukan saya. Tuan Yang di-Pertua mengelirukan Dewan ini.

[Dewan riuh]

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Bawa usullah *that is not* usul *that is standing order.* Itu peraturan mesyuarat. Bawa usul. *Don't, don't sabotage this, please.*

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: *You are not Speaker.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya jemput Yang Berhormat Menteri Kewangan.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: *No, no, no.*

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: *You silap, you sit. You are not Speaker.*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: *You* bawa usul 43, *you* bawa kepada Parlimen. *You* bawa usul sekarang buat apa?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah selesai sudah. Selesai.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Tutup mulut.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: *You* ada kaliber jadi Speakerkah?

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: *That not usullah that is standing order.*

[Dewan riuh]

[Majlis bersidang dalam Jawatankuasa]

*[Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee] **mempengerusikan Jawatankuasa**]*

Maksud B.10, B.11, B.12 [Jadual] -

Maksud P.10 [Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2011] –

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Menteri Kewangan.

11.42 pg.

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Donald Lim Siang Chai]: Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih kepada beberapa Ahli Yang Berhormat yang telah ambil bahagian dalam Perbahasan di peringkat Jawatankuasa untuk masuk kementerian...

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Tuan Pengerusi. Jawatankuasa, sudah bahas belum ini? Sudah gulung?

Dato' Donald Lim Siang Chai: Kewangan untuk rang undang-undang

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat sudah gulung sudah.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Bila, bila bahas Tuan Pengerusi?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah bahas hari itu Yang Berhormat, kita ikut, kita ikut peraturan ini. Sudah ikut *schedule* sudah. Tidak ada salah. Tidak ada salah Yang Berhormat.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar) mempengerusikan Jawatankuasa]

[Dewan riuh]

Dato' Donald Lim Siang Chai: Yang Berhormat Serdang menanya soalan apakah peruntukan tambahan RM4 bilion yang dipohon termasuk di dalam jumlah perbelanjaan RM20 bilion tersebut. Untuk makluman Yang Berhormat, peruntukan tambahan sebanyak RM4 bilion ini adalah untuk menampung keperluan perbelanjaan subsidi petroleum bagi tahun 2011. Oleh itu adalah termasuk di dalam jumlah RM20 bilion yang telah disebutkan.

Yang Berhormat Serdang juga bertanya berkenaan isu terdapat 99 syarikat pemegang AP atau import kereta. Dua syarikat didapati belum berdaftar dengan LHDN, 41 syarikat didapati mempunyai cukai tertunggak berjumlah RM144 juta. Soalannya ialah tiada tindakan tegas yang diambil oleh LHDN terhadap syarikat-syarikat tersebut. Yang Berhormat minta mohon penjelasan. Untuk makluman Yang Berhormat, pihak Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia atau LHDN telah mengambil pelbagai tindakan untuk memungut cukai tertunggak terhadap syarikat pemegang AP.

Berikut adalah tindakan yang telah diambil terhadap syarikat-syarikat tersebut:-

- (i) surat peringatan – sebanyak 16 syarikat yang mempunyai keseluruhan tunggakan cukai berjumlah RM36,274,470.09 telah diberikan surat peringatan untuk membayar cukai secepat mungkin sebelum tindakan mahkamah diambil terhadap mereka;
- (ii) notis tuntutan mahkamah – sebanyak enam syarikat yang mempunyai keseluruhan tunggakan cukai berjumlah RM31,832,120.57 telah diberikan notis tuntutan mahkamah oleh LHDN;
- (iii) tindakan guaman sivil – sebanyak 12 syarikat yang mempunyai keseluruhan tunggakan cukai berjumlah RM69,197,028.87 telah diambil tindakan guaman sivil oleh LHDN untuk memungut cukai tertunggak tersebut;
- (iv) bayaran ansuran manakala sebanyak lima syarikat yang keseluruhan cukainya berjumlah RM6,747,508.35 telah dibenarkan ansuran terhadap cukai tertunggak syarikat-syarikat ini; dan

- (v) tindakan biasa pungutan – LHDN telah membuat tindakan biasa terhadap dua syarikat lagi kerana mempunyai keseluruhan tunggakan yang agak kecil sahaja jumlahnya RM6,603.40.

Yang Berhormat Kepong ada bertanya soalan iaitu BR1M (Bantuan Rakyat 1Malaysia) diberi kepada keluarga yang berpendapatan RM3,000 dan ke bawah.

Dato' Ibrahim Ali [Pasir Mas]: Yang Berhormat, boleh minta jalan?

Dato' Donald Lim Siang Chai: Belum jawab lagi.

Dato' Ibrahim Ali [Pasir Mas]: Sudah jawab tadi. Tadi terlepas. Tadi Yang Berhormat memberi jawapan berbagai-bagai tindakan diambil kepada pemegang-pemegang AP yang tidak membayar cukai. Saya ingin menarik perhatian Yang Berhormat, kalau ada syarikat-syarikat pemegang AP ini, mereka mengembangkan dan melabur dalam lain-lain kegiatan perniagaan yang boleh memajukan perniagaan mereka, pada pandangan saya tidak ada halangan. Jika mereka diberi kelonggaran untuk membayar cukai.

Akan tetapi apakah Yang Berhormat sedar ada juga di kalangan mereka pemegang AP ini dia tidak ada apa-apa kegiatan sudah selain daripada pegang AP dan berniaga AP dan hidup kaya-raya. Hidup dengan penuh kemewahan. Jadi mereka-mereka ini wajar diambil tindakan dan tindakan yang diambil melalui tindakan sivil mahkamah, ini saya rasa mengambil masa yang panjang. Mesti ada satu tindakan cara lain yang lebih drastik supaya mereka tidak boleh mengelak daripada membayar cukai bagi memberi keadilan kepada lain-lain rakyat.

Manakala yang peniaga-peniaga tomyam, jualan-jualan dan ahli-ahli perniagaan yang lain turut membayar cukai dan itu pun saya sangsi bagaimana mereka membuat pengiraan dalam soal membayar cukai. Betul atau tidak, Wallahualam. Sebab ianya mengguna khidmat konsultan cukai ataupun sebagainya dan saya harap mereka membuat laporan yang betullah. Namun tindakan mesti lebih tegas sebab saya bimbang satu hari nanti apabila sampai kepada peringkat sivil, mahkamah membuat keputusan waktu itu syarikat sudah kosong sudah. Tidak ada apa-apa sudah. Jadi *you can wind up the company only but you cannot get* tunggakan cukai yang mereka harus bayar. Sekian, terima kasih.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Pasir Mas yang memberi pandangan mengenai isu ini. Memang apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat asas kita kaji balik semula atas syarikat-syarikat yang berkenaan. Kita hendak mereka membayar tunggakan dan kita juga hendak bantu mereka yang boleh yang ada boleh bawa kemajuan kepada negara kita. Saya akan membawa pandangan ini kepada pihak Lembaga Hasil Dalam Negeri. Yang Berhormat...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi boleh? Fasal BR1M. Terima kasih.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Belum habis lagi. Bagi saya jawab dulu. Saya belum jawab lagi *you* hendak tanya. Tidak boleh, minta maaf. Tuan Pengerusi, saya hendak jawab Yang Berhormat dari Kepong yang membangkitkan isu BR1M diberi kepada keluarga yang berpendapatan RM3,000 dan ke bawah. Walau bagaimanapun masih ada yang tidak layak iaitu pendapatan melebihi RM3,000 dapat manfaat via BR1M. Mohon penjelasan bagaimana menentukan kelayakan untuk mendapat BR1M ini.

■ 1150

Untuk makluman Yang Berhormat, pihak kerajaan memandang serius dakwaan menyatakan terdapat penerimaan yang berpendapatan lebih RM3,000 menerima bantuan BR1M. Verifikasi BR1M dijalankan melalui sistem komprehensif yang diintegrasikan dengan data dari pelbagai agensi. Hanya yang memenuhi kriteria kelayakan sahaja akan diluluskan. Kriteria ini merangkumi isi rumah berpendapatan RM3,000 ke bawah, warga emas sebatang kara, ibu atau bapa tunggal yang mempunyai tanggungan dan bujang yang mempunyai tanggungan. Perkara ini sepatutnya tidak berlaku dan jika didapati pemohon memalsukan maklumat boleh disabitkan kesalahan di bawah undang-undang berkaitan. Sehubungan itu sekiranya mana-mana pihak mendapati perkara itu berlaku, aduan rasmi perlu dibuat dengan kerajaan bersedia meneliti dan menyiasat setiap aduan yang dikemukakan.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Minta penjelasan.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Belum jawab lagi. Belum habis lagi. Yang Berhormat Rasah ada bertanya mengenai isu apakah pecahan operasi bagi peruntukan tambahan yang diumumkan oleh Lembaga Hasil Dalam Negeri sebanyak RM204 juta. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Program Bantuan Rakyat 1Malaysia merupakan julung kali diadakan oleh kerajaan yang memberi bantuan tunai RM500 kepada isi rumah yang berpendapatan di bawah RM3,000 tanpa mengira kaum dan fahaman politik. Pelaksanaan BR1M ini adalah menggunakan perbelanjaan mengurus kerajaan. Sehingga 25 Mac, 2012 seramai 4,045,101 penerima BR1M telah diluluskan dan jumlahnya adalah sebanyak RM2.02 bilion diperuntukkan untuk membiayai bantuan tunai Bantuan Rakyat 1Malaysia.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *[Bangun]*

Dato' Donald Lim Siang Chai: Untuk makluman Yang Berhormat juga. Yang Berhormat bertanya mengenai isu pecahan operasi. Untuk makluman Yang Berhormat, jawapannya iaitu peruntukan ini di bawah dua bahagian. Bahagian A iaitu RM25 juta. Tambahan peruntukan sebanyak RM25 juta adalah bagi menampung kos operasi pelaksanaan Bantuan Rakyat 1Malaysia (BR1M). Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia adalah bertanggungjawab untuk mendaftar dan menyemak permohonan BR1M daripada orang awam. Kos operasi yang dibayar oleh Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia adalah seperti berikut:

- (i) Emolumen pegawai kontrak dan sambilan;
- (ii) sewaan komputer;
- (iii) bil-bil utiliti; dan
- (iv) bayaran tuntutan perjalanan.

Untuk Bahagian B iaitu sebanyak RM179,450,000. Tambahan peruntukan ini adalah bagi menampung kos operasi biasa Lembaga Hasil Dalam Negeri seperti berikut:

- (i) Bayaran emolumen pegawai baru dilantik seramai 600 orang;
- (ii) bayaran emolumen pegawai sambilan seramai 435 orang;
- (iii) bil-bil utiliti bagi bangunan baru yang dibina dalam Rancangan Malaysia Kesembilan;
- (iv) sewaan komputer dan pejabat baru;
- (v) bayaran lesen dan penyelenggaraan *software* dan *hardware* bagi sistem yang dibangunkan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan;
- (vi) penyelenggaraan bangunan yang dibina dalam Rancangan Malaysia Kesembilan;
- (vii) insurans bangunan baru; dan
- (viii) kesihatan.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Sebelum itu saya hendak ambil kesempatan untuk mengalu-alukan kedatangan rakan-rakan kita, adik-adik pelajar daripada Sekolah Menengah Teknik Kuala Selangor di atas sana. *[Tepuk]*

Saya tidak berpeluang pada hari Khamis untuk bertanya dan membangkitkan perkara ini tetapi saya rasa pihak Timbalan Menteri ada kesempatan atau kredibiliti untuk menerangkan perkara ini. Pertamanya, kita tahu BR1M ini hanya diperkenalkan pada 7 Oktober 2011 melalui pembentangan belanjawan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan selaku Perdana Menteri. Penerangan berkenaan dengan tajuk BR1M ini telah disahkan diperuntukkan di bawah B.11 perkara 020500 – Peruntukan Keseluruhan RM17 bilion. Ini telah berkali-kali disahkan tetapi untuk spesifik isu ini Tuan Pengerusi, saya hendak bertanya perbelanjaan ini untuk peruntukan tahun 2011, bermakna pada masa itu BR1M masih lagi belum diperkenalkan. Saya mendapat penerangan tadi daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan jumlah RM204 juta ini adalah untuk tujuan

operasi dan bukan untuk tujuan pemberian wang. Operasi maksudnya persediaan untuk sistem mengambil tugas, mengenal pasti orang-orang yang layak, memproses data dan sebagainya.

Saya hendak kepastian sekarang. Semakan saya di bawah P.10 – Perbelanjaan Pembangunan untuk Lembaga Hasil Dalam Negeri. Pengkomputeran LHDN Yang Berhormat Timbalan Menteri. Pengkomputeran LHDN, perbelanjaan untuk tahun 2012 sahaja adalah sebanyak RM341 juta. Peruntukan untuk sistem komputer dan untuk tujuan semakan dalam BR1M, ada dinyatakan di sini di bawah *one-off* sebanyak RM68,553,000. Saya dengar tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan keperluan pecahannya RM25 juta untuk pengkomputeran. Adakah kerana hendak semak borang BR1M ini, LHDN memerlukan RM25 juta khas untuk pengkomputeran sahaja?

Saya rasa penerangan ini agak bercanggah dengan penerangan-penerangan sebelum ini berkenaan dengan tajuk Bantuan Rakyat 1Malaysia. Kalau Yang Berhormat Timbalan Menteri benarkan saya rujuk kepada B.10 itu sendiri di bawah peruntukan yang lama, kita sudah ada lebih daripada memadai dalam dasar baru dalam *one-off* dan juga dalam Perkara 00200 – Pengkomputeran.

Saya rasa lebih jauh daripada mencukupi dan saya hendak tanya satu laporan akhbar yang memetik Pengarah Komunikasi Korporat LHDN – nama saya tidak payah sebutlah. *“Pengarah Komunikasi Korporat LHDN membuat pengakuan dan pengesahan pada 20 Januari 2012 bahawa Jabatan atau Lembaga diberi tanggungjawab untuk membantu dan menerima pendaftaran permohonan sahaja.”* Tidak ada tugas untuk mengenal pasti, menyemak dan menentukan siapa layak atau tidak layak. Oleh kerana itu tanggungjawab dan tugas tambahan ini sebenarnya langsung tidak dibebankan atau diberi kepada LHDN sebagaimana yang disebut di dalam pembentangan belanjawan bahawa LHDN akan dilibatkan untuk keseluruhan tujuan pengagihan BR1M dan...

Dato’ Donald Lim Siang Chai: Tuan Pengerusi, dia hendak buat ucapan bolehkah?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ya, ucapan saya hendak tanya Yang Berhormat Timbalan Menteri sebab saya tidak boleh tanya Menteri Kerja Raya. Saya hendak dapatkan penjelasan ini sebab saya rasa kekeliruan ini harus dibangkitkan. Sekiranya tidak ada penjelasan, saya rasa kita mesti atau kita boleh meminta penerangan melalui Peraturan Mesyuarat 36(12). Sekian, terima kasih.

Dato’ Donald Lim Siang Chai: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Indera Mahkota yang membangkitkan isu mengenai belanja yang lebih oleh pihak Lembaga Hasil Dalam Negeri.

■ 1200

Untuk makluman Yang Berhormat, Lembaga Hasil Dalam Negeri ini dalam tanggungjawab untuk tugas ini ialah untuk memvariasikan Bantuan Rakyat 1Malaysia dijalankan melalui sistem komprehensif yang saya katakan tadi yang integrasi dengan data daripada pelbagai agensi. Untuk maklumat Yang Berhormat, kita memang dapat permohonan yang lebih kurang 5 juta permohonan dari seluruh negara. Saya telah pecahkan kos operasi tadi dan memang kita hendak ucapkan tahniah kepada pihak Lembaga Hasil Dalam Negeri sungguhpun sasaran untuk tahun 2011 hanya RM101 bilion tetapi mereka sanggup mengutip lebih kurang RM109 bilion untuk negara kita. Ini memang kerja yang bagus.

Yang Berhormat tadi memang tidak setuju dengan angka-angka yang ada di dalam buku ini. Memang itu saya tidak dapat jawab. Kalau Yang Berhormat tidak setuju boleh panggil audit.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang Berhormat, Yang Berhormat tidak boleh mengelirukan Dewan dengan membawa isu lain. Saya tidak kata saya tidak bersetuju dengan angka yang dibawakan dalam Kertas Perintah ini.

Dato’ Donald Lim Siang Chai: Memang Yang Berhormat tidak setuju.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya cuma kata...

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Ini masih lagi penjelasan Tuan Pengerusi.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Okey Tuan Pengerusi, saya hendak...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi...

[Dewan riuh]

Dato' Donald Lim Siang Chai: Bacaan sama Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, saya rasa...

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Pengerusi, saya tidak kasi dia jalan.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, saya rasa Yang Berhormat Timbalan Menteri berhasrat untuk mengelirukan Dewan atas jawapan yang diberi.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Saya beri jalan kepada Yang Berhormat Batu Gajah.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya hendak kemukakan Peraturan Mesyuarat 36(6) berkenaan dengan isu BR1M. Saya ada *Hansard* di tangan saya bertarikh 27 Mac 2012, muka surat 178 sehingga 179. Ini *Hansard* yang sama juga yang diminta dirujuk oleh Tuan Pengerusi semasa itu di dalam Jawatankuasa pada hari ini di mana persoalan berkenaan dengan BR1M, ada timbul kekeliruan berkenaan dengan jumlah keseluruhan, jumlah yang digunakan atau peruntukan yang disalurkan untuk tujuan BR1M daripada subsidi. Perkara ini juga masih lagi belum ada penjelasan yang muktamad dan kebetulan hari ini Yang Berhormat Timbalan Menteri yang sama juga membangkitkan perkara yang sama dan hari ini saya nampak beliau cuba untuk mengelirukan Dewan dengan memberikan penjelasan yang jauh berlainan daripada apa yang saya bangkitkan.

Saya mohon kepada Tuan Pengerusi untuk merujuk kepada *Hansard* yang bertarikh 27 Mac yang lalu pada muka surat 179. *Hansard* ini adalah berbunyi "Yang Berhormat Menteri saya fikir ini mengelirukan, mengelirukan. Saya fikir Yang Berhormat Menteri membentangkan berkenaan hal kepenggunaan. Kita sebut apa yang terjadi pada ketika ini dan jangan sebut perkara yang lain. Ini sudah mengelirukan. Sebenarnya peruntukan itu peruntukan mengurus." Ayat seterusnya semuanya berkaitan dengan untuk mengesahkan bagaimana BR1M ini adalah peruntukan yang di campur bersekali dengan subsidi dan hari ini oleh kerana ada isu berkenaan dengan tambahan yang menyebut tentang perbelanjaan berkaitan dengan BR1M, saya rasa kita boleh minta Dewan memberi penjelasan untuk menghuraikan kekeliruan berkenaan dengan jumlah atau pun peruntukan keseluruhan untuk BR1M.

Hari ini kita ada peruntukan tambahan yang disebut sebanyak RM204.4 juta. Saya minta mohon Tuan Pengerusi untuk memberi laluan atau memberi kemudahan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri untuk menjawab. Terima kasih.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Jasin duduk. Saya tidak ada penjelasan dan saya tidak ada jawapan. Itu jawapan saya nombor satu. Kedua, Yang Berhormat Timbalan Menteri kalau tidak ada jawapan jangan bagi jawapan kerana mungkin boleh mengelirukan. Jadi Yang Berhormat kena menerima juga kalau Yang Berhormat Timbalan Menteri kata tidak ada jawapan.

Jadi, kalau ada perkara-perkara yang dikatakan telah mengelirukan Dewan ini lain daripada mengelirukan saya, mengelirukan Menteri, itu berlainan daripada mengelirukan Dewan Yang Berhormat di bawah Peraturan Mesyuarat 36(12). Saya selalu sebut perkara ini. Jadi, istilah yang dua itu perlu difahami sepenuhnya. Kita sudah selalu sebut ini selama tiga tahun lebih dah. Jadi, Yang Berhormat...

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Tuan Pengerusi, kalau saya boleh cadangkan atas semangat kebertanggungjawaban kami sebagai Ahli Parlimen. Apakah boleh diadakan sesi penjelasan tentang perkara ini kerana telah dibangkitkan pada hari Khamis lagi dan kekeliruan itu tidak dapat dirungkaikan sehingga hari ini. Jadi, kalau kita...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya fikir Yang Berhormat Timbalan Menteri pun tidak boleh jawab sekarang Yang Berhormat.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Kalau tidak boleh, kita panggil Yang Berhormat Menteri menjawab Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya fikir Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak boleh jawab sekarang kerana dia menarik perhatian kepada *Hansard* yang lepas. Jadi, *Hansard* yang lepas suruh saya hendak itu. Kalau suruh saya maknanya dia balik kepada Yang Berhormat Menteri kerana ini budaya Dewan Yang Berhormat.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Betul.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Bercakap pada saya, walaupun Yang Berhormat kata minta Yang di-Pertua memberi penjelasan, sebenarnya penjelasan itu dipinta daripada Yang Berhormat Menteri.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Betul.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Itu cara dia ya.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Ya, persoalannya sekarang ini...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Jadi Yang Berhormat Menteri yang buat jawapan. Jadi kalau Yang Berhormat Menteri tidak ada jawapan, saya sudah beritahu tadi jangan jawapan sembarangan kerana ia mungkin berlainan daripada apa yang disebut pada masa-masa yang lepas.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Boleh kita buat satu...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kerana dalam Dewan,... Dengar saya dahulu Yang Berhormat.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Ya, ya okey.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Dengar saya dahulu. Kalau tidak dengar saya dahulu minta duduklah sekejap. Itu boleh *concentrate* sedikit. Jadi, apabila *statement* yang dahulu disebut berhubung dengan perkara yang sama, ada lagi satu *statement* yang kemudian, yang kedua disebut berlainan daripada yang pertama ini Yang Berhormat memang daripada segi amalannya di bawah Peraturan Mesyuarat 36(12) akan terkena di bawah itu.

Jadi itulah saya, biasanya beritahu kalau ada perkara yang dahulu disebut dan kali yang kedua disebut saya biasanya memberitahu Yang Berhormat jaga-jaga hendak sebut itu kerana jawapannya mungkin akan terkena sendiri. Akan tetapi kalau sekali lagi disebut mungkin itu apa yang dikatakan banyak pakar-pakar ada berhubung undang-undang dan peraturan Dewan yang mengatakan saya baru menulis tetapi saya lupa hendak bawa ke sini tadi. Saya baru baca sebab saya akan membuat kertas kerja berhubung perkara yang sama.

Bahawa kadang-kadang *mistake is acceptable, the freedom to make me mistake*. Itu juga disebut dalam peraturan Dewan Yang Berhormat. Saya boleh tunjuk benda itu *the freedom to make mistake*. Bukan *intentional mistake* Yang Berhormat. Jadi, *is acceptable* dalam Dewan. Itu peraturan, di terima di mana-mana, *universally accepted*. Jadi Yang Berhormat kalau kita hendak sedikit, kita bukan mencari sebenarnya *everything that we do is proven to be corrected* Yang Berhormat. *We cannot talk* dalam Dewan sebenarnya.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, sebenarnya bukan kekeliruan, ini adalah pengisytiharan. Yang Berhormat Perdana Menteri memberi tahu dan mengemukakan dalam Dewan ...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya sudah faham, saya sudah beri penjelasan Yang Berhormat. Jadi, kalau ada penjelasan yang itu nanti saya minta Yang Berhormat Menteri beri jawapanlah ya.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya hendak kemukakan penjelasan apa yang saya minta ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya faham. Yang Berhormat apa yang saya sudah faham tidak payah dijelaskan kepada saya lagi. Saya sudah faham Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ini berkenaan dengan jumlah sebenar BR1M Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya saya faham. Jumlah yang berlainan Yang Berhormat sebutkan itu.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ya.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Dalam *statement* yang lain Yang Berhormat cakap macam ini, *statement* yang berlainan macam itu.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ya.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Jadi itu...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ada tiga Menteri yang memberi penjelasan yang berlainan sama sekali.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, kita sudah dengar. Saya sudah minta Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab Yang Berhormat. Kalau dia tidak dapat jawab...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sewaktu Menteri KPDNKK.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, cukuplah Yang Berhormat. Kalau tidak, tidak jalan Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya minta kebenaran untuk memberi penerangan sebagaimana yang saya faham.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, baik Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sekiranya saya dianggap tidak terkeliru, saya memberi secara terbuka untuk mendapatkan penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat,...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Apa yang saya hendak bangkitkan Tuan Pengerusi, apa yang saya hendak bangkitkan...

Dato' Donald Lim Siang Chai: Eh, cukuplah kawan. [*Membuat isyarat tangan*]

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Apa yang saya hendak bangkitkan ialah jumlah yang dikatakan keseluruhan ialah...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Indera Mahkota tolonglah Yang Berhormat.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Pandang sana, pandang sini buat apa. Pandang Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Indera Mahkota tolonglah Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya nampak Yang Berhormat Timbalan Menteri buat signal macam ini? Apa maksud? *What you trying to say* dengan izin.

Dato' Donald Lim Siang Chai: *You* pandang Tuan Pengerusi, *you* pandang saya buat apa?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, Yang Berhormat duduk semua, duduk semua. Duduk semua dahulu Yang Berhormat. Ada tidak orang baca perlembagaan ini? Peraturan 62, 63. Artikel 62, 63 dan peraturan ini. Dalam peraturan ini Yang Berhormat - Bagi saya beri penjelasan, tolong saya beri penjelasan.

■ 1210

Saya tidak hendak signal ini signal itu supaya kita semua mempelajari sedikit sebanyak. *There is a freedom of speech*, bercakap ya. *There is no freedom of expression*. Itu dua perkara yang berlainan. *Freedom expression* makna dia signal ini gesa itu tidak ada Yang Berhormat. Jadi tolonglah saya minta *everybody*, Menteri kah, tidak Menteri kah, Ahli Parlimen kah ataupun mana-mana orang yang duduk di dalam Dewan ini *expression* itu tidak disebut dalam peraturan dan perlembagaan. Jadi minta tolong memahami sedikit *freedom of speech* itu berlandaskan apa yang saya sebut tadi. Jangan menyeleweng 13(12).

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang Berhormat Timbalan Menteri yang buat macam ini tadi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ada kesalahan, kesilapan sedikit itu dimaafkan. *That's part of freedom of speech*.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih. Tuan Pengerusi, saya cuma hendak dapat pengesahan ini sahaja Tuan Pengerusi. Jumlah keseluruhan yang dikatakan di bawah B.11, Kepala 20500 dikatakan RM17 bilion. Dalam itu juga dimasukkan untuk tujuan BR1M. Katanya sebanyak permulaan sebanyak RM1.8 bilion kemudian naik kepada RM1.92 bilion. Hari ini Timbalan Menteri mengatakan RM2.02 bilion. Jadi penerangan yang saya hendak...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baiklah Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: ...Adakah jumlah itu akan ditampung semula kerana tanpa subsidi harga barangan yang berasaskan petroleum akan naik. Itu sahaja pendirian yang saya hendak.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Baiklah Yang Berhormat. Okey, kita ada dengar permintaan Yang Berhormat. Yang Berhormat Menteri sudah dengar. Saya hendak tanya kerana ada tiga orang yang berdiri. Yang Berhormat Kepong, saya hendak dengar juga. Saya tidak kisah Yang Berhormat.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Jasin tunggu sekejap. Saya ada lihat Yang Berhormat Jasin berdiri tadi.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Yang Berhormat Batu Gajah hendak tanya Yang Berhormat Kepong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Timbalan Menteri duduk Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, penjelasan. Saya berharap masalah kebebasan untuk membuat salah dapat dijelaskan di dalam satu sesi yang khas. Mengenai B.10 tadi, jawapan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya hendak satu jawapan daripada Yang Berhormat, adakah Yang Berhormat sanggup menubuhkan satu jawatankuasa khas untuk menangani masalah penyelewengan termasuk dengan 1Malaysia sangat popular sekarang ini. Bukan sahaja BR1M bahkan juga semalam saya terima aduan Kebajikan 1Malaysia.

Ada orang yang pergi merata tempat untuk mendaftar dengan bayaran RM5. Kebajikan 1Malaysia bayaran RM5 dan saya pun tidak tahu. Dia tanya saya macam mana dapat kebajikan itu. Saya kata baik kita tanya Kementerian Kewangan. Saya berharap petang ini kita dapat satu jawapan sama ada pihak kementerian sanggup menubuhkan satu jawatankuasa untuk membiarkan Ahli-ahli Parlimen menjawab macam mana penyelewengan berlaku dengan BR1M, dengan Kebajikan 1Malaysia. Entah berapa jenis 1Malaysia ini memang wujudkan masalah.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya hendak dengar semua Yang Berhormat. Yang Berhormat Jasin. Ringkaskan Yang Berhormat Jasin.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, sebab beri peluang.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Tidak payah beri penjelasan apa yang hendak dihendaki daripada Yang Berhormat Menteri Yang Berhormat.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Saya hanya hendak komen sedikit tentang sahabat saya dari Indera Mahkota yang sentiasa membangkitkan tentang kesahihan pembentangan kertas-kertas perintah. Sebenarnya Maksud B.10 tadi RM204,450,000 adalah untuk menampung pelaksanaan BR1M. Wang yang disebut cukup jelas sekali. Jumlah ini telah didahulukan daripada Kumpulan Wang Luar Jangka. Perkara yg sama telah dibangkitkan pada hari Khamis yang lalu kerana *supplementary* bajet kita ini kita sebenarnya ada kertas perintah yang menjawab semua persoalan di bawah ini. Kalau kita semak betul-betul dalam ini cukup jelas kali. Tadi Yang Berhormat telah memberikan penjelasan patutnya perkara ini tidak ditimbulkan, kerana kita diberi masa yang panjang. Hari Khamis saya rasa satu jam lebih. Sekarang kita hendak bangkitkan perkara yang sama. Saya rasa kalau kita baca betul-betul perkara ini, perkara ini tidak akan timbul. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Jasin mengatakan saya bawa isu BR1M yang tidak berkenaan dengan isu yang dibentangkan dalam jawatankuasa pada hari ini, berkenaan dengan jumlah. Yang Berhormat Jasin menyebut hari ini kita bincangkan pasal RM204.4 juta. Itu diakui. Itu memang berkenaan dengan tambahan untuk perbelanjaan 2011 untuk menampung kos operasi LHDN untuk BR1M itu memang, saya pun akui. Akan tetapi yang saya bangkitkan kekeliruan ini berkenaan dengan peruntukan untuk BR1M yang diletak dalam peruntukan keseluruhan termasuk dengan subsidi yang dijawab yang saya kata tiga jawapan berlainan oleh dua Menteri dan satu Timbalan Menteri yang berlainan, itu yang saya bangkitkan. Saya tidak menggunakan perkataan 36(12). Kalau rasa tidak ada sangat penjelasan tentang kekeliruan angka dan jawapan yang berlainan, saya rasa saya hendak memohon untuk membangkitkan Peraturan Mesyuarat 36(12) hendak rujuk Yang Berhormat Menteri yang menjawab kepada Jawatankuasa Hak dan Kebebasan kerana merekalah yang menggelirukan Dewan ini.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, sudah Yang Berhormat Jasin. Kalau tidak Yang Berhormat kita tidak akan habis semua akan menegakkan benang sendiri Yang Berhormat, saya tidak kira basah ataupun kering benang itu. Akan tetapi kita akan terus menegakkan benang kita sendiri. Yang Berhormat Jasin, duduklah.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Tuan Pengerusi, saya akur.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya akur, tetapi kita ada penjelasan, mesti ada penjelasan.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya ingin mengetahui tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri ada menyatakan bahawa lebih daripada 4 juta permohonan BR1M ini telah diluluskan. Daripada jumlah itu berapa yang telah dibayar sama ada melalui tunai ataupun *voucher*. Tuan Pengerusi, masalah yang timbul sekarang adalah dalam rekod Lembaga Hasil Dalam Negeri apabila kami menghubungi bagi pihak pemohon selalu diberitahu lulus, lulus tetapi surat kelulusan tidak sampai kepada pemohon. Itu persoalannya.

Perkara kedua apakah kementerian ada memberi satu tempoh di mana memastikan semua permohonan yang telah diluluskan termasuk rayuan ini selesai dibayar kepada mereka dan jangan mengambil masa untuk mengumpulkan mereka untuk tujuan politik. Kumpulkan mereka ramai-ramai di dewan orang ramai, mereka kena ambil cuti, mereka kena tunggu surat. Bagaimana pula dengan kes-kes di mana Lembaga Hasil Dalam Negeri kata telah lulus tetapi surat tidak sampai. Apakah mereka boleh pergi ke LHDN untuk dapatkan surat kelulusan agar mereka boleh dapatkan *voucher* tersebut. Buat sementara ini tidak ada kemudahan sedemikian.

Jadi saya pohon, bersimpatilah dengan pemohon-pemohon khasnya warga tua Tuan Pengerusi. Baru minggu lepas menghubungi saya tanya saya Yang Berhormat kata permohonan saya sudah lulus, minta tunggu sekarang sudah tunggu satu bulan. Mengapa masih tidak ada surat kelulusan minta ambil wangnya. Dan kos operasi begitu tinggi.

Akhirnya daripada jumlah kos operasi yang tinggi ini berapakah anggota yang dilantik adalah daripada ahli-ahli politik Barisan Nasional yang diambil untuk menguruskan pembayaran dan pelaksanaan BR1M ini. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, duduk sekejap. Saya ada disoal sedikit daripada Yang Berhormat Kepong tadi. Saya akan balik ke Dewan nanti jam 4 petang, Yang Berhormat Kepong sila hadir dalam Dewan, saya bawa teks yang saya sebut tadi "*the freedom to make mistake, right?*" Yang Berhormat, saya tidak hendak perkataan saya itu - yang cakap belakang itu, tidak perlulah. Jadi saya akan baca, kita kena terima. Jangan persoalkan *the collected wisdom* orang yang sudah pakai lama-lama. Kalau Yang Berhormat ada baca satu artikel nama *Should Adjust W.I. Hermit* penulis daripada India, dia juga menyebut perkara *The Freedom to Make Mistake*. Speaker daripada Canada 1971 juga menyebut perkara *On the Situation of Freedom to Make Mistake*. Jadi saya ada *collections* semua Yang Berhormat. Jadi berlandaskan itu ia diterima pakai di seluruh Komanwel sebenarnya tetapi bukan *intentional mistake*. Jadi Yang Berhormat Timbalan Menteri apa yang saya sebut itu *for the time being* di bawah peraturan *is a rule* ataupun fatwa Yang Berhormat.

■ 1220

Dato' Donald Lim Siang Chai: Terima kasih Tuan Pengerusi yang *wisdomnya* begitu baik. Saya ucapkan tahniah, begitu tinggi. Saya hendak jawab soalan yang dibangkit oleh Ahli-ahli Yang Berhormat.

Yang Berhormat Batu Gajah ada menyebut isu dengan pemohon yang telah lulus tidak dapat baucar dan bantuan itu. Kes-kes yang spesifik ini Yang Berhormat boleh merujuk kepada saya, saya akan *look at it myself*. Untuk makluman Yang Berhormat juga, seperti yang saya katakan tadi, jumlah permohonan lebih kurang lima juta dan jumlah yang tidak lulus lebih dari empat juta, itu angka yang besar. Saya akan semak sekali lagi atas jumlah yang kita telah bayar untuk itu. Yang Berhormat bawa kes spesifik, boleh e-mel kepada saya dan saya akan memberi jawapan kepada Yang Berhormat dalam tempoh 48 jam. Okey?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Soalan tadi saya bangkit, apakah kementerian telah menetapkan satu tempoh untuk melengkapkan keseluruhan bayarannya BR1M ini? Untuk lengkapkan, jadi pemohon-pemohon yang masih tidak menerima surat kelulusan tahu. Kalau mereka sampai tempoh ini tidak terima surat, maksudnya mereka boleh merujuk semula kepada pihak yang bertanggungjawab.

Saya terima kasih Yang Berhormat sudi membantu kes-kes spesifik tetapi persoalannya bukan kes spesifik. Ini yang dijalankan di keseluruhan kawasan yang saya ketahui kawasan Parlimen Batu Gajah. Surat kelulusan dikeluarkan oleh Kementerian Kewangan, lepas itu dihantar kepada pejabat daerah. Pejabat daerah yang lampirkan tarikh dan masa pengambilan baucar atau tunai di dewan orang ramai. Jadi bukan isu spesifik. Jadi pohon pelaksanaannya biar lebih memudahkan dan tidak menyulitkan orang ramai. Terima kasih.

Datuk Wira Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Yang Berhormat, saya hendak sambung tajuk yang sama lebih kurang. Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya mendapat arahan secara jelas tentang arahan penyerahan baucar dan juga wang tunai itu hanya boleh dilakukan oleh pegawai-pegawai di peringkat daerah termasuklah penghulu-penghulu mukim dan sebagainya. Atas budi bicara mereka jika ada hadir pemimpin-pemimpin masyarakat untuk kita bersama berkongsi suasana gembira oleh masyarakat.

Tuan Pengerusi, saya hendak sambung sedikit, hendak tanya tentang kebimbangan Yang Berhormat Kepong sebentar tadi. Saya mendengar juga hendak kata *expression* ataupun *quotation* yang mengatakan tentang *right to make mistake* tadi itu. Tuan Pengerusi, ada satu *quotation*. Tuan Pengerusi boleh semak. Saya tahu Tuan Pengerusi *very well right man*. Tentang *everybody has a right to be ignorant* tetapi saya kisah mengapa *only certain quarter enjoyed that privilege*. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Batu Gajah dan juga Yang Berhormat Tangga Batu. Untuk makluman Yang Berhormat, buat masa ini kita tidak akan menerima permohonan baru lagi. Untuk yang buat aduan, kita

memang akan menerima sampai 30 April tahun ini. Kita harap selepas ini dalam tempoh satu bulan kita akan selesaikan semua isu Bantuan Rakyat 1Malaysia.

Yang Berhormat Kepong tadi ada tanya soalan, jawapan Tuan Pengerusi cakap hendak kasi dia. Saya hendak memberitahu Yang Berhormat mengenai isu sekiranya ada mana-mana pihak mendapati perkara yang berlaku iaitu mereka memang tidak layak dapat bantuan tetapi telah dapat, aduan secara rasmi perlu dibuat kepada kerajaan dan kita memang akan buat siasatan semua kes.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: *[Bangun]*

Dato' Donald Lim Siang Chai: Yang Berhormat, cukuplah. Saya pun orang lama, cukuplah okey? Cukup, cukup.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Soalan tadi saya tanya, berapakah ahli politik?

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tidak ada, tidak ada.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Atau UMNO Bahagian atau MCA Bahagian...

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tidak ada! Tidak ada!

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Yang telah dilantik untuk menjalankan operasi ini.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Cukuplah Yang Berhormat bangkit. Sudah cukup takkan hendak jawapan.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tadi saya ada tanya, saya tunggu jawapan.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Itu Tuhan yang tahu, siapa saya yang boleh...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tunggu jawapan Yang Berhormat.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Cukuplah Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Berapa anggota ahli politik komponen Barisan Nasional yang dilantik?

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tidak ada, tidak ada! Okey? Tidak ada.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tidak ada? Tidak ada?

Dato' Donald Lim Siang Chai: Cukuplah, cukup.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya ada bukti Tuan Pengerusi. Saya bawa pemohon pergi MCA Bahagian Batu Gajah ambil baucar. Tadi Yang Berhormat Tangga Batu kata hanya pegawai pejabat sahaja boleh bagi.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Okeylah, cukup, cukup. Kita ada isu yang besar di sini. Kita jangan bincang...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya tanya berapakah orang anggota komponen Barisan Nasional, ahli politik yang dilantik?

Dato' Donald Lim Siang Chai: Kita MCA hendak bantu, hendak bantu pun tidak bolehkah? Yang Berhormat, cukuplah. Yang Berhormat tanya soalan yang...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Jadi mesti mengaku ada menggunakan kemudahan MCA Bahagian Batu Gajah, UMNO Bahagian Batu Gajah mesti mengaku.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Okey, cukuplah. Yang Berhormat Tuan Pengerusi, untuk makluman Yang Berhormat Indera Mahkota...

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, boleh sedikit hendak penjelasan?

Dato' Donald Lim Siang Chai: Cukuplah.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Sedikit, sedikit, sebab tadi disebut...

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tanya di luar.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Tanya di luar? *[Ketawa]*

Dato' Donald Lim Siang Chai: Cukuplah.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Saya boleh tanya di luar. Tidak, ini tarikh, tarikh. Adakah tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri menyebut akan masih menerima hingga hujung bulan April?

Dato' Donald Lim Siang Chai: Yes.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Akan tetapi hari Jumaat saya balik ke Kuching, saya diberitahu oleh pegawai di Lembaga Hasil Dalam Negeri, dia kata tutup hari itu. Jadi saya hendak penjelasan. *[Disampuk]* Rayuan, rayuan. Memang saya kata rayuan. Saya hendak penjelasan. Kalau jawapan di luar nanti saya boleh terima.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Yang Berhormat, saya kata 30 hari bulan. Dengarlah apa yang saya cakap. Itu pegawai punya *you* hendak dengar, *I* tidak boleh berhenti *you*. Okey Yang Berhormat... *[Disampuk]* Cukuplah, cukuplah.

Yang Berhormat Indera Mahkota, untuk makluman Yang Berhormat, saya tadi telah jelaskan begitu, telah buat penjelasan untuk peruntukan yang kita hendak bagi kepada butiran 10 yang tadi diminta daripada Yang Berhormat Rasah yang asasnya. Saya tidak akan memberi jawapan lagi sebab Yang Berhormat pandai-pandai dapat angka dari mana saya pun tidak tahu.

Tuan Pengerusi, saya hendak teruskan jawapan saya.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Timbalan Menteri...

Dato' Donald Lim Siang Chai: Perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Labuan...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Timbalan Menteri.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Yang Berhormat Labuan merasakan harga barangan di Labuan jauh lebih tinggi berbanding Kota Kinabalu. Adakah kebarangkalian kerajaan memberi subsidi tertentu kepada Labuan. Untuk makluman Yang Berhormat, pada masa ini kerajaan memberi subsidi petroleum...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Penjelasan, penjelasan.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Secara menyeluruh ...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Penjelasan.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Dan sama rata tanpa mengikut kawasan. Sekiranya di Semenanjung Malaysia subsidi petrol seliter 90 sen...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi...

Dato' Donald Lim Siang Chai: Maka di Sabah, Sarawak...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi....

Dato' Donald Lim Siang Chai: Termasuklah Labuan, subsidi petrol...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi...

Dato' Donald Lim Siang Chai: Juga adalah 90 sen seliter. Isu harga barang yang tinggi di Labuan perlu dikaji secara mendalam bagi mendapatkan langkah penyelesaian yang terbaik kerana ia berkaitan dengan pelbagai faktor seperti isu pengedaran barangan. Oleh itu, selaras dengan usaha kerajaan untuk mengurangkan subsidi petroleum, langkah penyelesaian yang lebih efektif bagi menangani isu ini perlu di terangkai selain daripada memberi tambahan subsidi petroleum kepada kumpulan yang sedia ada.

Tuan Pengerusi, itulah jawapan saya terhadap isu yang bangkitkan oleh beberapa Ahli Parlimen. Saya hendak membuat penjelasan di sini iaitu isu yang dibangkit oleh Yang Berhormat Indera Mahkota.

Duduk, duduk, saya buat penjelasan.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tidak, sebelum itu saya ...

Dato' Donald Lim Siang Chai: Penjelasan mengenai...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang Berhormat kata tadi saya pandai-pandai buat angka, itu salah Yang Berhormat.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Isu yang dibangkitkan...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya tidak pernah buat angka seperti Yang Berhormat sebutkan tadi.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Cukuplah, cukuplah Yang Berhormat. Saya pun orang lama, *you* orang pertama kali, *you* duduklah, *you* tidak tahulah.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sebab saya orang barulah maka orang lama tidak boleh *ridicule* macam itu.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Betul.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *You cannot ridicule people like that.*

Dato' Donald Lim Siang Chai: Penjelasan mengenai isu yang dibangkitkan Ahli Yang Berhormat Indera Mahkota...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya tahu saya orang baru *but you* orang lama *you cannot ridicule people like that* dengan izin.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Bahawa berlaku lebih perbelanjaan dalam Kumpulan Wang Luar Jangka. Yang Berhormat telah buat *press statement* dan saya hendak memberi jawapan di sini.

Tuan Pengerusi, Ahli Parlimen Indera Mahkota telah menyatakan bahawa jumlah pengeluaran Kumpulan Wang Luar Jangka bagi tempoh 1 Januari hingga 31 Disember 2011 adalah berjumlah RM3.138 bilion.

■ 1230

Jumlah ini telah melebihi RM1.5 bilion siling Kumpulan Wang Luar Jangka yang dibenarkan oleh Peraturan Kewangan. Kenyataan tersebut adalah tidak benar, sebaliknya kerajaan hanya menggunakan RM1.382 bilion daripada RM1.5 bilion bagi tempoh 1 Januari hingga 31 Disember 2011 dan ia diangkat untuk kelulusan Parlimen mengikut peraturan undang-undang. Jumlah RM3.318 bilion yang dinyatakan oleh Ahli Parlimen Indera Mahkota tersebut melibatkan RM1.382 bilion daripada pengeluaran Kumpulan Wang Luar Jangka dan bakinya RM1.755 bilion merupakan permohonan pertambahan secara langsung RCL. Permohonan tambahan secara langsung ini bagi memenuhi perkara-perkara yang terlebih belanja pada tahun 2011 bagi kementerian dan jabatan yang terlibat khususnya melibatkan perkara-perkara seperti emolumen, bonus dan bantuan khas kepada pesara. Penjelasan mengenai perkara ini ada dinyatakan di dalam ruang atau kolom 9 Kertas Perintah 1 tahun 2012 serta maklumat lanjut terdapat di Lampiran A, Kertas Perintah 1A tahun 2012 yang telah dibentangkan di Parlimen.

Tuan Pengerusi, di samping itu Ahli Parlimen Indera Mahkota juga telah menyatakan bahawa RM1,999.4702 bagi perbelanjaan daripada Simpanan Luar Jangka 2011 akan bertambah kepada RM3,999.4702 pada tahun 2012 setelah mengambil kira peruntukan RM2 bilion di bawah Maksud B.70 Simpanan Luar Jangka 2012. Kenyataan ini juga adalah tidak benar kerana pembentangan pengeluaran RM1,999.4702 daripada Simpanan Luar Jangka adalah khusus bagi tahun 2011 dan tidak boleh dibawa ke hadapan ke tahun 2012.

Setiap tahun, RM2 bilion akan disediakan di bawah Perbelanjaan Tahunan untuk kegunaan tahun berkenaan sahaja. Oleh itu tidak timbul isu pertambahan simpanan luar jangka melebihi RM2 bilion. Peruntukan RM2 bilion di bawah Maksud P.70 merupakan satu simpanan luar jangka dan berbeza daripada Kumpulan Wang Luar Jangka yang digunakan bagi perbelanjaan mengurus yang merupakan satu tabung pusingan. Dengan penerangan di atas, adalah jelas bahawa kerajaan telah memenuhi undang-undang dan peraturan-peraturan kewangan yang sedia ada dalam menguruskan belanjawan negara termasuk Kumpulan Wang Luar Jangka bagi perbelanjaan mengurus dan Simpanan Luar Jangka bagi perbelanjaan pembangunan. Tuan Pengerusi, itu sahaja. Sekian, terima kasih.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: *[Bangun]*

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, saya mohon untuk menunjukkan dalam kertas yang sama dirujuk oleh Timbalan Menteri mengatakan saya petik angka yang salah. Sekarang saya minta Timbalan Menteri rujuk kepada muka surat 9. Di bawah B.4 kolum *last* sekali bawah kenyataan, pendahuluan Kumpulan Wang Luar Jangka Bilangan 1/2011, angka ada lima, keseluruhannya RM48,770.200. Ini yang pertama yang saya petik dalam B.4. Kemudian di bawah B.6 juga bawah kenyataan pendahuluan Kumpulan Wang Luar Jangka Bilangan 3/2011. Ada enam angka, keseluruhan jumlahnya RM353,760,000. Kemudian yang ketiga di bawah B.7, *last* sekali atau hujung sekali kalau Timbalan Menteri tengok kertas yang sama, kita semua ada, di muka surat 11.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Pengerusi, saya telah buat penjelasan. Yang Berhormat tak faham boleh tanya saya di luar.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sebab itu saya tanya sebab saya kata...

Dato' Donald Lim Siang Chai: Sebab dia tak faham. Yang Berhormat, cukuplah. *You* tak faham ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat-Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang Berhormat menyatakan saya merujuk kepada angka yang lain.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Cukuplah Yang Berhormat. *You* ingat *you* boleh berdiri di sana dan cakap besar?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sekarang kita semua ada kertas.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Menteri duduklah.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Kita semua ada kertas di tangan.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Pengerusi, ini cukuplah dia.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Menteri, saya tahu.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Semua orang ada kertas di tangan sekarang dan ....

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Indera Mahkota, duduklah Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya nak beritahu kerana Timbalan Menteri mengatakan saya merujuk kepada angka yang berlainan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya minta Yang Berhormat duduk, saya minta Yang Berhormat duduk. Permintaan, penjelasan daripada Yang Berhormat itu dah dibuat beberapa kali. Sebenarnya Menteri, Timbalan Menteri dah *make an effort* untuk buat penjelasan. Yang Berhormat tidak menerima penjelasan. Jadi, di mana letaknya Dewan ini? Saya tidak boleh menjadi penyelidik Yang Berhormat untuk soalan ini tetapi apa yang baik ialah kalau Menteri boleh menjemput Yang Berhormat Indera Mahkota berjumpa dengan pegawai-pegawai yang boleh menjelaskan apa sebenarnya yang berlaku dalam kertas itu. Kertas sama. Saya ada, Yang Berhormat ada, Menteri pun ada.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Jadi, masalah di sini ialah penterjemahan, takrifan apa yang ditulis dalam kertas itu kita pandang daripada sudut berlainan, itu sahaja Yang Berhormat. Yang Berhormat minta tolong duduk Yang Berhormat. Menteri dah buat jawapan. Apa sahaja permintaan Yang Berhormat, penjelasan itu sama juga. Yang Berhormat Jasin tak payah beri penjelasan, minta duduk Yang Berhormat. Saya nak dengar cuma itu sahaja.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Berkenaan ini Tuan Pengerusi...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Wangsa Maju.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, pada hari Khamis telah berjanji memberikan maklumat-maklumat terhadap Bina Fikir dan 12 syarikat itu. Sampai hari ini saya menunggu jawapan tapi tak kasi lagi.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, Tuan Pengerusi. Oleh sebab angka ini keseluruhannya ada dalam ini. Saya tak petik dan rujuk kepada angka lain.

Dato' Donald Lim Siang Chai: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Sila cakap dalam *midah* sebab masuk dalam hansard.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Terima kasih Yang Berhormat Wangsa Maju. Isu mengenai 12 syarikat dan saya ...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Dan dengan konsultasi fi. Itu sahaja, *thank you*.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Konsultasi fi. Yang itu saya akan jawab secara bertulis kepada Yang Berhormat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Ya, dengan secepat mungkin ya.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM204,450,000 untuk Maksud B.10; RM4,045,004,500 untuk Maksud B.11; dan RM2,825,131,410 untuk Maksud B.12 di bawah Kementerian Kewangan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM204,450,000 untuk Maksud B.10; RM4,045,004,500 untuk Maksud B.11; dan RM2,825,131,410 untuk Maksud B.12 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM289,300,030 untuk Maksud P.10 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM289,300,030 untuk Maksud P.10 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud P.21 [Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 2011]-

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kepala Pembangunan P.21 di bawah Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani terbuka untuk dibahas.

[Tiada perbincangan]

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM209,400,040 untuk Maksud P.21 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM209,400,040 untuk Maksud P.21 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud B.22 [Jadual] –**Maksud P.22 [Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 2011]-**

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kepala Bekalan B.22 dan Kepala Pembangunan P.22 di bawah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah terbuka untuk dibahas.

[Tiada perbahasan]

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM2,239,300 untuk Maksud B.22 di bawah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM2,239,300 untuk Maksud B.22 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM289,500,010 untuk Maksud P.22 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM289,500,010 untuk Maksud P.22 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud B.23 [Jadual] –**Maksud P.23 [Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil. 1) 2011] –**

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kepala Bekalan B.23 dan Kepala Pembangunan P.23 di bawah Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar terbuka untuk dibahas. Ya, sila Yang Berhormat Tawau.

■ 1240

Datuk Chua Soon Bui [Tawau]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya minta penjelasan berhubung dengan Maksud B.23 Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar dan saya ingin tahu berapa banyak peruntukan dari jumlah RM13 juta yang diperuntukkan untuk pampasan Tanah Hak Ikut Adat Anak Negeri (NCR) di Sabah. Berapakah jumlah kes yang terlibat dan mengapa tanah-tanah NCR itu diambil dan pada kadar apakah mereka yang terlibat itu diberi pampasan. Saya mendesak kementerian supaya menjelaskan juga beberapa kes tanah NCR yang lain di Sabah yang sedang menunggu bayaran pampasan atas sebab pengambilan paksa. Dengan itu, sekian terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, sila Yang Berhormat Menteri Alam Sekitar.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Mana Menteri? Mana Menteri?

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Bagi tindakan disiplin.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Boleh sambung lagi, saya terlupa...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Kota Belud hendak jadi menterikah?

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Yang Berhormat Tangga Batu, *shadow Minister* boleh? *[Dewan riuh]*

Tuan M. Manogaran [Telok Intan]: Yang Berhormat Kota Belud, hendak jawabkah atau bahas?

Seorang Ahli: Yang Berhormat Kota Belud menterikah?

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Boleh *shadow minister* jawab.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Belum lagi, Yang Berhormat Kota Belud belum lagi jadi menteri.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Tuan Pengerusi, kita minta *shadow minister* untuk jawab.

Datuk Chua Soon Bui [Tawau]: Tuan Pengerusi, saya minta jawapan daripada kementerian yang berkenaan.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Ya, mesti mahu jawab.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Pengerusi, boleh saya tanya beberapa soalan sebelum ditutup?

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Saya jawab bagi pihaklah boleh?

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Pengerusi, mana boleh Menteri tidak ada, Timbalan Menteri pun tidak ada.

Tuan M. Manogaran [Telok Intan]: Tindakan disiplin diambil. Mesyuarat diluarlah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ini amat tidak bertanggungjawab Tuan Pengerusi.

[Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar (Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup) berjalan masuk ke Dewan]

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Ya, selamat pagi Menteri, sudah sampai.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat Kota Belud jangan perasan, bukan Menteri, sila duduk. *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri, sila Yang Berhormat menjawab.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Dia tidak dengar macam mana mahu jawab.

12.43 tgh.

Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup]: Tuan Pengerusi, oleh sebab saya tidak ada di sini sebentar tadi, saya ke tandas dan kalau boleh nanti kami akan kaji supaya kami mendapat jawapan yang baik, terperinci dan munasabah. Saya akan memberikan jawapan secara bertulis. *[Tepuk [Dewan riuh]]*

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Tidak boleh, mungkin mahu minta penjelasan nanti. Mana boleh bertulis.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Pengerusi, bolehkah diluluskan jumlah itu apabila Timbalan Menteri tidak memberikan jawapannya. Tuan Pengerusi, tidak ada jawapan, bagaimana kita boleh diminta meluluskan jumlah itu.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Okey terima kasih Yang Berhormat, saya dah dengar Yang Berhormat.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM13,220,000 untuk Maksud B.23 di bawah Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM13,220,000 untuk Maksud B.23 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM160,000,090 untuk Maksud P.23 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 di bawah Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM160,000,090 untuk Maksud P.23 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud P.24 [Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2011] –

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kepala Pembangunan P.24 di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Oleh sebab token ianya tidak perlu dibahas.

[Tiada perbahasan]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM70 untuk Maksud P.24 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM70 untuk Maksud P.24 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud B.25 [Jadual] –

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kepala Bekalan B.25 di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan terbuka untuk dibahas. Ya sila Yang Berhormat Indera Mahkota.

12.47 tgh.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Di bawah Maksud B.25 iaitu Dewan diminta untuk menambah peruntukan sebanyak RM5 juta untuk tujuan operasi Suruhanjaya Koperasi Malaysia untuk tahun 2011. Saya hendak kepastian daripada kementerian bahawa pada tahun 2011, Dewan telah pun meluluskan RM70 juta perbelanjaan untuk pengurusan suruhanjaya sahaja. Untuk tahun 2012, RM76,809,000 juga untuk tujuan yang sama iaitu pengurusan suruhanjaya sahaja, bukan koperasi, Suruhanjaya Koperasi Malaysia. Bermakna untuk dua tahun sahaja, pihak suruhanjaya yang dianggotai oleh katanya ada 75 orang kakitangan, saya tidak pasti, ini saya minta jawapan dan kepastian daripada kementerian. Kalau mengikut rekod Anggaran Perbelanjaan Persekutuan, memang dikatakan ada 75 orang kakitangan, bilangan jawatan.

Manakala untuk dua tahun, peruntukan yang diberi kepada Suruhanjaya Koperasi Malaysia sebanyak lebih daripada RM150 juta dan kita perlukan tambahan sekarang RM5 juta juga dikatakan untuk kos operasi suruhanjaya. Saya juga hendak tahu daripada kementerian berkenaan aduan di mana Suruhanjaya Koperasi dikatakan telah diberi tugas untuk monitor dengan izin, keseluruhan koperasi yang berdaftar dalam negara kita dan jumlah koperasi yang aktif di dalam negara kita yang menerima peruntukan daripada kementerian untuk tujuan pembiayaan pentadbiran. Saya hendak tahu koperasi-koperasi jenis apa dan bagaimanakah kaedah pemberian bantuan ini sama ada diberi melalui Suruhanjaya Koperasi Malaysia ataupun secara langsung daripada kementerian yang bertanggungjawab untuk memerhati dan mentadbir koperasi-koperasi yang berdaftar.

Kes yang spesifik yang saya hendak rujuk adalah Koperasi Nelayan di dalam bandar Kuantan yang akan saya serahkan laporan ini kepada pihak menteri. Saya yakin pihak menteri atau kementerian sudah tentu mempunyai maklumat tentang kedudukan koperasi nelayan di Kuantan yang laporan ini kata dah dua kali dihantar kepada pihak kementerian dan tidak ada maklum balas dan jawapan. Saya mohon kepada kementerian memberi penjelasan tentang perkara ini dan saya akan bangkitkan sekiranya perlu dalam penjelasan pihak kementerian kemudian. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Kota Belud.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Terima kasih Tuan Pengerusi memberi saya ruang untuk membahaskan di peringkat Jawatankuasa. Saya merujuk kepada B.25 ini iaitu tambahan kos sebanyak RM5 juta yang dikehendaki untuk menampung kekurangan kos operasi Suruhanjaya Koperasi Malaysia untuk tahun 2011.

Pertama sekali, saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih dan tahniah kepada kementerian kerana Yang Berhormat Menteri telah membuat keputusan yang mantap dan tepat, baru-baru ini telah melantik anak Sabah untuk menjadi Pengarah Koperasi di negeri Sabah.

Ini menunjukkan apabila ada perbincangan dengan rakan-rakan daripada BNBB, kementerian ini begitu responsif sekali dengan sekali gus membuktikan bahawa tohmahan pembangkang yang mengatakan proses Borneonisasi di Sabah itu tidak berlaku. Ini adalah satu fakta yang harus diambil kira oleh pihak pembangkang bahawa kerajaan ini memang dan berusaha untuk menjadikan proses Borneonisasi antara lain dalam 20 perkara ini yang tidak dihormati oleh pihak pembangkang. Kita sekarang ini sudah mendapat ramai yang telah memegang jawatan besar dalam jabatan-jabatan Kerajaan Persekutuan. Tahniah saya ucapkan kepada kementerian yang begitu aktif sekali.

Keduanya ialah saya ingin bertanya tentang prestasi koperasi di negeri Sabah. Berapa banyakkah koperasi yang ada di negeri Sabah yang kita boleh kategorikan dikendalikan oleh golongan orang muda? Baru-baru ini kalau saya pergi ke kampung-kampung di kawasan saya Tuan Pengerusi, ramai yang berminat untuk menubuhkan koperasi tetapi mereka tidak tahu bagaimana untuk menubuhkan koperasi. Saya kira dalam RM5 juta yang diminta oleh kementerian untuk menampung kos operasi ini, hendaklah sebahagiannya itu diberikan kepada tugas untuk memberi maklumat bagaimana untuk menubuhkan koperasi dan memantapkan koperasi di peringkat kampung terutamanya kepada golongan belia yang mana lebih ramai yang berminat, mempunyai kemampuan dan mempunyai daya saing yang lebih tinggi daripada golongan yang sudah berumur.

Oleh sebab itu Tuan Pengerusi, amat penting untuk RM5 juta ini diagihkan dan saya mahu tahu, apakah kos untuk diberikan kepada Maktab Koperasi Malaysia? Apakah sebahagian daripada RM5 juta ini diberikan kepada institusi tersebut sebagai sebahagian daripada proses memantapkan maktab ini? Oleh sebab itu Tuan Pengerusi, tadi kita mendengar dengan begitu tekun ramai kawan daripada pihak pembangkang yang cuba untuk sabotaj *proceedings of the House*, dengan izin. Acap kali kita dengar rakan baik saya Yang Berhormat Indera Mahkota bangun untuk cuba memberi gambaran bahawa perjalanan Parlimen ini, Dewan yang mulia ini dengan berbagai-bagai tohmahan dan berbagai-bagai permasalahan dan setiap kali beliau berdiri...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ini butiran yang mana ini?

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tidak mengapalah. Saya ini cerita belia.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Butiran mana ini?

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Pengerusi, saya bercakap dengan Tuan Pengerusi. Jadi saya hendak katakan kepada Tuan Pengerusi, untuk kita memastikan perjalanan ini berjalan dengan baik termasuk juga untuk memastikan kita meluluskan maksud B.25 ini, amat penting untuk kita memastikan pihak pembangkang tidak cuba untuk sabotaj *the proceeding* dan telah beberapa kali kerajaan memberi penerangan dan...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Kota Belud menggunakan perkataan "sabotaj". Adakah Yang Berhormat Kota Belud maksudkan saya hendak sabotaj persidangan ini?

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Saya tarik balik. Okey, saya tarik balik. Cuba melumpuhkan perjalanan prosiding Dewan, itu lebih baik. Boleh diterima?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Nasib baik.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Jadi, ini saya katakan Tuan Pengerusi. Kita mahu meluluskan B.25 penting, RM5 juta untuk koperasi tetapi kita mendengar rakan-rakan dan setiap tahun kita mendengar isu yang sama. Setiap tahun kerajaan, Kementerian Kewangan memberi penerangan. Sudah dikatakan tadi, telah ditulis, rupanya silap kira. Yang Berhormat Indera Mahkota berdiri dan rakan-rakan daripada

pembangkang, Yang Berhormat Kuala Selangor berdiri kerana apa? Mereka silap kira dan selepas itu keluar dari dalam Dewan membuat sidang akhbar ...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang Berhormat Kota Belud, Yang Berhormat Kota Belud...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: *I'm not giving you way, sekejap.*

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang Berhormat Kota Belud tidak baca dokumen ini. Semua orang diberi.

Datuk Wira Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: *[Bangun]*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: *No, no.* Tuan Pengerusi. Sekejaplah, *this is my floor.*

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Semua orang diberi dokumen yang sama tetapi masalahnya tidak baca. Kalau baca boleh nampak. *This is very clear, the indicator.*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Pengerusi, kita sudah kira betul. Mereka tidak faham. Mungkin kalkulatornya tidak ada, itu masalahnya.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Kalau tidak faham, baca.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Indera Mahkota, Peraturan 37 kena ikut sedikit juga Yang Berhormat.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Ini masalahnya. Hendak kata orang, suruh kita ikut Peraturan Mesyuarat, dia sendiri tidak buat Peraturan Mesyuarat. Kita sudah banyak kali Tuan Pengerusi, memberitahu kepada pembangkang, jangan lengahkan termasuk B.25 ini. Jangan lengahkan Peraturan Mesyuarat dengan menggunakan Peraturan Mesyuarat. Ini saya dengar, tadi kata kalkulator tidak betul.

Saya buat perkiraan pun tidak betul, rakan-rakan BNBB pun kata tidak betul. Selepas itu kita panggil pegawai-pegawai daripada Kementerian Kewangan untuk bagi penerangan, kenapa begini? Rupanya dia kata cara pengiraan ini sama waktu Yang Berhormat Permatang Pauh menjadi Menteri Kewangan. Dia pura-pura lupa. Inilah juga pegawai kata, Yang Berhormat inilah caranya kita mengira kewangan sewaktu beliau menjadi Menteri Kewangan lapan tahun...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Oleh sebab itu baik kita adakan satu sesi khas.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Kita adakan sesi khas.

Dato' Lilah bin Yasin [Jempol]: Itu sebabnya kita pecah, dan kita tidak pandai menguruskan kewangan negara.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Kita minta kepada Dewan supaya adakan satu sesi khas. Faham sangatkah mereka itu pun?

Datuk Wira Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Tuan Pengerusi

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Okey Yang Berhormat. Yang Berhormat...

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Tuan Pengerusi, kita cadangkan kita adakan sesi khas.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, kita adakan sesi khas.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Kota Belud. Yang Berhormat, sebelum kita pergi ke lautan teduh, kita balik ke pangkal jalan Yang Berhormat.

Datuk Wira Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Ya, kita balik ke pangkal jalan sebelum sesat di hujung jalan. Saya ingatkan tadi Yang Berhormat Indera Mahkota sudah jadi Yang Berhormat Tangga Batu. Beliau selalu datang ke Tangga Batu Tuan Pengerusi, banyak kali sudah datang. Hari itu Yang Berhormat Kepong pun datang, tetapi tidak mengapa.

Saya pun berminat atas butiran dan maksud yang sama Yang Berhormat, lebih kepada pelajaran, pendidikan dan latihan. Koperasi adalah merupakan satu hasil kreativiti, inovasi yang cuba meletakkan kumpulan rakyat terbanyak mempunyai kuasa untuk menentukan pasaran. Ini cukup baik Yang Berhormat, tetapi sejauh manakah hari ini program-program pelajaran, kesedaran dan latihan di bawah maksud yang sama memberitahu kepada ahli-ahli koperasi bahawa konsep pasaran dan pemasaran itu sebenarnya berada di tangan pengguna, di tangan ahli. Di tangan ahli hari ini Yang Berhormat, nampaknya mereka masih lagi tidak tahu. Balik-balik menuding jari kepada *regulator*, kepada kerajaan, kepada kementerian kononnya kementerian tidak dapat mengawal harga barangan dan sebagainya.

Kita hendak beritahu kepada kumpulan pengguna ini Yang Berhormat, bahawa kuasa pengguna itu di atas segala-galanya. Mereka boleh menentukan sama ada mahal atau murah harga barangan di pasaran melalui inovasi seperti koperasi ini Yang Berhormat. Apa pendapat Yang Berhormat tentang perkara ini?

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat Tangga Batu, saya cukup bersetuju dan saya masukkan itu di dalam ucapan saya. Akan tetapi Yang Berhormat Tangga Batu, segala aspirasi yang baik yang disentuh oleh Yang Berhormat Tangga Batu itu akan terbantut kalau perangai pembangkang selalu melengah-lengahkan perjalanan Mesyuarat ini. Ini yang saya hendak katakan tadi.

Tadi hendak minta supaya kita bagi B.25 ini RM5 juta, kita bagi penerangan, bagi pendidikan tetapi kalau ada ahli-ahli pembangkang yang sentiasa mahu bangun dengan Peraturan Mesyuarat, menunjukkan kononnya mereka ini hebat, tetapi setiap kali kerajaan telah membuktikan mereka ini silap, setiap kali. Saya dengar Tuan Pengerusi, tiga hari yang lepas di dalam Dewan ini pukul 9.30 malam Tuan Pengerusi dan Tuan Pengerusi juga yang mempengerusikan. Kita diberitahu oleh Yang Berhormat Indera Mahkota perkataan "pengkomersialan" itu tidak betul. Dikatanya apa Tuan Pengerusi? Saya baru terima panggilan daripada Dewan Bahasa dan Pustaka, 9.30 malam ini, kita hendak balik Tuan Pengerusi. Beliau kata saya sudah dapat panggilan, "pengkomersialan" itu tidak wujud, salah. Ini melanggar peraturan. Kita pun sibuk, kita pun tidak tahu apa hendak buat dan Tuan Pengerusi pun tengok jam...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya hendak lihat jam Yang Berhormat, sudah habis atau tidak?

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Belum lagi Tuan Pengerusi, sedikit lagi.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Mohon mencelah.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Selepas itu Tuan Pengerusi, saya pergi tengok *internet*, *website* Dewan Bahasa dan Pustaka malam itu juga. Rupanya di dalam itu dikatakan komersial itu ejaan yang betul, "komersil" yang beliau minta itu tidak tahulah Dewan Bahasa dan Pustaka yang mana ini, yang mungkin Indonesia.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya bersetuju. Tuan Pengerusi, saya bersetuju kalau Yang Berhormat Kota Belud hendak terima perkataan "pengkomersialan" itu biarlah dia, tidak mengapa. Kita bersetuju dengan beliau.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Tuan Pengerusi, saya hendak katakan bahawa 1.4 bilion dikatakan tahun lepas adalah satu - Saya tidak ada masalah dengan mereka bertanya soalan, tetapi yang saya pertikaikan Tuan Pengerusi ialah apabila Tuan Pengerusi mengatakan telah buat keputusan, penerangan, mereka keluar ke luar dan membuat *press conference*. Itu adalah satu yang menghina Dewan ini. Ini yang kita tidak mahu.

Setiap kali ada persoalan, dijawab oleh Menteri dengan bijaksana, keluar untuk buat *press conference*. Ini tidak betul Yang Berhormat. *That is not right and that's why* kita ini Tuan Pengerusi, semua Ahli Parlimen di sini bertanggungjawab, menghormati Kerusi Tuan Pengerusi, menghormati semua. Jadi saya minta Yang Berhormat Menteri untuk menjawab soalan saya bersama dengan rakan-rakan daripada Yang Berhormat Tangga Batu dan Yang Berhormat Jempol tadi. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, baik Yang Berhormat. Sesi pagi sudah habis Yang Berhormat. Terima kasih Yang Berhormat.

Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup]: Tuan Pengerusi.

Seorang Ahli: Bagi laluanlah.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ada lagi yang hendak berucap?

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Tuan Pengerusi, boleh bagi ruang sedikit? Sedikit sahaja?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang mana satu Yang Berhormat?

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Saya ingin merujuk kembali kepada apa yang diputuskan tadi, tetapi sebenarnya saya memohon maaf daripada Tuan Pengerusi oleh kerana pada masa itu *I was just coming*. Jadi saya sebenarnya tidak dengar apa teguran itu, *berlaku so fast*. Saya ada menjawab sebentar tadi dan itu akan dijawab secara bertulis.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya ingat Yang Berhormat sudah bagi jawapan secara bertulis nanti.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Ya, tetapi jawapan itu akhirnya akan menjuruskan kepada persetujuan Ahli Yang Berhormat yang sebentar tadi yang menimbulkan masalah itu. Jadi ini tidak menjadi masalah sebenarnya walaupun kita ada bagi kelulusan, ada teguran yang menyatakan apa macam kita mahu beri kelulusan teguran kalau sekiranya tidak ada penjelasan. Jadi, penjelasan yang saya mahu cakap itu ialah ia akan akhirnya meluluskan ke atas untuk bersetuju meluluskan pecahan kepala tersebut. *My apologies one again* Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Sebenarnya tidak bangkit lagi Yang Berhormat sebab tadi sudah dikatakan jawapan akan diberi secara bertulis. Jadi, saya cukup yakin Yang Berhormat Tawau akan menunggu jawapan bertulis. Jadi, kita pun sudah meluluskan kementerian tadi. Jadi, soalan itu sudah tidak payah dibangkitkan lagi.

[Majlis Mesyuarat bersidang semula]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ahli-Ahli Yang Berhormat, Majlis persidangan sesi pagi ditangguhkan dan akan bersidang semula pada jam 2.30 petang nanti. Terima kasih.

Mesyuarat dtempohkan pada pukul 1.03 petang.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

[Tuan Yang di-Pertua mempengerusikan Jawatankuasa]

2.30 ptg.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Tuan Pengerusi, cukup kuorumkah?

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Ya, Mesyuarat ditangguhkan.

Dato' Ibrahim Ali [Pasir Mas]: Cukup.

Tuan Pengerusi: Cukup Setiausaha?... Baik, bunyikan loceng.

[Loceng dibunyikan]

[Ahli-ahli dikira: 26 Ahli hadir]

Tuan Pengerusi: Okey, saya rasa kuorum cukup. Ada lagi Ahli-ahli Yang Berhormat yang ingin turut bahas dalam peringkat Jawatankuasa di bawah kepala B.25 – Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan? Sebelah pagi tadi Ahli Yang Berhormat Kota Belud saya difahamkan sudah siap berhujah. Jadi, kalau ada Ahli

Yang Berhormat sebelah kiri. Kalau tidak ada saya panggil Yang Berhormat Timbalan Menteri untuk jawab. Yang Berhormat Timbalan Menteri bersedia.

2.37 ptg.

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan [Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim]: Terima kasih kepada Tuan Pengerusi. Terima kasih saya ingin ucapkan kepada tiga orang Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian. Sebenarnya dua, campur satu mencelah iaitu Yang Berhormat daripada Indera Mahkota, Yang Berhormat daripada Kota Belud dan juga celahan daripada Yang Berhormat Tangga Batu.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, Suruhanjaya Koperasi Malaysia menghadapi masalah kekurangan peruntukan untuk membiayai perbelanjaan mengurus bagi tahun 2011 dan masalah ini berbangkit disebabkan peruntukan belanja mengurus yang diluluskan untuk SKM bagi tahun 2011 hanya RM70 juta berbanding RM75 juta bagi tahun 2010. Jadi oleh yang demikian, kekurangan RM5 juta ini sebenarnya adalah merupakan kos-kos operasi yang perlu dijelaskan kepada Pejabat Suruhanjaya Koperasi Malaysia iaitu untuk membiayai sewaan pejabat Suruhanjaya Koperasi Malaysia, sewaan talian GITN dan selain daripada itu ianya juga digunakan untuk bayaran-bayaran perjalanan pegawai atau T&T, bil-bil utiliti dan juga untuk menyelenggarakan pejabat. Untuk makluman Yang Berhormat bahawa sebenarnya keseluruhan...

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Boleh...

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Kapit.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Yang berkaitan. Oleh kerana saya telah mendengar Yang Berhormat Timbalan Menteri menjelaskan bahawa peruntukan yang diguna oleh kementerian pada tahun 2011 kurang daripada tahun yang sebelumnya barulah saya faham, oleh kerana saya terdengar cerita di Kapit pejabat kementerian ini di Kapit ada ura-ura akan ditutup. Jadi, kalau begitu saya haraplah pejabat yang ada di Kapit itu jangan ditutup dan kalau hendak sokongan daripada saya memang sekarang saya menyatakan saya menyokong agar peruntukan tambahan ini perlu saya sokong sebab jangan sesekali ditutup cawangan di Kapit itu... [Tepuk]

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Terima kasih Yang Berhormat Kapit. Kami sangat mengalu-alukan Yang Berhormat dari segi sokongan tersebut dan sebab itulah Yang Berhormat, RM5 juta ini memang sangat diperlukan dan sebenarnya sudah dibelanjakan dan saya memang cukup yakin bahawa pejabat SKM di Kapit tidak akan ditutup untuk kita dapat membantu banyak lagi koperasi yang memerlukan bimbingan Yang Berhormat.

■ 1440

Jadi, untuk makluman termasuklah yang di Kapit, keseluruhan bilangan staf Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) adalah 1,200 orang berbanding yang dikatakan oleh Yang Berhormat Indera Mahkota, 75 orang. Jadi, bermakna ramai, termasuk yang di Kapit tadilah. Satu lagi, bilangan koperasi Yang Berhormat Indera Mahkota juga tadi pohon, sekarang ini bilangan koperasi di Malaysia setakat pada hari ini adalah 9,320 buah koperasi dan 92% daripada koperasi ini adalah aktif.

Jenis-jenis koperasi adalah koperasi kredit, koperasi pengguna, pengangkutan, perumahan, sekolah dan juga pertanian. Kaedah penyaluran kewangan ialah melalui Tabung Modal Pusingan bagi pinjaman iaitu untuk RM50,000 minimumnya. Paling kecil RM50,000 sehingga maksimumnya RM10 juta. Bantuan kepada koperasi melalui peruntukan pembangunan dalam bentuk geran yang mana geran ini akan diberikan mengikut *viability* koperasi-koperasi tersebut.

Selepas itu Yang Berhormat juga telah bertanya daripada segi koperasi pembangunan...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Koperasi Rakyat.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Nelayan, ya. Koperasi Rakyat...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Pahang.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Nelayan bukan itu Yang Berhormat? Bukan nelayan?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Minta maaf. Sebenarnya Koperasi Rakyat Pahang.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Oh! Tadi Yang Berhormat kata nelayan, ya?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Begini. Kalau saya boleh beri penjelasan sedikit.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Okey, okey.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Koperasi Rakyat Pahang ditubuhkan untuk tujuan membantu nelayan-nelayan di seluruh negeri Pahang. Akan tetapi persoalan yang saya bangkitkan itu tentang penyaluran geran Yang Berhormat sebutkan tadi RM50,000 sehingga maksimum RM10 juta.

Isu yang saya hendak tanya penjelasan ini ialah berkenaan dengan Koperasi Rakyat Pahang, kaedah penyalurannya dan saya sudah mendapat kepastian bahawa mereka menerima geran yang agak baik daripada pihak kementerian. Persoalan yang timbul, siapakah yang menentukan pengurusan koperasi ini selain daripada kaedah mesyuarat agung? Ini kerana kalau merujuk pada Koperasi Rakyat Pahang, yang menjadi pengerusinya Setiausaha Politik kepada Perdana Menteri, pengerusi pada koperasi ini.

Kita boleh semak melalui laman *web*. Laman *web* ini ada, mudah kita semak dan beberapa kakitangan ataupun anggota pentadbir yang dikatakan yang dipilih melalui mesyuarat agung, secara kebetulan, semuanya ataupun sebahagian besarnya adalah orang-orang yang tidak ada kena-mengena langsung dengan kepentingan nelayan sebagaimana yang diperuntukkan di bawah Akta Pertubuhan - *Memorandum of Association* dengan izin, yang telah diguna pakai semasa pemilihan jawatankuasa tersebut. Kekeliruan ini timbul sekiranya pihak kementerian kata sesiapa sahaja boleh menduduki kedudukan tersebut, boleh jadi Setiausaha Politik ini sangat berpengaruh sebab itu dia boleh duduk di situ. Terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat, ia berbalik kepada bagaimana koperasi ini diwujudkan sebab sesiapa sahaja boleh mewujudkan koperasi. Ini disebabkan kita pun ada garis panduan untuk mewujudkan koperasi dan selalunya selepas itu dipilhkan Ahli Lembaga Koperasi. Jadi mungkin Yang Berhormat ini, saya pun tidak sampai ke situ Yang Berhormat. Mungkin mesyuarat agung telah mengenal pasti siapa yang akan menjadi pengerusi dan ahli lembaga koperasi. Akan tetapi Yang Berhormat, saya berbalik pada *technicality*.

Untuk makluman Yang Berhormat, koperasi ini dahulunya telah mendapat geran untuk program pembasmian kemiskinan sebab ini adalah untuk nelayan-nelayan. Mereka ini telah digalakkan untuk menceburi penangkapan ikan laut dalam iaitu di bawah Kelas C dan sebagainya Yang Berhormat. Jadi, oleh yang demikian, mereka telah mendapat dua buah kapal.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya juga sebenarnya menyokong hasrat untuk membantu para nelayan terutama di negeri Pahang melalui Koperasi Rakyat Pahang ini, tidak ada persoalan tentang menentang usaha mereka. Akan tetapi isu yang kita bincangkan sekarang ialah isu berkenaan dengan koperasi itu sendiri yang dianggotai oleh..., kalau mengikut daripada *Memorandum of Association* (M&A) sepatutnya dianggotai oleh orang-orang yang berkepentingan dalam urusan perikanan, dalam penubuhan ini. Akan tetapi yang berlaku sekarang ialah keanggotaan untuk membuat keputusan itu terdiri daripada orang-orang yang sama sekali tidak mewakili kepentingan golongan yang sepatutnya duduk di situ.

Persoalan itu timbul apabila koperasi ini boleh menerima ataupun telah menerima dan sering kali menerima peruntukan di bawah saluran seperti Yang Berhormat sebutkan tadi kerana dianggap layak untuk menerima bagi pihak kepentingan nelayan. Akan tetapi apa yang berlaku, keputusan yang dibuat berkenaan dengan koperasi ini langsung tidak ada kena-mengena dengan kepentingan menaik taraf dan membantu nelayan. Ini yang saya minta semak dan saya bangkitkan perkara ini atas hasrat kita juga ingin menyokong

dan membantu untuk menaikkan taraf hidup nelayan yang susah. Itu asas yang saya hendak tekankan di sini. Terima kasih.

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tuan Pengerusi, boleh saya mencekah, pandangan? Tuan Pengerusi, saya minta Yang Berhormat Indera Mahkota, koperasi ini satu badan yang cukup besar peranannya dalam kita membina. Kita mengumpulkan ahli-ahli yang tidak ada modal dan digabungkan dan menjadi koperasi. Mereka bergerak untuk membantu ahli-ahli mereka. Oleh sebab itu kepada saya, kalaulah koperasi – Saya minta supaya Yang Berhormat Timbalan Menteri betulkan ini, saya difahamkan, tidak silap saya, pengerusinya bukan Setiausaha Politik Perdana Menteri... *[Disampuk]* Oleh sebab itu kena betul. Jangan buat fitnah kepada orang. Inilah bendanya. Dalam pandangan saya. Saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri *check* juga. Saya rasa pada hari ini pengerusinya bukan. Pengerusinya bukan. Pada hari ini buktinya bukan Setiausaha Politik Perdana Menteri. itu satu.

Kedua, apa salahnya, walaupun dia bukan seorang nelayan tetapi matlamat kita mengadakan koperasi untuk nelayan. Macam kita juga Jabatan Pertanian. Jabatan agensi kerajaan menolong, bukannya semuanya petani. Pegawai-pegawai kita bukan semua petani tetapi matlamatnya kita hendak menolong petani dan akhirnya petani mendapat faedah. Begitu juga nelayan. Yang penting, asalkan dalam koperasi itu tidak menyelewengkan duitnya. Yang penting apa yang dilaksanakan dalam koperasi berkenaan faedah untuk nelayan. Ini bendanya...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *[Bangun]*

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri betulkan. Janganlah kerana kita dengki, hasad kepada orang, jadi kita buat perkara-perkara – Patutnya kita beri sokong. Kita sokong. Kelemahan kita bina balik. Inilah masalahnya. Inilah mentaliti yang ada kepada pembangkang, Tuan Pengerusi.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, ini bukan berkenaan dengan mentaliti. Saya sudah katakan tadi hasrat kita juga hendak menyokong kementerian kalau betul untuk membantu nelayan yang memerlukan bantuan. Itu jelas. Saya sudah katakan. Itu jelas. Tidak ada berkenaan dengan dengki. Perkataan dengki tidak wujud di sini.

Saya cuma katakan semakan saya dalam SSM menunjukkan bahawa keanggotaan dalam koperasi ini seperti yang disebutkan tadi, salah seorangnya kebetulannya pengerusi yang pernah dilantik adalah kebetulan Setiausaha Politik kepada Perdana Menteri. Saya tidak juga mengatakan perkara ini menjadi salah. Saya cuma bertanya bagaimana perkara ini boleh berlaku? Adakah nelayan di situ yang keahlian dalam koperasi yang seperti Yang Berhormat Maran cakapkan, keahlian sebenarnya 150 orang sahaja? Bukannya 2,000 orang atau 3,000 orang. Koperasi untuk ditubuhkan syaratnya perlu ada ahli 150 orang.

Saya rasa koperasi yang saya rujuk ini hanya memerlukan jumlah itu sahaja kerana motifnya... *[Disampuk]* Motifnya adalah untuk menerima geran. Menerima geran. Saya ada banyak dokumen Yang Berhormat Timbalan Menteri juga boleh menggunakan dokumen yang sama. Saya tidak kata perkara ini untuk tujuan dengki atau mengkritik kepada persatuan atau koperasi nelayan. Hendak dengki buat apa pada nelayan. Kita cuma simpati kepada mereka ini sudahlah susah, orang gunakan nama mereka untuk tujuan sepatutnya membantu mereka tetapi untuk kepentingan lain. Itu sahaja. Terima kasih.

■ 1450

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Terima kasih kepada Yang Berhormat-Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dan untuk makluman Yang Berhormat, saya ingin membetulkan juga fakta iaitu untuk menubuhkan sebuah koperasi hanya memerlukan 50 orang ahli, tidak perlu 150 dan kalau KOBERA itu lagi spesial, KOBERA itu setakat berapa ramai penerima e-Kasih di dalam kawasan itu dan KOBERA ini Yang Berhormat lagi spesial kalau dapat ahli politik memang minta dipengerusikan KOBERA sebab itu adalah Koperasi Bela Rakyat, itu Yang Berhormat sebab apa orang miskin memang tidak mampu Yang Berhormat.

Jadi Yang Berhormat berbalik kepada cerita ini, minta maaf tadi saya salah fakta, saya hendak memperbetulkan fakta ada empat bot, tadi saya kata dua salah. Ada empat

bot iaitu dua bot pukut tunda dan dua bot lagi laut dalam Yang Berhormat. Sebenarnya Yang Berhormat tidak ada masalah pun, siapa-siapa asalkan dia – saya dapati bahawa yang menjadi pengerusi ini juga adalah ahli koperasi. Jadi ahli koperasi ada kedudukan, tidak salah ya Yang Berhormat, Yang Berhormat tadi yang mengatakan tidak salah dan kalau dapat membantu membangunkan operasi ini...

Dato' Abdul Manan Ismail [Paya Besar]: *[Bangun]*

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: ...Ini yang kita hendakkan Yang Berhormat.

Dato' Abdul Manan Ismail [Paya Besar]: Minta mencelah sedikit boleh?

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Yang mana ini?

Dato' Abdul Manan Ismail [Paya Besar]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Tuan Pengerusi ini hendak menjelaskan kepada Yang Berhormat Indera Mahkota lah, pengerusi ini dia merupakan pengerusi peneraju dahulu sebelum dia memegang jawatan tersebut. Jadi saya rasa tidak salah, jadi kalau sudah hasrat buruk simpan dahulu, tidak payah hendak cek dengan SSM dengan siapa itu, bila kita khabar, kita siasat melalui SSM, niat kita sudah tidak elok sudah, itu sebab kita menyiasat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih, Yang Berhormat Paya Besar pun bagus juga, menyokong saya untuk membangkitkan isu ini...

Dato' Abdul Manan Ismail [Paya Besar]: ...Dan ahli-ahli ini merupakan nelayan-nelayan, malah pengerusi itu sendiri daripada keluarga nelayan. Cuma kebetulan dia seorang peguam sahaja, itu sahaja.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *[Bercakap tidak menggunakan pembesar suara]*

Dato' Abdul Manan Ismail [Paya Besar]: ...Emak, ayah dia daripada keluarga...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: ...Baguslah.

Dato' Abdul Manan Ismail [Paya Besar]: Nelayan.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Bagus, kita pun sokong, bagus.

Dato' Abdul Manan Ismail [Paya Besar]: Jadi tidak perlulah, tidak usah banyak bocor rahsialah. *[Ketawa]*

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Bagus...

Dato' Abdul Manan Ismail [Paya Besar]: ...Nanti kita..

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Bagus, bagus...

Dato' Abdul Manan Ismail [Paya Besar]: ...Nanti kalau kita bocor rahsia kan banyak lagi, kalau simpan jadi rahsia. Terima kasih.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi berbalik kepada persoalan asal, saya sudah katakan tidak ada tujuan kita untuk membangkitkan dengki ini, tidak ada saya di sini sama sekali tidak ada tujuan tetapi sengaja hendak sebutkan...

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Sengaja hendak sebut Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sahajalah, itu sahaja.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: ...Akan tetapi persoalan yang Timbalan Menteri katakan tadi ada empat bot yang telah dibuat dan bot ini bukannya jadi dalam masa dua hari, dia ada satu kontrak pemberian, *awarding* semua mengikut peraturan. Saya tidak mahu membangkitkan perkara itu kerana perkara itu terpulang kepada koperasi, kalau koperasi mengikut peraturan kaedah pembinaan, perbelanjaan untuk kapal ataupun sebagainya itu, kalau mengikut peraturan terpulang saya tidak mahu membangkitkan mengenai perkara itu.

Saya cuma hendak menyatakan kepentingan koperasi ini yang ditubuhkan untuk menjaga kepentingan hal ehwal kebajikan nelayan seluruh negeri Pahang, itu yang saya hendak bangkitkan dan ahli, saya pun boleh menjadi ahli kalau diterima, saya pun boleh menjadi ahli, saya tidak mempertikaikan keahlian tetapi tujuan utama penubuhan itu ialah

untuk membantu para nelayan. Oleh sebab itu kementerian bagi mereka geran, itu persoalan asal saya. Adakah pemberian-pemberian geran ini untuk sebenarnya tujuan dia membantu nelayan termasuk pembinaan kapal itu? Terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Yang Berhormat, soalan Yang Berhormat itu sudah jauh sangat melencongnya, macam membabitkan pula SKM, adakah Yang Berhormat katakan adakah geran ini untuk tujuan apa, tujuan membangunkan nelayanlah Yang Berhormat, memang membangunkan nelayan. Untuk makluman tadi, saya memaklumkan ada dua pukut tunda Yang Berhormat, bukan senang hendak mendapatkan dua pukut tunda dan dua bot laut dalam. Oleh yang demikian Yang Berhormat, telah dipohonkan Yang Berhormat, dipohonkan supaya menggunakan tabung modal pusingan sebanyak...

Dato' Ismail bin Abd. Muttalib [Maran]: Yang Berhormat.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: ...RM1.5 juta untuk mereka membiayai sebab kita semua maklum untuk kita bot-bot hendak pergi laut dalam ini memerlukan memang banyak kos dan modal. Jadi oleh yang demikian pada masa ini dalam pertimbangan Yang Berhormat untuk kita memastikan bahawa dengan modal pusingan ini perlu dibayar, ini bukan geran. Tadi untuk membasmi kemiskinan tetapi ini untuk mereka menggunakan sebagai modal di mana untuk meningkatkan lagi dari segi pendapatan ahli-ahli mereka. Jadi saya rasa setakat itu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat daripada Indera Mahkota.

Yang Berhormat Kota Belud, terima kasih Yang Berhormat Kota Belud dan terima kasih juga Yang Berhormat telah mengucapkan tahniah dan kami juga memang berbesar hati Yang Berhormat sebab anak jati Sabah iaitu Encik Omar Sarim bin Saidin daripada Tuaran, beliau telah dinaikkan sebagai Pengarah SKM Sabah dan bukan itu sahaja Pengarah PDNKK Sabah pun anak jati Sabah. Jadi syukur *alhamdulillah*, bilangan koperasi di Sabah adalah 872 buah dan 95% adalah aktif dan 70% daripada yang 505 tadi koperasinya Yang Berhormat telah membuat keuntungan, jadi *alhamdulillah*.

Yang Berhormat tadi betul juga bertanya dari segi sebab kadang-kadang ahli-ahli orang kampung juga, anak-anak muda dan belia mungkin tidak begitu arif sangat mengenai penubuhan koperasi dan juga perjalanan koperasi tetapi Yang Berhormat, saya mohon Yang Berhormat jangan bimbang sebab apa, kita juga mengadakan program-program latihan yang dikendalikan oleh Suruhanjaya Koperasi Malaysia sendiri dan ada satu pusat latihan Yang Berhormat iaitu pusat latihan di Papar Sabah namanya PULAKOP. Banyak daripada latihan-latihan termasuk latihan *mentor-mentee*, peruncitan, pemborongan, perladangan, pengurusan dan kewangan, pertanian dan juga asas tani serta bidang pelancongan yang diadakan.

Selepas itu sekarang ini lebih daripada 1800 orang anggota koperasi hadir di kursus PULAKOP dan selain daripada itu ada satu lagi Yang Berhormat institusi iaitu Maktab Koperasi Malaysia juga mengendalikan kursus-kursus dan latihan di dalam apa-apa juga bidang yang diperlukan oleh ahli-ahli koperasi termasuk juga bagaimana hendak mewujudkan koperasi latihan mengenai tanggungjawab kita berkoperasi dan macam-macam lagi. Jadi kursus-kursus MKM ini diadakan di dalam kampus dan juga di luar kampus. Celahan daripada Yang Berhormat Tangga Batu yang mengatakan bahawa lebih baiklah juga diadakan dari segi pasaran sebab pengguna itu adalah satu kuasa yang besar, jadi Yang Berhormat memang kami juga mengucapkan terima kasih sebab memanglah ada juga dari segi kursus-kursus keusahawanan perniagaan dan diadakan juga Yang Berhormat, untuk makluman semua koperasi diaudit. Jadi itulah tadi dari segi kerisauan daripada Yang Berhormat Indera Mahkota itu bermakna dalam sistem Yang Berhormat kita ada juruaudit-juruaudit untuk memastikan bahawa kewangan yang digunakan itu digunakan tepat seperti yang dipohon.

Dato' Ibrahim Ali [Pasir Mas]: Boleh, sedikit sahaja Yang Berhormat. Yang Berhormat sebut tadi terima kasih kepada yang mencelah, yang bercakap. Sebenarnya perlu berterima juga kepada yang tidak bercakap, sebab kami tidak mahu mengganggu. Kami ini berbeza dengan Yang Berhormat Indera Mahkota kerana Yang Berhormat Indera Mahkota ini semua benda dia tahu, saya bercakap apa yang saya tahu sahaja, sekian terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Abdul Karim: Terima kasih, Tuan Pengerusi sebenarnya saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada semua pihak sebab di

dalam apa cara juganya kita sebagai wakil rakyat yang bertanggungjawab seharusnya kita mengambil maklum walaupun kita tidak mengambil bahagian di dalam perbahasan tetapi maklumat-maklumat yang disampaikan, kita boleh gunakan segala maklumat ini untuk kita membawa penambahbaikan di kawasan kita masing-masing. Semoga kita semua menjadi *winnable candidate*. Sekian.

Jadi kepada Tuan Pengerusi, saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada semua pihak yang telah mengambil bahagian dan *insya-Allah*, SKM akan menjalankan tugas dengan sebaik mungkin untuk memastikan bahawa 9,000 lebih koperasi di Malaysia ini akan menjadi koperasi yang menjanakan pendapatan kepada ahlinya. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM5,000,000 untuk Maksud B.25 di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan]

[Wang sebanyak RM5,000,000 untuk Maksud B.25 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Maksud B.27 [Jadual] –

Maksud P.27 [Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2011] –

Tuan Pengerusi: Kepala Bekalan B.27 dan Kepala Pembangunan P.27 di bawah Kementerian Kerja Raya terbuka untuk dibahas. Sila Yang Berhormat Putatan.

■ 1500

Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh [Putatan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin juga turut berbahas bagi Maksud P.27 bagi butiran-butiran yang tersenarai di bawahnya. Saya tertarik dengan Butiran 08280 – Pembinaan Jalan-Jalan (1).

Tuan Pengerusi, pada hari ini saya membaca satu kenyataan yang dikeluarkan oleh Menteri sendiri dalam *Utusan Borneo* yang menyatakan jumlah RM423 juta untuk menaik taraf *Pan Borneo Highway*. Kalau saya melihat dalam Anggaran Tambahan ini, walaupun ia tidak spesifik tetapi mungkin ia tersenarai dalam Butiran 09280 – Membina Jalan-Jalan. Mungkin ini jalan yang kecil-kecil.

Apa yang saya ingin minta penjelasan dari pihak kementerian adalah *Pan Borneo Highway* ini melibatkan jalan dari negeri Sabah, ibu kotanya Kota Kinabalu yang melintasi Putatan, kawasan saya, Papar, Beaufort, Sipitang, Sindumin, Lawas dan seterusnya kepada Limbang, Miri. Apa yang dinyatakan dalam kenyataan Menteri ini hanya dari Sibu ke Bintulu dan dari Bintulu ke Miri. Saya tidak pasti jika – tetapi apa yang nyatanya sampai ke Sabah. Sabah itu sampai ke Sindumin kah sampai ke Kota Kinabalu. Jadi butiran di sini hanya dari Sibu ke Bintulu dan dari Bintulu ke Miri. Adakah ia melibatkan jalan-jalan dari Kota Kinabalu ke Sindumin? Ini kerana berkali-kali kami meminta supaya jalan-jalan ini dapat dinaik taraf juga terutama sekali jalan antara Kota Kinabalu dan Papar yang begitu, orang bilang *the mother of all traffic jam*.

So, saya mohon pihak Menteri supaya melihat perkara ini sekali lagi walaupun saya telah berkali-kali bertanya ataupun memohon daripada mantan Menteri Kerja Raya dulu. Beliau telah berjanji akan membuat dalam..., jika ia memenuhi syarat untuk menaik taraf jalan ini. Jadi saya mohon bertanya, apakah kesudahan penyiasatan ataupun kajian yang melayakkan jalan ini dapat di naik tarafkan?

Kedua Tuan Pengerusi, soal rizab jalan ini. Baru-baru ini Pengarah JKR Kota Kinabalu mengeluarkan satu arahan untuk merobohkan semua *billboard* yang di bina di atas *reserve* jalan. Ada juga *billboard* yang di tanah persendirian juga diberi notis untuk dirobuhkan. Jadi saya mohon apa dasar sebenarnya kementerian? Kalau saya melihat di Lembah Klang ini, banyak *billboard*. Adakah juga *billboard* itu dirobuhkan? Jadi saya mohon syarat ia. Ini kerana pengusaha-pengusaha ini telah pun membayar lesen dan permit untuk mendirikan *billboard* itu tanpa halangan daripada dahulu. Kenapa baru sekarang ini hendak

dirobohkan semua? Jadi ini seolah-olah kerajaan kita ini tidak ada *consistency* dari segi dasar pembinaan *billboard* ini.

Saya juga mahu minta penjelasan juga mengenai *spec billboard* ini. Bagaimana bentuk yang boleh diluluskan dan bagaimana yang tidak dapat diluluskan. Ini kerana ada juga *billboard* ini didirikan dengan menggunakan kayu-kayu sahaja dan bukannya besi. Ini satu perkara yang saya rasa pihak kementerian harus melihat dari segi *structure*, *spec* pembinaan *billboard* ini. Kalau boleh pihak kementerian mesti *consistency*lah dari segi *spec* ini.

Itu sahaja Tuan Pengerusi, saya harap jalan-jalan sempit terutama sekali yang melibatkan *traffic jam* ini dapat diluaskan seperti mana yang dikatakan oleh kenyataan daripada pihak Menteri pagi tadi. Sekian, terima kasih. Saya mohon menyokong Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Pasir Mas.

3.07 ptg.

Dato' Ibrahim Ali [Pasir Mas]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya merujuk kepada B.27 Kementerian Kerja Raya iaitu perkara kedua sebanyak RM50 juta untuk membiayai bayaran baik pulih infrastruktur yang rosak akibat banjir. Saya hendak tahu sebanyak RM50 juta ini di manakah wang ini diguna untuk membantu membaiki pulih infrastruktur rosak akibat banjir? Saya ingin merujuk kepada perkara ini sebab saya ingin bertanya sebab masalah kerosakan banjir di Sungai Kelantan. Pernah dulu saya bangkitkan beberapa kali dan saya belum lagi mendapat jawapan yang komprehensif.

Ini kerana Sungai Kelantan sekarang ini terhakis akibat banjir dengan begitu teruk dan memang Kerajaan Pusat telah pun memperuntukkan sejumlah peruntukan iaitu untuk mengadakan projek tebatan banjir di Kelantan dan saya difahamkan fasa pertama sudah pun ditawarkan kepada satu syarikat. Saya ingin bertanya kemajuan dan pencapaian pelaksanaan projek tersebut, jika ianya benar. Bilakah projek tebatan banjir di Kelantan ini akan selesai? Apakah peruntukan di peringkat fasa kedua dan seterusnya sudah diperolehi?

Ini kerana jika ianya dilaksanakan berperingkat-peringkat dan bertanggung-tanggung, akhir sekali yang dibuat sekarang ini juga akan menerima hakisan dan ianya tidak akan menyelesaikan masalah hakisan banjir di Sungai Kelantan khususnya, walaupun ada lagi tempat-tempat lain di Kelantan berlaku banjir. Akan tetapi kalau dibuat secara holistik seperti yang dicadangkan, saya percaya masalah banjir di bandar Kota Bharu, di kawasan Parlimen Pasir Mas, kawasan saya, sekitar Tendong juga akan dapat diselesaikan.

Begitu juga masalah akibat banjir, rosak banjir, kerana masalah di Sungai Golok yang kita tahu pihak Kerajaan Thailand telah membuat tambatan di sebelah Thailand manakala air masuk ke kawasan negeri Kelantan menyebabkan banjir berlaku tiap-tiap tahun dan ia agak serius.

Jadi saya mintalah perkara ini mendapat perhatian pihak Kementerian Kerja Raya dan inilah di antara agenda utama untuk menyelesaikan infrastruktur di Kelantan, iaitu yang pertamanya tambatan banjir.

■ 1510

Selain daripada masalah air, inilah yang disuarakan oleh pertubuhan NGO-NGO di negeri Kelantan, merasa rimas kerana negara Malaysia ini Tuan Pengerusi, pada tahun 2020, *insya-Allah* akan mencapai status negara maju. Walaupun Malaysia mencapai status negara maju, salah sebuah negeri dalam Malaysia iaitu negeri saya di Kelantan, saya amat bimbang sama ada Kelantan juga akan turut terangkat sebaris dengan negeri lain apabila Malaysia menjadi negara maju. Ini kerana banyak masalah-masalah infrastruktur tidak dapat diselesaikan di Kelantan oleh kerana kerajaan negeri tidak mempunyai kewangan yang cukup. Mereka tidak mampu dan pasti mereka tidak akan mampu menyelesaikan masalah tebatan banjir, infrastruktur jalan dan lain-lain perkara. Sebab itu janji tinggal janji sahaja.

Tuan Pengerusi, selain daripada itu saya rujuk kepada P.27 juga Kementerian Kerja Raya di bawah Butiran 02800, 08280, 09260, naik taraf bersekalilah, serentak. Termasuklah 00500 – Jalan Simpang Pulai-Lojing dan Gua Musang, Kuala Berang. Ini semua masalah pembinaan jalan, membaiki jalan, menaik taraf jalan.

Jadi Tuan Pengerusi, perkara yang paling utama satu lagi yang berkaitan dengan Kelantan ialah masalah jalan. Perhubungan jalan yang masih lagi bermasalah. Jika kita lihat, di banding jalan Lebuhraya Utara-Selatan dan lain-lain jalan tetapi jalan yang paling popular, yang paling disukai oleh orang ramai ialah jalan melalui Bentong, Jerantut, Raub dan Kuala Lipis sampai ke Gua Musang dan daripada Kuala Krai ke Kota Bharu. Walaupun sudah ada perancangan, ada pelaksanaan menaik taraf jalan-jalan ini tetapi sepatutnya jalan daripada Kuala Lumpur-Karak sampai ke Kelantan juga bertaraf seperti Lebuhraya Utara-Selatan ataupun seperti jalan Lebuhraya Pantai Timur. Ini kerana jalan ini menjadi pilihan rakyat Kelantan dan juga mana-mana pengguna jalan raya pun yang suka ke Kelantan, mesti menggunakan jalan melalui Gua Musang.

Jadi, kedudukan jalan sekitar Raub-Jerantut yang saya difahamkan sudah di masuk di bawah *Rolling Plan* Ketiga tetapi saya tidak tahu bentuk dan taraf jalan tersebut. Apakah ianya satu jalan sama seperti Lebuhraya Utara-Selatan iaitu jalan enam lorongkah dan cara jalan tersebut dibuat setanding dengan jalan Lebuhraya Utara-Selatan? Kalau bengkok sana, bengkok sini, sekerat sana, sekerat sini, ianya tidak memberi apa-apa erti. Itu satu Tuan Pengerusi. Ini penting. Kalau ini dapat dilaksanakan, saya percaya Kelantan juga turut membangun dengan lebih cepat seperti negeri-negeri lain sebab Kelantan mempunyai banyak kemudahan-kemudahan lain dari segi tenaga kerja yang murah kemudian kerajinan rakyat Kelantan, negeri budaya, pelbagai makanan, pantai-pantai pun cantik, alam semula jadi pun banyak. Jadi, semua ini boleh dibangunkan dan banyak pelabur akan datang kalau ia selesai dari segi perhubungan jalan antara Kuala Lumpur dan juga ke Gua Musang.

Akhir sekali Tuan Pengerusi, naik taraf jalan ini. Saya hendak tanya kedudukan jalan daripada lencongan Machang sampai ke Tanah Merah terus melalui Pasir Mas sampailah ke bulatan Wakaf Baru. Setahu saya jalan ini sudah di naik taraf begitu lama dan jalan ini sama juga Yang Berhormat Putatan sebut tadi, dia kata *mother of every road*lah. Maknanya boleh jadi *jam*, memang *jam* tiap-tiap hari. Berlaku kemalangan pun saban hari dan jalan ini juga jalan yang cukup popular kerana sampai ke bulatan di Lemal ianya melencong ke Rantau Panjang iaitu jiran antara Malaysia dengan negara Thailand iaitu di Rantau Panjang. Jadi, jalan ini sememangnya sudah lama patut dinaikkan taraf, dilebarkan menjadi empat lorong tetapi sampai sekarang saya tengok tidak ada apa-apa lagi dilaksanakan.

Jadi, saya tengok peruntukan di sini banyak, Pembinaan Jalan-Jalan – 08280 - RM554 juta, Naik Taraf Jalan - RM175 juta. Jadi, bagaimana di Kelantan? Kalau adapun mungkin peruntukan-peruntukan yang agak terpencil, tidak mencukupi. Jadi, saya haraplah Kerajaan Pusat melihat dengan serius masalah ini. Saya percaya rakyat Kelantan, jika Kerajaan Pusat bersungguh-sungguh melaksanakan apa yang saya sebutkan tadi, saya penuh yakin rakyat Kelantan akan menghargai sumbangan dan peranan dan usaha yang dilakukan oleh Kerajaan Pusat. Ini kerana Kelantan boleh menjadi sebuah negeri yang boleh membantu pertumbuhan ekonomi negara yang lebih hebat. Dapat membantu menarik pelancong seluruh dunia jika Kelantan di bangun sehebat-hebat seperti juga negeri-negeri lain. Tuan Pengerusi, saya ucap terima kasih, saya menyokong.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Hulu Langat.

3.15 ptg.

Dr. Che Rosli Che Mat [Hulu Langat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin mendapat sedikit penjelasan di bawah tajuk Maksud P.27 iaitu Butiran 070700 mengenai Kos Pampasan Tol Tahun 2011.

Saya ingin mendapat penjelasan sedikit dari segi pengagihan pampasan itu kepada konsesi tol dan juga kenapa perlu dibayar kepada konsesi tol? Yang kedua, Maksud P.27, Butiran 10001 - Projek Penswastan Jalan Raya PBT. Jadi, saya ingin mendapat penjelasan dari segi perbelanjaan sebanyak RM85 juta ini dikatakan untuk membiayai kos pengambilan balik tanah pihak berkuasa tempatan, Projek Lebuhraya Sambungan Sungai Besi. Jadi, saya ingin mendapat sedikit penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri, di manakah projek-projek ini dilaksanakan?

Terakhir Butiran 60000 - Naik Taraf Jalan Raya dan Laluan. Ini adakah termasuk naik taraf jalan di kawasan saya iaitu antara Semenyih dengan Beranang dan juga Dusun Tua? Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Sila. Ya, Yang Berhormat Lenggong.

3.17 ptg.

Dato' Shamsul Anuar Nasarah [Lenggong]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya turut ingin bercakap dengan Maksud B.27 - Kementerian Kerja Raya. Merujuk Butiran 02800.

Masalah banjir sering berlaku dan ia turut melibatkan kawasan Parlimen saya. Saya hendak tanya kementerian, apakah projek pembinaan jambatan di Kampung Sumpitan, Lenggong, naik taraf jambatan di Kampung Bor, Lenggong dan juga pembinaan baik pulih jambatan di Kota Tampan termasuk dalam projek ini kerana saya telah banyak kali bercakap mengenai perkara ini. Jambatan-jambatan ini adalah punca kepada masalah banjir yang menyebabkan lebih daripada tiga ratus keluarga terlibat dan baru-baru ini pun terlibat lagi masalah ini. Itu sahaja Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan.

3.18 ptg.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin membahaskan untuk butiran Maksud B.27 – Bayaran Pampasan Tol. Saya ingin tanya, adakah bayaran pampasan ini merujuk kepada lebuh raya iaitu *New Pantai Express Highway* (NPE) di mana pada tahun 2010 salah satu bahagian jalan, plaza tol ditutup, dimansuhkan dan berapakah bayaran pampasan setakat ini? Saya juga ingin bertanya, apakah penstrukturan semula konsesi tol yang telah disebutkan oleh Perdana Menteri, Datuk Seri Najib pada dua tahun yang lalu di mana adakah penstrukturan semula ini bermaksud hanya untuk hapuskan setengah tol? Kita bayar pampasan atau kita dengan *long term*..., adakah kita ada pelan jangka panjang macam mana kita untuk hapuskan konsesi tol ini di mana kalau kita merujuk kepada kawasan saya paling banyak tol yang didirikan.

■ 1520

Bukan sahaja NPE, tetapi juga sepanjang *SPRINT Highway* ada dua tol. LDP ada Kerinchi tol. Semua di sekeliling Petaling Jaya Selatan dan juga ada soalan saya semasa saya tanya di peringkat dasar, saya ada tanya tentang dua lebuh raya bertol yang akan dibina di sekitar kawasan saya. Akan tetapi, sampai sekarang tidak ada Menteri untuk menjawab soalan ini. Kementerian Kerja Raya kata ini *under* Jabatan Perdana Menteri, tetapi saya tunggu-tunggu tidak ada jawapan. So, saya harap Yang Berhormat Menteri boleh bagi sedikit gambaran tentang lebuh raya bertingkat Kinrara-Damansara iaitu KIDEX di mana saya dengar ada dua buah plaza tol yang baru akan dibina. Satu di jalan hadapan, satu di Taman Medan. Saya hendak tahu, berapakah anggaran keseluruhan kos pembinaan Lebuh Raya KIDEX ini. Saya difahamkan, adakah betul kutipan tol yang diberikan adalah 60 tahun. Saya rasa 60 tahun satu jangka masa yang terlalu panjang di mana cucu-cicit kita akan bayar tol. Saya sangat khuatir seandainya berlaku sepertimana pampasan RM100 juta ini, setiap tahun ada belanjawan kita perlu membayar pampasan kepada konsesi tol. Saya rasa ini satu perkara yang tidak kena walaupun dengan memansuhkan sebelah tol, rakyat tidak perlu bayar tol tetapi akhirnya wang itu juga akan keluar dari tax payer, daripada kutipan *tax* rakyat. Saya rasa ini tidak boleh menyelesaikan masalah kutipan tol di bandar raya ini.

Ada juga satu lagi lebuh raya bertol di sekitar kawasan saya. Saya harap Menteri boleh jawab. Lebuh raya bertingkat Damansara-Shah Alam (DASH) di mana saya difahamkan lebuh raya ini juga akan dibina dengan secepat mungkin di kawasan Petaling Jaya. Akan tetapi saya difahamkan penduduk di Taman Mutiara Damansara, mereka protes dan juga bagi cadangan kerana lebuh raya bertingkat ini dibina di atas rumah mereka. Mereka minta supaya laluan itu ditukar. Jadi, saya harapkan Yang Berhormat Menteri meneliti perkara ini. Saya difahamkan juga lebuh raya ini juga dikutip 60 tahun,. Betulkah Yang Berhormat Menteri? Saya tidak mahu perkara ini berulang. Setiap tahun kita bayar pampasan. Walaupun 60 tahun, masih boleh ditambahkan lagi.

Perkara yang kedua tentang membiayai bayaran membaik pulih infrastruktur yang rosak akibat banjir. Saya hendak tahu tentang pampasan RM5 juta ini. Adakah ini merujuk kepada perbelanjaan untuk baik pulih jalan di Lebuh Raya Persekutuan (*Federal Highway*)

yang menghubungkan Kuala Lumpur dengan Klang terutama jalan motosikal, terowong bermula daripada KWSP iaitu sebelah Fakulti Pergigian UM, Universiti Malaya sehingga Subang. Terowong-terowong jalan raya ini, motosikal ini, saya dapat banyak rungutan daripada pengguna di mana selalu ada banjir. Banjir dalam terowong dan selepas itu jalan rosak tidak dibaiki. Dalam tiga, empat tahun ini saya rasa JKR tidak ambil peduli langsung keadaan yang saya rasa amat daif sekarang di jalan terowong motosikal, bukan di jalan raya yang besar. Terowong motosikal selalu banjir, selalu jalan rosak, tidak diambil berat oleh JKR. So, saya harapkan Yang Berhormat Menteri boleh ambil berat menyelesaikan masalah yang dihadapi oleh pengguna motosikal. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Kinabatangan.

3.24 ptg.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Ini sedikit sahaja iaitu butiran pembinaan jalan-jalan dan naik taraf jalan. Saya ingin menyentuh soal jalan di Sandakan menghubungkan ke Kota Kinabalu dan Sandakan menghubungkan ke Tawau di mana kementerian baru-baru ini telah menyalurkan RM5 juta untuk baik pulih jalan-jalan yang berlubang dan sebagainya.

Kita dimaklumkan juga bahawa ada dua atau tiga pemegang konsesi jalan raya ini iaitu Gemalai dan satu saya lupa nama dia dan satu lagi Kekal Mewah. Kekal Mewah ini untuk jalan-jalan PBT. Malangnya kesemua pemegang konsesi ini gagal untuk berfungsi iaitu jalan-jalan raya ini tidak diperbaiki, banyak kompelin, banyak bantahan telah dilakukan oleh pengguna jalan raya dan baru-baru ini kementerian punya RM5 juta disalurkan pula lagi kepada Gemalai.

Jadi, bagaimana pula kedudukan kontraktor kelas 'C', kelas 'D', kelas 'E'. Seharusnya mereka diberi peluang dan Gemalai gagal melaksanakan amanah ini, seharusnya tidak lagi diberi keutamaan. Jadi, apakah..., saya ingin bertanya di sini, apakah kementerian berhasrat mencadangkan kepada kementerian yang lain, kepada kerajaan untuk memberhentikan pengagihan konsesi jalan raya ini kepada kontraktor-kontraktor yang tidak bertanggungjawab ini. Ini kerana kalau kita teruskan juga, akhirnya kita akan berhadapan dengan masalah jalan raya yang teruk, yang tidak boleh dilalui, banyak sudah makan nyawa, banyak kemalangan berlaku, banyak rungutan dan ini mengancam keselamatan awam.

Jadi, apakah pihak kementerian berhasrat untuk melihat sendiri, kalau boleh saya minta Timbalan Menteri melawat jalan raya ini. Rasalah macam mana nikmatnya melalui jalan raya ini. Satu-satunya jalan yang menghubungkan antara Sandakan dan Kota Kinabalu, antara Sandakan dengan Tawau. Kalau dahulu kita pandu dengan tiga jam, kini makan lima jam sebab kena mengelak lubang kiri, lubang kanan dan yang pengguna marah pula kerajaan. Pengguna marah wakil rakyat, sedangkan ini bukan kerajaan yang bertanggungjawab.

Ada kementerian dia dan kementerian telah melantik kontraktor dia yang memegang konsesi 10 hingga 15 tahun tetapi tidak berfungsi, masih jua diteruskan. Jadi, pada saya ini merupakan satu penganugerahan yang silap. Penganugerahan kepada pemegang konsesi yang tidak amanah, tetapi kementerian tidak ada pula cadangan kepada kerajaan bagaimana-mengatasi masalah ini. Jadi apa yang perlu pada saya, Kementerian Kerja Raya memberi penekanan kepada Gemalai supaya memberi perkhidmatan yang cemerlang. Kalau tidak, saya selalu lalui jalan ini, dia guna orang Sabah panggil untuk apa ini....

Tuan Haji Salleh Kalbi [Silam]: Yang Berhormat Kinabatangan, ini Silam.... Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih sahabat saya daripada Yang Berhormat Kinabatangan kerana sudi memberi ruang untuk kita mencelah pada petang ini. Adakah Yang Berhormat Kinabatangan bersetuju supaya bukan sekadar..., saya ingin mencadangkan kepada pihak Gemalai untuk memberi penekanan tentang memastikan dari segi kualiti. Ini kerana kita fahami dan kita tahu Gemalai ini setiap kali mereka buat ini memang pasti dan tentu mereka akan mendapat bayaran daripada pihak kerajaan. Namun agak terlalu mengecewakan dan menghampakan. Kalau boleh, saya minta bukan sekadar memberi penekanan ataupun mengarahkan Gemalai untuk membuat ataupun memperbaiki jalan-jalan yang ada yang menghubungkan Pantai Timur Negeri Sabah sampai ke Kota Kinabalu, supaya memberikan tempoh masa tertentu yang ditetapkan oleh kerajaan agar

Gemalai ini dalam masa tertentu ataupun tiga, empat, lima bulan ini, kalau mereka gagal menunaikan tanggungjawab ini, ada baiknya supaya kerajaan terus *terminate* dia punya kontrak yang selama ini walaupun barangkali ada dua, tiga, empat tahun lagi, mereka mahu yang diberi kontrak konsesi untuk menjaga jalan-jalan di kawasan Pantai Timur Sabah ini. Jadi, mohon adakah Yang Berhormat Kinabatangan bersetuju supaya kita bersikap tegas dalam perkara ini. Terima kasih.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Saya setuju rakan saya Yang Berhormat Silam. Bukan itu sahaja Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya selalu melalui jalan ini. Kita nampak dia guna lori kecil yang setengah tan. Dia kurang guna *steamroller*, dia guna orang panggil kalau di Sabah orang panggil 'seterika bumi', yang *steamroller* macam *drum* yang ditolak oleh manusia.

■ 1530

Ini kerja dia. Jadi, macam mana hendak memperbaiki jalan macam ini? Kualiti dia sudah tidak ada tetapi tidak ada pemantauan. Jadi, pemegang konsesi sebegini seharusnya ditamatkan perkhidmatannya sebab tidak lagi boleh bertanggungjawab kepada amanah kepada kerajaan.

Jadi, saya minta kalau boleh, Timbalan Menteri kalau boleh datang mesti terserempak dengan apa yang mereka buat kalau tidak percaya laporan saya. Jadi, saya setuju dengan Yang Berhormat Silam supaya ada pemantauan, supaya ada tindakan susulan diambil sebab merugikan duit rakyat, merugikan nama kerajaan dan menjejaskan potensi untuk kita mengekalkan pemerintahan di dalam negara ini. Pembangkang mencari jalan sahaja. Bukan fasal kita salah kerja tetapi salah pemegang amanah seperti Gamerlite, Kekal Mewah dan satu lagi saya lupa.

Jadi, saya harap kalau boleh ditamatkan tempoh perkhidmatan ini dan pastikan jalan raya menghubungkan Sandakan, Kota Kinabalu dan Tawau ini dapat dibaiki dengan sebaik mungkin supaya pengguna selamat menggunakan jalan raya ini. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Serdang. Selepas Yang Berhormat Serdang, Yang Berhormat Parit Sulong.

3.31 ptg.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ada beberapa perkara. Pertama di bawah B.27, Butiran 070700 – Pampasan Tol. Saya hendak minta butiran tentang RM100 juta yang dibayar untuk syarikat konsesi. Saya juga hendak tanya mana satu syarikat konsesi yang terima pampasan tersebut dan saya juga hendak tanya sama ada pada tahun ini kita memansuhkan dua plaza tol di Lebuhraya Cheras-Kajang. Berikutan dari itu, kita perlu membayar pampasan tol sebanyak RM120 juta kepada syarikat konsesi Grand Saga Sdn. Bhd.. Jadi, saya hendak tanya sama duit itu dimasukkan dalam bajet tambahan tahun 2011 atau akan ditambah pada bajet tambahan yang akan datang ini.

Kedua, saya juga hendak tanya di antara perjanjian yang ditandatangani oleh Grand Saga Sdn. Bhd. dengan Kerajaan Pusat ada menyatakan bahawa sekiranya kepenggunaan lebuhraya ini mencapai 120,000 buah kenderaan sehari, jadi Kerajaan Pusat dan syarikat konsesi, mereka akan kongsi itu keuntungan. Jadi, saya hendak tahu setakat ini berapa banyak kenderaan yang menggunakan Lebuhraya Cheras-Kajang ini sehari dan sama ada Kerajaan Pusat sedang kongsi keuntungan itu dari lebuhraya tersebut?

Ketiga, saya juga hendak tanya sekarang satu Lebuhraya Pantai Barat yang bernilai RM7.07 bilion tersebut telah diberi kepada kumpulan Europlus. Akan tetapi sebenarnya salah satu anak syarikat kumpulan Europlus iaitu Talam Corporation Berhad ataupun sekarang dikenali sebagai Trinity Corporation Berhad adalah satu syarikat yang mempunyai nama buruk dalam sektor perumahan. Seperti yang dekat kawasan saya Lestari Puchong, Talam Corporation Berhad. ini patut membina kedai, pejabat, pangsapuri kos rendah dalam tempoh masa dua tahun. Akan tetapi sekarang sudah lapan hingga sembilan tahun projek tersebut pun belum diselesaikan, pun belum disiapkan.

Jadi, saya hendak tahu bagaimana kita boleh memberi satu perjanjian konsesi untuk membina lebuh raya kepada kumpulan Europlus di mana salah satu anak syarikat mereka pun tidak mampu untuk menghabiskan, menyiapkan projek untuk pembinaan kedai, pejabat dan juga pangsapuri kos rendah. Saya rasa bagaimana kita ada keyakinan bahawa kontrak yang bernilai RM7 bilion ini, kumpulan Europlus ini, mereka mampu menyiapkan projek tersebut.

Saya juga hendak tanya sama ada konsesi untuk Lebuh Raya Pantai Barat ini diberi kepada kumpulan Europlus melalui tender terbuka ataupun melalui perundingan secara terus? Syarikat kumpulan Europlus ini langsung tiada rekod prestasi dalam bina-kendali-pindah dalam sektor lebih raya. Jadi, atas alasan apa kerajaan pusat memberi konsesi ini kepada kumpulan Europlus?

Selain daripada itu, saya juga hendak sentuh tentang P.27, Butiran 02800. Saya hendak tanya status untuk pembinaan terowong Kajang Utama, Kajang Sentral. Kalau menurut jawapan yang saya terima daripada Menteri Kerja Raya yang bertarikh 10 November tahun yang lalu, jawapan tersebut menyatakan bahawa projek ini telah dikemukakan untuk dilaksanakan sebagai salah satu projek di bawah Rancangan Malaysia Kesepuluh. Jadi, saya hendak tahu apa status sekarang. Sudah dapat itu peruntukan atau tidak, bila projek ini akan dijalankan?

Selain daripada itu, satu lagi projek yang saya hendak tanya iaitu projek pembinaan jalan masuk-keluar ke Lebuhraya KL-Putrajaya di Taman Equine. Projek ini sudah lama dikaji oleh Kerajaan Pusat. Jadi, saya hendak tanya sama ada projek ini, jalan masuk-keluar ini akan dibina pada tahun ini atau dalam masa yang paling singkat? Sekian sahaja terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Parit Sulong.

3.36 ptg.

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulung]: Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Lepas Yang Berhormat Parit Sulong, Yang Berhormat Pendang.

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulong]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Bagi maksud B.27, Butiran 60000 di bawah tajuk Naik Taraf Jalan Raya dan Laluan. Saya hendak tanya kepada pihak kementerian mengenai satu jalan di tempat saya iaitu jalan sepanjang Parit Jalil ke simpang Tongkang Pecah. Jadi saya hendak tahu, apakah statusnya dari segi menaik taraf dan juga menurap semula sepanjang jalan ini. Oleh sebab jalan itu Tuan pengerusi, berombak-ombak, banyak lubang dan apabila kita *complaint* ke JKR ia akan diturap semula. Akan tetapi saya rasa kualitinya tidak berapa elok kerana pada hari ini diturap, bulan depan dia akan berlubang semula di tempat yang sama. Jadinya saya harap kementerian dapat mengkaji kualiti ini. Saya harap kualiti tar yang digunakan itu dapat dipertingkatkan.

Seterusnya di bawah tajuk yang sama, saya juga hendak tahu berapakah jumlah yang telah diperuntukkan oleh kementerian untuk membaiki pulih jalan-jalan yang rosak akibat banjir di kawasan Parlimen Parit Sulong tahun lepas. Seterusnya di bawah Butiran 90000 Lain-Lain Pembinaan, saya hendak tahu status pembikinan tempat *parking* di belakang Pusat Permata Parit Buntong yang telah dipersetujui secara lisan dan juga bertulis daripada pihak JKR. Jadi hendak tahu, apakah statusnya. Terima kasih banyak-banyak Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Pendang.

3.37 ptg.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Butiran B.27 02800 bersekali dengan 09240 iaitu berhubung dengan Jambatan dan juga Pemeriksaan Jambatan dan juga Jalan.

Saya ingin penjelasan daripada pihak kementerian, berapa kerap kah pemeriksaan jambatan dijalankan? Oleh kerana saya dapati di kawasan Pendang banyak jambatan sempit yang ada di sana yang dibina pada tahun 60-an, mungkin masa itu saya masih kecil lagi. Akan tetapi sekarang ini salah satu daripada jambatan tersebut telah runtuh dan di letakkan kayu di atasnya untuk kenderaan lalu tetapi kenderaan berat tidak boleh lalu iaitu

jambatan di Titi Haji Idris. Jadi, saya harap pihak kementerian dapat memberikan satu penyelesaian segera terhadap jambatan Titi Haji Idris daripada Pendang ke Langgar, Pendang ke Pokok Sena. Kemudian, saya ingin tahu setakat manakah pemantauan yang dijalankan pada jambatan-jambatan yang berusia ini kerana banyak jambatan-jambatan yang kemungkinan akan menghadapi masalah yang sama. Ia ranap dan kemudian akan runtuh. Ini sudah pasti akan memberikan masalah kepada pengguna-pengguna di jalan tersebut.

Keduanya, ada hubung kait dengan lebuh raya dan juga tol. Oleh kerana kita dapati lebuh raya ini kita hendak mempercepatkan perjalanan tetapi apabila kita lalu lebih raya selalunya yang *repair* itu kita tidak ada masalah tetapi polis mengadakan *roadblock*. Semasa saya hendak datang, tidak kurang daripada tiga *roadblock* kita dapati. Nasib baiklah kereta saya ini *slow*. Kalau tidak mungkin kena juga.

Tiga *road-block* yang mengganggu lalu lintas dan ini sudah pasti mengganggu perjalanan kita di atas lebuh raya. Ini saya harap pihak kementerian dan juga pihak polis dapat bekerjasama untuk mengurangkan gangguan di atas lebuh raya yang sengaja dibuat oleh pihak keselamatan ini. Terima kasih Tuan Pengerusi.

■ 1540

Datuk Juslie Ajirol [Libaran]: Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Selepas Yang Berhormat Libaran, Yang Berhormat Bandar Kuching.

Datuk Juslie Ajirol [Libaran]: Ya.

Tuan Pengerusi: Sila.

Datuk Juslie Ajirol [Libaran]: Butiran 0926 – Naik Taraf Jalan. Saya ingin tahu daripada kementerian bahawa jalan utama Labuk bermula daripada Batu 8 sehingga pekan Gum-Gum telah dilaksanakan ataupun dibuat pada tahun lalu.

Akan tetapi, nampaknya seolah-olah tidak berjalan ini saya difahamkan bahawa mungkin masalah pengambilan tanah dan juga tiang-tiang elektrik yang hendak dipindahkan tetapi tidak ada peruntukan. Memandangkan jalan ini amat penting bukan sahaja di Libaran tetapi di Daerah Sandakan jadi saya minta bantuan kementerian kalau itulah masalahnya maka saya mohon supaya kementerian dapat menyelesaikan jalan ini.

Keduanya Tuan Pengerusi iaitu Butiran 08280 – Pembinaan Jalan-Jalan. Jalan lintas Libaran Fasa I iaitu bermula daripada Pekan Gum-Gum dan terus ke Batu 32. Memandangkan jalan ini juga amat penting kepada Daerah Sandakan dan juga Kinabatangan termasuk Beluran maka saya memohon supaya kementerian juga dapat melihat kalau boleh dapat dilaksanakan. Begitu juga Jalan SPS Tiga, Fasa 2 yang mana jalan ini menghubungkan Sungai Tiram dengan kampung-kampung di Kuala Semawang, di mana tempat-tempat ini merupakan laluan penduduk kampung dan di kawasan ini mempunyai ada dua daerah mengundi. Jadi jalan ini adalah amat penting di kawasan saya. Sekian, terima kasih.

3.41 ptg.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Terima kasih Tuan Pengerusi. saya ada dua perkara yang saya ingin bangkitkan. Perkara pertama adalah Butiran 09280 iaitu mengenai sejumlah peruntukan tambahan sebanyak RM101 juta yang dikehendaki untuk membiayai projek menaik taraf jalan-jalan di Sarawak dan membina jalan baru. Saya ingin pohon satu senarai mengenai projek-projek yang dirangkumi atau diperuntukkan di bawah RM101 juta peruntukan. Apa-apa projek yang dijalankan siapakah kontraktornya dan sama ada tender terbuka atau *direct a work* yang dijalankan oleh JKR untuk penganugerahan projek-projek yang diperuntukkan di bawah peruntukan tambahan ini.

Ini perkara pertama kalau Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak sempat mengambil semua senarai saya syukur bahawa Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh berilah satu senarai jawapan tulisan untuk pertanyaan saya. Perkara keduanya adalah penelitian saya terhadap keadaan jalan-jalan di Bandar Kuching dan di sesetengah tempat di kawasan Stampin juga di bawah kawasan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Jalan-jalan di Bandar Kuching dan Stampin kini keadaannya amatlah teruk. Ia adalah akibat daripada

satu projek *Centralized Sewerage System* yang dijalankan oleh kontraktor yang dijalankan untuk Bandaraya Kuching. Akibat daripada projek itu, kontraktornya korek lubang untuk *sewage system* ini untuk menanam paip di seluruh Bandaraya Kuching.

Akan tetapi, mereka bukan sahaja memburukkan jalan berkenaan tetapi jalan di sekelilingnya pun dirosakkan sehinggakan sekarang seluruh Bandaraya Kuching tidak ada satu jalan yang tidak ada lubang. Kebanyakan kita telah menerima banyak aduan daripada pengguna jalan bahawa tayar mereka rosak, *absorber* mereka rosak kerana lubang-lubang yang diadakan oleh pelaksanaan projek *Centralized Sewerage System* ini. Kita memang tahu projek ini memang ada manfaat untuk rakyat penduduk di Kuching tetapi tidak akan JKR ada satu standard yang dipakaikan bahawa itu kontraktor yang menjalankan projek-projek mereka mesti *maintain* satu standard. Tidak akan tidak ada standard yang diguna pakai supaya kontraktor yang berkenaan tidak payah hirau apa-apa kerosakan yang dijadikan atas jalan-jalan sekelilingnya di tepi *nearby* tapak projek ini.

Sehingga penduduk-penduduk di Kuching harus tunggu projek itu selesai barulah kontraktor menjalankan *maintenance* penyelenggaraan pembaikan jalan raya. Projek ini memakan masa lebih kurang dua tahun dan ini fasa satu sahaja. Ada fasa dua, fasa tiga lagi tidakkan rakyat-rakyat penduduk di Kuching perlu tunggu enam tahun, lima tahun sehinggakan projek ini selesai semua barulah jalan raya, jalan-jalan di Kuching dibaiki. Tambahan lagi, ada banyak bangunan telah mengalami *crack* itu *floor sinking*. Apakah yang akan terjadi kepada pemilik-pemilik rumah bangunan-bangunan ini yang diakibatkan oleh pelaksanaan projek *Centralized Sewerage System*.

Oleh itu saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri kerana kita sentuh penaik taraf jalan raya-jalan raya so bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri beri satu penjelasan atas penyelenggaraan jalan-jalan di Kuching. Walaupun kontraktor yang berkenaan itu adalah latar belakang politik yang amat kuat iaitu berkaitan dengan ahli keluarga Ketua Menteri Sarawak...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Hah!

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Ya ini memang betul. Jangan Yang Berhormat Sri Gading jangan, "Ah, ah, ah". Jangan "Ah, ah". Ini memang betul. Walaupun ada latar belakang politik yang kuat tidakkan kita mesti mementingkan rakyat dan penduduk di Bandar Kuching. Bukankah ini slogan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, "*Rakyat didahulukan...*". Sekian, terima kasih.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Pengerusi, selamat petang Tuan Pengerusi. Saya ini sikit sahaja Tuan Pengerusi tetapi walaupun sikit besar maknanya. Walaupun kecil agaknya bagi setengah pihak, tetapi besar ertinya kepada setengah pihak Tuan Pengerusi. Saya bercakap ini agaknya seperti...

Seorang Ahli: Kinabatangan.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Seperti, "*Rumah siap, pahat berbunyi*" Tuan Pengerusi. Tuan Pengerusi, seperti, "*Rumah siap, pahat berbunyi*". Akan tetapi, pahat tidak boleh mendiamkan diri Tuan Pengerusi. Ceritanya begini Tuan Pengerusi, saya dimaklumkan, saya diberitahu selepas itu saya nampak. Mula-mula saya dimaklumkan.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Butiran mana?

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Butiran...

Beberapa Ahli: [Ketawa]

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Pengerusi, dia mengambil alih tugas Tuan Pengerusi. Ini Yang Berhormat Kinabatangan ini kena beri tunjuk sebab Tuan Pengerusi, 36(12) kah apa?

■ 1550

Butiran Pelbagai Pembinaan Projek Baru. Yang Berhormat Timbalan Menteri JKR - 5100. Ini begini Tuan Pengerusi, Istana Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong kediaman rasmi Yang di-Pertuan Agong yang baru telah pun siap telah dibina. Tahniah, syabas, kita amat bangga, berbesar hati, kita amat gembira dan kita rasa terhormat Tuan Pengerusi. Akan tetapi malangnya ini yang saya kata tadi Tuan Pengerusi,

nama Istana Negara itu ditempel benar-benar di tembok laluan sahaja. Istana yang bernilai hampir RM1 bilion ini Tuan Pengerusi, yang begini megah Tuan Pengerusi, kepunyaan negara Tuan Pengerusi, tiba-tiba tulisan Istana Negara itu menempel sahaja di tembok laluan. Tidak ada tempat khusus yang khas yang sesuai...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tidak patut, tidak patut!

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang sesuai dengan kemuliaan, kemegahan istana itu Tuan Pengerusi. Sebenarnya saya tidak tahu Tuan Pengerusi, siapa punya olahan ini? Siapa punya fikiran Tuan Pengerusi. Siapa punya...

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Idea.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yalah betul perkataan itu. Siapa punya sebenarnya, buah fikiran. Buah tangan siapa ini Tuan Pengerusi. Istana yang begitu megah tiba-tiba namanya ditempelkan sahaja Istana Negara... *[Ketawa]* Tuan Pengerusi, Tuan Pengerusi, Tuan Pengerusi. Kalau sesiapa yang belum lalu di Istana Negara yang baru ini sila, tolong saksikan apa yang saya perkatakan. Saya tidak mahu kecacatan begini ketara berterusan dan ahli-ahli minta maaf warisan apa nama dia warisan? Yang mencintai warisan menelefon saya Tuan Pengerusi, antaranya profesor yang menyatakan rasa sedih, kecil hati, tersinggung, kecewa, patah hati.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Dahsyat, dahsyat... *[Ketawa]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Pengerusi, terima kasih Tuan Pengerusi.

Dato' Ibrahim Ali [Pasir Mas]: Yang Berhormat saya hendak tanya sedikit ini. Selain daripada masalah nama Istana Negara itu, apakah Yang Berhormat sedar dengan belanja yang begitu banyak, bilik Dewan Singgahsana tempat berlangsungnya istiadat termasuklah Istiadat Pelantikan Ke Bawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong hanya seribu orang sahaja. Maknanya sepatutnya lebih besar, supaya lebih ramai lagi tetamu-tetamu. Kalau seribu orang dengan perwakilan asing, duta asing, Menteri-Menteri Kabinet, jadi yang lain-lain tidak ada peluang, termasuk Yang Berhormat ada terima jemput atau tidak mungkin tidak ada tempat Tuan Pengerusi.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Boleh sekali Yang Berhormat Sri Gading. Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Sri Gading kalau kita lalu daripada Jalan Duta, Tol Plaza Jalan Duta menghala ke Parlimen kita akan lalu laluan masuk ke Istana Negara. Di laluan rem itu sudahlah dia tinggi dia melencong dengan begitu sempit sekali, ditampal kata-kata itu yang menghormati Duli Yang Maha Mulia Yang di-Pertuan Agong ditempel di tepi-tepi itu seolah-olah dia tidak teratur daripada kecil sampai ke atas. Jadi ini mungkin yang agak mencatatkan sedikit pandangan Yang Berhormat Sri Gading itu. Minta penjelasan.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Saya jawab Yang Berhormat Kota Belud dahulu Tuan Pengerusi walaupun bukan tugas saya menjawab Tuan Pengerusi. Kalau ikut pandangan saya pendapat Yang Berhormat Kota Belud petang ini juga dibuka. Petang ini juga dibuka benda-benda yang memalukan, yang menghina ini. Petang ini juga dibuka, itu satu. Yang Berhormat Pasir Mas, dukacita Yang Berhormat Pasir Mas yang bertanya dan yang kena tanya tidak kena jemput... *[Ketawa]* Saya pun pelik apakah Ahli-ahli Parlimen bersama-sama di Dewan yang mulia ini, penggubal undang-undang dalam peristiwa sejarah lantikan Yang di-Pertuan Agong kita dilupakan. Kita meluluskan bajet istana itu, dan kita meluluskan berbagai-bagai perbelanjaan, tiba-tiba peristiwa yang penting seperti ini, peristiwa lima tahun sekali bukan tiap-tiap minggu, bukan tiap-tiap bulan, bukan tiap-tiap tahun, lima tahun sekali Tuan Pengerusi.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Ini butiran mana, butiran mana?... *[Ketawa]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Butirannya... *[Ketawa]*

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Yang Berhormat Sri Gading...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Butiran yang tadilah.

Dato' Abd. Rahman Dahlan [Kota Belud]: Apakah Ahli-ahli Parlimen ini hanya layak berada di Dataran Merdeka sahaja? Mungkin itu jemputan yang diberikan kepada kita.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Mungkin agaknya. Bagi setengah-setengah pendapat orang agaknya kita hanya layak di situ sahaja, tidak layak di Istana Negara. Saya amat kecil hati, saya bukan Ahli Parlimen satu atau dua hari. Saya amat kecil hati Tuan Pengerusi di mana silapnya. Kenapa ini sudahlah dewan itu seribu orang sahaja, memang tidak memungkinkan. Sepatutnya 3,000 atau 4,000 orang dengan nilai yang beratus-ratus juta itu Tuan Pengerusi, cukuplah tak? Dalam akhbar tersebut ada tiga laluan masuk, satu untuk dif-dif kenamaan, dua untuk dif-dif, tiga untuk orang kebanyakan. Agaknya kita tempat orang kebanyakan [Ketawa] Inilah nasib kita Tuan Pengerusi.

Akan tetapi Tuan Pengerusi mungkin lebih baik daripada kami... [Ketawa] Itu sebab Tuan Pengerusi mendiamkan diri... [Ketawa] Mendengar kerana Tuan Pengerusi memang ada tempatlah dan kami tidak iri hati. Kami bangga jugalah mudah-mudahan dapat mewakili kamilah Tuan Pengerusi. Masa bersalam dengan Yang di-Pertuan Agong saya wakil Ahli-ahli Parlimen, cukup. Agaknyalah Tuan Pengerusi kalau tidak salah protokol. Jadi itulah sahaja sedikit sebanyak Tuan Pengerusi. Terima kasih atas kesabaran Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Lembah Pantai.

3.58 ptg.

Puan Nurul Izzah Anwar [Lembah Pantai]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya merujuk kepada maksud B.27 di bawah Kementerian Kerja Raya di mana item ya yang berjudul tambahan sebanyak RM100 juta bagi kos pampasan tol tahun 2011. Sebentar tadi Ahli Parlimen Petaling Jaya Selatan menyentuh sedikit tentang projek KIDEX, tetapi berbalik pada isu pampasan yang begitu tinggi untuk tahun ini saya mempersoalkan keputusan yang diambil oleh kementerian khusus dalam menganugerahkan kontrak-kontrak besar di masa hadapan yang berkait dengan jalan raya Malaysia.

Apa yang terbaru yang sering diperkatakan tentunya Tuan Pengerusi adalah projek *Kinrara-Damansara Expressway* (KIDEX). Ada beberapa persoalan yang saya ingin lontarkan kerana projek ini bernilai RM2.2 bilion dan ianya hanyalah menurut laporan berita sepanjang 50 kilometer. 50 kilometer bernilai RM2.2 bilion. Kalau dibandingkan sebagai contoh *highway* Banting ke Taiping bernilai RM7.07 bilion untuk kilometer yang jauh lebih panjang. Jadi saya fikir perlu ada penjelasan yang jelas daripada pihak kementerian ada banyak lagi kontroversi yang terlibat dalam pemberian kontrak yang dipertahankan...

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Yang Berhormat Lembah Pantai...

Puan Nurul Izzah Anwar [Lembah Pantai]: Boleh saya habiskan sedikit saya panggil. Terima kasih. Yang dipertahankan oleh tidak lain dan tidak bukan Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri sendiri.

■ 1600

Saya bangkitkan di sini dua buah syarikat yang diberikan kontrak iaitu Emrail Sdn Bhd dan Zabima Engineering Sdn Bhd di mana salah seorang pengarah kepada kedua-dua syarikat tersebut adalah Datuk Mohd. Hafarizam iaitu Penasihat Guaman UMNO yang telah mewakili UMNO dalam kes *constitutional crisis* dengan izin, di Perak sedikit masa dahulu dan salah seorang daripada pengarah bagi syarikat Emrail Sdn Bhd adalah Toh Puan Nik Sazlina Mohd. Zain iaitu isteri kepada Tun Zaki Azmi iaitu Ketua Hakim Negara pada tahun yang sama kes di Perak itu berlangsung. Silakan Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan. Tuan Pengerusi, sebentar.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Terima kasih Yang Berhormat Lembah Pantai. Persoalan yang sama saya timbulkan semasa perbahasan Titah Diraja di mana saya hendak dapatkan jawapan tetapi Yang Berhormat Menteri kata ini di bawah Jabatan Perdana Menteri. So, saya tidak pasti kali ini adakah Yang Berhormat Menteri akan jawab soalan kita ini. Jangan lagi tolak ke sana sini. Rakyat Petaling Jaya Selatan hendak tahu sebab Lebuhraya KIDEX ini ada 90% melalui kawasan Petaling Jaya Selatan,

banyak rumah akan terjejas. So bagi satu penjelasan kepada penduduk di Petaling Jaya Selatan...

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan, kaitkan soalan itu dengan apa yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Lembah Pantai.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Saya hanya hendak tanya, setujukah Yang Berhormat Lembah Pantai bahawa konsesi tol ini, dia akan bagi 60 tahun kutipan tol ini, saya rasa ini keterlaluan yang penduduk tidak boleh terima. So saya minta Yang Berhormat Lembah Pantai untuk jelaskan.

Puan Nurul Izzah Anwar [Lembah Pantai]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat dari Petaling Jaya Selatan. Saya mahu *point* yang dibangkitkan itu dimasukkan dalam ucapan. Kerana apa? Saya fikir Kementerian Kerja Raya atau Yang Berhormat Menteri tidak boleh lari daripada menjawab persoalan ini kerana akhirnya bila kita luluskan Belanjawan Tambahan ataupun belanjawan tahunan, pampasan itu masih lagi perlu diberi dan kalau kementerian tidak boleh hendak memperjelaskan isu berkait dengan projek sebesar nilai RM2.2 bilion, maka pada saya tidak layaklah berada di sana.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: *[Bangun]*

Puan Nurul Izzah Anwar [Lembah Pantai]: Jadi persoalan dan jawapan ini perlu diberi dengan jelas. Saya hendak bangkitkan juga di sini. Bukan sahaja projek ini bila diberikan itu tidak mendapat penjelasan yang secukupnya. Dalam akhbar *The Edge Financial Daily* Tuan Pengerusi, pada 17 Februari, disebut bahawa kerajaan telah memanggil tender untuk projek KIDEX. Akan tetapi, ketika itu tujuh buah syarikat yang disenaraikan – saya habiskan, kemudian saya bagi kepada Yang Berhormat Puchong.

Tujuh buah syarikat yang disenaraikan seperti dengan izin, *“Seven companies who are bidding for the jobs includes Bina Puri, Mudajaya and Pesona Metro Sdn Bhd. The tenders are just out and it is not certain yet on the tenure of the concession as the concession agreement has not been finalized”*.

Jadi persoalan saya di sini, kalau dalam laporan akhbar, syarikat yang tersenarai tidak termasuk pun Emrail Sdn Bhd dan Zabima Engineering Sdn Bhd, tiba-tiba bila bagi, dapat kepada kedua-dua syarikat ini sedangkan personaliti di sebalik kedua-dua syarikat ini merupakan personaliti UMNO iaitu Penasihat Guaman UMNO yang membangkitkan kebimbangan bukan sahaja saya tetapi juga Presiden Majlis Peguam Malaysia, Lim Chee Wee. Silakan, Yang Berhormat Puchong. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Terima kasih Yang Berhormat Lembah Pantai dan terima kasih Tuan Pengerusi. Berkaitan dengan perkara yang dibangkitkan ini, saya rasa perkara ini cukup penting kepada semua khususnya rakyat di kawasan Puchong juga oleh kerana apa yang berlaku Yang Berhormat Lembah Pantai, adalah kerajaan khususnya kementerian di bawah Yang Berhormat Timbalan Menteri, rakan saya yang saya hormati, kerap kali konsesi-konsesi ini dikeluarkan dan ditandatangani, syarat-syarat memang membenarkan kutipan wang di mana jumlahnya besar sangat tetapi memang tidak ada sebarang penyelidikan dibuat berkenaan dengan sama ada atau tidak tol itu akan..., harga tol tersebut dan bagaimana tol tersebut dapat dikurangkan sekiranya ada. Itu satu perkara yang sering kali kita bangkitkan tetapi langsung tidak dijawab oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri atau kementerian.

Kedua Yang Berhormat Lembah Pantai, ialah berkenaan dengan Ketua Hakim Negara atau pembabit, penglibatan beliau sama juga dengan peguam UMNO, Datuk Mohd. Hafarizam yang mengatakan, ada dikeluarkan dalam surat khabar Tuan Pengerusi, bahawa beliau itu adalah seorang yang pakar dan berpengalaman dalam bidang membina lebuhraya. *Chief Justice of this country and he is lawyer or the lawyer that represent UMNO are expert in building highways. This is the kind of respond has been given to us.*

Saya hendak tanya Yang Berhormat Lembah Pantai, tidakkah Yang Berhormat bersetuju bahawa sebenarnya ini merupakan satu *reward* kepada pihak-pihak tertentu kerana melakukan ataupun *to carry out certain* arahan yang diberikan di dalam kes-kes tertentu yang telah pun menyebabkan khususnya isu di negeri Perak, Kerajaan Pakatan Rakyat asalnya kembali kepada Kerajaan Barisan Nasional. Saya hendak tanya, *is it reasonable for the man on the street to assume that this is the reason why this project has been given to this people despite the fact* dengan izin Tuan Pengerusi, *they has absolutely*

no experience in building highways but still billion dollar project been given to them? Saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat Lembah Pantai.

Puan Nurul Izzah Anwar [Lembah Pantai]: Terima kasih. Terima kasih Yang Berhormat Puchong. Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya fikir memang tidak dapat dinafikan dakwaan bahawa projek ini diluluskan sebagai ganjaran dan habuan kepada rampasan kuasa di negeri Perak itu memang dipercayai oleh kebanyakan masyarakat di Malaysia. Jadi kerana itu saya fikirkan tidak ada alasan. Kementerian perlu menjawab apakah basis kepada tender yang diberikan kerana bila saya melihat atau saya melakukan kaji selidik, kerana Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri kata *KIDEX contract* diberikan kepada dengan izin, *the most qualified companies and rubbished claims that it was due to political reason*.

Saya hendak cakap, bila saya buat penyelidikan, saya selidik tentang Emrail Sdn Bhd, diwujudkan pada tahun 1993 tetapi merupakan Tuan Pengerusi, *a full-fledged railway engineering company involved in telecommunication and infrastructure development projects, mechanical and electrical works, civil construction and power utility work*. Saya nampak *core servicesnya* Tuan Pengerusi, *track-works, signal and system, civil works, ruling stock, project management dan asset management*.

Jadi pada saya, kadang-kadang kita tidak mahu mana-mana pimpinan di kerajaan terkeliru di antara *highway* dan juga *railway*. Di sini kita bercakap tentang projek *highway*. Jadi tentunya bila disenaraikan dalam media sekalipun syarikat-syarikat tidak termasuk kedua-dua syarikat ini, saya fikir apakah kaitan. Sudah jadi Ketua Hakim Negara Tuan Pengerusi, perlu meneliti dan mengikuti inti pati kod etika hakim, *the code of ethic for judges*. Jadi kalau benar terlibat dalam projek-projek seperti ini, pada saya tidak boleh kita terima.

Lagipun bila saya teliti apakah maklum balas atau komen daripada bekas Ketua Hakim Negara, semua dalam berita, *he declined comment*. Tidak mahu memberikan komen atau jawapan kepada dakwaan yang melibatkan isteri beliau.

Manakala yang terakhir Tuan Pengerusi, saya juga hendak bangkitkan projek oleh Zabima Engineering and Construction Sdn. Bhd. juga projek terakhir sampai tahun 2013 yang diberikan atau dianugerahkan kepada mereka adalah *Electrified Double Tracking Project* dari Ipoh ke Padang Besar bersama dengan MMC-Gamuda – *joint venture*. Jadi saya fikir kalau tidak ada jawapan, sememangnya kita terpaksa percaya dengan dakwaan ini adalah habuan untuk kes rampasan kuasa di Perak dan apakah pendirian kerajaan berkait dengan Ketua Hakim Negara, hakim-hakim di Malaysia ini, pasca V.K. Lingam, adakah mereka boleh dianugerahkan projek-projek besar tanpa mengikuti garis panduan yang ditetapkan? Adakah kerajaan tidak kisah? Semua ini saya pohon untuk dijawab. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Sila, Yang Berhormat Tenom.

■ 1610

Datuk Raime Unggi [Tenom]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya cuma ingin menyentuh dua perkara sahaja berkenaan dengan Butiran P.27 - 02800 dan juga 08230 berkenaan dengan jambatan. Saya ingin minta penjelasan daripada pihak kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri berkenaan dengan jambatan-jambatan yang ada di negeri Sabah, khususnya di tempat saya. Di tempat saya mempunyai jambatan yang saya kira sudah lama. Seperti mana kata Yang Berhormat Pendang tadi, selain daripada untuk membuat kajian kepada jambatan-jambatan yang lama, apakah peruntukan tambahan ini juga digunakan untuk menaik taraf jambatan seperti di kawasan saya yang sudah lama, digelar sebagai Jambatan Bailey, yang saya kira hari ini terhakis oleh hakisan sungai yang begitu hebat sekali dan mendapat aduan daripada beberapa pihak. Saya rasa jambatan ini merupakan jambatan utama bagi kita yang berada di daerah Tenom. Ia menghubungkan Daerah Kecil Kemabong.

Jadi, saya minta perhatian daripada pihak kementerian, bagaimana jambatan ini supaya dapat diganti ataupun dapat dilihat semula untuk dijadikan sebagai jambatan yang lebih kukuh untuk kegunaan masyarakat Daerah Tenom. Begitu juga Tuan Pengerusi, berkenaan dengan pembinaan jambatan. Saya telah dimaklumkan bahawa di kawasan saya mempunyai dua pembinaan jambatan yang saya kira amat diperlukan oleh penduduk di tempat saya di kawasan Tenom. Pertamanya, jambatan di Kampung Simpangan.

Saya telah dimaklumkan bahawa kajian telah dibuat dan konsultan telah turun dan membuat *design* untuk jambatan tersebut yang dikenali sebagai Jambatan Kampung Simpangan, yang menghubungkan Pusat Kebudayaan Murut dan juga Taman Pertanian Negeri Sabah. Saya ingin mendapat penjelasan daripada pihak kementerian, bilakah jambatan ini dapat dilaksanakan? Saya rasa dengan cadangan pembinaan jambatan ini sudah tentu memberi satu impak yang besar untuk kegunaan penduduk setempat dan juga untuk kegunaan pengunjung-pengunjung yang hadir untuk mengunjungi Pusat Kebudayaan Murut dan juga taman pertanian di kawasan saya.

Satu lagi Tuan Pengerusi, saya ingin mendapat penjelasan dari pihak kementerian berkenaan dengan pembinaan jambatan di Kampung Paal-Sindungan ini yang mana saya kira pembinaan jambatan ini amat perlu dan telah pernah dicadangkan dalam cadangan pihak kementerian untuk melaksanakan pembinaan jambatan ini kerana beberapa penduduk di Kampung seperti Inubai, Kampung Sidungan, Kampung Paal dan beberapa kampung sekitarnya. Kalau daripada sudut untuk pergi ke pejabat daerah terutama di pejabat daerah Tenom, mereka lebih hampir dengan Pusat Pentadbir Pejabat Daerah Kecil Kemabong. Apabila adanya jambatan ini sudah tentu dapat memendekkan lagi masa perjalanan mereka untuk ke Pejabat Daerah Kecil Kemabong kerana kampung-kampung ini terletak di kawasan pentadbiran Daerah Kecil Kemabong. Saya percaya apabila cadangan jambatan iaitu Jambatan Sidungan-Paal ini dapat dilaksanakan, sudah tentu mungkin masalah paip air untuk melalui ke kampung air tersebut dapat diatasi. Itu sahaja Tuan Pengerusi, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Kota Melaka.

4.13 ptg.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hanya ada dua perkara yang ingin dibangkitkan dan dapat penjelasan dari Yang Berhormat Timbalan Menteri iaitu Butiran 60000. Dewan ini sedia maklum bahawa punca utama kerosakan jalan selalunya ialah kerana banjir kilat.

Soalan yang saya ingin bangkitkan ialah mengapa satu perbandingan kalau kita buat terutama dari kontraktor-kontraktor yang selalu jalankan pembinaan jalan, dikatakan pada tahun 60-an dan 70-an, jalan yang dibina ini boleh tahan lebih jika dibandingkan dengan jalan-jalan yang dibina pada masa sekarang? Apakah *specs* yang digunakan oleh JKR dan bagaimana dengan pemantauan? Adakah ini kerana penswastaan, mungkin sebahagian dalam pembinaan jalan ini dan kerana dengan sub kontraktor atau sub-sub kontraktor, sampai kualiti jalan ini tidak mematuhi *specs* yang ditetapkan oleh JKR? Butiran 10001 tentang Penswastaan Jalan Raya.

Saya difahamkan dari Butiran ini ialah untuk sambungan Sungai Besi dan pelaksanaan projek penswastaan jalan. Saya ingin tanya, adakah sebarang rancangan ada jalan baru yang akan diswastakan di negeri Melaka kerana memandangkan Melaka, jalan raya atau lalu lintas semakin sesak. Adakah sebarang cadangan seperti yang saya bangkit pada awal semasa perbahasan bajet iaitu tentang satu jalan baru yang akan menyambung dengan Taman Melaka Raya dengan Padang Temu. Ini akan melibatkan pembinaan jambatan juga. Adakah ini akan dirancang sebagai satu projek penswastaan jalan raya dan juga tentang adakah dalam perancangan kementerian ini, berapa jalan utama di negeri Melaka akan dinaiktarafkan pada tahun ini atau pada tahun yang akan datang? Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Johor Bahru.

4.16 ptg.

Datuk Seri Utama Shahrir bin Abdul Samad [Johor Bahru]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin merujuk kepada dua perkara. Butiran 08230 – Pembinaan Jambatan. Sungguhpun ia tak jelas dekat mana hendak dibuatkan jambatan ini tetapi saya ingin menarik perhatian kepada pihak kementerian bahawa ada terdapat tiga jambatan bengkok dalam kawasan Parlimen Johor Bahru yang harus diberikan perhatian. Jambatan-jambatan ini bengkok kerana jalan menuju ke jambatan itu lebih besar daripada jambatan yang sedia ada, sebab itu bengkok. Tentunya memerlukan usaha untuk menaikkan taraf jalan-jalan dalaman dalam Parlimen Johor Bahru.

Kedua, perkara Butiran 10001 – Projek Penswastaan Jalan Raya PBT. Tuan Pengerusi, saya pernah membawakan perkara ini kepada Dewan ini mengenai dengan peranan LLM dan juga pihak yang menswastakan atau membina jalan secara penswastaan. Di mana saya lihat di dalam projek EDL di Johor Bahru, jelas sekali bahawa sebenarnya pihak PBT ataupun Majlis Bandar Raya Johor Bahru tidak langsung mempunyai sebarang pengaruh di dalam soal reka bentuk jalan EDL, lebuh raya EDL yang telah dibina. Sehingga untuk tujuan menjimatkan perbelanjaan, pihak kontraktor atau *concessionaire* ataupun syarikat MRCB yang menjadi tauke kepada jalan ini telah memotongkan perbelanjaan semata-mata untuk menjimatkan perbelanjaan dan akhirnya telah menyebabkan banjir di dalam kawasan yang berkenaan kerana sungai yang sepatutnya tegak telah dilencongkan.

Jadi, kalau pandangan daripada pihak berkuasa tempatan diambil kira dan pihak LLM memainkan peranan, tentunya masalah sungai, saluran sungai dan laluan sungai itu tidak akan terjejas semata-mata kerana pihak MRCB hendak menjimatkan perbelanjaan, tidak membina sebuah menara tenaga elektrik. Akhirnya, kemusnahan telah terpaksa ditanggung oleh penduduk-penduduk setempat. Jadi, di dalam sini, soal sama ada kementerian menjadi *regulator* ataupun LLM boleh memainkan peranannya sebagai *regulator* ataupun adakah MRCB sebagai kontraktor lebih berkuasa daripada pihak-pihak kerajaan sehinggakan suara PBT pun langsung tidak diendahkan. Walaupun kita mempunyai satu lebuh raya yang comel, yang boleh menjimatkan masa dan perjalanan tetapi akhirnya, kesan sampingan daripada EDL ini agak tidak baik kepada masyarakat setempat. Satu, daripada masalah banjir, keduanya dari segi masalah hubungan antara beberapa kawasan tempatan yang di mana lebuh raya itu diletakkan laluan.

■ 1620

Jadi, ini aspek-aspek ini haruslah kementerian dan juga LLM mengambil berat perkara ini dan cuba membetulkannya dan adakah mekanisme di mana pihak kerajaan boleh meletakkan perbelanjaan yang harus dibayar oleh pihak kontraktor dan konsesi ini untuk mengatasi masalah-masalah sampingan yang telah terbit daripada projek seperti ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Batu Gajah.

4.21 ptg.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hendak merujuk kepada satu perkara sahaja. Merujuk kepada Butiran 02800 di mana RM12 juta diperuntukkan untuk membaiki dan menaik taraf jambatan dan jalannya. Saya hendak tahu sama ada di bawah peruntukan ini ia juga merangkumi projek meluaskan jambatannya yang melintasi Sungai Serokai di mana ia terletak berhampiran dengan Stesen 18, Jalan Pangkalan di mana baru-baru ini satu pusat membeli-belah yang besar telah dibuka. Perkara ini saya telah bangkitkan sebelum ini, sebelum pusat membeli-belah ini dibuka, saya pernah bangkitkan agar jambatan ini diperluaskan untuk mengelakkan kesesakan lalu lintas.

Kini pusat membeli-belah ini telah buka pada akhir bulan yang lalu dan mengakibatkan keadaan jalan sepanjang masa sesak. Ia adalah kerana dari beberapa laluan jalan apabila sampai di jabatan, ia tinggal satu laluan sahaja. Satu hala laluan sahaja dari Ipoh ke Lahad dan Lahad ke Ipoh. Selepas jambatan kalau dari arah Ipoh ke Lahad, selepas jambatan adalah kawasan perindustrian. Sebelum ini hanya masa waktu kerja dan selepas waktu kerja sahaja sesak tetapi sekarang sepanjang hari pun sesak jalan.

Jadi, saya rasa sudah sampai masanya untuk pihak kementerian memberi perhatian dan mengambil tindakan segera untuk mengatasi masalah ini. Baru-baru ini bahagian bawah jambatan ini telah diperbaiki sebab masalah hakisan tetapi ia tidak mengatasi masalah kesesakan jalannya. Apabila ada projek-projek perumahan yang sedang berjalan di kawasan berhampiran, lori-lori yang mengangkut pasir selalu memotong apabila berhampiran jambatan. Saya mendapati keadaan ini amat membahayakan pengguna-pengguna jalan yang lain apabila melintasi jambatan ini.

Jadi, saya merayu Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh memberi perhatian dan mengambil tindakan segera. Ia tidak boleh tunggu dan dilengah-lengahkan lagi memperluaskan laluan jambatan ini. Saya pohon. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Jasin.

4.23 ptg.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hanya ringkas sahaja satu perkara iaitu B.27, Butiran 08280 - Pembinaan Jalan-jalan. Semasa kita meluluskan projek rangsangan, satu projek jalan empat lorong telah diluluskan daripada Tangkak, Jasin ke Ayer Keroh. Projek tersebut telah pun dilaksanakan pada tahun 2010 yang hanya disiapkan untuk Pakej 1 dan Pakej 4 sahaja di mana Pakej 2 dan Pakej 3 tidak dilaksanakan sehingga kini. Saya mohon kalau boleh, pihak kementerian dapat memberikan jawapan dan kalau boleh kita dapat melaksanakan segera kerana projek ini tergantung hanya Pakej 1 dan Pakej 4 disiapkan sedangkan Pakej 2 dan Pakej 3 tidak disiapkan di mana tujuan asal utama ialah meningkatkan lagi pembangunan bandar Jasin, tetapi kerana kedua-dua pakej ini tidak dapat dilaksanakan sedangkan pakej rangsangan telah pun dihabiskan wang tersebut. Jadi, saya mohon kalau boleh jawapan dan juga dapat kementerian melaksanakan segera. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Sila.

4.24 ptg.

Tuan Muhammad bin Husain [Pasir Puteh]: Pasir Puteh. Tuan Pengerusi, saya ada satu sahaja dalam B.27 – 08280, daripada jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri dalam soalan saya baru-baru ini. Satu jambatan di Jerus daripada Pasir Puteh ke Kota Bharu itu telah diluluskan. Jambatan itu sebenarnya ialah berumur atau pun dibina pada tahun 1956 lagi, sebelum merdeka baru diluluskan peruntukannya. Cuma untuk pengetahuan kementerian bahawa ada dua buah lagi jambatan yang sedang uzur sekarang yang sedang menurun sudah, sudah meruntuh dan bahaya dalam perjalanan iaitu Jambatan Wakaf Qunut, Pasir Puteh.

Jadi, saya minta kementerian *check* balik dua jambatan itu. Sekarang JKR sudah mula membuat laluan lencong dua jambatan itu, tetapi ia sangat bahaya dan sepatutnya sekarang ini kerajaan sudah sekat, tidak boleh lalu sudah jambatan berkenaan. Dia sempit dan lama dan tidak dapat digunakan sepatutnya begitu.

Kedua Tuan Pengerusi bahawa sepanjang jalan daripada Sempadan Terengganu ke Pasir Puteh ke Kota Bharu lebih kurang 50 kilometer itu sepatutnya kerajaan sudah pun membuat jalan baru atau empat lorong itu. Ikut laporan JKR pada tahun 2010, jalan itu adalah jalan yang paling sibuk. Sebanyak 19,000 kereta, motokar laluan setiap hari.

Jadi sepatutnya kerajaan sudah lama mengadakan bajet untuk membuat jalan itu semula. Oleh kerana itu sahaja jalan masuk daripada Terengganu ke Kelantan dan sepatutnya itu dapat dibina. Jawapan Yang Berhormat Menteri ialah bahawa akan dimasukkan dalam bajet dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh. Jadi saya hendak tanya Yang Berhormat Timbalan Menteri hari ini, adakah dimasukkan dalam bajet itu kali ini? Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Silam, selepas Yang Berhormat Silam - Selepas itu, kalau tidak ada sesiapa lagi Yang Berhormat Timbalan Menteri.

4.27 ptg.

Tuan Haji Salleh Kalbi [Silam]: Terima kasih Tuan Pengerusi turut mengizinkan saya untuk membahaskan Butiran B.27. Saya ingin menyentuh Butiran 02800 - Memperbaiki dan mengganti dan menaik taraf jalan dan jambatan. Oleh sebab jalan yang menghubungkan antara Lahad Datu dan Daerah Kunak ada terutamanya yang berdekatan dengan Sekolah Menengah Kebangsaan Madai, Kunak, didapati jalan tersebut ada dua buah sekolah yang menggunakan jalan raya. Kita telah pun mohon kepada kerajaan untuk membina jejambat bagi laluan pengguna pelajar-pelajar sekolah dan kanak-kanak sekolah yang melintas jalan tersebut dan setakat ini kita belum dapat lagi jawapan dan maklum balas daripada pihak kementerian.

Saya berharap supaya dalam peruntukan tambahan ini dapat dipertimbangkan untuk membina jejambat bagi laluan pelajar-pelajar sekolah dan murid-murid sekolah di kawasan DUN Kunak terutamanya yang berhampiran dengan Sekolah Menengah Kebangsaan Madai. Selain daripada itu juga, satu lagi laluan yang saya mohon supaya

kementerian mengambil perhatian secara serius terutamanya iaitu jalan antara Lahad Datu dan Sandakan yang melibatkan ada beberapa buah sekolah menengah di sepanjang jalan tersebut di mana terutamanya di Sekolah Menengah Sains Lahad Datu, Sekolah Menengah Segama, Lahad Datu dan Sekolah Menengah Teknik Lahad Datu yang keadaan sangat berbahaya. Kalaupun katakan jambatan tidak dapat dibina dengan kadar yang segera, saya mohon supaya kementerian mengambil tindakan untuk membuat cat warna kuning yang lebih tebal dan tanda-tanda jalan raya juga perlu ditambah supaya pengguna jalan raya di kawasan tersebut dapat mengambil perhatian dari segi kadar pemanduan mereka. Ini kerana ramai murid dan pelajar yang menggunakan kawasan jalan raya tersebut dan jambatan atau pun jejantas sangat perlu dibina dengan kadar segera di kawasan tersebut.

Selain daripada itu juga, saya ingin menyentuh butiran tentang menaik taraf jambatan ini di kawasan di hadapan SK Pekan Lahad Datu. Saya meminta kepada kerajaan supaya kawasan jalan tersebut di naik taraf dan oleh sebab kadar laluan lalu lintas yang tinggi terutamanya masa-masa puncaknya. Jadi berharap sangat supaya pihak kementerian mengambil inisiatif untuk memastikan supaya jejantas juga dapat dinaik taraf dan diperbaiki.

■ 1630

Di samping Butiran 08230 – Pembinaan Jambatan, dan Butiran 08280 – Pembinaan Jalan-jalan, saya berharap supaya pihak kementerian mengambil perhatian secara serius dan berat terutamanya kepada Jalan Petetong di kawasan Kampung Batu 8, Segama yang sebenarnya menimbulkan banyak perkara dan menimbulkan banyak isu terutamanya di peringkat kampung dan pihak wakil rakyat. Saya minta supaya kementerian mengarahkan konsesi jalan yang telah ditetapkan untuk menjaga Jalan Petetong tersebut diambil perhatian. Dibina dengan kadar segera sebab sudah tiga, empat atau lima kali saya bangkitkan di Dewan yang mulia ini agar jalan-jalan tersebut yang sudah usang keadaan dan tidak baik sedangkan pengguna di kawasan tersebut ramai yang menggunakan jalan tersebut.

Saya berharap kementerian ini dapat bekerjasama ataupun mengarahkan Kementerian Kerja Raya Negeri Sabah supaya mengambil berat dan jangan cuba politikkan peruntukan dan projek yang terutamanya melibatkan kawasan Jalan Petetong ini. Ini kerana kita tidak mahulah rakyat yang akan menjadi mangsa dan cuba menyalahkan. Kalau pun sudah dibelanjakan peruntukan ini, saya berharap pihak kementerian mengambil inisiatif yang lain bagi memastikan dapat mengatasi masalah dan perkara-perkara yang saya bangkitkan pada petang ini. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Mohd. Firdaus bin Jaafar [Jerai]: Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Bila saya panggil Yang Berhormat? Saya panggil dahulu Yang Berhormat. Bila saya duduk di sini sayalah yang panggil dahulu. Duduk Yang Berhormat ya. Yang Berhormat Jerai bukan? Yang Berhormat Jerai sila... *[Ketawa]*

4.32 ptg.

Tuan Mohd. Firdaus bin Jaafar [Jerai]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Minta maaf. Ingat sambung terus.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Tidak mengapa. Itu perkara kecil sahaja Yang Berhormat.

Tuan Mohd. Firdaus bin Jaafar [Jerai]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan saya merujuk kepada Maksud B.27 dan juga Butiran 08280 iaitu Pembinaan Jalan-jalan.

Saya mengulangi semula dalam Dewan yang mulia ini untuk Yang Berhormat Timbalan Menteri yang ada ini iaitu saya mendapat jawapan FP175 sepanjang 35 kilometer yang telah pun ditangguhkan sijil siap disebabkan tidak siap sepenuhnya mungkin dan melantik pula pihak ketiga. Isunya adalah saya sudah bangkitkan pada dua tahun yang lalu iaitu jalan daripada Jerai sampai ke Sik dan ke Baling. Apa yang menjadi isunya ialah jalan tidak siap dan jalan telah memberikan kesan yang buruk kepada pengguna menyebabkan banyak kereta-kereta yang rosak kerana tayar pancit dan sebagainya. Ia tidak diuruskan dengan baik sehingga ke hari ini, sehingga semalam, bagaimana penduduk tempatan terpaksa buka *U-turn* sendiri dan langsung tidak ada perhatian pihak kementerian.

Setelah kita bangkitkan dalam mesyuarat peringkat negeri dan peringkat daerah, alasan mereka tidak ada peruntukan. Ini jawapan yang saya dapat pada minggu lepas bahawa JKR telah tangguh sijil siap. Namun begitu saya minta disegerakan dan bagaimana keadaan sekarang kerana rakyat secara sepenuhnya menggunakan laluan itu daripada Sik ke Alor Setar dan ke Sungai Petani. Kemudian saya merujuk kepada iaitu bilakah jalan persisiran pantai yang telah menghubungkan Seberang Prai Utara terus ke Kedah melalui Daerah Yan, Parlimen Jerai, Kuala Kedah dan juga Perlis. Saya difahamkan sudah pun siap dalam kajian yang dilakukan beberapa tahun yang lalu. Ini kerana ia akan menambah pelancongan di negeri utara ini.

Kemudian saya mengulangi semula untuk perhatian Yang Berhormat Timbalan Menteri dan Tuan Pengerusi iaitu satu *U-turn* dibuat di hadapan kilang Perwaja Steel yang sering kali kemalangan terutamanya di waktu malam disebabkan *U-turn* itu tidak bersesuaian. Namun jawapan dari JKR ataupun jurutera daerah mengatakan telah pun dimaklumkan kepada pihak kementerian namun tidak ada peruntukan untuk diubah kepada yang lebih sesuai untuk menjamin keselamatan pengguna khususnya di waktu malam dan orang luar yang melalui sekitar Jalan Persekutuan itu, Alor Setar ke Sungai Petani berhadapan dengan kilang Perwaja.

Jadi, saya mohon supaya kementerian lebih segera untuk melaksanakan isu-isu yang berbangkit ini dan saya ingin tahu juga berapakah peruntukan sebenarnya untuk membaiki pulih Jalan Persekutuan? Adakah perlu ada penambahan baru? Kita tahu berapa peruntukan bagi setiap satu kilometer sebab sekarang ini Belati Wangsa menjadi konsesi yang telah mengurus baik selia dan baik pulih jalan di utara. Didapati bagaimana lopak yang terlalu mendalam. Perlu ada kajian ketahanan jalan tersebut kerana setiap minggu kita pasti ada sahaja kerja baik pulih diadakan. Apakah kementerian gemar atau suka sangat menjadikan jalan-jalan ini untuk projek segera yang kita lihat setiap hari dan setiap masa ada sahaja membuat pembaikan. Apakah tidak ada cara baru atau cara lain yang boleh kekal agak lama dan panjang supaya laluan tempat digunakan dengan secara baik. Tidak ada gangguan sepanjang jalan.

Jadi, saya mohon pihak kementerian supaya segerakan apa yang saya bangkitkan pada petang ini dan mudah-mudahan memberikan keselesaan kepada pengguna khususnya rakyat Jerai. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya berilah peluang sedikit dengan Yang Berhormat Kapiti. Yang Berhormat, selepas itu Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

4.36 ptg.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapiti]: Singkat sahaja. Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya menyentuh Maksud P.27 dan Butiran 09260 – Naik Taraf Jalan, dan juga Butiran 09280 – Membina Jalan-jalan – Sarawak.

Sepertimana yang saya sentuh dalam menyokong Titah Ucapan Diraja tempoh hari, saya ulang *point* ini iaitu terutamanya saya mengalu-alukan peruntukan tambahan yang diadakan untuk membina jalan-jalan di Sarawak dan juga naik taraf jalan. Akan tetapi saya tidak pasti ini sudah dibelanjakan cuma saya menarik perhatian – Yang Berhormat Timbalan Menteri mengangguk kepala, dia kata sudah dibelanjakan. Tidak mengapa. Saya menarik perhatian kerajaan agar di masa hadapan lebih banyak diperuntukkan kepada Sarawak kerana yang saya hendak tarik perhatian kerajaan ialah saya hendak menekankan kepada *Pan Borneo Highway* itu dari Lundu di Sarawak sehingga ke Limbang, Lawas dan disambung ke Sabah juga. Ini kerana rakyat ini tidak ada pilihan lagi. Kalau dahulu “*Anyone can fly*” *AirAsia* ada, harga agak murah dan penerbangan MAS tetapi sekarang sudah naik pula harga tambang penerbangan. Jadi, rakyat sangat memerlukan jalan raya ini untuk mereka pergi ke mana-mana tempat.

Sekarang kita berterima kasih kepada kerajaan selama ini oleh kerana banyak yang sudah diperbaiki, banyak sudah dinaiktarafkan tetapi masih belum cukup atau belum memadai kerana masih panjang juga di sepanjang jalan itu yang masih sempit. Ia memang tidak selamat dan agak tidak selesa digunakan oleh pengguna jalan raya. *Pan Borneo Highway* ini adalah yang begitu penting sekali kepada negeri Sarawak dan Sabah. Jadi di masa hadapan biarlah kerajaan memberi lebih banyak lagi peruntukan untuk kita membina

jalan, menaik taraf dan membesar lorong itu kepada beberapa lorong seperti yang kita nampak di Semenanjung juga. Itu sahaja Tuan Pengerusi. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat Timbalan Menteri.

4.39 ptg.

Timbalan Menteri Kerja Raya [Dato' Yong Khoo Seng]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin mengucapkan berbilang-banyak terima kasih kepada sebenarnya 22 Ahli Yang Berhormat yang telah pun berbahas Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan 2011 di dalam peringkat Jawatankuasa.

Ahli-ahli Yang Berhormat adalah Yang Berhormat Putatan, Yang Berhormat Pasir Mas, Yang Berhormat Ulu Langat, Yang Berhormat Lenggong, Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan, Yang Berhormat Kinabatangan, Yang Berhormat Serdang, Yang Berhormat Parit Sulong, Yang Berhormat Pendang, Yang Berhormat Libaran, Yang Berhormat Bandar Kuching, Yang Berhormat Sri Gading, Yang Berhormat Lembah Pantai, Yang Berhormat Tenom, Yang Berhormat Kota Melaka, Yang Berhormat Johor Bahru, Yang Berhormat Batu Gajah, Yang Berhormat Jasin, Yang Berhormat Pasir Putih, Yang Berhormat Silam, Yang Berhormat Jerai dan Yang Berhormat Kapit.

■ 1640

Sebelum saya menjawab dengan satu persatu saya ingin memberitahu maklumat tambahan dari saya iaitu bagaimana perbekalan tambahan diperlukan. Sebenarnya duit ini telah pun digunakan dan kebanyakan, ramai Ahli Yang Berhormat minta projek-projek yang baru. Ini sudah keluar dari apa yang akan saya jawab tetapi kita ambil perhatian dan apa yang nanti tidak sempat saya jawab, kita akan berikan jawapan bertulis atau kalau tidak berkaitan dengan kementerian, kita akan beritahu kementerian yang lain dalam bidang mereka ini.

Ahli-ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya telah pun diperuntukkan perbelanjaan tambahan sebanyak RM150 juta di bawah belanja mengurus iaitu B.27 dan sebanyak RM368, 700,090 di bawah Pembangunan P.27. Bagi peruntukan di bawah B.27 tambahan sebanyak RM152 juta dikehendaki untuk tujuan perbelanjaan seperti berikut:

- (i) peruntukan sebanyak RM100 juta diperlukan untuk menampung keperluan bayaran pampasan tol;
- (ii) peruntukan sebanyak RM50 juta diperlukan untuk kerja-kerja kecemasan untuk memperbaiki infrastruktur jalan raya yang rosak akibat banjir;
- (iii) peruntukan sebanyak RM2 juta lagi bagi keperluan untuk program keselamatan iaitu projek membina lintasan jalan kaki searas untuk pelajar-pelajar sekolah.

Manakala bagi peruntukan di bawah perbelanjaan Pembangunan P.27 pula tambahan sebanyak RM368 juta lebih ini dikehendaki untuk tujuan bagi bayaran pelaksanaan projek-projek seperti senarai berikut. Itulah kita beri senarai projek-projek yang telah pun dibelanjakan oleh ramai MP kita, Yang Berhormat-Yang Berhormat minta yang lain dan saya akan menjawab secara bertulis.

- (i) Projek jalan Simpang Pulai-Lojing-Gua Musang-Kuala Berang;
- (ii) projek membaiki pulih jalan dan jambatan di kawasan Segamat dan Yong Peng, Johor;
- (iii) projek membaiki pulih dan menggantikan jambatan-jambatan lama di kawasan pedalaman negeri Sabah;
- (iv) projek membina jambatan Pangansakan-Pukakon di Penampang dan jambatan dari Semporna ke Pulau Bum Bum di Sabah;

- (v) projek membaiki pulih dan menggantikan jambatan-jambatan di Jalan Persekutuan Negeri Sabah. Antaranya jambatan Sungai Padas Beaufort;
- (vi) projek membina dan menaik taraf jalan-jalan di negeri Sabah;
- (vii) projek membina jambatan Batu Kawa. Ini di kawasan saya dan jambatan Sungai Tabuan. Ini pun di kawasan saya Kuching Sarawak;
- (viii) projek membina dan menaik taraf jalan-jalan di negeri Sarawak;

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Apa itu tadi Yang Berhormat, jambatan mana?

Dato' Yong Khoo Seng: Tabuan, Tabuan Jaya sana.

Seorang Ahli: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Dato' Yong Khoo Seng: Tidak, ini memang perlu kita buat. Saya tahu.

- (ix) bayaran kos pengambilan balik tanah bagi projek sambungan Lebuhraya Sungai Besi;
- (x) projek membina jambatan di Alor Gajah, Melaka;
- (xi) projek pembaikan cerun-cerun di Lebuhraya Timur-Barat Fasa II - Titi Karangan - Grik - Pakej 4, B; dan
- (xii) projek membina Jalan Pos Batau - Lembah Bertam Pahang - Pakej 4.

Tuan Pengerusi, untuk B.27 RM152 juta ini dibayar untuk butiran berikut. Ada yang bertanya di mana duit ini digunakan. Satu peruntukan sebanyak RM69,487,556.93 diperlukan bagi tujuan bayaran baki pampasan tol kepada Syarikat PLUS Berhad berikutan dari penangguhan kenaikan kadar tol untuk lebuhraya-lebuhraya di bawah kendalian syarikat berkenaan pada tahun 2010.

Kedua, peruntukan sebanyak RM271,944 diperlukan bagi tujuan bayaran baki pampasan berikutan daripada pengurangan kadar tol bas atau kelas 5 kepada syarikat konsesi Lebuhraya Damansara-Puchong bagi tempoh antara 1 Januari 2010 hingga 14 Januari 2011.

Ketiga, peruntukan sebanyak RM49,625.80 diperlukan bagi tujuan bayaran baki pampasan berikutan daripada pengurangan kadar tol bas kelas 5 kepada syarikat konsesi Lebuhraya Senai-Desaru bagi tempoh antara 1 Januari 2010 hingga 14 Januari 2011. Empat peruntukan keseluruhan sebanyak RM7,423,358.06 diperlukan bagi tujuan bayaran pampasan tol berikutan daripada penangguhan kenaikan kadar tol tahun 2010 untuk jambatan Pulau Pinang dan baki pampasan berikutan pengurangan kadar tol bas kelas 5 kepada syarikat konsesi Jambatan Pulau Pinang bagi tempoh antara 1 Januari 2010 hingga 14 Januari 2011.

Peruntukan sebanyak RM213,061.41 diperlukan bagi tujuan bayaran bagi baki pampasan berikutan daripada pengurangan kadar tol bas kelas 5 kepada Syarikat konsesi Lebuhraya Cheras-Kajang bagi tempoh antara 1 Januari 2010 hingga 14 Januari 2011. Peruntukan keseluruhan sebanyak RM9,637,085.80 diperlukan bagi tujuan bayaran pampasan tol berikutan daripada penangguhan kenaikan kadar tol tahun 2010 untuk Lebuhraya Skim Penyuraian Trafik KL Barat atau Kuala Lumpur Barat (SPRINT) dan pampasan berikutan daripada pengurangan kadar tol bas kelas 5 kepada syarikat konsesi berkenaan bagi tempoh antara 1 Januari 2010 hingga 14 Januari 2011.

Peruntukan sebanyak RM4,512,334.87 diperlukan bagi tujuan bayaran pampasan tol kepada Syarikat Konsesi Lebuhraya Bertingkat Ampang Kuala Lumpur berikutan daripada penangguhan kenaikan kadar tol untuk lebuhraya berkenaan pada tahun 2010.

Peruntukan sebanyak RM11,391,489.19 diperlukan bagi tujuan bayaran kepada Syarikat *Touch'n Go* Sdn Bhd iaitu merujuk kepada keputusan pekerjaan untuk memberi *rebate* 20% kepada para pengguna lebuhraya yang membayar tol melebihi 80 kali sebulan dengan menggunakan *Touch'n Go* dan *SmartTAG* di semua lebuhraya yang sedang beroperasi mulai 1 September 2009. Untuk makluman ahli Yang Berhormat, jumlah keseluruhan yang akan dibelanjakan bagi pecah perinci keperluan seperti yang saya nyatakan tadi ialah sebanyak RM102,986,456.10. Daripada jumlah tersebut sebanyak RM2,986,456.11 akan digunakan daripada peruntukan sedia ada tahun 2011 yang telah diluluskan oleh Parlimen sebelum ini.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Minta laluan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Apa yang saya dengar daripada ucapan Yang Berhormat Timbalan Menteri adalah cukup jelas. Apa yang berlaku adalah sebenarnya pengumuman yang dibuat oleh kerajaan di mana kadar tol dikurangkan ataupun kadar tol tidak akan ditingkatkan sebagainya bukan dibuat tanpa penggunaan wang kerajaan. Apa yang kerajaan menyatakan bahawa kerajaan prihatin kepada rakyat. Kerajaan hendak meringankan beban kepada rakyat. Dengan itu tol dikurangkan ataupun tol tidak dinaikkan tetapi apa yang sebaliknya berlaku adalah kerajaan menggunakan cukai yang dikutip daripada rakyat untuk membayar pampasan kepada syarikat-syarikat konsesi ini. So ini sebenarnya tidak merupakan sebarang penjimatan ataupun sebarang sekadar cara di mana masalah dapat diselesaikan.

It appears that these are false promises that are made. Kita hendak mengurangkan beban, tetapi menggunakan cukai rakyat yang seharusnya digunakan untuk perkara lain untuk memberi pampasan kepada syarikat konsesi. Jadi saya hendak tanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, adakah kerajaan mempunyai sebarang cara yang lain melainkan menggunakan cara ini di mana kita hanya menggunakan alasan, kita tidak akan meningkatkan kadar tol tiap-tiap tahun tetapi sebaliknya kita akan menggunakan cukai rakyat untuk membayar tol tersebut, pampasan dan juga kita akan memanjangkan tempoh perjanjian-perjanjian konsesi tersebut?

I think we have to be clear with rakyat. Kalau kita ingin mencari satu jalan penyelesaian di mana rakyat tidak dibebankan dari segi bayaran tol dan juga cukai yang dikutip oleh rakyat itu tidak digunakan untuk memberi pampasan untuk menyelesaikan masalah ini. *Until to what extend we want to go* Yang Berhormat Timbalan Menteri? Itu soalan saya. Sehingga tahap mana kita akan pergi untuk kita untuk setiap tahun kita meningkatkan tol tetapi tetap kita menggunakan wang rakyat, cukai pendapatan untuk membayar pampasan dan kita tetap memanjangkan tempoh perjanjian konsesi? Saya minta penjelasan.

Dato' Yong Khoo Seng: Tuan Pengerusi, kerajaan memang prihatin kepada para pengguna. Inilah kita ambil satu cara di mana kita tidak membenarkan pihak konsesi menaikkan tol atau di beberapa tempat kita kurangkan kadar tol. Memang ada cara lain sekarang saya dengar telah membuat kajian supaya pihak UKAS akan mengkaji bagaimana kita mengambil alih semua lebuhraya yang sedang digunakan mungkin ianya akan mengambil masa sedikit, tetapi kita ada niat membuat seperti ini. Itulah kajian masih berjalan.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Minta maaf Yang Berhormat sebut UKAS. Adakah itu UKAS atau JKAS kerana jawapan yang saya dapat daripada Yang Berhormat Menteri jawapan bertulis, "*Perbincangan dijalankan dengan JKAS*" itu perkara yang mungkin terdapat. *Just for clarification*, tidak ada masalah. Akan tetapi apa yang penting Yang Berhormat Timbalan Menteri, minta maaf Tuan Pengerusi tetapi sudah tiga tahun saya berdiri tanya soalan ini dan setiap kali saya bertanya soalan ini jawapan sama diberikan. Kita dalam proses, kita dalam proses.

Saya sambut baik bahawa terdapat tindakan daripada kerajaan untuk menangani masalah ini. Akan tetapi kita perlu mendengar setakat ini apabila Yang Amat Berhormat Perdana Menteri menyatakan kita ini Rakyat Didahulukan dan sebagainya tetapi setelah tiga tahun masih Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak boleh datang ke Parlimen dan bentangkan apakah sebenarnya cadangan-cadangan yang kita perlu buat, bagaimana kita akan mengambil langkah-langkah untuk mengadakan satu *long term solution*, ini menjadi satu masalah.

Saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri memberitahu Dewan ini hari ini apakah tahap dan bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberikan kita sebarang maklumat berkenaan dengan apakah cadangan yang akan dibuat, khususnya di Puchong. *I think I have mentioned many times.* Di Puchong memang masalah tol ini menjadi masalah yang cukup membebankan rakyat. Saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri sila berikan satu jawapan yang terperinci supaya saya boleh beritahu kepada rakyat di kawasan Puchong bahawa Kerajaan Barisan Nasional sedang mengambil langkah-langkah untuk mengatasi masalah tol di Puchong.

Sekiranya tidak, saya akan beritahu sebaliknya Kerajaan Barisan Nasional ini telah menandatangani konsesi. Selepas menandatangani konsesi tersebut sekarang *start jam* tidak tahu macam mana hendak keluar daripada konsesi tersebut. Akan tetapi sebaliknya mengatakan kita tidak akan meningkatkan tol tetapi menggunakan cukai kita untuk bayar pampasan ini dalam masa yang tidak terhingga. Silakan Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Yong Khoo Seng: Tuan Pengerusi, UKAS ini adalah Unit Kerjasama Awam Swasta. Unit ini adalah di bawah Jabatan Perdana Menteri. Bagi apa yang disentuh oleh Yang Berhormat Puchong, ini bukan untuk saya menjawab di sini. Kita akan minum kopi saya akan bagi tahu... *[Ketawa]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Kalau saya tidak silap dengar tadi, saya terdengar Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan bahawa juga membayar pampasan kepada Syarikat *Touch 'n Go* ekoran daripada *rebate* 20% diberi kepada pengguna *Touch 'n Go* yang menggunakan transaksi minimum 80 kali sebulan. Apakah betul apa yang saya dengar, betul ya? Saya terkejut, Tuan Pengerusi. Saya terkejut sebab...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Saya pun terkejut.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: ...Telah berulang kali dalam Dewan ini saya bangkitkan. Pembeli yang membeli kad ini *Touch 'n Go* RM10 nilainya. Sepuluh 10 tahun. Selepas itu kena beli kad yang baru. Saya rasa Yang Berhormat Timbalan Menteri pernah dalam Dewan ini memaklumkan kepada saya akan menasihati Syarikat *Touch 'n Go* berkenaan dengan *charge-charge* ini. Akan tetapi saya terkejut di sebalik pemberian *rebate* ini 20% di belakang kerajaan membayar pampasan balik kepada Syarikat *Touch 'n Go* ini.

Jadi saya rasa Tuan Pengerusi ini apa perjanjian sedemikian dengan syarikat *Touch 'n Go*. Ini perkhidmatan yang begitu lemah di mana pengguna *Touch 'n Go* melalui jalan yang sesak lebih-lebih lagi laluan Puchong tersebut. Tambah nilai perlu bayar 50 sen beli kad dengan nilai RM10, tamat tempoh sepuluh tahun, tidak boleh guna.

■ 1700

Ini syarikat sangat banyak untung Tuan Pengerusi dan sini boleh bayar pampasan 20% ekoran daripada rebat diberi. Ini syarikat hanya boleh untung begitu mudah tetapi perkhidmatan begitu teruk. Jangan begitu memperdayakan pengguna-pengguna. Ini semua wang bayaran cukai tetapi sini bagi Syarikat *Touch 'n Go* untung sebegitu sahaja.

Saya setuju Yang Berhormat Sri Gading. Bangun setujulah... *[Ketawa]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang Berhormat Sri Gading terkejut.

Dato' Yong Khoo Seng: Terima kasih.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Yang Berhormat Menteri, boleh tambah sedikit tentang *Touch 'n Go*? Terima kasih Tuan Pengerusi. Tuan Pengerusi, dalam jawapan yang saya terima dari kementerian itu, di antara sembilan juta kad *Touch 'n Go* yang diedar atau dijual kepada pengguna, ada empat juta telah luput atau tidak diguna, dipakai. Adakah ini bermakna bahawa jika *Touch 'n Go* ini kita perlu RM10 beli untuk satu *Touch 'n Go*, kalau empat juta pemegang *Touch 'n Go* tidak gunakan kad itu atau diluput, itu wang sudah *burnlah* dan ini satu keuntungan yang besar untuk Syarikat *Touch 'n Go* ini. Saya tidak faham mengapa kita masih tidak memberikan satu syarat kepada syarikat ini supaya kurangkan caj untuk kad ini atau kita hendak pastikan *even renewal shouldn't* dengan izin, kalau tempoh sudah habis dan kalau kita barukan, tidak perlu buat sebarang bayaran.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Boleh tambah? Tuan Pengerusi, sepatutnya pengguna *Touch 'n Go* seharusnya diberi..., kalau mereka menggunakan *Touch 'n Go*, mereka harus diberi insentif. Contohnya menggunakan laluan tol kalau menggunakan *Touch 'n Go*, cajnya agak lebih murah daripada bayaran tunai tetapi ini tidak lakukan, malah ia lebih membebankan dan melalui *Touch 'n Go* juga laluan sesak. Jadi ia tidak mencapai tujuannya. Jadi Yang Berhormat Timbalan Menteri perlu buat sesuatu. Ini hanya bagi syarikat-syarikat ini buat keuntungan sebegitu senang. Pohonlah Yang Berhormat. Sudah berulang-ulang kali dibangkitkan.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Boleh tambah sedikit lagi Yang Berhormat Menteri? Minta maaf Tuan Pengerusi. Tentang kegunaan *Touch 'n Go* ini, setakat ini masih kita tidak nampak banyak, selain dari jalan raya dan selain dari beberapa pasar raya yang terima *car park* untuk menggunakan *Touch 'n Go*, kegunaannya masih terhad. Adakah pihak kementerian akan pastikan lebih tempat atau lebih cara untuk menggunakan *Touch 'n Go* ini? Kalau tidak, kegunaan ini terhad. Ini saya ingat kita buat bayaran untuk *Touch 'n Go* ini tidak akan menggalakkan pengguna *Touch 'n Go* ini untuk menggunakan perkhidmatan *Touch 'n Go* ini.

Dato' Yong Khoon Seng: Tuan Pengerusi, saya ucapkan banyak terima kasih kepada Yang Berhormat Batu Gajah. Yang Berhormat Kota Melaka memang dia pening kepala. Saya akan ambil perhatianlah. Ini saya tidak dapat buat keputusan di sini untuk pihak kementerian ataupun untuk pihak yang mengendalikan kad ini. Saya akan bawa lagi kepada pihak atasan supaya dapat juga melihat bagaimana kita akan..., sebenarnya saya tahu *Touch 'n Go* telah pun menambahkan tempat untuk *reload* yang tidak caj 50 sen. Saya tahu Yang Berhormat Batu Gajah sentiasa bawa isu ini tetapi yang telah kita tambah banyak tempat supaya *reload* kad *Touch 'n Go* boleh dibuat percuma di beberapa tempat. Sudah tambah banyak tahun yang lepas.

Saya lanjutkan sebab saya hendak bagi tahu sekarang P.27 di mana duit ini dipakai supaya Ahli-ahli Yang Berhormat faham. Isu-isu Yang Berhormat bawa juga kita akan ambil perhatian. Dalam P.27 ini ada satu di dalam B.27, RM2 juta ini untuk kita buat pejalan kaki searas di 30 tempat pada tahun lepas yang kita perlu bayaran RM2 juta. Tahun ini kita akan buat 30 lagi tempat di mana banyak pelajar-pelajar akan gunakan.

Maksud P.27 kita gunakan adalah seperti berikut seperti dalam lampiran. Kita membaiki, mengganti dan menaikkan taraf jalan dan jambatan. Untuk ini, kita ada RM12 juta untuk projek seperti berikut:

Projek	Peruntukan (RM juta)	Status
Projek jalan Chaah-Yong Peng	2	Telah siap
Membaik pulih lima unit jambatan jalan Chaah-Yong Peng	3	Empat unit telah siap; satu unit dalam peringkat pembinaan
Membaik pulih jalan Chaah-Segamat	3	Telah siap
Membaik pulih empat unit jambatan jalan Chaah ke Segamat	4	Tiga unit telah siap; satu unit dalam peringkat pembinaan

Pembinaan jambatan, projek yang baru, peruntukan tambahan sebanyak RM19,823,500 diperlukan untuk menampung kos projek membaiki pulih dan menggantikan jambatan-jambatan lama di kawasan pedalaman di negeri Sabah. Juga pembinaan jalan-jalan, peruntukan tambahan sebanyak RM42 juta untuk menampung kos pelaksanaan projek pembinaan jalan-jalan persekutuan di Sabah. Juga naik taraf jalan-jalan, peruntukan

sebanyak RM57 juta diperlukan untuk menampung kos pelaksanaan projek-projek menaik taraf jalan-jalan persekutuan di Sarawak. Peruntukan tambahan sebanyak RM1 juta diperlukan untuk menampung kos pelaksanaan projek-projek menaik taraf jalan-jalan persekutuan di Sarawak.

Ini dibangkitkan oleh anak saudara saya, Yang Berhormat Bandar Kuching...
[Ketawa] Ini saya akan bagikan senarai projek-projek bagi beliau. Yang Berhormat ada di sana. Saya akan bagikan angka ini, akan bagi.

Penswastaan jalan, pengambilan balik tanah, peruntukan Tambahan sebanyak RM65 juta adalah untuk membiayai kos bayaran pengambilan balik tanah bagi projek lebuh raya sambungan Sungai Besi yang dilaksanakan oleh kerajaan. Manakala peruntukan tambahan sebanyak RM20 juta lagi diperlukan untuk menampung peruntukan asal kos pengambilan balik tanah projek-projek penswastaan lebuh raya lain.

Butiran 30000 – Membina jambatan-jambatan baru. Peruntukan Tambahan sebanyak RM700 ribu diperlukan untuk menampung kos pelaksanaan projek pembinaan jambatan di Alor Gajah, Melaka. Naik taraf jalan raya dan laluan, peruntukan tambahan sebanyak RM34 juta diperlukan untuk menampung kos pelaksanaan projek-projek menaik taraf di jalan-jalan persekutuan di Semenanjung Malaysia. Butirannya kalau ada, saya akan..., tidak ada orang pohon juga. Saya cuba.

■ 1710

Ada di butiran, ada juga untuk kita pindakan butiran. Tidak dibahas, ada disentuh oleh Yang Berhormat mengenai Jalan Simpang Pulai-Lojing-Gua Musang dan beberapa projek di Sarawak dan Sabah yang kita tukar Butiran untuk kita mencari peruntukan. Ahli-ahli Yang Berhormat, saya lihat dalam 22 orang Ahli Yang Berhormat, saya akan ambil di sini dan akan menjawab secara bertulis sebab ini sebenarnya telah banyak keluar daripada apa yang kita pohon dan apa yang kita ada ini untuk peruntukan yang telah pun dibelanjakan.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Timbalan Menteri, berkenaan dengan Lebuh raya KIDEX dan keterlibatan Ketua Hakim Negara pun Timbalan Menteri akan memberi saya jawapan secara bertulis, kalau boleh?

Dato' Yong Khoo Seng: Saya akan *refer* kerana penswastaan bukan di bawah kementerian kita, kita buat operasi sahaja. Kita akan *refer* kepada pihak yang berkenaan untuk memberikan jawapan, okey? Sekian, terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM152,000,000 untuk Maksud B.27 di bawah Kementerian Kerja Raya jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM152,000,000 untuk Maksud B.27 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM368,700,090 untuk Maksud P.27 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 di bawah Kementerian Kerja Raya hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan dan disetujui]

[Wang sebanyak RM368,700,090 untuk Maksud P.27 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud B.28 [Jadual] –**Maksud P.28 [Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 2011] –**

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Kepala Bekalan B.28 dan Kepala Pembangunan P.28 di bawah Kementerian Pengangkutan terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Putatan.

5.13 ptg.

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Terima kasih Tuan Pengerusi kerana memberi ruang saya untuk turut berbahas atas perkara Maksud B.28 - Kementerian Pengangkutan dan butiran-butiran di bawah Maksud yang tersebut. Saya lebih tertarik kepada pembangunan lapangan terbang. Walaupun dalam Butiran ini hanya Tawau, saya ingin tanya bilakah Lapangan Terbang Antarabangsa Kota Kinabalu dapat disiapkan. Ini kerana apa yang saya tahu pembinaan lapangan terbang ini telah pun begitu lama, namun tarikh penyiapannya belum ditetapkan lagi. Janji disiapkan pada hujung tahun lepas tetapi sekarang masih lagi dalam pembinaan, penyiapan.

Apakah anggaran tambahan jika ada untuk menampung masalah-masalah *environment* ataupun alam sekitar yang bersabit dengan Kuala Sungai Petagas yang mengakibatkan pukulan-pukulan ombak begitu mendadak kepada penduduk-penduduk yang tinggal di Kuala Sungai Petagas itu. Ini kerana kita telah pun memberi peruntukan untuk membina tembok-tembok gabion oleh kerana kesan daripada pemanjangan landasan Lapangan Kapal Terbang Antarabangsa Kota Kinabalu. Apakah cadangan kerajaan dan kementerian untuk mungkin menambah peruntukan yang memadai untuk mengatasi masalah-masalah *bottle neck* akibat daripada pembinaan lapangan ini yang melibatkan membesarkan jalan yang *converging* ke *airport* ini.

Daripada Kota Kinabalu, daripada Tuaran, daripada Jalan Lintas, daripada Papar dan semua bertujuan ke lapangan kapal terbang ini. Juga melibatkan pelebaran Jambatan Sungai Petagas itu. Itu saya rasa sudah siap dan adakah peruntukannya ditambah lagi untuk melebarkan jalan-jalan ini daripada Lapangan Terbang Kota Kinabalu ke *Pan Borneo Highway* ini yang begitu teruk akibat daripada penambahan jumlah pengguna-pengguna laluan yang melintasi Lapangan Terbang Kota Kinabalu itu. Itu sahaja saya minta dan apakah rancangan kerajaan sekiranya ada penghubung di antara LCCT dan Terminal 1 dan Terminal 2 kerana penumpang-penumpang dari Terminal 1 itu sukar untuk berpindah kepada Terminal 1 yang mana terdapatnya bersebelahan dengan lapangan itu dan kurang lebih satu kilometer lebih. Adakah rancangan kerajaan untuk menambah kemudahan-kemudahan pengangkutan terutama sekali penumpang-penumpang.

Saya lihat juga kemudahan-kemudahan dalam bangunan KKIA itu tidak begitu *friendly* kepada penumpang sebab ada yang *lounge* ini jauh sekali daripada pintu-pintu masuk ke pesawat. Jadi, ini jalan dengan jauh dan adalah rancangan untuk menambah *conveyor belt* dari pintu satu ke pintu satu itu sebab kerana kalau kita ikut jalan kaki ini, kalau orang-orang yang kurang upaya ini sukar sikit Yang Berhormat Menteri. Kalaulah boleh ditambah kemudahan itu di Lapangan Terbang Kota Kinabalu itu supaya ini membolehkan penumpang-penumpang yang kurang upaya misalnya. Itu sahaja Tuan Pengerusi, terima kasih dan saya mohon menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Wangsa Maju.

5.18 ptg.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya bangun untuk membahas daripada Maksud B.28 dan P.28 - Kementerian Pengangkutan. Mengenai dengan perbelanjaan yang berjumlah RM77,300,000 mengenai dengan *airlines incentive support*, projek ini. Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh perkara ini mengenai dengan DCA (*Department of Civil Aviation*). Ini adalah di bawah jagaan Kementerian Pengangkutan di mana di sini adalah untuk menjaga keselamatan udara di negara kita. Mengenai dengan *civil aviation* termasuk penerbangan MAS dan *airlines* 'IATA' atau *low cost* di negara ini ataupun dari luar negara datang ke negara kita. Saya ingin menanya kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri, bagaimanakah kementerian dari segi dasar

menjaga DCA ini supaya mereka menjalankan tugas mereka dengan tegas demi keselamatan penumpang-penumpang dan rakyat udara ini khasnya dalam peraturan *Civil Aviation Act, section 24(O)* di mana DCA mengeluarkan sijil ataupun satu *certificate* untuk *nominated post holder*.

■ 1720

Nominated post holder kepada semua pegawai dalam *airlines*, syarikat penerbangan seperti di MAS. Semua pegawai tertinggi mereka sebagai *engineering*, CEO dan sebagainya perlu mendapat satu *nominated post holder* di mana mereka mesti, DCA mesti puas hati dengan kelayakan mereka. Saya difahamkan bahawa Encik Azhari Dahlan sekarang ini Ketua Eksekutif kepada *Engineering Department* di MAS di mana beliau tidak diberi satu sijil ini, *nominated post holder* ini dan juga permohonan beliau telah ditolak dan ditolak bukan DCA sahaja, dengan EASA juga daripada satu *authority* di Eropah. Sampai sekarang bukannya begitu, beliau dilantik pada bulan Februari dan sekarang masih pegang jawatan itu. Ini telah memberikan satu keadaan yang sangat mengkhawatirkan kepada rakyat di mana MAS sekarang ini *select*, ambil sahaja siapa-siapa daripada AirAsia untuk CCF sama ada keselamatan rakyat, *passenger safety* tidak penting. Inikah agenda CCF? Apakah tindakan yang akan diambil terhadap Encik Azhari Dahlan kerana di bawah Seksyen 24(O) *Civil Aviation Act* ini adalah hukuman dua tahun penjara dan RM100,000 denda? Sampai hari ini, beliau masih pegang jawatan itu.

Kedua, saya hendak tanya juga di bawah *department* yang sama DCA di mana pegawai-pegawai DCA *inspectorate* untuk *airlines*, *pilot* yang kita difahamkan bahawa semua pilot ini perlu *sit thru an exam called ATPL (Airlines Transport Pilot License)*. Kalau tidak, mereka tidak boleh walaupun mereka ini adalah seorang yang *qualified*, tetapi mereka masih perlu mengambil *license* ini. Saya difahamkan bahawa ada banyak *inspectorate*. Semasa mereka bekerja dengan DCA jadi inspektor, *part time* mereka terbang untuk AirAsia. Bukankah ini satu *conflict of interest*? Saya harap kementerian boleh buat satu siasatan tentang perkara ini kerana ini telah menunjukkan satu keadaan *conflict of interest* di mana mereka tidak boleh lagi menjalankan tugas mereka dengan tegas demi keselamatan *passengers* kerana mereka dapat gaji di DCA, kerajaan dan juga di AirAsia. Saya rasa ini juga satu kesalahan di bawah perkhidmatan mereka.

Ketiga, ada yang bekas pegawai-pegawai *inspectorate* daripada DCA sebelum bersara dianugerahkan mereka *honorary license* oleh DCA, ATPL ini (*Airlines Transport Pilot License*) kepada mereka dengan mereka tidak *sit through any examination* dengan izin. Bukankah ini satu keadaan yang amat dikhuatiri, *very worrying* sedangkan DCA ini adalah satu badan yang untuk mengawal *air transport* supaya keselamatan untuk penumpang ini terjamin Tuan Pengerusi. Akan tetapi sekarang ini DCA sendiri ada masalah begini dan kebanyakan mereka terbang sebagai pilot, juruterbang di AirAsia dan sila siasat semua *honorary license* sama ada mereka, pegawai-pegawai tersebut, bekas pegawai-pegawai *inspectorate* tersebut sudah *sit through the exam of ATPL* atau tidak. Saya difahamkan juga di bawah MAS di *Engineering Department*, ini mengenai keselamatan juga di mana Tunku Azmil bekas *Managing Director* kepada MAS sebelum CCF ini telah membelanjakan lebih kurang RM400 juta untuk satu sistem SAP *enterprise solution* yang mana untuk monitor perbelanjaan dan kawal pembaziran dan juga kebocoran termasuk menjamin keselamatan kepada penumpang-penumpang semua. Mereka di MAS sekarang ini, di bawah *Engineering Department* ini telah melaksanakan SAP *Solution* ini lebih kurang 70% daripada 100%, 30% lagi belum habis.

Sekarang ini, Encik Azhari Dahlan ini masuk ke MAS jadi CEO kepada *Engineering Department* ini, semua SAP *Solution* ini dibuang. Bukankah ini satu pembaziran? Satu untuk MAS dan kedua keselamatan *air passengers* juga jadi satu masalah kerana SAP *Solution* ini adalah satu *solution* yang amat baik di mana sistem penerbangan *airlines* boleh mengawal semua termasuk keselamatan, pembaziran, kebocoran dan untuk *efficiency*. Sila buat satu siasatan, kalau tidak ada peluang, berikan kepada kita jawapan bertulis. Perkara ini amat serius, pembaziran satu, kedua kenapa hendak buang ini? Dengan itu juga, saya berharap Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh memberi jawapan.

Akhirnya DCA, meminta kementerian dari segi dasar untuk menjaga *air transport* ini, *airlines* ini. Sudah memberi 37 routes kepada AirAsia, tetapi mereka terbang 9 sahaja. Kenapa yang baki 28 itu tidak ditarik balik? Juga mereka yang terbang seperti AirAsia X

diberhentikan tanpa mendapat kebenaran daripada kementerian sama ada ini adalah dasar kementerian tanpa mendapat apa-apa persetujuan atau kebenaran daripada kementerian sebelum mereka menamatkan perkhidmatan tersebut. Sama ada kementerian ingin menarik balik semua yang tidak digunakan, semua *route* yang tidak digunakan, *28 route* yang tidak digunakan oleh AirAsia atau AirAsia X.

Tuan Pengerusi, tadi Tuan Pengerusi ada menyatakan hendak maklum kepada kita mengenai dengan *freedom to make mistake*. Itu saya rasa memang satu pendidikan untuk kita. Saya harap Yang Berhormat Tuan Pengerusi, kalau ada peluang boleh maklum kepada kita.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat Wangsa Maju, minta mencelah.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Sila.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya dimaklumkan laporan yang saya terima iaitu selepas berlakunya pilihan raya ini atau pun peralihan kuasa yang akan dimonopoli oleh AirAsia. Saya dimaklumkan maklumat yang saya fikir itu adalah maklumat yang meragukan atau pun meyakinkan, terpulang kepada kementerian untuk menjelaskan. Adakah benar 11,200 pekerja MAS akan dipecat? Ini amat mengerikan dan segala bentuk faedah, *privileges* dan *facilities* dalam pesara mereka yang telah pun bekerja dengan MAS yang hampir 200,000 anggota ini tidak akan menikmati faedah. Akan tetapi yang lebih mengerikan ialah 11,200 pekerja MAS akan berdepan dengan pemecatan dan adakah Yang Berhormat Wangsa Maju mendapat maklumat yang amat mengerikan dan menakutkan ini. Terima kasih.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih Yang Berhormat Hulu Langat. Memang tepat, saya pun ada dapat maklumat terperinci mengenai perkara ini oleh *directors* MAS sendiri menyatakan sekurang-kurangnya 9,000 pekerja-pekerja MAS akan dipecat selepas pilihan raya.

■ 1730

Ini yang saya dapat dan ini sebelum yang diisytiharkan *new co* ini yang dibatalkan baru-baru ini iaitu minggu lepas, sama ada apabila *new co* atau syarikat yang baru ini bernama MAS Sdn. Bhd. ini akan diberhentikan, pemecatan ini akan dilaksanakan lagi atau tidak, saya tidak pasti.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Minta pencelahan.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Ya, sila.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Terima kasih Tuan Pengerusi, sedikit lagi. Kalau begitu, apakah peranan kita yang mengetahui maklumat ini? Apakah kementerian membisu seribu bahasa membiarkan peristiwa itu berlaku dan ini satu daripada sejarah hitam penerbangan dalam negara dan dilindungi oleh Khazanah yang dianggap sebagai pemacu utama dalam penerbangan ini dan molek saya katakan bahawa Khazanah ini mempunyai pentadbiran yang cukup memalukan dan tidak efisien langsung untuk mentadbir GLC ini. Apa pandangan Yang Berhormat Wangsa Maju.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Ya, Yang Berhormat, masa sudah habis Yang Berhormat, ya.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Sedikit sahaja hendak jawab. Saya hanya ingin menyatakan di sini bahawa memang Khazanah ini boleh dikatakan tidak mampu di bawah Tan Sri Azman Mokhtar ini kerana beliau terlibat dalam banyak *conflict of interest* di mana melalui BinaFikir dan Mohammed Rashdan Yusof ini, sekarang jadi *director group*, Deputy Group CEO kepada MAS. Ini amat khuatir dan bukannya saya takut tetapi amat mengejutkan kerana kalaulah kita kurang 9,000 pekerja, ini akan menjejaskan keselamatan juga sebab MAS kurang tenaga untuk menjaga keselamatan.

Oleh kerana keselamatan ini adalah penting dan *it cost money* dengan izin, so janganlah jimat wang kerana keselamatan ini kerana keselamatan ini juga adalah perkara yang penting. Terima kasih Tuan Pengerusi dan saya harap Tuan Pengerusi boleh beritahu

kita dari segi satu pendidikan untuk kami semua di sini, itu amat penting. *What we call the right freedom to make..* Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Saya ada dengar Yang Berhormat. Saya janji tadi kepada Yang Berhormat Kepong. Yang Berhormat Kepong keluar dan saya harap dia balik sebelum saya habis.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Arau.

5.32 ptg.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Terima kasih Tuan Pengerusi kerana memberi peluang kepada saya untuk meneruskan perbahasan dalam Maksud B.28 dan P.28. Saya ingin bertanya kepada pihak kementerian, tidak panjang penjelasan itu iaitu berhubung dengan geran bantuan yang diberikan kepada NGO iaitu untuk pelaksanaan *Automated Enforcement System* atau AES untuk 2011 ini sejumlah RM3 juta. Jadi, yang saya ingin penjelasan RM3 juta geran bantuan kepada NGO untuk pelaksanaan AES. Saya difahamkan AES telah pun dilaksanakan dan kenapa ada NGO yang terlibat dalam mendapatkan geran kecuali syarikat konsesi itu tidak menimbulkan keraguan tetapi kenapa kepada NGO? Jadi, apa peranan yang dimainkan oleh NGO ini sehingga mereka berhak mendapatkan geran sepertimana yang kita luluskan di Dewan yang mulia ini untuk pelaksanaan AES selepas beberapa kali kita melalui siri perbincangan dengan pihak kementerian.

Tuan Pengerusi, saya ingin menarik perhatian kepada perkara yang berhubung dengan peruntukan pembaikan rel iaitu sejumlah yang cukup besar juga, yang melibatkan RM100 juta iaitu Butiran 2000 iaitu benda baru. Kita menyedari dalam keadaan peningkatan sistem pengangkutan iaitu mutu perkhidmatan telah dibuat oleh kementerian setakat ini, maka kita telah mengadakan *double track* iaitu bermula daripada Padang Besar hingga ke Johor Bahru *insya-Allah* akan dapat disiapkan.

Walaupun kita melihat pembinaan *double track* ini mengambil masa yang cukup lama melibatkan soal pengambilan tanah, kebenaran merancang dan juga melibatkan beberapa kerja-kerja yang cukup lama. Boleh dikatakan *progress* nya begitu membanggakan walaupun banyak kesusahan dan kesulitan yang dialami oleh rakyat terutamanya melibatkan di kawasan utara, yang mana kita di Kedah dan Perlis misalnya kita sering menerima banjir kilat dan juga banjir hasil daripada pelaksanaan *double track* ini tetapi dalam keadaan rakyat bersabar, kita minta bahawa apabila *double track* ini disiapkan, ianya akan dapat memberi kesenangan dan impak yang begitu berkesan kepada rakyat dari segi dua komitmen yang dituntut, iaitu yang pertama dari segi pengangkutan awam.

Kita sedar dalam keadaan kita hendak mengkoordinasi di antara pengangkutan awam ini, antara jalan darat, pelabuhan dan juga jalan kereta api, udara dan juga melibatkan perkara-perkara lain, sudah tentu ada perancangan kerajaan dan kita harus benar-benar memanfaatkan pelaksanaan pengangkutan awam kerana untuk memberi galakan. Kita tidak mempunyai jumlah penduduk yang besar Tuan Pengerusi. Kita mempunyai jumlah penduduk yang 27 juta itu tidak begitu besar untuk kita melihat dan untuk kita mencapai kemajuan ataupun *breakeven* dalam jangka masa yang begitu singkat tetapi walau bagaimanapun, bagaimana cara untuk menarik minat rakyat contohnya perjalanan Ekspres Rakyat dari Padang Besar ke Kuala Lumpur misalnya sekarang mengambil masa tujuh hingga lapan jam atau 10 jam ketika dalam proses pembinaan ini. Gangguan, mungkin boleh dikurangkan kepada empat jam, tiga jam dengan kadar kelajuan 180 ke 200 dan kita mungkin belum sampai menggunakan *bullet train* TGV dan sebagainya.

Akan tetapi itu di antara perkara yang harus menjadi asas pertimbangan kerana infrastruktur yang begitu mahal, yang kita buat harus kita manfaatkan dan pastikan kalau ianya menjadi tarikan kepada rakyat. Sudah tentu ini merupakan alternatif dan juga cara yang cukup menarik kerana kita boleh mengurangkan kesesakan di lebuhraya terutama di musim perayaan seperti kemalangan dan lain-lain yang kita lihat harus dibuat oleh kerajaan dengan menggunakan satu pendekatan yang lebih selaras. Satu pendekatan yang lebih bersepadu untuk memastikan bahawa peruntukan dan curahan peruntukan yang begitu besar ini kita dapat memanfaatkan sepenuhnya.

Keduanya ialah komitmen yang kedua yang dituntut ialah berkaitan dengan soal bagaimana untuk kita mendapat faedah ekonomi misalnya dalam kita merebut dan menjalankan keefisienan dalam pengendalian kargo. *[Disampuk]* Tidak betul istilah? Kecekapan dalam perkara itu. Terima kasih Yang Berhormat Tangga Batu, saya tidak merujuk kepada Dewan Bahasa dan Pustaka dalam Dewan seperti mana Yang Berhormat Indera Mahkota maksudkan. Kecekapan dalam pengendalian kargo, misalnya sekarang ini saya sedar Multimodal Freight mungkin dalam peringkat proses untuk diswastakan tetapi mahu atau tidak mahu, dia antara anak syarikat KTM yang juga boleh berdaya saing dan boleh membuat untung kepada KTM sendiri.

Jadi, kenapa sehingga sekarang saya lihat di Padang Besar, Ahli Parlimen Padang Besar tidak ada di sini, kenapa pembangunan ICD atau *Inland Clearance Depot* di Padang Besar masih lagi belum dalam peringkat yang saya rasa tidak membanggakan. Bagaimana kontena diletakkan berselerak di kawasan yang seolah-olah kita tidak mempunyai satu sistem pengangkutan yang membanggakan seperti mana yang berlaku di negara-negara lain. Thailand misalnya, mereka telah menunjukkan bahawa di Luang Prabang satu tempat ICD yang mereka laksanakan satu sistem yang cukup sistematik sehinggakan akses untuk semua kontena ini apabila di bawa ke pelabuhan, dia tidak perlu lagi melalui proses kastam dan lain-lain kerana sudah dibuat di pelabuhan kering, di kawasan yang berdekatan dengan pelabuhan kereta api.

Jadi, inilah di antara peluang-peluang prasarana. Kita ada peruntukan besar yang selalu kita sediakan tetapi perancangan yang melibatkan kerajaan negeri, yang melibatkan soal tanah dan sebagainya, saya rasa perlu diberi perhatian dari semasa ke semasa untuk pastikan bahawa KTM dan anak-anak syarikat dapat menjana keuntungan sekali gus ianya dapat memberikan pendapatan yang lebih baik kepada negara. Jadi, dengan itu saya ucapkan terima kasih kepada Tuan Pengerusi. Saya mohon menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat Indera Mahkota.

5.39 ptg.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Di bawah maksud B.28 – Kementerian Pengangkutan.

■ 1740

Saya hendak bertanya kepada Tuan Pengerusi di dalam kertas perintah yang diedarkan kepada kita di muka surat 12 ada dikatakan peruntukan tambahan sebanyak *one off* di bawah Kepala 090100. *One-off* perkhidmatan bantuan pemberian dan berkenaan bayaran tetap yang diminta untuk diluluskan pada hari ini berjumlah RM80,302,680. Saya hendak pengesahan semakan saya di bawah Kepala 090100 di bawah B.28 kalau mengikut kertas yang diedarkan untuk tujuan pemberian ataupun tambahan kepada Airlines Insentif Support Enterprise Arise dan juga Automated Enforcement System (AES) dua item ini dikatakan tambahan sebanyak RM80 juta tadi Tuan Pengerusi.

Akan tetapi di bawah Kepala 09100 dia di bawah program Kursus dan Bertugas Di Luar Negara. Kalau mengikut aturan di bawah B.28. Tajuk perbelanjaan 090100 dia merujuk kepada tugas keluar negara sedangkan apa yang kita diminta untuk diluluskan ini adalah merujuk kepada Airlines Insentif Support Enterprise Arise tadi dan juga Automated Enforcement System. Mungkin saya melihat pada dokumen yang ada diberikan kepada semua Ahli Dewan dan saya rasa pihak kementerian tentu tahu yang *title* ataupun sub kepala perbelanjaan 090100 sebenarnya untuk program kursus dan biasanya diletak di bawah lawatan atau bertugas di luar negara.

Walau bagaimanapun saya hendak minta sedikit penjelasan berkenaan dengan kedudukan perbelanjaan *one-off* yang dikatakan. Sebelum ini pun ada satu perbelanjaan yang sama diletak dalam *title* yang sama sebanyak RM183 juta. Adakah perbelanjaan tambahan ini untuk Airlines Insentif Support Enterprise Arise ini pernah dilakukan sebelum pada hari ini. Kebiasaan pada pandangan saya sekiranya *one-off* dia adalah satu kali perbelanjaan tetapi kalau di dalam *title* yang sama bermakna dia bukan lagi *one-off*. Dia adalah peruntukan yang disengajakan untuk diberikan kepada Airlines Insentif Support Enterprise Arise ini. Kemudian merujuk kepada perkara yang sama saya minta kalau boleh

pihak kementerian memaklumkan NGO manakah yang diberi tugas untuk pelaksanaan Automated Enforcement System ini.

Berkenaan dengan P.28 iaitu peruntukan tambahan sebanyak RM221,112,122 yang dikatakan dibuat sebelum pada ini dalam kaedah pinjaman. Saya juga cuba hendak bertanya hendak mendapatkan penjelasan di muka surat 370 di bawah pembentangan belanjawan yang lalu untuk maksud pengerukan Pelabuhan Klang Utara. Maksudnya barangkali mendalamkan Pelabuhan Klang Utara. Sebelum pada ini memang diperuntukkan sebanyak RM733 juta kerana keseluruhan kosnya adalah RM1.730 bilion untuk mendalamkan Pelabuhan Klang Utara, pengerukan. Saya hendak penjelasan adakah keseluruhan RM1.730 bilion ini adalah bersifat atau kaedahnya adalah secara pinjaman. Keseluruhannya sebab perbelanjaan yang lalu yang telah pun kita luluskan di peringkat pertama dahulu juga dikatakan kerana telah dibelanjakan secara pinjaman. Pada kali ini permohonan ataupun kelulusan ini juga akan diberi tambahan RM221 juta kerana juga ia dibuat secara pinjaman dan saya hendak kepastian bahawa keseluruhan RM1.730 bilion tadi untuk tujuan pengerukan Pelabuhan Klang Utara telah pun dibuat atau diperuntukkan secara kaedah pinjaman juga.

Terakhir Tuan Pengerusi di dokumen yang terakhir iaitu Kertas Statut 5 di muka surat enam dan di muka surat tujuh. Ada dua Maksud P.28 – Kementerian Pengangkutan. Itu yang pertama di bawah Maksud Pengerukan Pelabuhan Klang Utara juga di muka surat enam waran 25 tahun yang sama jumlahnya RM136,438,500. Sementara di muka surat tujuh di bawah Maksud yang sama pengerukan juga P.28 ada jumlah RM84,673 juta. Maknanya RM84 juta. Ada dua maksud bawah tajuk yang sama waran yang berbeza adakah kedua-dua ini merupakan pinjaman yang akan dibayar oleh Kementerian Pengangkutan untuk tugas *title* ataupun pelaksanaan kerja pengerukan Pelabuhan Klang Utara.

Saya juga kalau boleh kalau ada data atau maklumat daripada kementerian untuk memberitahu kepada saya dan Dewan kaedah pelaksanaan. Maksudnya siapakah yang melaksanakan kerja-kerja mendalamkan atau pengerukan Pelabuhan Klang Utara sebagaimana yang diberitahu kepada kita dan diminta kita luluskan dalam Dewan pada hari ini. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Tunggu Yang Berhormat.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Tunggu, tunggu Yang Berhormat. Yang Berhormat Libaran.

5.48 ptg.

Datuk Juslie Ajirol [Libaran]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya sedikit sahaja. Maksud P.28 Butiran 09700 – Pembangunan Lapangan Terbang Baru Tawau. Walaupun tidak termasuk Lapangan Terbang Sandakan tetapi ada kaitan. Saya ingin tahu kepada kementerian bawah Lapangan Terbang Sandakan telah pun diumumkan untuk di naik taraf terutama sekali bangunan terminal di mana bangunan terminal Lapangan Terbang Sandakan ini agak daif iaitu tidak selesa kepada penumpang terutama sekali pelancong-pelancong bahawa kita tahu Sandakan adalah merupakan bandar kedua terbesar dan merupakan pintu masuk pelancong-pelancong di kawasan Sandakan yang begitu terkenal kepada pelancong-pelancong dalam negeri dan luar negara. Saya ingin tahu bilakah lapangan terbang ini akan di naik taraf memandangkan bukan sahaja Parlimen Libaran tetapi melibatkan beberapa daerah lebih kurang penduduk di keempat-empat daerah di Sandakan ini lebih kurang 700,000 penduduk di kawasan ini.

■ 1750

Kedua, beberapa bulan yang lalu perkhidmatan penerbangan terus daripada Kuala Lumpur ke Sandakan ditamatkan. Akan tetapi atas campur tangan kerajaan negeri dan juga Yang Amat Berhormat Perdana Menteri – terima kasihlah kepada Perdana Menteri. Penerbangan terus ini telah diadakan setiap dua kali sehari. Jadi, saya berharap bahawa MAS tidak akan menarik balik penerbangan terus ini walaupun apa juga masalah

memandangkan Sandakan adalah merupakan bandar yang menjadi harapan bukan sahaja kepada penduduk, tetapi negeri Sabah khasnya dan khususnya negara kita Malaysia. Terima kasih.

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Tawau.

5.51 ptg.

Datuk Chua Soon Bui [Tawau]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hanya ringkas sahaja. Merujuk pada Maksud P.28 Butiran 09700 – Pembangunan Lapangan Terbang Baru Tawau dengan tambahan RM750,000 sahaja. Saya ingin minta penjelasan daripada pihak kementerian atau Menteri, apakah skop kerja tentang tambahan RM750,000 itu? Untuk makluman Menteri, salah satu *aerobridge* di Lapangan Terbang Tawau itu sudah rosak dalam beberapa bulan lalu. Penumpang dari Kota Kinabalu ke Tawau dipaksa mengikut tangga dan bukan menggunakan *aerobridge* A1. Saya ingin tahu apakah rasionalnya kerana *aerobridge* A1 masih berfungsi dan kapal terbang dari Kuala Lumpur dan kapal terbang dari Kota Kinabalu tidak tiba dalam satu masa yang sama? Tidakkah pihak berkuasa buat fleksibiliti secara begitu? Akhirnya saya ingin penjelasan, bilakah *aerobridge* A2 akan diperbaiki? Sekian, terima kasih.

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Lipis.

5.52 ptg.

Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman [Lipis]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Bagi Maksud P.28 ini iaitu Kementerian Pengangkutan, saya bercadang berbahas untuk Butiran 01100 – Sambungan Rel ke Pelabuhan Pulau Indah, Selangor, Sambungan Rel ke Pelabuhan Tanjung Pelepas, Johor dan juga Butiran 20000 iaitu Peningkatan Infrastruktur Rel.

Tuan Pengerusi, perkhidmatan rel ini merupakan satu daripada perkhidmatan yang selalu juga digunakan oleh ramai orang terutamanya kalau kita lihat daripada segi pengangkutan penumpang. Macam sebagai contohnya dari Tumpat hingga ke Woodlands di Singapura kita ada dua buah, tiga buah rel yang melalui dari Tumpat terus ke Gemas dan juga ke Johor Bahru dan sebagainya.

Keduanya, perkhidmatan rel juga iaitu penumpang dari Kuala Lumpur sampai ke Johor Bahru ataupun sampai ke Woodlands. Begitu juga perkhidmatan pengangkutan kargo. Kalau kita lihat banyak kargo daripada sebelah pantai timur ini iaitu dari Tumpat terus ke Gua Musang, Kuala Lipis, Kuala Krai, ia terus ke bawah ini sampai ke – mereka banyak menghantar kargo untuk dieksport ataupun kargo yang diimport sebaliknya ke Pelabuhan Pasir Gudang dan juga mungkin selepas ini Pelabuhan Tanjung Pelepas kerana setakat ini tidak ada lagi perkhidmatan rel untuk kargo ke Tanjung Pelepas.

Jadi sebenarnya bagi saya, saya mengucapkan tahniahlah untuk meningkatkan perkhidmatan rel di sini. Akan tetapi hanya isu yang saya hendak bangkitkan di sini ialah kini perkhidmatan kargo dan penumpang, kalau kita hendak hantar barang-barang kita ataupun barangan kita kalau ke selatan, ia terhenti di Stesen Keretapi Kluang sahaja. Saya dengar cerita perkara ini memang telah lama dan perkhidmatan ini tidak digunakan walaupun dahulu sebenarnya ada kemalangan berlaku, dua kali. Saya ingat dekat Simpang Renggam tetapi sehingga kini saya tidak pasti mengapa perkhidmatan penumpang dari Kuala Lumpur ke Singapura dan juga dari Tumpat ke Singapura belum dipulihkan lagi. Adakah keadaan rel itu belum dibaiki atau sebagainya?

Jadi, di sini saya mohon status daripada Kementerian Pengangkutan, bilakah agaknya perkhidmatan rel ini dapat dibuka semula? Ini bagi membolehkan para penumpang yang sekarang ini terpaksa turun sama ada mereka menaiki kelas pertama kah, kelas kedua kah, kelas ketiga tetapi akhirnya mereka terpaksa turun di Stesen Keretapi Kluang dan selepas itu mereka akan menaiki bas ke Johor Bahru. Jadi, ini tentulah menyusahkan

penumpang kerana sepatutnya mereka terus ke Johor Bahru ataupun ke Woodlands. Jadi, setakat ini belum ada lagi. Belum ada lagi.

Begitu juga saya lihat banyak barangan terutamanya yang saya katakan dahulu di Stesen Keretapi Kuala Lipis, saya lihat banyak gerabak yang ditinggalkan di atas rel dan sebagainya. Apabila saya bertanya kepada *station master*, ketua stesen, “Gerabak ini adakah gerabak kosong atau gerabak yang hendak ditarik ke tempat lain?”. Dia mengatakan bahawa gerabak-gerabak yang ada itu sebenarnya telah diisi dengan tanah liat putih dari Gua Musang yang sepatutnya dibawa ke Pelabuhan Pasir Gudang untuk dieksport.

Akan tetapi oleh kerana keadaan jalan hanya sampai ke Kluang, jadi gerabak-gerabak itu terpaksa ditinggalkan di Stesen Keretapi Kuala Lipis atau juga stesen-stesen keretapi sebelumnya. Jadi dengan ini rasa saya daripada segi ekonomi, bermakna satu daripada perkhidmatan kereta api telah berkurangan daripada segi pendapatannya kerana orang sekarang sudah tidak menghantar lagi barangan untuk dieksport melalui kereta api. Oleh kerana keadaan yang sebegini, kereta api bukan lagi menjadi satu perkhidmatan yang *reliable* untuk membawa barang-barang dan sebagainya.

Begitu juga Tuan Pengerusi apabila saya menaiki kereta api pada bulan dahulu, saya menaiki kereta api dari Kuala Lipis sampai ke Kluang, hendak menaiki kelas pertama, tempat tidur tetapi apabila saya naik itu, hati saya jatuhlah. [Disampuk] Jatuh hati bukan sayang, jadi jatuh hati kerana pertama saya melihat gerabak kelas satu itu sangat usang. Saya terasa macam saya seingat saya dahulu saya pernah menaiki kereta api pada tahun 1950-an atau 1960-an sekali, semasa kecil-kecil. Begitulah juga keadaan gerabak itu sekarang. Televisyen di dalam kabin, saya tanya itu, “Boleh saya pasang atau tidak?” Tidak keluar siarannya, saya bertanya kepada *guard* yang menjaga, dia kata televisyen itu untuk *for show only*. Untuk pertunjukan sahaja, tidak boleh dipasang.

Selepas itu apabila pagi saya pergi ke tandas, saya pun agak terkejut kerana tandas kelas satu itu – ini kereta api kelas satu, tandasnya, masih lagi nampak ke rel. Bermakna kalau kita membuang sesuatu dalam tandas itu ia akan terus jatuh rel. Ini rasa saya daripada segi *greenmy*, kita bercakap tentang kawalan alam sekitar dan sebagainya, sekarang rasa saya sudah tidak sepatutnya keadaan tandas kereta api yang terus jatuh ke aras rel sebegini. Sepatutnya sudah tidak ada kerana kita pernah menaiki, rasa saya kereta api di tempat-tempat lain, taraf tandasnya pun sudah macam tandas kapal terbang.

■ 1800

Jadi saya minta penjelasan daripada pihak kementerian, bilakah agaknya koc kelas satu atau kelas dua atau kelas tiga yang ada kereta api ini dapat di baik pulih di mana keseluruhan struktur kereta api itu mestilah mencerminkan keadaan pada masa ini? Ini kerana ramai juga penumpang-penumpang atau pelancong luar menaiki kereta api bersama-sama saya pada masa itu, apabila saya tanya bagaimana perkhidmatan, dia kata kita sekarang ini balik ke zaman – dia suka, *nostalgic* kata dia, sebab kita dapat naik kereta api zaman 60-an atau 50-an di Malaysia.

Jadi setakat itu dahulu, saya mohon penjelasan daripada pihak kementerian dan saya memohon kepada Keretapi Tanah Melayu ini, pastikan buat yang terbaik untuk – jangan biarkan Keretapi Tanah Melayu itu nanti hanya tinggal nama sahaja Keretapi Tanah Melayu. Sekian, saya mohon menyokong, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Kota Melaka selepas itu Menteri menjawab.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya juga ingin membangkitkan satu perkara sahaja. Maksud 28 Butiran 20000 – Peningkatan Infrastruktur, dikatakan mungkin projek baru.

Kerajaan Negeri Melaka baru-baru ini telah mengumumkan satu perkara iaitu akan melaksanakan satu projek perkhidmatan rel dari Ayer Keroh ke Bandar raya Melaka yang dikatakan kosnya berjumlah RM272 juta satu trem atau kereta api rel yang menggunakan kuasa NGV. Juga diumumkan bahawa projek ini telah diluluskan oleh kementerian dan juga oleh SPAD. Saya ingin bertanya dengan Yang Berhormat Timbalan Menteri dan saya juga ada membahaskannya semasa Titah Ucapan Yang di-Pertuan Agong tetapi mendapat apa-apa jawapan langsung di atas perkara yang saya bangkitkan.

Saya ingin bertanya tentang berapa kajian kah yang telah dijalankan tentang *feasibility study* atau kajian impak sosial, kajian impak keselamatan. Daripada kajian ini, berapakah jumlah anggaran penumpang yang akan menggunakan perkhidmatan ini dan adakah jalan-jalan yang sedia ada boleh membenarkan pembinaan rel ini yang dikatakan akan – sepanjang jalan yang sedia ada, di tengah-tengah jalan. Juga bagaimana dengan penglibatan kementerian dalam pemantauan projek ini jika projek ini dikatakan mendahului PFI? Saya juga meminta satu jawapan daripada kementerian mengenai berapakah *stake player* atau berapa syarikat yang masuk tender untuk projek ini dan di antara syarikat-syarikat ini mengapa Syarikat Andrea ini dipilih? Atas pertimbangan apa...

Datuk Wira Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Tuan Pengerusi...

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Ya, sila.

Datuk Wira Ir. Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Tuan Pengerusi, saya di atas tajuk yang sama. Yang Berhormat Kota Melaka, saya Tangga Batu jiran Yang Berhormat dan acap kali kita akan turun ke tol Ayer Keroh Tuan Pengerusi, terutamanya pada hujung minggu dan saya tahu ramai Ahli Parlimen juga yang turun ke Melaka pada hujung minggu telah mengalami kesesakan lalu lintas. Ahli Parlimen Sarawak hendak melihat Sungai Melaka pun turun ke Melaka jadi *fed up*. Tuan Pengerusi, separuh jalan hendak pergi ke rumah orang kahwin terpaksa balik ke Sarawak. Dia kata di Kuching lagi bagus, di Petrajaya dan di Santubong lagi bagus untuk membawa kereta tenang, aman.

Jadi Yang Berhormat Kota Melaka, saya pun berminat dengan tajuk yang sama. Kita sudah lama mendengar cerita ini Yang Berhormat Menteri tentang *tram* ini dan saya kira ia merupakan satu idea yang sangat kreatif dan inovatif daripada kerajaan negeri. Apakah peranan Kerajaan Pusat pula dalam membantu mengatasi masalah ini? Saya nampak memang tidak ada jalan lain melainkan kita boleh *prepare* satu lapangan terbang, lapangan helikopter dari Ayer Keroh untuk mengangkut pengunjung-pengunjung Melaka ke Bandar Melaka, kena ada komuter, helikopter dan sebagainya. Jadi ada tidak sumbangan Kerajaan Pusat dalam memastikan kejayaan tram ini, aerotram ini yang akan mengangkat sedikit status Melaka sebagai sebuah negeri pelancongan kalau saya tanyakan kepada Yang Berhormat. Terima kasih.

Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]: Terima kasih. Saya ingat Yang Berhormat Tangga Batu membawa satu pertanyaan yang memang saya harap mendapat satu jawapan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri juga. Memang kesesakan lalu lintas di bandar raya Melaka memang tidak dapat dinafikan kewujudannya kerana bandar raya Melaka selepas diisytiharkan sebagai Bandar Raya Warisan Dunia, pelancong memang bertambah dengan satu kadar yang amat-amat cepat. Kerajaan negeri memang boleh menyediakan mungkin lebih banyak hotel atau hostel atau tempat-tempat penginapan untuk pelancong, tetapi jalan raya, jalan baru serta perkhidmatan yang lain untuk mengatasi kesesakan lalu lintas ini, kita memang perlukan bantuan, sokongan serta penglibatan daripada Kerajaan Pusat.

Setakat ini satu pengumuman telah dibuat tentang M-Trem ini dan saya hendak bertanya iaitu bagaimana Kementerian Pengangkutan melibatkan diri di dalam projek ini dan kajian-kajian yang tadi telah saya bangkitkan tadi iaitu adakah ia dijalankan oleh pihak kementerian atau mana-mana pihak dan apakah *finding nya, practical or not? Whether it can accommodate* dengan faktor-faktor yang tadi saya bangkitkan termasuk isu sosial dan keselamatan? Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Tunggu Yang Berhormat. Dua-dua yang bertanya dengan saya tadi, Yang Berhormat Kepong dan Yang Berhormat Wangsa Maju, tidak ada di sini. Saya bacalah teks rumusan pandangan daripada mereka yang tertentu berhubung dengan *right to make mistake*. Jadi saya baca dalam bahasa Inggeris Yang Berhormat ya. *[Membaca petikan]*

“The protection of privilege is balanced by need to be used responsibly. Nevertheless, it does happen that individual are criticized or even accused unjustly of a crime. But as Robert Blackburn and Andrew Kennon commented as does, as in the court themselves...”

Maknanya hakim Yang Berhormat ya.

“The House of Commons could not work effectively unless it Members were able to speak and criticized without having to account to

any outside body include the freedom to make mistake. There would be no freedom of speech if everything had to be proved to be true before it was uttered."

Umpamanya tadi Yang Berhormat, apabila Yang Berhormat Kuala Langat mengatakan apabila ada gabungan antara MAS dan AirAsia ini, ada kemungkinan lebih 11 ribu anggota akan digugurkan, tetapi apabila menjawab Yang Berhormat dari Wangsa Maju yang mengatakan mungkin 9,000 akan digugurkan, jadi dua-dua ini mungkin tidak salah Yang Berhormat, daripada maklumat yang didapati oleh mereka. Akan tetapi kedua-dua ini mungkin juga salah *if it is proven to be different figure*.

Jadi dalam keadaan sedemikian, *the freedom to speak in Dewan*, tidak payah hendak *check* sama ada *the figure is completely correct or not*, kerana ia ada *variant* dan *variation* daripada semua yang kita sebut. Jadi itulah dikatakan, di rekomen oleh Robert Blackburn dan Andrew Kennon ini, supaya *the freedom to make mistake* ini tidak menjadi penyelewengan dalam P.M.36(12). Bukan *intentional lies*. Yang ini lain. Dia tahu perkara itu tetapi dia sebut lain. Itu *lies*, Yang Berhormat. Akan tetapi *making mistake is different*.

Kalau saya kata jalan dari Kampung Keriso ke Kampung Bladin sejauh 57 kilometer tetapi *later on proven to be only 51 km*, dia terselamat oleh benda inilah *because it is not my purpose to make that mistake*, hanya perkiraan itu mungkin salah. Yang Berhormat inilah penjelasan supaya kita di dalam Dewan ini kita kena berjaga-jaga dan jangan secara sengaja kita membuat kesilapan dan kesalahan.

■ 1810

Akan tetapi kalau kita tidak sengaja, ia diselamatkan oleh pandangan-pandangan bijak pandai ini daripada pengulas undang-undang dan peraturan Dewan Parlimen itu sendiri. Jadi, saya tidak berharap perkara ini menjadi satu *precedent* kita tetapi berharap ia dapat sebagai mengajar kita daripada *behind our memory there is such a thing* Yang Berhormat. Terima kasih. Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat. Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri.

6.11 ptg.

Timbalan Menteri Pengangkutan II [Tuan Jelaing anak Mersat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terlebih dahulu saya mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang berjumlah 10 orang yang telah membahaskan Peruntukan Tambahan yang diminta oleh Kementerian Pengangkutan. Satu-satunya perbahasan yang begitu bernas, kita menghargai semuanya oleh kerana ini akan membantu kita dalam mentadbir satu-satunya yang penting pada rakyat dan juga sebagai wakil rakyat, kita memang menunaikan tugas.

Yang Berhormat Putatan ada bertanya berkaitan dengan Lapangan Terbang Kota Kinabalu. Jangka masa akan siap pada 30 April 2012 dan kos projek itu adalah RM720 juta dan kos tambahan adalah RM48 juta, jumlahnya RM768 juta. Kontraktor itu adalah Global Upline. Rancangan kemudahan *feeder coaster* dari KKIA ke LCCT dan juga kemudahan *lounge* tidak sesuai lokasi kerana ianya jauh dan minta *conveyor* supaya tidak berjalan jauh ke bilik pelepasan.

Kerajaan sedang dalam proses untuk memindahkan operasi dari Terminal 2 LCCT ke Terminal Utama KKIA. Perkara ini akan dibawa ke Malaysia Airport Holdings iaitu untuk mengubah suai tempat *lounge* ini supaya ia tidak sangat jauh daripada balai pelepasan. Menjelaskan isu berkaitan pemecatan pekerja MAS selepas pilihan raya. Yang Berhormat Wangsa Maju tadi menyatakan dengan begitu *detail* dan terperinci berkaitan dengan keselamatan.

Untuk makluman Yang Berhormat dan juga Yang Berhormat yang lain, saya terbang balik dua kali seminggu menggunakan MAS atau pun AirAsia, saya lebih *concern* juga dalam perkara *safety*. Kalau ianya tidak dapat saya jawab ini oleh kerana ianya memerlukan data-data yang tertentu dan fakta-fakta yang tertentu. Saya akan jawab ianya

secara bertulis. Pegawai-pegawai akan menjawab dan memberi keterangan untuk semua yang ada pertanyaan.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, boleh sedikit. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri dan terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri bahawa jika perkara-perkara yang disebut tadi mengenai pegawai DCA ini ataupun bekas pegawai DCA ini yang kerja *part time* semasa mereka bertugas sebagai *DCA officer, inspectorate* dan bekerja sebagai *pilot* kepada AirAsia.

Kalau perkara ini benar, sama ada DCA atau kementerian akan buat satu siasatan dengan mendalam dan ambil tindakan mengenai perkara ini. Begitu juga jangan lupa tentang *nominated post holder issue* juga. Terima kasih.

Datuk Dr. Marcus Mojigoh [Putatan]: Sekejap, soal yang saya tidak berapa jelas tadi. KKIA ini pembinaannya akan siap pada 30 April bulan ini? Itu sahaja saya minta kepastian sebab mungkin orang awam minta tahu bila akan siap. Saya rasa banyak lagi yang masih dalam bentuk pembinaan. Saya rasa masih besar dan kalau Menteri cakap 30 April ini akan siap, saya ada kemusykilan sedikit.

Tuan Jelaing anak Mersat: Terima kasih Tuan Pengerusi. Komen daripada ataupun penjelasan daripada Yang Berhormat Wangsa Maju, kita sudah catit semuanya Tuan Pengerusi, apa yang dicadangkan tadi, apa yang disebutkan tadi dan kita pastikan ini seperti yang saya telah nyatakan, *I'm very concern about security, because one hour or two hour's flight is a quite a long way*. Jadi Yang Berhormat Wangsa Maju, *please be*, dengan izin, *assured that we will have a good reply for you*.

Yang Berhormat Putatan...

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: *Will there be an investigation?* Sama ada *will have an investigation* atau tidak?

Tuan Jelaing anak Mersat: Ini terpulang kepada pihak yang akan menerima laporan daripada Dewan Rakyat pada hari ini dan reaksi mereka saya tidak dapat tentukan sekarang.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Pegawai kementerian semua ada. Sama ada Yang Berhormat sudi membuat satu siasatan untuk perkara ini sebab perkara ini amat serius. Ia melibatkan *safety*. Yang Berhormat mengatakan tadi Yang Berhormat sendiri amat khuatir *and very concern*. Sama ada satu siasatan akan dijalankan. Itu sahaja. *Yes or no?*

Tuan Jelaing anak Mersat: Tuan Pengerusi, saya sudah sebut tadi saya akan sampaikan ini pada pihak yang berkuasa untuk dibincangkan. Saya rasa kalaulah saya sendiri ditugaskan untuk *investigate* ini memang saya akan buat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Sama ada ini akan buat satu siasatan. Kementerian akan buat satu siasatan. Itu tidak susahkan Yang Berhormat Timbalan Menteri memberikan kepada Dewan, *'Yes, kementerian akan buat satu siasatan'*. Itu sahaja. Tidak susah mana pun. Sama ada Yang Berhormat sendiri hendak buat siasatan ataupun pegawai-pegawai kementerian, tidak apa. Cumanya buat satu penjelasan di sini sama ada kementerian akan buat satu siasatan dengan perkara mengenai *safety* DCA ini. Terima kasih.

Tuan Jelaing anak Mersat: Tuan Pengerusi terima kasih. Sekali lagi Yang Berhormat Wangsa Maju, kita akan sampaikan ini dan jika perlu buat siasatan. *Please be patient*. Yang Berhormat Putatan, ini adalah maklumat tadi yang diberikan kepada saya untuk ia siap pada tarikh yang saya sebutkan tadi. Walaupun ada tarikh penyiapan mana-mana satu projek tetapi ada kemungkinan juga permintaan daripada kontraktor, ada sesuatu yang berlaku di luar jangka kita, jadi ianya boleh *delayed* sedikitlah.

Akan tetapi saya berharap benar-benar yang ini patut siap pada bulan April. Jelaskan isu berkaitan pemecatan tadi, perkara ini adalah di luar bidang kuasa Kementerian Pengangkutan yang berkaitan dengan pemecatan pekerja MAS selepas pilihan raya. Begitu juga sama ada kementerian ingin menarik balik 28 *route* yang tidak digunakan oleh AirAsia. Ini pertanyaan daripada Yang Berhormat Wangsa Maju.

Kerajaan akan mengkaji dengan lebih teliti perkara yang dibangkitkan dan akan mendapatkan penjelasan lanjut daripada AirAsia untuk membolehkan sesuatu keputusan mengenainya dapat dibuat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya hendak minta penjelasan sedikit mengenai dengan tadi saya ada bangkitkan di sini mengenai dengan *nominated post holder* ini. Sama ada kementerian ingin buat satu siasatan juga. Jikalau benar terhadap Azhari Dahlan, CEO kepada MAS Engineering ini di mana beliau tiada sijil ataupun anugerah sebagai *nominated post holder*.

■ 1820

Ini adalah satu kesalahan di bawah Seksyen 24(O), *Civil Aviation Act* sama ada kementerian melalui DCA akan mengambil satu tindakan untuk menuduh beliau di mahkamah kerana kesalahan yang amat serius ini terima kasih.

Tuan Jelaing anak Mersat: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat. Perkara-perkara yang dibangkitkan tadi mengenai undang-undang ini, DCA dalam menjalankan tugas ini. Perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat adalah di luar skop isu tambahan peruntukan. Namun begitu Yang Berhormat, isu-isu yang dibangkitkan tentang pegawai-pegawai DCA dan pegawai-pegawai kejuruteraan MAS akan disiasat dan akan dijawab secara bertulis.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: No, ini dalam itu perbelanjaan kerana *air incentive support* ini. Terima kasih.

Tuan Jelaing anak Mersat: Ya. Yang Berhormat dari Arau tadi ada menyentuh tentang RM3 juta yang diberi kepada AirAsia ini. Tujuan Yang Berhormat untuk mendapatkan penglibatan pelbagai pihak supaya menjadi lebih efektif dan sampai ke akar umbi berkaitan dengan keselamatan jalan raya sebelum ini kepada murid-murid sekolah rendah, kemudian di panjangan ke sekolah-sekolah menengah dan begitu juga NGO-NGO lain yang difikirkan oleh kementerian boleh membantu dalam meningkatkan lagi keselamatan di jalan raya ini telah juga dilibatkan dan ada senarainya. Begitu juga ini untuk menyokong implementasi ataupun pelaksanaan *automatic enforcement system* yang akan digunakan dalam sedikit masa lagi.

Yang Berhormat Arau juga menyentuh tentang *double track* dan pengambilan tanah tingkat *infrastructure rail* tadi. Ini *koc* baru untuk ditingkatkan perkhidmatannya dan akan lebih cekap dan masa menunggu akan lebih pendek. Saya ingat pada satu ketika Tuan Pengerusi, saya ada jawab soalan berkaitan dengan banjir yang diakibatkan oleh pemasangan *rail* ataupun usaha-usaha memasang *double track* ini, tetapi ianya bukan sahaja disebabkan oleh pemasangan *rail* ini tetapi juga oleh sebab-sebab geografi tempatan.

Yang Berhormat Indera Mahkota menyentuh berkaitan dengan ARISE atau pun yang dikatakan *one-off* ini pernah diminta atau tidak. Jadi *Airlines Incentive Support Enterprise* ini ataupun ARISE dibahagikan kepada dua fasa. Fasa satu tahun 2009 sebanyak RM 71,354,920. Dalam fasa dua, bayaran sebanyak RM77,302, 680...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Yang Berhormat Tuan Pengerusi. Sekejap. Soal peningkatan ICD di Padang Besar, Yang Berhormat boleh bagi saya jawapan bertulis?

Tuan Jelaing anak Mersat: Boleh, boleh.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Ya, saya perlukan jawapan itu.

Tuan Jelaing anak Mersat: Okey. Tuan Pengerusi, terima kasih. Sorry. Semua pertanyaan-pertanyaan tadi yang telah dikemukakan oleh Yang Berhormat-Yang Berhormat, kita catat semua dan mana yang saya tidak dapat jawab dalam sidang sekarang ini akan dijawab secara bertulis...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sedikit sahaja, perkara ini secara ringkas.

Tuan Jelaing anak Mersat: Belum habis lagi Yang Berhormat, jawab untuk soalan Yang Berhormat tadi Tuan Pengerusi.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ya, ya?

Tuan Jelaing anak Mersat: *Can you wait a while?*

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sedikit, sedikit.

Tuan Jelaing anak Mersat: Tunggu sekejap.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar]: Tengah jawab.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Oh, tengah jawab. Okey.

Tuan Jelaing anak Mersat: Jadi, dalam fasa dua iaitu ARISE tadi bayaran sebanyak RM77,302,680 sepatutnya dibayar pada tahun 2011 namun disebabkan Senai Airport tidak dapat memenuhi syarat-syarat perjanjian, maka pembayaran tersebut tidak dibuat. Bayaran ARISE adalah kepada Senai Airport Terminal Services ataupun SATS untuk hab kargo di kawasan selatan.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tuan Pengerusi, saya menghormati teguran Tuan Pengerusi yang menyebut berkenaan *freedom to make a mistake* tadi. Akan tetapi, yang saya tanya peringkat permulaan tadi berkenaan dengan jenis pembayaran yang dikatakan sebagai *one-off* yang merujuk kepada ARISE tadi yang diletak di bawah sub-kepala 09100. Oleh sebab perkara ini saya fikir ini bersifat *administrial* kerana sub-kepala pembayaran ini kita telah ada kod yang tersedia. Jadi sekiranya perlu kita ubah, kita ubah sahaja kerana ini tidak menyebut tentang kesilapan fakta atau pun kesilapan maklumat. Ini tentang cara kita meletakkan jumlah perbelanjaan kerana kalau Tuan Pengerusi rujuk, memang setiap tahun kita mengguna pakai kod yang sama. Secara kebetulan, ia terlalu jelas oleh kerana di bawah Perkara 90100 ini memang digunakan setiap tahun, digunakan sebagai bertugas ke luar negara sedangkan yang kita letakkan dalam kertas untuk perbelanjaan tambahan ini, ia merujuk kepada *one-off* untuk bayaran kepada ARISE tadi. Saya faham penjelasan tadi untuk kegunaan di *airport* Senai. Cuma sekarang ini jenis perbelanjaan itu selalunya setiap tahun diguna pakai untuk bertugas di luar negara. Barangkali ada satu *title* lain di bawah *one-off* yang kita gunakan untuk kita rujuk kepada jenis pembayaran untuk ARISE ini. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Jelaing anak Mersat: Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat. Kita catat cadangan daripada Yang Berhormat tadi atau pun komen daripada Yang Berhormat dan kita akan teliti ini dan akan jawab secara bertulis ya.

Pengerukan Pelabuhan Klang Utara dan soalnya daripada Yang Berhormat Indera Mahkota, adakah RM1.7 bilion ini pinjaman? Keseluruhan RM1.7 bilion yang disebut tadi merupakan peruntukan berbentuk pinjaman yang akan dibayar balik kepada kerajaan.

Yang Berhormat daripada Libaran menyentuh mengenai lapangan terbang baru Tawau...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang Berhormat Timbalan Menteri minta maaf ya. Terima kasih kepada jawapan tadi. Ini kerana saya ada soalan tambahan tadi, saya hendak tahu pinjaman itu daripada mana? Pihak mana? Terima kasih.

Tuan Jelaing anak Mersat: Saya rasa kalau ianya dipinjam daripada kerajaan, dibayar balik kepada kerajaanlah. Yang Berhormat Tuan Pengerusi, kalau ada dari pihak lain, kita akan beritahu secara bertulis atau pun selepas inilah Yang Berhormat Tuan Pengerusi.

Lapangan terbang baru Tawau yang diutarakan oleh Yang Berhormat Libaran tadi, buat masa ini Kementerian Pengangkutan belum ada perancangan untuk membina lapangan terbang baru di Tawau. Bayaran pampasan tanah untuk projek pembinaan lapangan terbang Tawau, perolehan tanah pada tahun 2001. Itu yang disebut di dalam permintaan untuk diluluskan itu.

■ 1830

Yang Berhormat Libaran ada menyentuh tentang *direct flight* ataupun penerbangan terus, harap MAS tidak tarik balik *route* Kuala Lumpur-Sandakan. Perkara ini akan diambil maklum oleh Kementerian Pengangkutan dan mendapatkan maklumat lanjut daripada pihak MAS.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Timbalan Menteri, minta penjelasan sedikit ya. Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ya, memang MAS tidak tarik balik itu *route* daripada KLIA ke Sandakan.

Soalannya adalah Firefly yang tarik balik. Itu yang soalan kerana kita sudah tahu MAS telah baru-baru ini dua, tiga bulan kalau tidak salah telah itu *resume* itu *route* nya dari Firefly. Itu yang penting. Kebanyakan orang Sabah dan Sarawak dan juga orang di Semenanjung yang perlu servis daripada Firefly, bukannya kepada MAS kerana harga Firefly lebih rendah daripada MAS. Itu yang penting, sama ada ia akan diresume. Terima kasih.

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) **mempengerusikan Jawatankuasa]***

Tuan Jelaing anak Mersat: Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat. Ini kita akan sampaikan kepada pihak Firefly dan juga AirAsia ataupun mana-mana satu syarikat penerbangan di mana mereka akan membuat keputusan. Saya percaya kebanyakan keputusan perhentian, *route* ataupun laluan ini adalah daripada *commercial consideration*.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Timbalan Menteri, minta laluan.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Timbalan Menteri, ini bukannya *route consideration*. Ini sentiasa Firefly telah *fly* daripada Firefly. Tidak ada masalah ya selalu. Selepas CCF itu sahaja, *Comprehensive Collaborative Framework* ini dan selepas penukaran saham antara MAS dan AirAsia ini, barulah menimbulkan masalah ini, di mana *Firefly jet service* nya telah ditamatkan. Inilah yang rakyat di Malaysia perlukan. Rakyat Malaysia termasuk Sabah dan Sarawak secara khasnya. Ini yang penting, sama ada ini akan *resume*. Ini bukan satu *consideration* sebab ini satu keputusan yang telah diambil bawah CCF, yang *notarize* CCF ini.

Selepas CCF ini pun tidak ambil tindakan terhadap itu kontrak dengan MAS Catering. RM6.25 bilion dengan syarikat kepada siapa bekas Perdana Menteri yang dahulu ya, Dato' Haji Ibrahim ini. Inilah yang MAS perlu ambil tindakan bawah CCF. Berhentikan kontrak yang *one-sided* ini, yang mana terlibat wang sebanyak RM6.25 bilion. Bagaimana MAS hendak pulih? Bagaimana kita boleh menyelamatkan MAS sedangkan tiap-tiap tahun MAS perlu bayar RM300 juta untuk MAS Catering sahaja. Inilah CCF yang kita perlu berhentikan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Terima kasih.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Timbalan Menteri, sekali.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Hendak bagi jalan lagi Yang Berhormat?

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Minta sekalikan dengan Yang Berhormat Wangsa Maju. Melihat daripada pembatalan penerbangan Firefly di tempat-tempat yang berskala dekat ini, yang saya lihat ialah pengangkutan penerbangan memberi kesan yang amat tidak sihat di kalangan mereka yang menggunakan laluan ke Sabah dan Sarawak. Ini terbukti apabila perayaan Krismas baru-baru ini yang menonjolkan mereka yang tidak dapat mendapat tempahan penerbangan.

Keduanya, terkesan daripada ini, adakah ia memungkinkan pekerja-pekerja MAS yang saya lihat telah pun diwacanakan untuk diberhentikan kerja sekiranya pergabungan ini dan penerbangan Firefly ini diberhentikan dan membolehkan mereka ini dihenti kerja sementara kan. Apa pandangan Timbalan Menteri kalau kementerian memandang ia sebagai aspek masa depan pekerja itu sendiri sebab laporan yang 11,200 pekerja MAS yang akan dipecat ini terlibat secara langsung Firefly ini dan terkesan ialah mereka-mereka yang terlibat anggotanya. Saya merayu kepada Timbalan Menteri supaya bertegas, tidak boleh memungkinkan 11,200 pekerja MAS ini terjebak dalam pengangguran yang akan terjadi, terwujud apabila pergabungan dan juga pembatalan Firefly ini dilaksanakan. Mohon kementerian serius dalam soal ini kerana melibatkan 11,200 ini dan keluarga mereka. Saya mohon kementerian tidak boleh mengizinkan perkara itu berlaku. Terima kasih.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Saya setuju 100% dengan apa yang disebut oleh Yang Berhormat Kuala Langat ini. So, saya harap Yang Berhormat Timbalan Menteri beri satu jawapan yang tepat ya. Jangan dolak-dalik lagi ya. Terima kasih.

Datuk Juslie Ajirol [Libaran]: Boleh tanya? Ya, terima kasih Tuan Pengerusi, Timbalan Menteri. Tadi saya di luar, saya dengar Timbalan Menteri menjawab pertanyaan saya. Bukan Lapangan Terbang Tawau tetapi saya tanya naik taraf Lapangan Terbang Sandakan. Terima kasih.

Tuan Jelaing anak Mersat: Terima kasih Yang Berhormat-Yang Berhormat yang telah membuat pencelahan berkaitan dengan ini. Jadi, maklumat berkaitan dengan apa yang disebutkan oleh kawan saya Yang Berhormat daripada Kuala Langat tadi. Yang Berhormat, maklumat ini tiada pada saya. Akan tetapi kalau ia akan betul-betul berlaku, kita tengoklah macam mana dan apa yang Yang Berhormat Wangsa Maju sebut tadi, CCF dan sebagainya, *agreement* di antara AirAsia dengan MAS dan sebagainya. Saya dimaklumkan bahawa perkara ini masih lagi dalam perancangan dan belum muktamad dan sebagainya.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Yang Berhormat, sedikit sahaja. Sebenarnya Yang Berhormat, saya dan rakan-rakan menggunakan *flight* boleh dikatakan hampir setiap minggu. Minggu lepas Yang Berhormat, saya berjumpa dengan salah seorang pengurusan di *airport*. Kebetulan terjumpa. Dia kata belum pun dimuktamadkan CCF ini. Dia kata CEO AJ sudah tidak ada kuasa. Dia tidak boleh buat keputusan sekarang ini. Dia kena *refer* kepada seseorang. Belum pun dimuktamadkan. Jadi, kementerian perlu buat siasatan perkara ini. Kenapa kita biarkan perkara ini sampai berlarutan seperti ini yang menyebabkan kakitangan bawahan dihukum hasil daripada kesilapan yang dibuat oleh pengurusan tertinggi? Ini kita minta kementerian betul-betul serius dalam menangani masalah ini.

Tuan Jelaing anak Mersat: Terima kasih Yang Berhormat. Tuan Pengerusi, kita ambil maklum semua cadangan berkaitan dengan perkara ini.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Begini Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ini adalah satu isu yang serius Yang Berhormat Timbalan Menteri dan juga soalan saya tadi, RM6.25 bilion kontrak *catering* ini yang diberi kepada satu syarikat boleh kata yang modal yang kecil. LSG Sky Chef Brahim Sdn. Bhd. dahulu di nama MAS Catering. Selepas MAS jual syarikat ini kepada syarikat yang dikawal oleh adik kepada bekas Perdana Menteri masa itu, ditukar kepada LSG Sky Chef Brahim. Ini satu nama negara, lambang negara kita pun ditukar dan MAS pula kena bayar kontrak RM6.25 bilion, 25 tahun.

Setahun RM300 juta dengan nasi lemak yang RM1 jadi RM70. *Orange juice* yang di *economy class* RM1.00 lah kata harganya. Kalau *orange juice* yang sama guna di *business class* kemungkinan RM50. *Orange juice* yang sama guna di *first class* kemungkinan RM150. Inilah apa yang MAS perlu ambil tindakan. Bukan tindakan terhadap pegawai-pegawai...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Dan juga *staff* MAS itu. Ini isu yang amat penting.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Kita di peringkat Jawatankuasa Yang Berhormat.

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Terima kasih.

Tuan Jelaing anak Mersat: Tuan Pengerusi, saya rasa itu sahaja yang saya boleh jawab. Semua ini dan kebanyakan yang...

■ 1840

Tuan Wee Choo Keong [Wangsa Maju]: Jawapan bertulislah.

Tuan Jelaing anak Mersat: Disebut tadi adalah luar daripada skop MoT (*Ministry of Transport*) dan juga luar daripada bajet yang kita *discuss*. Saya ingat saya sudah cukup murah hati untuk bagi peluang untuk semua yang bagi komen tadi. Bagaimanapun terima kasih kepada semua Yang Berhormat yang telah memberi pandangan berkaitan dengan Kementerian Pengangkutan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM80,302,680 untuk Maksud B.28 Kementerian Pengangkutan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM80,302,680 untuk Maksud B.28 diperintahkan jadi daripada Jadual]

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM221,112,172 untuk Maksud P.28 yang disebut dalam Anggaran Pembangunan Tambahan bai tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM221,112,172 untuk Maksud P.28 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud P.29 [Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1)2011]-

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Kepala Pembangunan P.29 di bawah Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air terbuka untuk di bahas. Yang Berhormat Tawau, selepas itu Menteri boleh menjawab.

6.42 ptg.

Datuk Chua Soon Bui [Tawau]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hanya ringkas sahaja. Menurut Maksud P.29 Butiran 03200 - Belanja Tambahan Kepada Sabah Electricity Sdn. Bhd. (SESB) dan saya ingin minta penjelasan tentang skop kerja dengan tambahan RM156 juta itu dan sama ada tambahan ini termasuk pampasan US22.5 million kepada pembatalan projek pembekalan penjana elektrik menggunakan arang batu dari negara China di Sahabat, Lahad Datu, Sabah.

Perkara yang kedua, baru-baru ini ada satu syarikat dari negara China mencadangkan untuk membina penjana elektrik menggunakan teknologi integrasi solar dan angin. Saya ingin tahu sudahkah kementerian bersiap sedia *feed-in tariff* untuk teknologi itu supaya pembangunan *renewable energy* itu boleh dibangunkan di negeri Sabah. Sekian dan terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, silakan...

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Peraturan Mesyuarat 36(12). Seperti mana yang saya sebut pagi ini terhadap Menteri, saya hendak bangkitkan...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Apa dia Yang Berhormat?

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Atas Peraturan Mesyuarat 36(12) tanya Yang Berhormat Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air mengenai satu jawapan yang diberi oleh beliau pada 26 Mac 2012 mengenai kilang *Premix* CMS di Miri.

Apa beliau kata pada hari itu adalah kilang *Premix* ini yang terletak di hulu Sungai Liku itu perlu dipindahkan dalam masa yang segera untuk mengelakkan kejadian yang sama di masa akan datang. Satu hari selepas apa yang disebutkan oleh beliau, kilang itu beroperasi lagi.

Sama ada Menteri sedar tentang fakta ini atau tidak sedar. Adakah Menteri ada mengelirukan Dewan ini dengan jawapan yang sebegitu pada hal kilang *Premix* di Sungai Liku ini akan beroperasi. Saya ingin dapat satu penjelasan ke atas...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, *you are abusing standing order* Yang Berhormat.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: *Not abuse.*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat boleh menggunakan itu dalam perbahasan. Tidak perlu 36(12) dalam perkara ini.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Ini satu kenyataan Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya. Menteri ada menjawab. Selepas ini Menteri boleh menjawab.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Menteri di sini oleh itu saya bangkitkan isu ini. Saya tunggu untuk Menteri hadir di sini.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya. Tidak, boleh minta penjelasan.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Saya perlu bangkitkan isu. Penjelasan boleh...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sekarang dalam perbahasan Jawatankuasa ya. Okey. Ya, sila Yang Berhormat Menteri.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Penjelasan boleh dibuatkah?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Minta sekali lagi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Masalahnya Yang Berhormat ada tadi tidak ada seorang pun bangun.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Tidak sempat. Atas ihsan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Ihsan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Okey, tidak apa Yang Berhormat. Selepas ini ada yang bangun lagi tidak? Okey.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kuala Kedah, Yang Berhormat Padang Terap selepas itu Menteri bolehlah menjawab.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Terima kasih. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, sila.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Terima kasih atas baik budi Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, tadi keputusan saya berdasarkan kepada tidak ada orang bangun Yang Berhormat. Saya hampir lagi terus kepada prosedur yang seterusnya ya.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Ya, saya faham. Terima kasih Tuan Pengerusi yang baik budi. Tuan Pengerusi saya merujuk kepada Perkara P.29 Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air iaitu rancangan bekalan air ke negeri Selangor.

Saya dapati bahawa baru-baru ini ada kenyataan daripada SYABAS yang nampaknya tidak *concern*, tidak prihatin terhadap kualiti air yang memberikan kesan kepada rakyat negeri Selangor khususnya. Walaupun isu-isu berkaitan dengan peruntukan khususnya dalam untuk membaiki infrastruktur paip-paip penggantian paip dan sebagainya.

Jadi saya minta penjelasan daripada pihak kementerian berkaitan dengan isu ini kerana isu ini sering di manipulasi oleh pihak SYABAS khususnya yang nampaknya rundingan itu belum selesai dengan kerajaan negeri. Akan tetapi apa yang dikehendaki oleh kerajaan negeri ialah kualiti air seperti mana yang sepatutnya dilaksanakan tanggungjawab SYABAS. Walaupun mungkin peruntukan ini khusus untuk Pulau Ketam, tetapi saya minta pihak kementerian untuk memberikan penjelasan dalam Dewan ini.

Begitu juga dengan soal rancangan bekalan air di Pulau Pinang. Bolehkah diberikan penjelasan tentang RM30 juta ini untuk pembesaran projek Empangan Mengkuang. Jadi apakah projek tambahan itu boleh diberi secara terperinci tentang projek Empangan Mengkuang di negeri Pulau Pinang? Jadi ringkas sahaja Tuan Pengerusi. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Padang Terap.

6.47 ptg.

Tuan Mohd. Nasir bin Zakaria [Padang Terap]: Terima kasih. *Assalamualaikum warahmatullaahi wabarakaatuh*. Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya bangkit bangun untuk bertanya tentang perkara berkaitan dengan Butiran 11200, itu berkaitan dengan Penyaluran Air Antara Negeri.

Jadi saya ingin bertanya kepada pihak kementerian berkaitan dengan air ini. Adakah bilangan minimum contohnya untuk memberi bantuan kepada rumah-rumah

ataupun kampung yang belum ada bekalan air ini? Adakah bilangan minimum rumah diperlukan untuk pihak Kementerian mengambil tindakan sekiranya ada kampung-kampung yang belum dapat bekalan air untuk membantu pihak, kalau di Kedah kita ada SADA untuk menyalurkan air-air ke kampung-kampung terutama di kawasan Padang Terap masih ada lagi kampung-kampung yang belum mendapat bekalan air yang sempurna. Sebagai contoh saya memberikan ialah Kampung Bunga dekat Pedu di Padang Terap sana yang di diami oleh masyarakat kaum Thai yang mereka belum lagi ada bekalan air yang mempunyai rumah yang melebihi 15 buah rumah penduduk di kawasan tersebut.

Saya ingin bertanya kepada pihak Kementerian apakah prosedur yang perlu pihak pemohon perlu bekalkan kepada pihak Kementerian sekiranya dia melibatkan kampung-kampung ataupun beberapa buah kampung? Bekalan air yang kadang-kadang dia mungkin *level* airnya, *level* tangkinya lebih rendah daripada ketinggian tempat ataupun kawasan kampung yang berbukit. Jadi saya ingin tanya kepada pihak Kementerian sekiranya ada peruntukan, adakah di bawah Butiran 11200 ini boleh kita pohon daripada pihak Kementerian? Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat PJ Selatan.

6.49 ptg.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin merujuk kepada Maksud P.29 Butiran 09100 - Rancangan Bekalan Air Negeri Selangor. baru-baru ini saya mendapat aduan daripada pemaju, ada di antara projek yang baru ini tidak dapat bekalan air daripada SYABAS.

■ 1850

SYABAS gagal untuk memberikan air kepada projek-projek yang baru ini. So, disebabkan itu projek-projek baru ini tidak boleh dilaksanakan. Saya hendak tanya Yang Berhormat Menteri, apakah tindakan yang kita akan kenakan kepada SYABAS ini kerana gagal memberi air kepada projek baru. Kalau SYABAS tidak boleh lakukan perkara ini, mengapa kita hendak sangat melibatkan SYABAS dalam penstrukturan semula air di negeri Selangor.

Sebelum itu banyak perkara yang timbul kontrak-kontrak yang diberi oleh SYABAS yang mana banyak kontrak-kontrak yang melibatkan tidak ditender hanya diberi kepada anak-anak syarikat kroni daripada Tan Sri Rozali. Siapa itu Tan Sri Rozali? Dia merupakan Bendahari UMNO negeri Selangor.

Beberapa Ahli: [Menyampuk]

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Setiap tahun bukan nilai berpuluh juta, beratus juta tidak ditender. Kalau mengikut perjanjian perkara ini SYABAS tidak memenuhi syarat dalam perjanjian ditandatangani.

Ketiga, tentang Butiran 11200 – Penyaluran Air Antara Negeri. Saya hendak tanya apakah status penyaluran air daripada Pahang ke Selangor? Saya hendak tahulah tentang perkembangan terbaru ini di mana pihak negeri Selangor dari dulu lagi memberitahu negeri Selangor sepatutnya tidak perlu penyaluran air mentah dari Pahang. Ini kerana negeri Selangor kaya dengan banyak air. Selalu kita lihat cuaca di Selangor ini setiap hari, setiap bulan ada air hujan.

Saya rasa kita tidak perlu ada air mentah daripada negeri Pahang. Selangor sendiri – *dam-dam* yang sedia ada kita masih mempunyai banyak air mentah tidak perlu ada projek-projek saya rasa yang membazir yang tidak menguntungkan untuk penduduk di Selangor. Saya hendak tanya Yang Berhormat Menteri, apakah tindakan Yang Berhormat Menteri kalau negeri Selangor tidak setuju tentang projek ini dijalankan di sebelah Kajang di mana saya difahamkan sekarang ini ada bantahan dari kerajaan negeri Selangor tentang projek ini? Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Ampang.

6.53 ptg.

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. saya juga merujuk kepada Kepala Butiran 091000 – Rancangan Bekalan Air Negeri Selangor.

Baru-baru ini Tuan Pengerusi ada banjir yang terjadi di kawasan Ampang dan beberapa tempat di Selangor. Kita dalam melalui akhbar-akbar dan kita dapat tahu bahawa SYABAS telah membuat pengumuman hendak memberikan air percuma selama satu bulan kepada mangsa-mangsa banjir. Apa yang mengelirukan sekarang, sampai sekarang SYABAS tidak memberikan caranya mereka hendak beri air percuma itu. Sekiranya betul, sila laksanakan dan jelaskan bagaimana caranya sekiranya tidak dapat tunaikan juga sila turun berjumpa dengan rakyat bahawa mereka tidak mampu melaksanakan.

Ini kerana mengelirukan kepada makcik-makcik di kawasan itu yang berjumpa dengan saya adakah betul Kerajaan Negeri Selangor akan memberikan satu bulan air percuma. Saya beritahu kepada mereka bahawa Kerajaan Pusat yang berjanji iaitu SYABAS untuk memberi air satu bulan percuma dan saya minta pihak SYABAS menjelaskan kedudukan ini agar tidak mengelirukan rakyat negeri Selangor yang telah mendapat air percuma daripada Kerajaan Negeri Selangor sebanyak 20 kiub meter. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, sila Yang Berhormat Menteri.

6.34 ptg.

Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air [Dato' Sri Peter Chin Fah Kui]: Terima kasih Ahli-ahli Yang Berhormat Tawau, Yang Berhormat Kuching, Yang Berhormat Kuala Kedah, Yang Berhormat Padang Terap, Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan dan Yang Berhormat Ampang mengenai soalan-soalan yang ditujukan kepada saya untuk menjawab mengenai perbincangan bekalan tambahan di peringkat Jawatankuasa ini.

Tuan Pengerusi, terutamanya dari Yang Berhormat dari Tawau ingin hendak saya jelas mengenai bekalan tambahan ini yang diminta daripada Dewan yang mulia ini untuk membiayai bekalan elektrik di negeri Sabah. Saya hendak terangkan bahawa SESB adalah utiliti yang di setuju oleh dua pihak iaitu kerajaan negeri dengan Kerajaan Persekutuan supaya SESB ini diberi mandat atau persetujuan untuk melaksanakan tugas untuk bekalkan elektrik di Sabah.

Skop kerjanya memang untuk supaya bekalan elektrik di Sabah ini jumlahnya dipertingkatkan dan keupayaannya dipertingkatkan supaya dari segi penjanaan, penyaluran dan juga pembekalan ini transmisi ini adalah selaras dengan apa yang dihendakkan supaya bekalan elektrik di Sabah ini sentiasa ada. Itulah sebabnya sokongan daripada Kerajaan Persekutuan khususnya untuk membolehkan SESB ini mengadakan keupayaan tersebut, itulah skop kerja. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Tawau, kerajaan memang prihatin tentang situasi pembekalan elektrik di Sabah kerana kita tahu dari sejarah masa Sabah elektrik dan akhirnya diambil alih oleh pihak SESB dan bekalan elektrik di Sabah ini memang ada masalah kekurangan.

Oleh sebab ada masalah kekurangan maka tugas kementerian ialah supaya SESB diberi peruntukan yang mencukupi supaya bekalan itu dipertingkatkan. Saya tidak dapat disebut di sini bahawa segala permintaan itu sama ada dari segi ITP yang sedia ada di Sabah ini sentiasa mencukupi, sentiasa berkeupayaan untuk memenuhi pembekalan elektrik itu. Kadang kala kita tahulah apa sebabnya hari ini di Sabah pembekalan elektrik putus sebab ada juga generator-generator yang dijalankan oleh pihak ITP itu tidak berfungsi atau rosak dan sebagainya.

Itulah masalah yang dihadapi di peringkat bekalan di Sabah khususnya dalam Pantai Timur. Di Pantai Barat ini pembekalan masih dalam satu tahap yang memuaskan sebab bekalan mencukupi.

■ 1900

Akan tetapi kepada kawasan Pantai Timur, ada lah masalah. Itu saya akui dan kita sedang dalam usahanya untuk mempercepatkan memperbaiki situasi yang ada. Itu sebabnya kita minta satu angka yang cukup besar untuk memastikan bahawa di Sabah ini bekalan elektrik itu sentiasa diperbaiki satu tahun demi satu tahun. Saya yakin dengan penyaluran peruntukan seperti yang kerajaan minta kali ini dalam pertambahan kali ini, pada masa yang sama kita mempertingkatkan lagi keupayaan SESB untuk menjana dan membekalkan elektrik yang mencukupi kepada rakyat di Sabah.

Datuk Chua Soon Bui [Tawau]: Yang Berhormat Menteri minta penjelasan.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Sekejap nanti, saya hendak saya mengenai pampasan. Sebenarnya projek arang batu ini yang dibatalkan, ini adalah bukan dari segi permintaan daripada pihak SESB. Sebenarnya pihak SESB hendak meneruskan projek loji pembekalan elektrik arang batu di Pantai Timur tetapi atas bantahan daripada penduduk setempat dan juga atas permintaan kerajaan negeri, pihak SESB tidaklah meneruskan projek itu.

Dari segi pampasan ini Yang Berhormat, pampasan ini dibayar oleh pihak SESB kepada syarikat yang sudah menjalankan tugas mereka terutamanya dari segi *site operation* dengan izin dan tiga kali kita kena pindah *site* tersebut sebab tapak-tapak yang dipilih itu dianggap akhirnya tidak sesuai. Itulah satu kerugian yang dialami oleh pihak SESB atas keputusan bukan SESB tetapi atas faktor luar dari kawalan mereka.

Mengenai *feed-in tariff* ini Yang Berhormat, saya hendak sebut di sini dengan terang bahawa *feed-in tariff* ini adalah satu cara di mana tenaga boleh dibaharui itu dijana untuk grid berkenaan, grid di Sabah atau grid di Semenanjung. Melalui *feed-in tariff* ini, mereka yang dapat lesen daripada pihak SEDA dapatlah tarif yang ada premiumnya, tarif yang boleh dikatakan atas apa diadakan oleh pihak SESB atau pihak TNB di Semenanjung. Ini kerana, kita maklumlah bahawa RE ini memang satu benda yang kosnya adalah lebih tinggi daripada tenaga yang kita perolehi daripada penjana menggunakan bahan api fosil ini. Sebab itulah Yang Berhormat pada masa ini kerajaan negeri memutuskan tidak mengenakan satu peratus tambahan bagi tarif elektrik di Sabah untuk *consumer* di Sabah. Maka, *feed-in tariff* ini buat masa sekarang tidak dapat kita laksanakan sebab pihak kerajaan negeri tidak setuju bahawa SESB menambah satu peratus daripada tarif yang sedia ada di Sabah kepada pengguna.

Walau bagaimana pun, saya hendak terangkan di sini juga, kita masih dalam peringkat perbincangan dengan pihak kerajaan negeri. Saya juga hendak maklumkan di sini bahawa kerajaan sekarang walaupun tidak mengenakan satu peratus tetapi kerajaan akan mencari jalan yang lain. Itulah kita masih dalam perbincangan supaya *feed-in tariff* ini walaupun tidak kena tarif itu ditambah satu peratus tetapi masih boleh dijalankan. Ini demi kebaikan penjana RE di Sabah terutamanya dari segi penggunaan biomas yang banyak di Sabah. Itulah satu perbincangan. Saya tidak boleh pastikan sama ada itu terhasil atau tidak tetapi itulah satu tanda yang baik saya rasa yang saya dapati daripada Ketua Menteri Sabah.

Datuk Chua Soon Bui [Tawau]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya ingin satu jawapan yang secara bertulis daripada Yang Berhormat Menteri kerana pada masa ini kita masih menghadapi gangguan elektrik di Tawau dan Pantai Timur dan bolehkah dengan tambahan belanjawan RM156 juta itu sila beritahu apakah kerja spesifik untuk Pantai Timur supaya kita tahu, rakyat tahu adalah tindakan diambil oleh kementerian untuk menyelesaikan masalah gangguan elektrik itu. Sekian, terima kasih.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Saya boleh berikan maklumat yang lebih terperinci secara bertulis, ini tidak ada masalah. Akan tetapi pada masa yang sama saya hendak sebutkanlah perbelanjaan yang kita minta daripada Dewan yang mulia ini sudah kita belanja. Itu sudah kita belanja, ini bukan akan dibelanjakan. Sebab dia sudah dibelanjakan dan kita boleh ujilah tahap yang kita dapat capai daripada segi perbelanjaan ini. Akan tetapi ini bukan kita hendak pada hari ini kita hendak berhenti usaha-usaha untuk menambahkan bekalan elektrik di Sabah dan supaya SAIDI di Sabah itu boleh ditambah baik.

Yang Berhormat kalau hendak bandingkan kesan perbelanjaan daripada kerajaan, saya hendak maklumkan di sini kalau banding dengan tiga tahun yang lalu, bekalan elektrik di Sabah ditambah berapa kali baik sudah. Kalau kita uji dari segi SAIDI yang dicapai di Sabah sekarang, ia tambah baik sudah. Banyak tambah baik. Saya haraplah Yang Berhormat janganlah kita rasa pihak kerajaan terutamanya pihak kementerian ini tidak menjaga atau tidak memberikan faedah kepada rakyat di Pantai Timur di Sabah, bahkan sebaliknya kita sudah menyalurkan bantuan yang cukup besar bagi negeri Sabah dari segi bekalan elektrik ini.

Tuan Pengerusi, saya hendak sampaikan kepada Yang Berhormat dari Kuching. Yang Berhormat, kalau usul Yang Berhormat cuba hendak kemukakan pagi ini sudah ditolak, itulah keputusan Speaker ini.

■ 1910

Usul itu sudah ditolak sebab ia difikirkan tidak sesuai untuk kita bincangkan untuk menangguhkan Dewan ini untuk membincangkan isu ini. Ini kerana isu ini, Yang Berhormat, ia berkaitan dengan pembekalan elektrik iaitu khususnya tindakan yang diambil oleh pihak LAKU.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: *[Bangun]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Duduk dululah. Nanti.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Bukan pembekalan elektrik. Bukan elektrik. Tidak ada kaitan dengan elektrik. *Premix, premix. Premix.*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: *Premix?*

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: *Premix.* Bukan elektrik.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: *Premix?*

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Ada satu kesalahan yang tertera.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Okey, okey. Terima kasih. *Premix.* Saya betulkan. *Premix.*

Perkara ini Yang Berhormat, ialah berkaitan dengan tindak laku agensi negeri itu yang membekalkan air di utara Sarawak. Namanya LAKU.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Oh, LAKU.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Ya, itu agensi negeri. Kalau hendak tanya agensi negeri ini, tanyalah di Dewan Undangan Negeri yang Yang Berhormat jadi ahli juga.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tuan Pengerusi.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Janganlah bawa perkara ini yang khususnya berkaitan dengan prosedur atau pengurusan satu agensi kerajaan negeri itu bawa ke Dewan Rakyat ini.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tuan Pengerusi, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Kena minta jalan. Hendak bagi jalan, Yang Berhormat?

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Cukuplah. *You...*

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tidak cukup. Mana ada cukup? Jawapan sebegitu mana cukup.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Sebab *you* punya...

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Itu bukan sahaja masalah berlaku sahaja.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Bandar Kuching.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Ini masalah satu kawasan tadahan air...

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat, akuilah.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: ...Sudah dipakai di satu kilang yang beroperasi di sana.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Akuilah soal ini adalah soal yang berkaitan dengan negeri. Tanyalah di Dewan Undangan Negeri.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Adakah Yang Berhormat kata, Yang Berhormat tidak ada apa-apa kuasa atas perkara ini?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Memang tidak ada kuasa. Memang tidak ada kuasa.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Okey, saya terima kalau itu jawapan Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Ya, ini tanyalah di negeri. Janganlah keliru Dewan ini.

Beberapa Ahli: *[Ketawa]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Ya. Janganlah buat perkara yang tidak sesuai untuk kita bincangkan di sini.

Dato' Johari Abdul [Sungai Petani]: Jangan marah, Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Saya bukan marah. Saya hendak jawab. Membetulkan fakta kepada Dewan ini. *Otherwise*, kita di sini fikir dia sangat pandai bawa perkara-perkara negeri ke Dewan ini.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tuan Pengerusi, Tuan Pengerusi. Ini niat jahatlah ini. Peraturan Mesyuarat 36(6). Niat jahatlah ini.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Duduk, duduk. Duduk.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Pengundi di Miri yang panggil saya bawa ke Dewan ini tanya Yang Berhormat Menteri kerana mereka tidak sempat jumpa Yang Berhormat Menteri.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]: Tahukah Yang Berhormat Menteri?

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: LAKU tidak lakulah ini.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Kalau Yang Berhormat hendak *score political points*, cakaplah di negeri. Jangan diam di negeri. *[Disampuk]* Baiklah, baiklah. Saya tidak mahu bincang perkara ini.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: *[Ketawa]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat dari Kuala Kedah, saya hendak sebut di sini jugalah. Rancangan air di Selangor ini, kita pada hari ini bincang projek penyaluran air kepada Pulau Ketam dan itulah dalam apa yang kita tentukan di dalam Bekalan Tambahan ini. Bukan hendak infrastrukturnya, kualiti airnya. Perkara-perkara ini perlu kita bincang dalam masa peringkat dasar dan bukan dalam spesifik ini. Walau bagaimanapun Yang Berhormat, saya hendak sebutlah di sini bahawa kalau kita hendak sebutkan SYABAS ini, baru-baru ini apa yang berlaku di Selangor terutamanya mengenai air yang tidak mencukupi. Ini bukan satu perkara yang dimanipulasikan oleh pihak SYABAS. Ini situasi yang sebenar bahawa SYABAS adalah satu utiliti yang mengagihkan, menyalurkan air. Kalau tidak mencukupi air mentah, itu bukan SYABAS punya tanggungjawab. Itu memang.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Kalau Selangor tidak cukup air, kita lihat di kawasan Ampang, Hulu Langat, banjir besar berlaku. Begitu juga di Klang. Begitu banyak air, terlalu banyak air sehingga banjir berlaku. Macam mana boleh kata di Selangor tidak cukup air? Sebenarnya yang saya difahamkan bahawa SYABAS terima arahan daripada Kabinet jangan bagi air kepada Selangor sebelum pilihan raya. *[Dewan riuh]*

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Itu tidak betul! Perbetul balik itu! Itu tidak betul, tidak betul! Exco tidak tahu menahu ini!

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Adakah benar atau tidak?

Datuk Ismail Kasim [Arau]: NRE bukan di bawah SYABAS!

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: NRE bukan di bawah SYABAS!

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Dan 75 projek baru di Selangor sekarang, SYABAS kata tidak cukup air.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Ambil tahulah sikit. Ada *knowledge* sikit.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Tidak bagi air kepada mereka untuk cuba *jammed*, larang projek pembangunan di Selangor. Jadi, apa ini? Kalau SYABAS tidak mampu bekalkan air kepada...

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Asyik bohong tidak habis-habis, bohong memanjang.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Penduduk di Selangor, biarlah kerajaan negeri ambil alih. Ini cadangan kami. Kami hendak ambil alih SYABAS. Akan tetapi Yang Berhormat Menteri tidak tolong.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tidak payah ambil alihlah. Buat sendirilah.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Apa dia? Biar Yang Berhormat Menteri menjawab.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Kalau Yang Berhormat Seputeh ini katakan Kabinet sudah arah SYABAS mahu kasi air kepada Selangor, cubalah utarakan. Sebutlah ini di luar Dewan ini. Kalau berani, sebutlah perkara itu.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Saya tanya sama ada khabar angin ini, kata-kata ini, benar ataupun tidak.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Oh, khabar angin. Oh, khabar angin.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat sana, apa dia, Yang Berhormat Ledang?

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Itulah Tuan Pengerusi. Tidak payahlah kita bincang. Kalau hendak tuduh liar macam ini, tidak payah kita bincang perkara ini.

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Seorang Ahli: Tolong diam boleh?

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Faktanya ialah air mentah ini. Air yang mentah, air yang kita kena tapis dalam loji supaya boleh minum. Air inilah. Bukan air banjir ini. Memang air banjir banyak tetapi air yang kita boleh minum. Itulah buat masa sekarang tidak mencukupi. *[Disampuk]*

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: *[Bangun]*

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Yang Berhormat Menteri, bagi jalan sikit ya?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Hendak bagi jalan, Yang Berhormat Menteri? Yang Berhormat Shah Alam bangun.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Tuan Pengerusi, saya hendak teruskan. Saya hendak teruskan. *[Disampuk]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat Padang Terap...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Menteri tidak bagi jalan, Yang Berhormat. Duduk.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat dari Padang Terap juga hendak tanya sama ada...

Tuan Abdullah Sani Abdul Hamid [Kuala Langat]: Dia tidak bagi, pergi minum teh tariklah, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, jangan bising sangat, Yang Berhormat. Kuat sangat suara.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Padang Terap hendak tanya sama ada kita boleh bekalkan air kepada kampung. Yang Berhormat, kita memang ada rancangan. Kita ada bukan dari segi kementerian saya tetapi dari segi kerjasama dengan Kementerian Pembangunan Luar Bandar dan Wilayah. Di mana mereka yang bertanggungjawab tentang pembekalan air di luar bandar. Akan tetapi dari segi kecukupan air untuk disalurkan kepada penduduk-penduduk di luar bandar ini, ini yang kita kena bekerjasama dengan pihak kerajaan negeri untuk membina lebih lagi loji yang boleh membekalkan air yang sudah ditapis dan boleh diminum. Itulah masalah yang dihadapi sekarang iaitu untuk mencukupkan loji-loji seperti ini dibina di merata tempat di negara kita.

■ 1920

Termasuk juga, yang ini saya sebut di negeri Selangor. Ini loji air Langat 2 ini kita perlu bina, tetapi pihak Kerajaan Negeri Selangor tidak ingin hendak memberikan kebenaran. Oleh sebab itulah kita hari ini tidak mencukupi air.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Hendak bagi jalan Yang Berhormat?

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Bagi jalan, bagi jalan.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Nanti, saya akan datang ke PJ Selatan nanti. Saya akan jawab, saya akan jawab.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Bagi jalan tentang inilah.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Tuan Yang di-Pertua, memang kita tidak boleh lari daripada permintaan dan pembekalan. Ini *the law of supply and demand* ini dengan izin, kita tidak boleh larikan. Suatu hari nanti, kalau kita tidak setuju hendak buat loji yang mencukupi untuk membekalkan air yang bersih itu, *one day the demand will catch up on us* dengan izin. Kalau masa itu kita hendak cari air, tidak mencukupi dan itulah masa yang kita hadapi rintangan, hadapi catuan air dan sebagainya. *The law of demand and supply* Tuan Pengerusi. Itulah yang kita perlu ambil iktihar dan kita perlu jangan sebab politik. Kita sebab kesejahteraan rakyat ingin hendak minta air itu, kita perlu jaga dengan baik. Itulah saya nasihatkan kepada Ahli Yang Berhormat Seputeh inilah.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Seputeh.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Okey.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Mana boleh?

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat Menteri yang dalam satu mesyuarat sudah satu tahunlah, di antara kerajaan negeri diketuai oleh Yang Amat Berhormat Menteri Besar dengan juga di pejabat Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri kata kementerian akan cuba panggil SYABAS, SPAN dan Kerajaan Negeri Selangor wakil kita untuk adakan pertemuan untuk mesyuarat. Akan tetapi saya difahamkan, banyak mesyuarat itu telah pun dibatalkan dan tidak jadi sampai hari ini. Sebenarnya bagi Yang Berhormat Menteri, dalam undang-undang memang Yang Berhormat Menteri ada kuasa untuk menentukan pada akhirnya yang konsesi air ini diberi kepada siapa. Bagi Kerajaan Negeri Selangor, kami hanya hendak ambil alih syarikat SYABAS supaya kita boleh menguruskan air dan tidak membenarkan kenaikan harga air yang melampau. Ini adalah tujuannya dan sebenarnya kementerian sebelum ini juga kata mereka menghormati keinginan Kerajaan Negeri Selangor. Jadi kita juga setuju, kita *set a politicize* kerana ini air adalah untuk semua pihak. Akan tetapi semua ini tidak berjalan. Nampaknya kementerian Yang Berhormat ini tidak efisienlah dan *delivery system*, KPI semua sudah koyak. [Dewan riuh] Jadi kami sudah tunggu yang kementerian panggil mesyuarat banyak kali tidak jadi.

Jadi saya hendak tanya, adakah kementerian memang ikhlas, *sincere* untuk menyelesaikan masalah ini? Bukan kerajaan negeri bertujuan untuk menghalang Projek Langat 2 kerana ini kita lihat yang pihak kementerian memang juga nampaknya tidak berminat, tidak mahu menyelesaikan ini dan hendak *politicize* isu ini pula.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Saya belum.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Bagi Yang Berhormat Shah Alamlah, Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Okey, terima kasih. Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya hendak sambungkan daripada apa yang telah disampaikan oleh Yang Berhormat Seputeh. Saya rasa Yang Berhormat Menteri pun mengetahui bahawa kerajaan negeri sebenarnya telah pun membuat tawaran harga yang begitu baik dan adil iaitu sebanyak kalau tidak silap saya RM9 bilion hendak dibayarkan kepada SYABAS untuk kita hendak ambil alih dan sebab kenapa kita hendak ambil alih, ialah kita hendak tentukan bahawa pengurusan air ini dilakukan dengan cara yang baik oleh kerajaan negeri sendiri tanpa melibatkan pertimbangan-pertimbangan politik. Seperti mana yang kita tahu, bahawa SYABAS itu sendiri dan Puncak Niaga telah pun diberikan konsesi ini atas perkiraan politik.

Dalam persoalan *supply and demand*, kita semua memahami dan kita mengakui perkara ini. Hanya perbezaan dalam kira-kira di antara Kerajaan Pusat dengan kerajaan negeri ialah bahawa bagi kerajaan negeri, kita menjangkakan berdasarkan kepada maklumat yang kita ada bahawa bekalan air itu akan mencukupi sehingga tahun 2020 sedangkan Kerajaan Pusat menganggap bahawa ia akan mencukupi sehingga tahun 2014 semata-mata. Berdasarkan kepada kemampuan loji-loji penapis dan pembersihan air dan sebagainya, keperluan yang wujud pada tahun ini mengikut data daripada kerajaan negeri dan juga daripada Kerajaan Pusat pun ia mencukupi. Lalu kegagalan untuk SYABAS membekalkan air kepada beberapa kilang yang baru menunjukkan bahawa ia dilakukan atas kegagalan pihak SYABAS iaitu dari sudut kemampuan pengurusannya sendiri atau pun adanya agenda-agenda yang tersembunyi kerana sengaja hendak cuba untuk mengiakan hujah pihak Kerajaan Pusat bahawa bekalan air itu tidak mencukupi.

Sedangkan mengikut maklumat Kerajaan Pusat sendiri pun meramalkan bahawa ia mencukupi sehingga tahun 2014. Bagi kita sekarang ini, sudah memang sah bahawa *supply* itu mencukupi untuk memenuhi *demand* yang wujud. Bagi pihak kerajaan negeri pula, kita ada banyak kaedah-kaedah baru yang ingin kita laksanakan untuk menentukan bahawa bekalan air ini akan mencukupi sehingga tahun 2020 tanpa kita memerlukan perbelanjaan yang begitu tinggi bagi projek Langat 2 dan pembinaan terowong-terowong melalui Banjaran Titiwangsa untuk membawa air...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Ya.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Daripada Pahang masuk ke Selangor dan menelan belanja yang berbilion-bilion yang akhirnya...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: 2025.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Bagi kita tidak mempunyai..

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Ini...

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Satu keperluan.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Tuan Pengerusi, pohon laluan.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Sebab inilah yang bagi kita, kita melihat bahawa...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, ya.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Keperluan-keperluan dan soal-soal hujah...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat...

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Yang telah dikemukakan itu tidak *matching*.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Ya.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Pada satu ketika kita kata cukup sehingga tahun 2014, pada masa yang sama kita kata, "Oh, sekarang ini tidak dapat bekal air kepada kilang-kilang oleh sebab..."

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Bekalan itu tidak cukup. Ini bercanggah kerana fakta-fakta yang ada pada kita dan juga pada Kerajaan Pusat pun...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Tuan Pengerusi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam, cukup Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Menunjukkan mampu sampai paling kurang pun sampai tahun 2014.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: RM9 bilion hendak ambil mana? RM9 bilion, ambil duit mana?

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Itu tidak apalah. Pandailah kita buat. Kalau kerajaan...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Sudah, RM9 bilion hendak ambil mana? Tidak boleh bayar akan jadi hutang negara.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Yang Berhormat Arau tadi kata, Selangor punya air mana tahu.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Pandai cakap sahaja. RM9 bilion hendak ambil duit mana. Hendak cakap, dari mana duit itu?

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Kerajaan pandai. Kalau kerajaan tidak pandai, itu masalah...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Seputeh, Yang Berhormat Arau, duduk Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Bukan masalah kita. Bukan masalah Yang Berhormat Arau.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Yang Berhormat Arau ini sibuklah.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah duduklah Yang Berhormat. Sudah cukuplah.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Ia jadi hutang negara.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Yang penting sekarang ini, yang penting sekarang ini, beri peluang bagi kita.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Kita sudah membuat tawaran itu, kita mampu cari duit itu. Kita bijak. Bukan macam Kerajaan BN. Macam soal PTPTN pun. Kita mampu untuk hendak selesaikan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Hei, mana tidak bijak? Dahulu bawah BN RM1 bilion pun tidak sampai. Sekarang sudah RM1.8 bilion.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Ini pun sudah habis dua kali ganda pendapatan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam, duduk Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Ya, ini yang kacau Yang Berhormat Arau ini Tuan Pengerusi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah cukuplah.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Hei..

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Cuba beritahu dia. Beliau tidak boleh. Saya tidak boleh hendak buat.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, sudah lama berucap. Lama sangat mencelah Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Bagaimana dia boleh buat bising? Macam mana dia boleh masuk campur? *[Dewan riuh]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak, sama-sama salah Yang Berhormat.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Saya bagi penjelasan dekat beliau.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Dia hendak tunggu, tunggu giliran dia, main cakap sahaja.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Siapa yang ajar macam ini? Ini pra sekolah mana ini Tuan Pengerusi?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam, duduklah Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Buat kacau. Kita hendak sampaikan hujah kita...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, cukuplah Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Soal RM9 bilion, kita boleh cari. Tidak ada masalah.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Wah pandailah, pandai, pandai.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Cari dengan George Soros.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Eh, masalah sempat pun mana kata tidak selesai?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam. Sudah, belum duduk lagi. Yang Berhormat duduklah Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Kita jimat RM15 juta di MBSA sahaja. *[Dewan riuh]*

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tidak selesai jalan lubang-lubang, *then* sikat rosak.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Tuan Pengerusi, terima kasih. *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Seputeh.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Awak tidak tahu, saya Pengerusi SPANlah. *[Dewan riuh]* Yang Berhormat Shah Alam bagi kenyataan tidak betul. Saya tidak kisah beliau hendak ambil RM9 bilion, hendak pergi rompak bank dekat mana pun. Akan tetapi bila beliau...

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Eloklah itu, kalau beliau kata kita tidak kisah, kita dapat RM9 bilion.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Kenyataan beliau tidak betul. Tahun 2014 itu tidak betul.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Kita dapat RM9 bilion itu daripada mana, ia tidak merupakan satu masalah.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam. Jadi Yang Berhormat, Yang Berhormat, sebentar Yang Berhormat ..

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Air ini bukan boleh diukur di dalam sungai. Air mesti diukur kepada *treatment plant* yang sedia ada, kemampuan *treatment plant*. Kalau *over treat*, kita tak dapat hapuskan kuman. Fakta ini pun tidak faham, macam mana hendak cakap pasal isu air? *[Dewan riuh]*

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam, Shah Alam.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Saya ingat Yang Berhormat Arau mengandaikan saya tidak faham.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Mana pula saya tidak faham.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Soal bekalan, *supply*.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Kita ukur dari segi keupayaan...

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Ini kerana tong sampah banyak, jalan berlubang, nanti rosak.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Total berapa *million* liter sehari berdasarkan kepada kemampuan *treatment plant*.

■ 1930

Itu memang tidak perlulah kita sebut. *[Dewan riuh]* Tidak perlukan kita sebut. Itu benda ABC *very simple*.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Arau.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Ada, ada.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Arau dan Yang Berhormat Shah Alam duduk Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Mentang-mentang Pengerusi SPAN hendak tunjuk pandai. Tidak payahlah hendak tunjuk pandai. *[Dewan riuh]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Hakikatnya hari ini, hari ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]* ...Dan Kerajaan Negeri Selangor bersetuju bekalan air mencukupi untuk memenuhi keperluan. Akan tetapi kenapa kilang-kilang yang baru tidak diberikan bekalan. *[Dewan riuh]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam duduk, Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Inilah yang kita kata ada agenda yang tersorok. Ada permainan politik.

Beberapa Ahli: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam, cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Kerana hendak mengiakon kononnya air sudah hendak kehabisan... *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam. Cukuplah Yang Berhormat. Yang Berhormat dalam pencelahan tidak boleh macam ini Yang Berhormat. Cukuplah. *[Dewan riuh]*

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Tadi dia boleh.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya lah salah, semua salahlah itu. Yang Berhormat Shah Alam salah, Yang Berhormat Arau pun salah. Samalah.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Arau akur pada peraturan.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Akur pada peraturan. *[Ketawa]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat Shah Alam ini macam market ya. Ini bukan market.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Akan tetapi Yang Berhormat Arau mulakan, Yang Berhormat Arau mulakan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat... *[Dewan riuh]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Tuan Pengerusi, kita tenang sedikitlah. Dengarlah. Tuan Pengerusi, mengenai Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan ini. Yang Berhormat, *you* sebut apa sebab SYABAS menolak permohonan projek-projek perumahan yang baru, baru-baru ini. Saya hendak jelaskan kepada perkara ini sebab ramalan pada dua-tiga tahun yang lalu iaitu bila projek baru ini siap nanti. Sebab projek baru ini dia hendak minta kelulusan daripada pihak SYABAS supaya bila – hari nanti, tiga tahun atau empat tahun yang lalu, bila rumahnya siap dan penghuni itu, pembeli itu hendak air tetapi SYABAS pergi mana cari air pada masa itu. Oleh sebab itu Yang Berhormat, SYABAS kata kalau saya tidak mencukupi bekalan air daripada loji-loji yang sedia ada, saya tidak boleh lulus sebab kalau saya lulus, pihak SYABAS sebut, kalau dia lulus, dia kena *sue* daripada pihak pemaju nanti. Itulah hakikat yang kita hadapi.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Saya rasa Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Jelaslah, dengarlah, jelaslah itulah sebabnya projek-projek itu ditolak. Permohonan itu ditolak sebab SYABAS tahu dari mana bekalan air baru itu akan datang.

Puan Hajah Zuraidah Kamaruddin [Ampang]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Yang ini bukti SYABAS gagal. Ini tanggungjawab SYABAS.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Ini bukan tanggungjawab SYABAS.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat..

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: *[Bangun]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Sebab anda sekalian, anda tidak faham.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Gagal memberikan air kepada pemaju itu. *[Dewan riuh]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Anda tidak faham. SYABAS tidak bertanggungjawab untuk mendapatkan air yang sudah ditapis. Itu bukan dia punya masalah. Dia punya masalah bekal...

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Yang Berhormat Menteri mengelirukan Dewan, Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri jawapan mengelirukan Dewan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat. Tidak boleh macam itu ya, Yang Berhormat. Dengar jawapan Yang Berhormat Menteri.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Bagi penjelasan sedikitlah kalau begitu.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Ya, saya jelas *you* dengarlah. Duduk. *You* kena dengar, duduk dahulu. [*Dewan riuh*] Fakta ialah SYABAS bukan bertanggungjawab pergi buat loji. Dia beli air bekal secara pukal daripada empat loji yang sedia ada di Selangor. Loji ini dikendalikan oleh siapa? Oleh syarikat pembekal air iaitu ABASS, di mana kerajaan Selangor mempunyai syer yang terbesar dan keduanya daripada SPLASH. SPLASH ini dimiliki oleh syarikat GAMUDA dan...

Beberapa Ahli: [*Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara*]

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Dengarlah, kerajaan Selangor mempunyai 3% dalam GAMUDA itu. Cuba *check* dan ketiganya, SYABAS beli air secara pukal daripada Puncak Niaga. Puncak Niaga dimiliki oleh Tan Sri Rozali. Itu saya boleh terang. [*Dewan riuh*] Akan tetapi semua, dengar dahulu...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat...

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Semua loji-loji yang sedia ada hari ini sudah melebihi dia punya kapasiti dan sebab itu jumlah kapasiti – saya hendak baca kepada Yang Berhormat mengenai statistik yang saya ada di sini. Kalau tidak percaya bolehlah *check* dengan – Jumlah permintaan Yang Berhormat, jumlah...

Seorang Ahli: Kalau tidak percaya tanya Puncak Niaga.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Tunggu dulu saya baca sama *you*. Baru faham. Janganlah tanya benda-benda yang *you* tidak faham.

Beberapa Ahli: [*Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara*][*Ketawa*]

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Sekarang saya baca ya. Kapasiti yang boleh diagihkan. Saya baca sedikit sejarah. Tahun 2010, 4,326 juta liter sehari tetapi permintaan masa itu ialah 4,064 juta liter. Ini okey masih kita ada lebihan. Akan tetapi pada tahun 2011, jumlah kapasiti masih sama kita tidak boleh tambah loji 4,326. Akan tetapi unjuran permintaan 4,143, sudah meningkat. Masih ada sedikit kelebihan. Sekarang tahun ini 2012, kapasiti tambah sedikit sebab kita ada labur dari segi Kerajaan Persekutuan punya peruntukan untuk melabur lebih lagi, lebih kapasiti untuk mendapatkan air yang boleh minum iaitu Loji Sungai Labu yang baru-baru ini disiapkan. Jumlah kapasiti 4.417 dengan jumlah permintaan, dengar baik, 4,264. Kita hanya ada lebihan 153 juta liter sehari. Hanya 3.46% sahaja kelebihan yang nipis ini.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: [*Bangun*]

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Kalaulah Yang Berhormat, kita masih lulus lebih permintaan, tiap kali ada permintaan baru datang kita lulus.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Kalau begitu jumlah permintaan ini akan meningkat. Oleh sebab itu SYABAS kata tidak bolehlah. Kalau tanpa kita buat loji yang lebih banyak lagi..

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Kita tidak cukup air untuk dibekalkan kepada projek-projek baru, menjelang tahun tiga, empat tahun yang lalu.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Yang Berhormat Menteri, saya minta dahulu, Yang Berhormat Arau.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Ini soalan saya Yang Berhormat Menteri.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Yang Berhormat Arau minta dahulu. Soalan-soalan.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Yang Berhormat Arau ini tidak ada soalan. Yang Berhormat Menteri jawab soalan saya.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, tidak ada isu Yang Berhormat.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: *You* mana ada hak hendak, *you* hendak pertikaikan saya ada soalan tidak ada soalan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Arau, Yang Berhormat Arau. Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan sila duduk Yang Berhormat.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Yang Berhormat Arau tidak faham.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih Yang Berhormat Menteri. Pada 1 Jun, loji Labu telah diberikan kepada Konsortium Air Selangor, milik siapa ini Yang Berhormat Menteri? Milik siapa Konsortium Air Selangor ini? Adakah menunjukkan kerajaan tidak adil lagi dalam mengendalikan urusan air. Ikhlas atau tidak ikhlas kerajaan tolong beritahu dalam Dewan yang mulia ini. Terima kasih Tuan Pengerusi. *[Dewan riuh]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan dengar baik-baik. Loji ini dibuat oleh peruntukan daripada Kerajaan Persekutuan. Kerajaan Persekutuan yang buat ini dengan RM85 juta.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Apa salahnya?

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Ya, dengarlah.

Puan Hajah Zuraidah Kamaruddin [Ampang]: Apa salahnya untuk rakyat.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Akhirnya sebab Kerajaan Negeri Selangor katakan saya tidak mahu beri lesen untuk *abstract* air daripada Sungai Labu itu sebab dia katakan dia *control* air mentah.

■ 1940

Ada kuasa untuk air mentah sebab dia tidak keluar lesen. Loji itu siap tetapi tidak boleh dioperasi sebab tidak ada air.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: *[Bangun]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: So, akhirnya saya bincang dengan - Duduk dahulu, dengar.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, tidak, jangan begini, bincang Yang Berhormat. Jangan macam ini. Tidak perlu buat macam ini Yang Berhormat, ikut peraturan.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Akhirnya sebab saya rasa kuarat kalau kita masih ada masalah tiada persetujuan di antara pihak negeri dengan pihak Kerajaan Persekutuan, maka rakyat yang susah. Oleh sebab itu saya setuju katakan okey, loji ini walaupun dimiliki oleh pihak Kerajaan Persekutuan melalui PAP, saya setuju bahawa loji ini diserahkan kepada syarikat Selangor, satu Syarikat Konsortium Air Selangor untuk dikendalikan sebagai O&M.

Saya setuju sebab yang *important*, yang penting itu ialah air yang boleh diminum, yang boleh kita salurkan kepada rakyat, kepada syarikat-syarikat yang *you* sebut tadi itu. Syarikat pemaju. Itulah keprihatinan Kerajaan Persekutuan. Itu tidak cukup. Sudah cukuplah Yang Berhormat. Cukup.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Hendak bagi jalan Yang Berhormat?

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Tidak payahlah.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Bagilah jalan.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Okey, okey. Cukup, cukup.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Tidak okey. Tidak cukup. Hendak tanya soalan.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Tadi saya rasa Yang Berhormat Menteri sudah bagi tadi tetapi Yang Berhormat Arau ambil.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Sudahlah. Cukuplah.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Ya, kata hendak bagi, Yang Berhormat Menteri.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Bagilah Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Kalau isu macam itu Yang Berhormat, Yang Berhormat Menteri tidak bagi, tidak bagilah. Ya, tidak ada isu macam itu.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Jangan takut.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Akhirnya, saya hendak jawab Yang Berhormat Ampang. Yang Berhormat Ampang, hendak dengar atau tidak?

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: Hendak dengarlah, cakaplah.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Air banjir ini Yang Berhormat memanglah. Negara kita ini kadang kala memang terlalu banyak air. Saya setuju. Terlalu banyak air tetapi air ini kita tidak boleh salurkan kepada kita punya loji sebab loji sudah penuh.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: *[Bangun]*

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: *[Bangun]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Dengar dahulu. Akan sampai.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sebentar Yang Berhormat.

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: Akan sampai. Sampaikan dahulu.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Akan sampai ya. Oleh sebab itu memanglah hakikatnya ialah banyak air sebab hujan lebat. Dua, tiga jam kita ada masalah banjir tetapi Yang Berhormat, Kerajaan Pusat tidak pernah berjanji hendak beri air percuma 20 m3 kepada mangsa-mangsa banjir yang berlaku di Ampang itu. Tidak pernah. Saya tidak pernah janji tetapi ada juga satu cadangan daripada rakan Kabinet saya iaitu Menteri Belia dan Sukan sebab Menteri Belia dan Sukan prihatin. Dia pergi melawat mangsa. Akhirnya dia hendak cadangkan kepada SYABAS, bukan kepada Kerajaan Persekutuan, kepada SYABAS sama ada SYABAS bolehlah dalam satu bulan janganlah hantar bil sebab mereka ini apabila menghadapi banjir, lumpur banyak. Dia kena cuci lantai dan sebagainya.

Itu satu cadangan tetapi hari ini kerajaan masih menimbang sama ada SYABAS mampu atau tidak bayar satu bulan bil percuma kepada mangsa.

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: Celah sedikit ya. Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Menteri 20 m3 air percuma diberikan oleh Kerajaan Selangor. Itu saya hendak betulkan dahulu okey. Memang air banyak dan sebab itu kita prihatin kepada rakyat, kita mampu beri air percuma kepada rakyat. Bukan macam Kerajaan Persekutuan. Sekarang syabas Yang Berhormat Menteri Belia dan Sukan telah datang turun menjanjikan kepada orang di Ampang, di Lembah Jaya hendak beri air percuma satu bulan. Ini 7 Mac. Ini sudah 9 April. Sudah satu bulan. Jadi kalau tidak mampu melaksanakannya sila turun padang dan jelaskan kepada rakyat Ampang bahawa kita tidak mampu melaksanakannya. Jangan menganiaya rakyat. Menunggu-nunggu janji kosong, janji bohong!

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat, kita kenal tahu bezanya. Dia katakan dia cadang. Dia bukan janji, dia cadang. Dia cadang atas keprihatinan, atas rasa kasihan kepada mangsa itu. Dia cadang sahaja.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Cadang dengan janji lain. Dia cadang bukan dia janji!

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: Kalau cadang saya hendak tahu... Kenapa Yang Berhormat Sri Gading sibuk? Kenapa Yang Berhormat Sri Gading? Tidak ada kena mengena dengan Yang Berhormat Sri Gading. Duduk, duduk.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Itu bukan janji.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Yang suka berjanji ini pembangkang. Pembangkang suka berjanji. Kerajaan cadang sudah berjanji. Sudahlah!

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: Yang Berhormat Menteri, saya hendak jawab. Okey, kalau cadang pun...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat Menteri. Masuk dalam butirankah ini Yang Berhormat?

Puan Hajah Zuraida Kamaruddin [Ampang]: Sekarang tengah pertimbangkan. Sekiranya boleh atau tidak boleh sila maklumkan kepada rakyat. Itu yang saya hendak tahu kerana saya tidak mahu mereka keliru bahawa itu janji daripada Kerajaan Negeri Selangor. Itu sahaja.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Yang Berhormat Menteri. Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Saya rasa Yang Berhormat, itu munasabah. Hendak kita jelaskan. Hendak Menteri turun padang lagi dan jelaskan. Itu saya setuju.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Bagus, bagus. Yang Berhormat Menteri.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Jangan kata Kerajaan Persekutuan sudah janji hendak beri air percuma. Kita tidak pernah.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Yang Berhormat Menteri. Satu sahaja.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Habis Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Satu sahaja. Sedikit sahaja saya hendak minta sebab tadi Yang Berhormat Menteri...

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat Petaling Jaya Selatanlah.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Lepas itu saya ya...

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Ada tiga perkara saya hendak minta penjelasan. Perkara pertama, dalam keadaan begitu ada projek baru yang mana permohonan air ditolak. Ini tanggungjawab siapa? Adakah kementerian..

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, kita Jawatankuasa Yang Berhormat. Cuma perkara-perkara yang terkandung. *Please*.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Ya, ada. Selangor. Air Selangor ini. Jadi siapa yang akan bertanggungjawab? Tidak mungkin SYABAS kata ini bukan bidang mereka. Kena ada pihak yang bertanggungjawab. Adakah kementerian kita hanya hendak lepas tangan dan rakyat sebaliknya marah Kerajaan Selangor. Itu bukan tanggungjawab Kerajaan Negeri Selangor. Kerajaan Pusat kena tanggungjawab juga.

Keduanya, adakah Yang Berhormat Menteri setuju air mentah di Selangor ini memang cukup? Empangan kita memang banyak, tadahan hujan kita cukup. Hanya air yang diproses tidak cukup. Saya rasa jangan kelirukan Langat 2 ini. Kita tidak perlu air mentah dari Pahang. Air empangan kita cukup. Banyak air. Hanya air yang diproses tidak cukup! Saya minta Yang Berhormat Menteri jelaskan semua ini.

Tentang – Ada perkara apa lagi. Baik, Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: *[Bangun]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, tidak macam ini. Tidak ada *passing baton*. Tidak boleh macam itu.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Saya tanya Yang Berhormat Menteri. Bagilah Yang Berhormat Menteri. Sedikit sahaja.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tuan Pengerusi, ikut peraturan mesyuarat.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Tuan Pengerusi....

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Duduklah. Ini ...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Tuan Pengerusi, nampak ini? Macam Dewan ini dikawal oleh Yang Berhormat Shah Alam. Dia jadi Speaker hari ini. Tolong buat *ruling* Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, saya pun sudah banyak kali sentuh. Orang yang bercakap tentang peraturan mesyuarat mereka itu yang tidak ikut peraturan mesyuarat.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Ya, betul!

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: Okey, Ahli Yang Berhormat dari Petaling Jaya Selatan. Saya hendak terangkan. Kedua-dua ini iaitu air mentah dan air proses tidak cukup di Selangor.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Yang Berhormat Menteri baru sahaja cakap air mentah banyak. Tadi Yang Berhormat Menteri baru sahaja cakap air mentah banyak.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak boleh macam ini Yang Berhormat. Yang Berhormat Shah Alam. Tolonglah Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Sampai dekat Ampang, dekat Langat, dekat Klang banjir. Baru sahaja Yang Berhormat Menteri cakap.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Shah Alam.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Pasir. Aktiviti balak di hulu. Air mentah ini sudah tidak elok.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Air banjir penuh dengan sampah. Mana boleh proses.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Lombong pasir dibiarkan secara berleluasa. Itu yang hendak bagi tahu supaya nampak sedikit terserlah fakta itu.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: *[Ketawa]* Saya pun tidak tahulah Kerajaan Negeri Selangor dapatkan konsultan atau pakar dari manalah yang sebutkan air cukup. Air mentah cukup, air proses pun cukup. Saya pun tidak tahu macam mana.

Tuan Khalid Abd. Samad [Shah Alam]: Yang Berhormat Menteri sendiri yang cakap tadi. *You mentioned it just now.*

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Memang kaki pusing.

Dato' Sri Peter Chin Fah Kui: *You* hendak saya jelaskan atau tidak?

[Dewan riuh]

■ 1950

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, cukuplah Yang Berhormat. Sudah habis Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Baiklah. Kalau macam pasar ikan ini saya hendak berhentilah.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: *[Ketawa]* Saya bukan menjual ikan, saya hendak tanya.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Dengan itu ...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, cukuplah Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Minta penjelasan.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Satu sahaja.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Satu sahaja. Sekarang ialah macam seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat Menteri ini, kita hendak *set aside* politik. Sekarang ialah bagaimana *how to move forward*. Okey apakah cadangan Yang Berhormat Menteri. Kami sudah lama tunggu kementerian untuk panggil mesyuarat dan panggil wakil-wakil kami untuk hadir dalam mesyuarat untuk bincangkan ini dan kita tidak setuju pun. Sudah satu tahun lebih Ahli Parlimen di Selangor tidak bangkitkan isu air di Dewan Rakyat kerana kami ingat kita boleh selesaikan dalam bilik mesyuarat dan bukan di Dewan Rakyat. Akan tetapi sudah lama tidak panggil mesyuarat. Jadi, siapa yang salah. Adakah SYABAS yang salah, SPAN yang salah atau pun kementerian yang salah atau pun Yang Berhormat Menteri...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: SPAN tidak salah. Berapa kali kita minta hendak jumpa Yang Berhormat.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Arau, Yang Berhormat Arau.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Berapa kali kita minta hendak jumpa Yang Berhormat tetapi tidak dapat *appointment* sampai sekarang.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Betulkah?

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Kita minta. SPAN minta secara rasmi. Saya dan CEO Dato' Teoh.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: SPAN dan SYABAS ...

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Hendak jumpa di Paris boleh sebab Yang Berhormat pergi bentang kertas kerja di Paris.

Tuan Pengerusi Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat...

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: SPAN tidak boleh mewakili SYABAS.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Apa pula tidak boleh mewakili? Kita *regulator*.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Ini kerana kalau Kerajaan Negeri Selangor kata Selangor cukup air, kita mampu menguruskan hal-hal tentang ari dan SYABAS kata tidak cukup air, tidak mampu buat demikian, biar kami ambil alih SAYBAS. Senang sahaja, senang sahaja tetapi kenapa semua ini tidak...

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat, okey, okey ...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat. Cukup Yang Berhormat.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Yang Berhormat Menteri, satu sahaja. Penjelasan.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Cukuplah, cukuplah. Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan cukuplah, cukuplah.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Satu lagi.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Cukuplah Yang Berhormat.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat Seputeh, beginilah. Saya rela panggil mesyuarat tetapi saya harap Kerajaan Negeri Selangor membawa kepada mesyuarat yang akan datang itu dengan cadangan-cadangan yang baru. Janganlah selalu hendak holistik tetapi tidak ada cadangan yang baru, yang praktikal, yang pragmatik. Kita hendak apa yang dicadangkan ialah pragmatik yang boleh dilaksanakan seumpamanya Kerajaan Negeri Selangor hendak ambil alih syarikat-syarikat tersebut.

Okey terutamanya kita hendak *offer* berapa? Berapa yang kita *offer* hendak beli semua syernya? Kerajaan Negeri Selangor kenalah tegas. Berapa jumlahnya? Macam mana kita boleh pergi cari wang itu atau pun perbelanjaan itu untuk membeli syer daripada syarikat-syarikat tersebut. Kita perlu ada unsur-unsur seperti ini kalau Yang Berhormat dari negeri Selangor ini boleh hantarkan kepada kita, kita boleh minta syarikat itu datang sama ada jelaskan hendak terima atau tidak terima.

Boleh, saya tidak ada halangan. Saya sudah memberikan beberapa ruang untuk Menteri Besar Selangor untuk cuba melaksanakan cara untuk pengambilan dari syarikat-syarikat tersebut tetapi akhirnya gagal. Gagal sebab kononnya alasannya pihak syarikat ini minta harga yang tinggi.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Saya rasa ini tuduhan tidak berasas ini Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: *You* tidak tahu perkara ini. Apa yang saya jelaskan ialah apa yang berlaku ...

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Kita bersungguh-sungguh Kerajaan Negeri Selangor. Hanya...

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: *You* tidak faham sebabnya tidak campur dalam perbincangan.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Petaling Jaya Selatan duduk Yang Berhormat.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Duduk, duduk.

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Itu masalahnya Yang Berhormat Menteri.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, habiskan Yang Berhormat.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Dan sebab itu - Itu sahajalah.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Apa? Ingat jual goreng pisang kah?

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Oleh sebab itu Tuan Pengerusi saya rasa kalaulah Selangor hendak betul-betul jelas, hendak selesaikan isu ini saya rela kita boleh duduk, kita boleh bermesyuarat tetapi dengan...

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Bila, bila?

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Cara yang cukup mantap

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Saya sudah...

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Akan tetapi Yang Berhormat Menteri...

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Dengan itu, saya akhiri...

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Bila? Mesyuarat yang lepas...

Tuan Pengerusi Datuk Ronald Kiandee: Yang Berhormat Seputeh.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Saya mengakhiri.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Bila mesyuarat yang akan datang?

Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]: Ya, bagi satu *time*...

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli Yang Berhormat, di Selangor tidak boleh buat macam ini. *You will be sack you know. So, maintain.* Kalau Yang Berhormat boleh bersikap baik di sana, di sini pun boleh dicapai.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Tuan Pengerusi, kalau macam ini keadaannya bagaimana hendak selesai? Demi kepentingan rakyat kononnya.

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Dengan itu Tuan Pengerusi, ...

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Saya hendak tanya bila ada mesyuarat.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Tidak salah. Yang Berhormat Menteri tadi kata boleh ...

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Saya akan jawab, saya akan panggil. Tunggulah, saya akan panggil.

Datuk Ismail Kasim [Arau]: Cakaplah elok-eloklah *aunty*, Yang Berhormat Menteri keluar pergi jumpa dekat luar. Itu pun tidak pandaikah?

Dato' Seri Peter Chin Fah Kui: Dengan itu saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat sekalian atas perbincangan dalam perbelanjaan tambahan ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi Datuk Ronald Kiandee: Terima kasih Yang Berhormat. Ini *unnecessary comment*. Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM370,660,010 untuk Maksud P.29 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 di bawah Kementerian Teknologi Hijau dan Air hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM370,660,010 untuk Maksud P.29 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud P.30 [Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 2011]-

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Kepala Pembangunan P.30 di bawah Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Parit Sulong.

7.56 mlm.

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulong]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin bercakap bagi Maksud P.30 untuk Butiran 01300 Teknologi Park Malaysia (TPM). Mula-mula saya hendak ucapkan tahniah atas segala usaha TPM dalam membuat pelbagai program pembangunan dan latihan. Saya cuma hendak kementerian untuk menyatakan jumlah-jumlah usahawan industri yang berjaya dibimbing di bawah TPM ini.

Keduanya pula saya hendak minta kementerian untuk memberi maklum balas mengenai program atau pun satu projek yang di bawah Pusat Penyelidikan Biotek Herba di Raub. Saya maklum bahawa di bawah Pusat Biotek Herba ini ianya telah berjaya untuk membangunkan satu produk yang berasaskan 'paliati'. Jadinya, boleh tidak kementerian untuk memaklumkan apakah *progress* kejayaan hasil produk ini? Adakah kementerian telah mengenal pasti usahawan-usahawan tempatan untuk mengeluarkan dan memasarkan produk berasaskan paliati ini? Itu sahaja Tuan Pengerusi, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Indera Mahkota.

7.57 mlm.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hendak minta penjelasan daripada kementerian di bawah Perkara 00800 P.30 Program Penyelidikan dan Pembangunan R&D. Mengikut kepada kertas yang diedarkan kepada kita, jumlah RM10 juta tambahan yang hendak dipohon untuk diluluskan atas perbelanjaan telah didahulukan ini adalah untuk Projek Nano Malaysia yang dikatakan sebagai antara R&D yang sangat menguntungkan.

Persoalan yang saya hendak bangkitkan di bawah Butiran 00800 kita ada peruntukan di bawah P.30, kita ada peruntukan sebanyak keseluruhan untuk Program Penyelidikan dan Pembangunan ini sebanyak RM2.09 bilion. Saya hendak tanya Yang Berhormat Menteri adakah keseluruhan RM2.095 bilion ini untuk tujuan penyelidikan dalam Nano Teknologi. Saya sebut sebab jumlah ini ada tercatat di bawah Butiran 00800 iaitu di bawah Program Penyelidikan dan Pembangunan.

Rujukan yang sama juga kita minta supaya kelulusan diberi di bawah perkara yang sama pada hari ini, pada petang ini di bawah P.30. Perkara kedua saya hendak penjelasan daripada kementerian, walaupun dalam pembentangan yang lalu dikatakan untuk tujuan pembangunan Projek Nano ini ada satu jumlah yang disebut dan diedarkan dan juga disiarkan dalam beberapa kenyataan akhbar dan media yang memberi gambaran bahawa Projek Penyelidikan Nano ini akan menjadi satu projek pembangunan penyelidikan baru yang sangat menguntungkan.

■ 2000

Saya hendak tahu apakah maksud 'yang sangat menguntungkan' itu dan apa sebenarnya rancangan kerajaan hendak bangunkan projek nano ini, dalam bentuk apa? Sudah tentu kalau peruntukan keseluruhan ini ada sampai – kalau ikut pada pembentangan yang lalu RM2.05 bilion, tetapi kalau dalam rujukan ini Tuan Pengerusi, lebih daripada itu. Muka surat 32 ini ada RM2.117 bilion, ada tambahan beberapa ratus juta. Jadi saya hendak tahu adakah keseluruhan ini untuk projek nano sahaja ataupun juga termasuk peruntukan-peruntukan kepada program yang lain kerana di bawah sub kepala, satu item sahaja yang dirujuk. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Ledang.

8.01 mlm

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. saya terus menjurus kepada Butiran P.30, Butiran 012000 – Agensi Angkasa Negara (ANGKASA). Ini kerana nampaknya di sini ada disediakan peruntukan tambahan sebanyak RM8.8 juta iaitu untuk projek RazakSAT-2.

Jadi Tuan Pengerusi, pertama saya minta penjelasan adakah ANGKASA ini mempunyai kepakaran yang inklusif? Maksudnya ANGKASA sendiri yang melaksanakan kerja tersebut atau diserahkan kepada syarikat-syarikat lain umpamanya kita ada ATSB iaitu Astronautic Technology Sdn Bhd walaupun di bawah Kementerian Kewangan. Kalau itu Tuan Pengerusi, saya ingin juga bertanya sebenarnya peruntukan tambahan ini untuk apa. Sebab kalau RM8.8 juta, ini macam tidak banyakkah? Sebabnya RazakSAT-2 memerlukan kos yang besar untuk sampai di atas dan akhirnya berfungsi. Jadi kalau tujuan akhirnya adalah untuk melancarkan RazakSAT-2, rasa-rasanya, agak-agak ingin penjelasan, berapa kos keseluruhan nanti dan bila agaknya RazakSAT-2 ini boleh sampai ke angkasa dan berfungsi.

Satu perkara Tuan Pengerusi, kita sudah ada RazakSAT-1 dan kita akan ada RazakSAT-2, dan mungkin perlu juga dijelaskan tentang impak ekonomi ataupun perkara-perkara lain yang berkaitan dengan perkhidmatan yang boleh diberikan, yang boleh disalurkan kepada komuniti. Misalnya Tuan Pengerusi, apakah ia boleh merakamkan imej yang lebih jelas misalnya ataupun boleh membantu sistem GPS dan sebagainya? Ini perlu juga ada penjelasan.

Satu perkara Tuan Pengerusi, apabila sebut soal gambar atau imej yang lebih jelas, mungkin ia ada kaitan dengan faktor-faktor lain, umpamanya mungkin radiasi. Adakah kajian sudah dibuat ataupun ada penemuan baru terhadap kemungkinan radiasi itu wujud dengan skala yang besar, mungkin melebihi tahap 10,000 millisievert dan sebagainya dan boleh mengganggu operasi dan sekali gus mungkin boleh menjejaskan imej? Jadi ini perkara-perkara yang mungkin boleh kita bincang dan perelaskan.

Satu perkara Tuan Pengerusi, tadi saya menyebut ATSB. Yang kita faham, selama ini ATSB yang melaksanakan kerja-kerja kepakaran membina satelit ini. Kalau itu Tuan Pengerusi, mengapa tidak peruntukan tersebut terus disalurkan kepada ATSB, tidak ada penapisan? Misalnya tidak ada – mudah kata, tidak sublah. Ini kerana mungkin RM8 juta atau angka-angka lain lebih memberi pulangan yang besar kepada tujuan asal.

Akhir sekali Tuan Pengerusi, mungkin soalan nakal sedikit, apakah fungsi RazakSAT-2 ini melangkaui daripada RazakSAT-1, umpamanya boleh mengesan segala pergerakan di muka bumi Malaysia termasuklah kemungkinan membawa duit ataupun membawa wang daripada luar negara? Ini kerana saya difahamkan Tuan Pengerusi, pilihan raya yang lepas ada pihak yang tertentu mendapat *sponsor* daripada Soros, daripada Estrada dan sebagainya. Ini soal teknikal. Adakah sampai ke tahap itu? Saya tidak kata sesiapa tetapi ada maklumat dalam *YouTube*, bekas orang tertentu katanya ada peruntukan. Itu perlu juga diperelaskan. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri.

8.06 mlm

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi [Datuk Haji Fadillah bin Yusof]: Tuan Pengerusi, terlebih dahulu izinkan saya bagi pihak Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi ataupun MOSTI mengucapkan ribuan terima kasih kepada tiga Ahli Yang Berhormat yang telah berbahas berkaitan dengan peruntukan tambahan ataupun perbekalan tambahan 2012 kementerian ini. Ketiga-tiga ini macam berpakat. Ada tiga belanjawan ataupun peruntukan tambahan, seorang satu. Jadi molek sangatlah untuk saya memberi penjelasan.

Mungkin sebelum saya pergi kepada maklumat terperinci daripada Yang Berhormat Parit Sulong, Yang Berhormat Indera Mahkota dan juga Yang Berhormat Ledang, keseluruhan peruntukan tambahan yang diluluskan adalah sebanyak lebih kurang RM24,800,000 iaitu pertamanya RM10 juta untuk direktorat *Nanotechnology Malaysia* di bawah kepala P.30 iaitu Program Penyelidikan dan R&D Program Nano Malaysia. Keduanya Agensi Angkasa Negara iaitu peruntukan berkaitan dengan RazakSAT seperti mana yang dibahaskan oleh Yang Berhormat Ledang. RazakSAT-2 di bawah kepala P.30 sebanyak RM8.8 juta. Seperkara lagi berkaitan dengan *Technology Park Malaysia* iaitu untuk perolehan peralatan pemprosesan dan kilang produk herba di Pusat Biotek Herba, Perlis iaitu sebanyak lebih kurang RM6 juta. Termasuklah kalau kita melihat dengan *token vote* yang RM10 dan sebagainya, keseluruhan peruntukan yang diluluskan ialah RM24,800,010.

Untuk makluman ahli Dewan yang mulia ini, MOSTI sebenarnya di bawah RMKe-10 diperuntukkan dengan siling sebanyak RM56.8 juta apabila kita memohon di bawah sistem pemantauan projek SPPI iaitu untuk program Nano Malaysia RM20 juta, RazakSAT-2 RM30 juta dan juga untuk perkilangan produk herba ataupun di Pusat Biotek Herba, Perlis sebanyak RM6 juta. Keseluruhan yang kita mohon ialah RM56 juta di bawah RMKe-10.

Walaupun begitu, peruntukan untuk tahun 2011 sebenarnya tidak disediakan oleh Kementerian Kewangan kerana projek ini diluluskan selepas Bajet 2011. Sebab itulah kita perlu memohon peruntukan tambahan dan daripada peruntukan tambahan yang kita pohon iaitu RM34,800,000, kita diluluskan apa yang dikatakan tadi iaitu RM24,800,000 lebih kurang.

Jadi bagi menjelaskan persoalan daripada Yang Berhormat Parit Sulong, Yang Berhormat Parit Sulong menyatakan berkaitan dengan kejayaan *Technology Park Malaysia*. Saya mengucapkan terima kasih banyak. Untuk makluman, di bawah Gen-I yang kita capai di bawah PKS yang telah membangunkan bersama-sama produk dengan TPM iaitu sebanyak RM8.21 bilion setakat ini. Jualan eksport PKS sahaja berjumlah RM574.5 juta dan sumbangan kepada KDNK negara kita iaitu 1.2%.

■ 2010

Bilangan syarikat yang dihasilkan oleh TPM ialah sejumlah 1,015 buah syarikat. Produk-produk berkaitan dengan produk paliasi adalah satu produk herba kerjasama antara R&D TPM dengan Untan daripada Pontianak. *Alhamdulillah* peringkat ini kita masih melakukan kajian. Kita sedang juga mengenal pasti usahawan daripada Malaysia yang berminat untuk bekerjasama terutamanya untuk memasarkan produk dan sebagainya. Peringkat R&D masih kita jalankan secara bersama dengan pihak daripada Indonesia untuk mereka membangunkan produk di negara kita. *Technology Park Malaysia* sama ada yang berpusat di *Technology Park Malaysia* mahupun di Raub akan terus menjalankan program untuk mempertingkatkan produk itu untuk dibawa ke peringkat pasaran.

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulong]: *[Bangun]*

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Ya, Yang Berhormat Parit Sulong.

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulong]: Terima kasih Timbalan Menteri, terima kasih Tuan Pengerusi. Saya cuma hendak tanya mengenai herba ini satu sahaja, pokok ini boleh ditanam di Malaysia tidak? Sebab saya tahu ianya banyak berada di Indonesia tetapi sama ada produk ini boleh ditanam di Malaysia bagi yang berminat daripada Malaysia ini untuk memasarkan produk ini masa akan datang. Supaya ianya boleh dijadikan produk. Itu sahaja saya hendak maklum.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Terima kasih Yang Berhormat Parit Sulong di atas minat yang mendalam berkaitan dengan herba. Memang saya katakan tadi bila

dikatakan R&D (*Research and Development*) kita kena melihat kepada keseluruhan ekosistem, daripada benih sehinggalah ke produk hiliran. Maknanya, kalau berjaya di peringkat hiliran untuk kita pasarkan dan mempunyai *market* dan potensi yang baik. Sudah tentu peringkat seterusnya ialah untuk kita membuat bukan sahaja kebolehpasaran. Akan tetapi sama ada ianya sesuai untuk ditanam secara besar-besaran di Malaysia ataupun tidak. Sememangnya sejarah kita memang amat berjaya dalam bidang tersebut. Getah, kelapa sawit dan sebagainya adalah pokok ataupun hasil tanaman yang asing di Malaysia. Akan tetapi disebabkan kekuatan *research and development* kita, maka kita dapat melakukan proses tersebut secara tanaman yang lebih besar lagi.

Daripada Yang Berhormat Indera Mahkota, berkaitan dengan R&D berkaitan dengan nano di bawah Kepala P.800. Ini yang mana RM2.9 bilion lebih kurang disebutkan, dinyatakan tadi. Saya kira...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sebanyak RM2.095 bilion.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Sebanyak RM2.095 bilion. Ya, terima kasih. Apa yang dikatakan peruntukan keseluruhan sebenarnya untuk keseluruhan kementerian, bukan sahaja untuk nano teknologi. Kalau tidak silap saya ianya menggabungkan keseluruhan yang diluluskan, yang dipohon hanya untuk penubuhan direktorat nano teknologi ialah RM20 juta. Akan tetapi peruntukan diluluskan hanya RM10 juta, RM10 juta lagi kita gunakan peruntukan dalaman. Sebelum itu, biar saya jelaskan dahulu bagaimana kita menggunakan peruntukan RM20 juta ataupun RM10 juta yang kita sudah dapat ini, keseluruhan RM20 juta termasuk dalaman. Di mana kita gunakan pertamanya untuk geran pelancaran Nanomize Sdn. Bhd. Di mana Nanomize Sdn. Bhd. ialah CLG *company, company limited by guarantees* untuk melakukan *the business side of nano* pemasaran dan sebagainya nanti. *This is the way* kita *perk* kan duit.

Keduanya, geran bantuan pada lima *centres of excellent* yang telah dikenal pasti. Ini yang mana *centres of excellent* ini terletak di semua universiti yang dikenal pasti akan bekerjasama untuk melakukan *research* yang telah dikenal pasti. Ketiga ialah program penyelidikan *top down research* iaitu *priority areas* yang telah dikenal pasti. Di mana kita peruntukan sebanyak RM7 juta. Untuk pelancaran Nanomize Sdn. Bhd tadi RM7 juta, untuk peruntukan pada lima *centres of excellent* RM2.5 juta, perolehan peralatan makmal nano teknologi RM2.5 juta. Seterusnya ialah untuk pergerakan aktiviti nano teknologi dan program strategik, kita peruntukkan RM1 juta. Itu sahaja sebenarnya untuk program nano teknologi, RM2.095 bilion itu adalah keseluruhan. Saya kira mungkin peruntukan di bawah kementerian untuk program R&D di sepanjang Rancangan Malaysia Kesepuluh iaitu mungkin dimaksudkan oleh Yang Berhormat Indera Mahkota.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Itu penjelasan daripada pihak Menteri. Saya rasa sepatutnya penjelasan itu datang daripada pihak kementerian dan kalau betul macam itu, saya terima. Cuma masalah yang saya bangkitkan di bawah peruntukan 00800, memang tajuk peruntukan ini selalunya merujuk kepada satu *title* yang khusus dan tepat. Peruntukan ini setiap tahun ada tercatat dalam belanjawan yang telah kita luluskan 2011 dan juga 2012. Kebetulan saya bawa keduanya yang telah kita bentang, bahas dan lulus. Di bawah peruntukan 00800 diletakkan dengan terang Program Penyelidikan dan Pembangunan (R&D).

Oleh sebab itu saya bangkitkan tadi, adakah in keseluruhan berkenaan dengan projek nano ataupun diasingkan? Sebagai contoh, mungkin 008100 ataupun 008015 ataupun sebagainya untuk memberikan makna kepada projek penyelidikan nano itu sendiri. Daripada penjelasan Timbalan Menteri tadi, peruntukan itu jauh lebih rendah daripada yang kita sangka dan kita rujuk. Oleh sebab itu ramai yang mempersoalkan projek pembangunan nano di Malaysia ini sebenarnya tidak ada apa pun penemuan dan kebaikan dia. Terutama dalam bidang kesihatan ataupun bidang perubatan, setakat ini. Malah perbandingan ini telah dibuat dengan negara lain seperti Korea terutamanya. Mereka terlalu ke depan dalam projek ini dan R&D berkenaan nano ini saya rasa tidak perlu kita tumpukan terlalu besar. Ini kerana negara lain, negara maju telah banyak penemuan dalam projek nano. Atau dalam penemuan-penemuan hasil teknologi nano ini.

Oleh sebab itu saya menjangkakan jumlah yang kita peruntukkan ini semuanya untuk membangunkan penghasilan dan sebagainya dalam bidang yang teknologi nano. Akan tetapi Yang Berhormat Timbalan Menteri memberikan angka yang sangat sedikit yang sebenarnya tidak ada pecahan. Saya juga merasa perlu kalau macam ini, Timbalan

Menteri perlu asingkan berapakah sebenarnya dalam R&D di bawah kementerian Yang Berhormat, di bawah P.30 – 00800. Berapakah sebenarnya yang sebetul-betulnya diperuntukkan kepada projek nano yang telah di isytihar dan dilancarkan oleh Perdana Menteri? Satu masa beberapa tahun dua tahun yang lepas yang dikatakan menjadi satu *niche area* baru kepada negara kita. Saya hendak tahu sebab tidak ada angka yang munasabah untuk diperjelaskan kerana keseluruhan yang dimasukkan dalam R&D. Sedangkan projek penyelidikan nano ini sepatutnya menjadi satu bidang tumpuan yang disebut berkali-kali. Iklan dalam TV pun kata ada untuk menunjukkan benar-benar *niche area* baru untuk dalam negara kita. Terima kasih.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Yang Berhormat Indera Mahkota, saya sudah menjelaskan tadi bahawa kalau Yang Berhormat Indera Mahkota merujuk kepada keseluruhan belanjawan untuk 2011.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Bukan, Yang Berhormat, ini muka surat 32 dan muka surat 33, ada di tangan kita sekarang. Kalau Yang Berhormat tengok, bermaksud 00800, muka surat 32 dan muka surat 33. Jumlah anggaran harga projek yang asal, asal di sini RM2.117 bilion. Memang saya akui barangkali ini Yang Berhormat maksudkan R&D ini kesemua R&D di bawah kementerian Yang Berhormat. Semua sekali.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Sebab itulah yang saya katakan tadi, penjelasan saya ialah untuk belanjawan 2011, keseluruhan diperuntukkan untuk R&D ialah RM2.059 bilion.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Okey.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Akan tetapi untuk tambahan yang kita minta untuk nano teknologi kita diluluskan. Bila saya menerangkan di awalan tadi...

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sebanyak RM10 juta yang di lulus.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Permohonan kita keseluruhannya ialah RM56 juta iaitu RM10 juta nano untuk teknologi direktorat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Betul RM10 juta, ya.

■ 2020

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Jadi kalau mengikut butiran, untuk nanoteknologi sahaja ialah P.30 – 00800, 0100001. Keseluruhan untuk R&D sahaja ialah yang dimaksudkan tadi 00800. Oleh sebab itulah nanoteknologi itu peruntukannya hanya RM20 juta. RM10 juta yang kita minta tambahan, RM10 juta lagi ialah untuk daripada belanjawan dalaman kementerian untuk kita tambah sebab kita hanya diluluskan untuk diperuntukkan RM10 juta pada belanjawan tambahan ini.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Betul. Jadi bermaksud peruntukan untuk nano ini hanya sebilangan kecil sahaja daripada jumlah RM2 bilion lebih daripada peruntukan. Itu Yang Berhormat Menteri katakan?

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Ya, memang. Ini kerana RM2.59 bilion adalah untuk keseluruhan R&D program yang merangkumi keseluruhan belanjawan kementerian untuk diberikan kepada *ScienceFund* dan sebagainya. Nanoteknologi hanya RM20 juta, yang diluluskan ialah RM10.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya faham, betul saya faham. Terima kasih. Oleh sebab itulah menjawab persoalan teknologi nano sekarang ini sebenarnya tidak dapat membantu dalam pembangunan peningkatan kajian kesihatan dalam kementerian. Terima kasih.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Untuk makluman Yang Berhormat Indera Mahkota, sebab itu komitmen kerajaan di bawah kementerian kita, kita melihat bahawa nanoteknologi adalah sebuah teknologi baru yang perlu diberi penekanan. Oleh sebab itu direktorat nanoteknologi baru ditubuhkan dan kita baru tubuhkan saya kira pada tahun lepas atau pun dua tahun lepas. Tahun lepas kalau tidak silap saya. Oleh sebab itu peruntukan ini dimulakan untuk kita penubuhan tadi yang saya jelaskan iaitu geran pelancaran Nanomize Sdn. Bhd dan juga kepada hanya lima *centres of excellent* di mana kita gabungkan supaya *centres of excellent* inilah akan memfokuskan kepada

pembangunan nanoteknologi yang akan bekerjasama dengan kementerian untuk pembangunan dan sebagainya. Itu yang saya katakan awal tadi.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Timbalan Menteri, barangkali Timbalan Menteri boleh mengesahkan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah melancarkan program penyelidikan nano seawal tahun 2009, Timbalan Menteri.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Itulah hasil daripada Majlis Inovasi Negara di mana Yang Amat Berhormat Perdana Menteri menjadi pengerusinya dan kita mencadangkan bahawa kita memerlukan nano Malaysia sebagai salah satu *focus area* untuk ekonomi kita bergerak maju. Nano Malaysia ialah salah satu inisiatif yang perlu diberi fokus penekanan. Hasil daripada pengumuman itulah kita tubuhkan direktorat nano Malaysia yang berpangkalan di Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi. Daripada situ kita mohon peruntukan dan peruntukan inilah kita akan mulakan gerak kerja kita untuk memastikan bahawa apa yang disasarkan tadi akan dapat tercapai. Ada beberapa perkara yang saya sebutkan tadi.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih, terima kasih. Penjelasan terakhir. Semakan saya, peruntukan untuk penyelidikan nano telah bermula dalam Belanjawan 2010. Maknanya 2010, 2011 dan 2012. Itu kepastian yang saya hendak, sebab itu saya semak dan sebenarnya bukan dua tahun, telah tiga tahun peruntukan di peruntukan atau dikeluarkan untuk pembangunan nano. Saya harap perkara ini boleh diberi penjelasan kerana saya berminat kepada hasil atau pun bidang ini yang membawa dan dikatakan sebagai *niche area*, itu sahaja. Terima kasih.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Saya sudah beri penjelasan yang saya kira amat jelas berkaitan dengan peruntukan yang diberikan kepada kita. Kita tidak mendapat peruntukan, cuma yang diluluskan ialah siling. Oleh sebab itu kita memohon peruntukan tambahan untuk mendapat peruntukan yang sebenarnya. Siling memang diluluskan tetapi kewangan belum sampai kepada kementerian. Oleh sebab itulah kita menggunakan peruntukan dalaman untuk kita mendapat tambahan dan belanja awal adalah daripada kementerian dan yang dipohon ialah RM20 juta sebagaimana yang saya katakan tadi. Sekarang ini saya beralih kepada ...

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Yang Berhormat Menteri, sedikit lagi.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Saya perlu balik kepada...

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Tajuk nano, tajuk nano.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Saya rasa sudah cukup jelas saya terangkan. Saya akan pergi kepada Yang Berhormat Ledang sebab ...

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Bangi *recommendation* menyebutkan bahawa akan menjana keuntungan sebanyak RM2.7 trilion. Adakah ...

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Tuan Pengerusi, perkara ini tadi telah dibahaskan. Ini adalah perkara baru yang dibangkitkan.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Sedangkan R&D hanya RM20 juta, sedikit sangat.

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Menteri tidak bagi jalan Yang Berhormat.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Sangat sedikit Yang Berhormat Menteri.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *Confusinglah*.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Tidak seimbang antara R&D.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Logikkah?

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Tidak logik. Sedangkan boleh menjana hasil RM2.7 trilion. Jadi bagilah logik sedikit.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Kalau rasa tidak logik, sebab itulah bidang sains kementerian kita berhubung kait dengan sains, teknologi dan inovasi. Kalau kita kreatif dan inovatif, dengan peruntukan yang sedikit kita boleh janakan ia lebih banyak lagi sebab kita sudah buktikan.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: RM20 juta setahun.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Kita sudah buktikan sebab sebagaimana yang dikatakan Pembangkang kalau mereka dapat - Kita lebih kreatif dan inovatif. Oleh sebab itu kita berkeyakinan dengan RM20 juta walaupun langkah permulaan yang kecil, tetapi *insya-Allah* hasil yang begitu besar akan dapat kita buktikan.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Menteri boleh mengesahkan? Menteri boleh mengesahkan dalam Dewan yang mulia?

Tuan Pengerusi [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Jadi, saya hendak pergi kepada Yang Berhormat Ledang dahulu Tuan Pengerusi. Yang Berhormat Ledang, terima kasih kerana begitu meminati bidang agensi ANGKASA. Sebelum saya beralih, untuk memperincikan apa yang dibangkitkan mengapa peruntukan ini tidak diberi terus kepada ATSB iaitu sebuah syarikat GLC di bawah Kerajaan Malaysia ditubuhkan khusus untuk membangunkan teknologi angkasa. Sebenarnya ATSB ialah daripada segi kewangannya akan melaporkan kepada Kementerian Kewangan, tetapi dari segi aktiviti, dia akan merujuk kepada kementerian kami iaitu MOSTI. Mengapa ianya tidak ditadbirkan terus, sebab ianya ditubuhkan di bawah Akta Syarikat dan Akta Syarikat kita tidak boleh beri terus syarikat dana kepada kerajaan atau *public fund direct* kepada syarikat tetapi kena melalui agensi ataupun kementerian dan kementerian agensi yang mentadbir urus ATSB ialah di bawah *cluster* ANGKASA. Oleh sebab itu ANGKASA diberi tanggungjawab untuk menguruskan perbelanjaan yang diperlukan di bawah ATSB.

Keduanya, berkaitan dengan apakah impak yang telah dibawa. Kalau kita melihat kepada perancangan awal kita, kita dah melancarkan RazakSAT-1. RazakSAT-1 sebagaimana yang diumumkan dahulu, RazakSAT ialah sebuah satelit penyelidikan. Kali pertama dilancarkan di Niko orbit iaitu orbit yang mengelilingi khatulistiwa. Kebanyakan satelit yang ada di dunia sekarang ialah orbital, daripada satu kutub ke satu kutub. Cuma hanya RazakSAT sahajalah satu-satunya satelit yang mengelilingi kutub Khatulistiwa *near-equatorial orbit*. Kita sudah menjalankan banyak program dan daripada program itu ianya dibangunkan ataupun dipelopori oleh ATSB yang mempunyai kepakaran-kepakaran yang membangunkan sendiri. Cuma ada beberapa perkara mereka bekerjasama. Contohnya kamera dan sebagainya bekerjasama dengan agensi-agensi ataupun syarikat-syarikat daripada luar termasuklah melancarkan, *launching satellite* tersebut.

Alhamdulillah, hasil daripada pengalaman RazakSAT yang pertama itu, kita telah dapat mengumpulkan banyak perkara. Pertamanya daripada segi pengoperasian, banyak perkara yang kita dapat bangukan. Kedua-dua sama ada daripada *system on board* dan sebagainya kita dapat mengumpul sebanyak 1,328 imej yang lebih memfokuskan kepada kegunaan tempatan kita. Ini kerana bila kita ada satelit sendiri, kita akan menguasai satelit tersebut. Apa bentuk gambar yang kita hendak ambil, tujuan apa, kita yang mengawal. Kalau tidak, kita terpaksa membeli daripada luar misalnya *spot*. Kalau kita nak beli satu imej, mungkin memakan belanja yang agak besar dan tujuannya mungkin banyak terpaksa diproses dan sebagainya, tetapi kawalan itu tidak dapat dilakukan oleh kita sendiri.

Oleh sebab itu, dengan semangat inilah kita membangunkan RazakSAT-2. Dengan pengalaman yang ada dan kita memerlukan. RazakSAT-2 ini hanya peruntukan awal sebanyak RM8.8 juta ini hanyalah sebenarnya untuk fasa pertama. Keseluruhan fasa kalau kita hendak melihat keseluruhan belanja yang diperlukan untuk membangunkan RazakSAT-2 ialah dianggarkan daripada hasil woksyp yang telah dijalankan oleh pelbagai agensi berdasarkan keperluan agensi atau pun kementerian dan juga pihak-pihak swasta, berasaskan keperluan itu kita menganggarkan pembangunan untuk RazakSAT-2 itu ialah RM200.8 juta. Itu keperluan, tetapi keperluan ini akan diperlukan daripada 2011 sehingga 2015.

■ 2030

Jadi, untuk peringkat pertama sahaja iaitu digunakan RM8.8 juta ini ialah untuk kita fasa pertama, pertamanya untuk melakukan *pre-mission studies*. *Pre-mission studies* ini termasuklah *due diligence studies*, keduanya kajian *atmospheric model*. Seterusnya ialah kajian *mission analysis* ataupun *needs identification* yang merangkumi kerja-kerja *user requirement study*, *market study and business trend*, *mission analysis and design*, *launch requirements*, *mission design review* dengan izin. Itulah keseluruhan yang kita gunakan

untuk fasa pertama. Hanya selepas lulus fasa pertama setelah semua *study* ini dilakukan, barulah kita akan beralih kepada *mission* yang kedua iaitu *actual design* dan sebagainya, itu akan datang.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Sedikit sahaja, minta maaf Tuan Pengerusi. Mungkin boleh dijelaskan juga tentang penglibatan anak-anak tempatan khususnya dalam bidang teknologi angkasa ini dalam membuat satelit dan juga adakah kita masih lagi bergantung pada kepakaran luar. Termasuk juga bagaimana kita boleh belajar ataupun kita boleh dapat pengalaman daripada RazakSAT-1 yang kemungkinan, kita tidak tahu perlu penambahbaikan dan sebagainya. Sekian, terima kasih.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Terima kasih Yang Berhormat Ledang. Memang daripada RazakSAT-1 dulu kita punya banyak pengalaman. Cuma dari segi keupayaan kita, dari segi *launching* kita masih perlu bekerjasama dengan pihak luar sebab kita tidak ada keupayaan untuk membuat *launching*. Lagipun untuk membuat *launching*, kita perlukan *treaty* di peringkat global, perlu *sanction* daripada banyak badan, barulah kita boleh membuat *launching* kita sendiri, *launching pad*. Sekarang ini kita tidak ada *launching pad*, jadi kita kena cari siapa yang boleh membuat *launching*. Akan tetapi dari segi pembangunan satelit itu sendiri sama ada fizikal mahupun *the software system*, itu kita berkemampuan untuk buat. Mungkin kamera kita terpaksa beli sebab belum ada di negara kita syarikat yang berkeupayaan untuk membuat kamera sendiri.

Jadi, kita kena beli dan bekerjasama dengan syarikat luar untuk membangunkan kamera yang sesuai digunakan untuk tujuan yang kita perlukan. Akan tetapi yang lebih penting mesejnya ialah *satellite remote sensing* ini amat perlu dan penting dari segi kegunaan untuk negara kita, dari segi sudut keselamatan, untuk *security*, *safety* dan banyak kegunaan termasuklah penutup Yang Berhormat Ledang tadi, untuk memantau dari segi keselamatan sempadan kita. Boleh digunakan, tertakluk dengan apa sistem yang kita *embed* dalam bila kita membangunkan satelit tersebut, apa sistem yang ada. Itu yang lebih utama dan *insya-Allah* dari segi kepakaran, memang kita ada cuma yang perlu saya mengharapkan sokongan daripada Ahli-ahli Parlimen sekalian untuk menyokong supaya dana diberikan lebih banyak kepada pembangunan satelit ini. Ianya amat penting untuk kegunaan masa depan sama ada untuk memantau banjir, dalam sudut kesihatan, dari segi sudut kawal selia sempadan, untuk komunikasi dan sebagainya, ianya amat penting dan amat berguna sekali.

[Tuan Yang di-Pertua mempengerusikan Jawatankuasa]

Jadi sebab itulah kita memohon sokongan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian supaya menyokong untuk ditambahkan. Kalau perlu diberikan lebih banyak peruntukan supaya kita boleh membangunkan *human capital* ataupun tenaga sumber manusia kita yang lebih mahir lagi dalam bidang-bidang angkasa ini. Jadi dengan itu, saya mengucapkan...

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Ada satu lagi tentang mungkin Yang Berhormat Timbalan Menteri tertinggal tentang kajian terhadap kesan radiasi yang wujud di orbit ekoran daripada pancaran cahaya matahari dan sebagainya, mungkin juga dengan sebab-sebab lain.

Datuk Haji Fadillah bin Yusof: Sememangnya benar Yang Berhormat Ledang. Kalau kita melihat pengalaman daripada RazakSAT-1 ini, sebab kita hanya satu-satunya satelit yang saya katakan mengelilingi *Near Equatorial Orbit* (NEqO) dan pengalaman kita memang ada berlakunya radiasi yang kadang-kadang tidak menentu, yang datang dan boleh menjejaskan satelit kita. Jadi sebab itu kadar radiasi kadang-kadang ianya berlaku dengan kadar yang mengejut dan ini salah satu pengalaman. Jadi sebab itulah hasil R&D ini, pengetahuan baru dapat kita capai dan kita berkongsi sehinggakan seluruh dunia sekarang termasuk *United Nations* ingin mempelajari daripada Malaysia apakah pengalaman, apakah pengetahuan baru yang didapati oleh negara kita untuk dikongsi bersama sebab negara Afrika pun sekarang ini ingin membangunkan satelit yang mereka rancang untuk dilancarkan dalam masa dua tiga tahun lagi untuk tujuan yang sama. Jadi sebab itulah ramai yang sekarang ini, Malaysia menjadi rujukan untuk NEqO ini.

Jadi terima kasih Yang Berhormat Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih sekali lagi kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian sama ada menyokong ataupun memberi teguran bagaimana kita dapat menambahbaikan untuk

kementerian kita ini terutamanya berkaitan dengan bajet tambahan. Saya mohon mengucapkan terima kasih.

Tuan Pengerusi: Terima kasih. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM24,800,010 untuk Maksud P.30 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM24,800,010 untuk Maksud P.30 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud P.32 [Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil. 1) 2011] –

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Pembangunan P.32 di bawah Kementerian Wilayah Persekutuan dan Kesejahteraan Bandar. Oleh kerana ini hanya token, ianya tidak perlu untuk dibahas.

[Tiada perbincangan]

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM10 untuk Maksud P.32 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM10 untuk Maksud P.32 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud B.41 [Jadual] –

Tuan Pengerusi: Kepala Bekalan B.41 di bawah Kementerian Pelajaran terbuka untuk dibahas.

8.37 min.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Terima kasih Tuan Pengerusi, ringkas sahaja di bawah Kementerian Pelajaran ini, berkaitan dengan soal bonus untuk pendidikan rendah sebanyak RM279,665,000 diperuntukkan. Bolehkah pihak kementerian tolong jelaskan dalam Dewan ini tentang jumlah kakitangan kementerian yang menerima peruntukan bonus ini. Keduanya ialah mengapakah perlu peruntukan tambahan ini sedangkan sepatutnya dengan jumlah kakitangan yang sedia ada dan juga dalam pengetahuan kementerian tentang kenaikan pangkat, seharusnya pihak kementerian telah daripada awal lagi bersedia untuk membuat anggaran-anggaran perbelanjaan tentang kenaikan pangkat dan jumlah kakitangan. Jadi, bolehkah jelaskan di dalam Dewan ini tentang berapakah jumlah dan juga tentang kategori kakitangan di bawah Kementerian Pelajaran tersebut.

Keduanya ialah saya difahamkan bahawa kementerian juga bercadang untuk mewujudkan projek perintis untuk guru-guru bekerja sembilan jam sehari. Jadi, adakah bonus ini juga melibatkan dengan tambahan bebanan guru yang bekerja lebih daripada tempoh yang telah diberikan kepada mereka sebelum ini. Saya mohon, adakah rundingan dengan Kesatuan Perkhidmatan Perguruan Kebangsaan (NUTP) diadakan sekiranya melibatkan sembilan jam kerja kerana ia akan melibatkan tambahan bonus yang mereka tuntut. Jadi adakah benda ini dirunding?

Point saya yang terakhir ialah adakah bonus ini juga *special bonus* ataupun bonus khas diberikan kepada guru-guru yang berkhidmat di kawasan pedalaman khususnya di Sabah dan Sarawak walaupun saya difahamkan ada emolument khas untuk guru-guru pedalaman tetapi adakah bonus ini juga diberi kepada guru-guru yang berkhidmat di kawasan pedalaman. Hanya tiga perkara itu sahaja Tuan Pengerusi, terima kasih.

■ 2040

8.41 mlm.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Dalam perbahasan Jawatankuasa Kementerian Pelajaran ini tentang bonus RM279 juta.

Saya ingin menarik perhatian pihak kementerian tentang bonus ataupun imbuhan yang diberikan kepada guru-guru. Saya ingin bertanya apakah ini termasuk bonus kepada guru-guru j-QAF yang mengajar al-Quran, Tajwid dan juga Ulum Diniyah Islam ini kerana apabila saya semak daripada buku Iqra' yang digunakan oleh Kementerian Pelajaran untuk mengajar anak-anak di peringkat sekolah yang dinamakan sebagai Cara Cepat Belajar Al-Quran *Resam Uthmani* yang dikarang oleh Ustaz Haji As'ad Umam. Beliau adalah seorang Indonesia, diambil daripada Indonesia kerana apabila dikaji atau dilihat daripada buku yang diajar oleh guru-guru j-QAF ini didapati terdapat 422 kesalahan isi kandungan buku Iqra' dalam Sistem Pendidikan Kebangsaan pada hari ini.

Buku ini adalah bertujuan untuk mengajar anak-anak kita belajar cara cepat mempelajari Al-Quran dengan hanya menyebut perkataan-perkataan tersebut. Saya mengambil contoh beberapa perkara di dalam;

Bil	Jilid	Kesalahan
1	Iqra' 1	32
2	Iqra' 2	42
3	Iqra' 3	142
4	Iqra' 4	32
5	Iqra' 5	130
6	Iqra' 6	76
Jumlah kesalahan		422

Jadi jumlah semua adalah 422 kesalahan dan digunakan oleh guru-guru yang diberi imbuhan oleh kementerian ini untuk mengajar anak-anak kita. Antara contoh yang terdapat kitab ini adalah disebut sebagai *nun sakinah* (ن), *tanwin* (ـن) bertemu dengan *ra'* (ر), bacaan tidak dengung. Saya hendak ambil tanwin bertemu dengan *ra'* (ر), di sini disebut di dalam al-Quran [*Membaca sepotong ayat al-Quran*] yang tidak didengungkan tetapi sebelumnya iaitu sebelum *ra'* (ر), itu bukannya *tanwin* (ـن).

Seorang Ahli: [Menyampuk]

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Tidak, saya hendak bagi beberapa contoh supaya pihak kementerian boleh memberi satu jawapan ataupun satu di dalam kementerian esok bahawasanya mungkin siapa hendak jawab saya pun tidak tahulah. Kalau sekiranya Yang Berhormat Ayer Hitam menjawab, saya rasa kitab atau buku ini perlu diberi perhatian oleh pihak kementerian kerana terlalu banyak terdapat kesalahan-kesalahan yang telah dijalankan kajian oleh beberapa orang yang mahir dalam ilmu al-Quran supaya apabila kita hendak mengajar anak-anak kita, dapatlah kita mempelajari al-Quran dengan cara yang betul.

Tadi saya sebut tentang *nun sakinah* (ن). Kemudian banyak lagilah yang saya rasa perlu diberi perhatian oleh pihak kementerian kerana kalau sekiranya 422 tempat kesalahan yang terdapat di dalam kitab ini, saya rasa agak sukar untuk kita hendak mendapatkan seorang murid yang mahir ataupun boleh membaca al-Quran di masa yang akan datang kerana dengan adanya kitab yang telah digunakan sebagai buku teks di dalam mengajar anak-anak tentang j-QAF ini amat malang sekalilah. Sampai sekarang dikatakan 17 tahun kitab ini telah digunakan di dalam mengajar anak-anak kita tentang ilmu al-Quran.

Jadi saya harap pihak kementerian dalam membincangkan tentang bonus yang hendak diberikan kepada guru-guru ini, tolong perhati sama tentang kitab Iqra' Cara Cepat Belajar Al-Quran *Resam Uthmani* ini supaya dapat ditukarkan kepada kitab yang lain ataupun dikaji semula supaya banyak benda yang tidak betul dalam ini dapat diperbetulkan. Itu sahaja Tuan Pengerusi, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Terima kasih. Yang Berhormat Hulu Selangor dan selepas itu Yang Berhormat Serdang. Selepas itu kalau tiada siapa lagi yang berminat, Menteri bersedia untuk jawab.

8.45 mlm.

Tuan P. Kamalanathan a/l Panchanathan [Hulu Selangor]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Tambahan sebanyak RM279 juta ini merupakan satu tambahan yang saya rasa cukup diperlukan untuk memberi bonus kepada kakitangan. Soalan saya ialah mengenai isu kakitangan audit teknikal sama ada kementerian mempunyai kekuatan atau pun cukup kakitangan-kakitangan audit teknikal untuk membuat pengauditan terhadap bangunan-bangunan sekolah yang sedia ada. Berapa ramai audit teknikalnya dan sama ada cukup atau tidak kerana kalau boleh tidak ada jawapan sekarang, mungkin secara bertulis kemudian.

Sebagai contoh sekolah Tamil ada 523 dan di antara 523 sekolah ini, berapa buah sekolah yang telah dijalankan audit teknikal tentang keselamatan tersebut. Apakah tindakan-tindakan, bagaimanakah pengauditan ini dijalankan sama ada apakah perancangan untuk membuat pengauditan bangunan-bangunan sekolah di Malaysia ini? Sekian terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Serdang.

8.46 mlm.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hendak sentuh tentang B.41, Kementerian Pelajaran Butiran 030300. Saya rasa tambahan ini adalah untuk bayaran bonus kakitangan awam kementerian ini, saya rasa sebahagian besar daripada jumlah tersebut adalah terdiri daripada guru-guru.

Saya rasa tugas guru adalah untuk mengajar, mendidik anak-anak kita dan juga generasi muda kita tetapi saya tidak faham kenapa apabila Timbalan Perdana Menteri kita membuat satu lawatan ke negeri Kedah pada 5 April lalu, semua guru di SJK(C) dan juga SJK(T) diminta untuk berhenti mengajar bagi menunggu ketibaan Timbalan Perdana Menteri kita.

Ada sekolah-sekolah yang jauh sedikit, mereka terpaksa berhenti belajar pada pukul 10.15 pagi supaya guru-guru tersebut bolehlah pergi untuk menjemput ketibaan Timbalan Perdana Menteri. Saya rasa ini bukan tugas kakitangan kita ataupun tugas guru-guru kita untuk tangguhkan kerja mereka untuk pergi ke satu tempat bagi menunggu ketibaan Timbalan Perdana Menteri. Lagi teruk pada 7 April, hari Sabtu yang lalu, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pergi ke Batu Pahat, pergi ke *hometown* saya.

Saya tidak kisahlah pergi ke Batu Pahat tetapi kenapa pada kali ini bukan sahaja guru-guru di sekolah kerajaan diminta untuk pergi ke padang untuk menunggu ketibaan beliau tetapi juga guru-guru di SMPC juga diminta untuk pergi ke padang untuk menunggu ketibaan beliau. Saya hendak tanya di sini, kementerian ini ada bayar satu sen pun gaji untuk guru-guru di SMPCkah? Bonus ini yang sekarang sedang kita minta satu penambahan sebanyak RM279 juta ini, adakah satu sen untuk guru-guru di SMPC tidak?

Sekiranya tidak ada, saya hendak tanya kenapa Jabatan Pendidikan Daerah berhak dan bolehlah kita izin mereka tulis memo, tulis surat kepada SMPC untuk minta mereka hantar guru-guru mereka pergi ke padang untuk menunggu ketibaan Perdana Menteri. Hari Sabtu, pelajar-pelajar SMPC sepatutnya mereka ada kelas juga, tetapi murid-murid di SMPC mereka bayar yuran sendiri, ibu bapa bayar yuran sendiri untuk hantar anak mereka pergi ke sekolah SMPC tetapi sekarang guru-guru cakap, hari Sabtu yang lalu, pelajar-pelajar tidak perlulah datang ke sekolah kerana Perdana Menteri datang. Guru-guru terpaksa pergi ke padang untuk menunggu ketibaan Perdana Menteri.

Saya hendak tanya, ini adil tak? Ini saksama tak? Ini boleh masuk akal tak? Kenapa Kementerian Pelajaran kita boleh buat macam ini? Kalau hendak cakap berdirilah, jangan duduk di sana dan cakap.

Beberapa Ahli: [Menyampuk]

Seorang Ahli: Boleh.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Kalau cakap boleh, kenapa boleh? Satu sen gaji pun tidak pernah bayar, satu sen bonus pun tidak pernah bayar tetapi sekarang minta guru-guru SMPC pergi ke padang, tunggu di bawah matahari untuk menunggu ketibaan Perdana Menteri. Saya rasa ini terlalu angkuhlah, terlalu sombong pemimpin-pemimpin

Barisan Nasional. Jadi saya haraplah nanti Timbalan Menteri yang datang dari Batu Pahat akan jawab soalan saya.

■ 2050

Jadi saya harap dan saya pohon satu jawapan yang munasabah daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri.

[Dewan riuh]

Kalau hendak cakap berdiri saya beri laluan. Siapa yang berani berdiri sekarang. Semua tidak berani berdiri. Semua takut. Siapa yang penakut sekarang. Yang duduk di sana buat bisung tidak ada seorang pun yang berdiri...

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Yang Berhormat Serdang, Yang Berhormat Serdang. Sabar, sabar. Orang Johor sabar. Tuan Pengerusi, Yang Berhormat Serdang saya rasa Yang Berhormat Serdang tidak perlu risau sebab apabila perkara itu berlaku kepada guru-guru ia akan menambahkan lagi kebencian kepada Barisan Nasional ini. *[Dewan riuh]* Dipaksa untuk hadir. Kita tahu... *[Disampuk]* Kita tahu bahawa dibawa bas, dibagi peruntukan dan sebagainya. Tidak perlu bimbang Yang Berhormat Serdang sebab ia akan menambahkan kebencian sebab guru-guru ini cerdik, dia tahu bebanan. Apa pandangan Yang Berhormat Serdang?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Saya setuju dengan Yang Berhormat Kuala Kedah. Saya bukan bimbang tetapi saya di sini hanya hendak memberi sedikit nasihat kepada pemimpin-pemimpin Barisan Nasional. Janganlah begitu sombong, janganlah salah guna kuasa. Sekiranya hendak minta laluan, hendak beri pandangan buatlah seperti Yang Berhormat Kuala Kedah. Saya akan beri laluan tetapi tidak ada seorang pun yang berani berdiri untuk minta penjelasan. Jadi tidak apalah. Saya berhenti di sini dan saya minta satu jawapan yang bernas daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Saya minta laluan.

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique [Tenggara]: Ini minta laluan, bagilah!

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Sila.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Tuan Pengerusi, minta laluan. Terima kasih Yang Berhormat Serdang. Apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Serdang tadi yang terlibat pun tidak kata apa. Ini Yang Berhormat Serdang yang melebihi-lebih ini. Jadi saya tidak tahulah. Kalau dia tidak datang pun kita tidak hukum apa pun. Tidak ada apa dihukum pun. *[Tepuk]*

Cuma mungkin dari pihak jabatan pendidikan daerah beritahu dipersilakan datang. Mungkin ada amanat yang hendak disampaikan, menghormati pemimpinkah? Itu sahaja. Kalau dia tidak datang pun saya rasa tidak ada tindakan tatatertib yang diambil. Tidak ada apa pun. Ini bukan dipaksa. Saya rasa Tuan Pengerusi apa yang disebutkan oleh Yang Berhormat Serdang ini adalah satu perkara yang mengarut yang tidak sepatutnya disebut dalam Dewan ini. Ini menghasut. Saya kira ini satu hasutan kepada guru-guru ini. Guru-guru ini dia sendiri rela datang tetapi kalau dia kata dia tidak hendak datang saya rasa tidak ada siapa pun hendak marah. Tidak ada siapa pun hendak marah. Saya sendiri pun hadir dalam perhimpunan itu bukan...

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Sekarang Yang Berhormat Sekijang hendak jawab bagi pihak Yang Berhormat Timbalan Menteri?

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: ...Sahaja daripada guru-guru yang hadir ini malah banyak daripada jabatan lain pun datang dan daripada kementerian pun datang sebagai menghormati pemimpin. Tidak ada masalah. Akan tetapi apa yang disebutkan oleh Yang Berhormat Serdang ini saya rasa dia sendiri yang terasa. Saya rasa tidak perlu disebut dalam Dewan yang mulia Tuan Pengerusi. Ini satu niat yang tidak baik Tuan Pengerusi. Terima kasih.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Ada orang lagi? *[Dewan riuh]* Tidak, saya hendak tanya sahaja. Tidak perlu jerit. Jerit apa? Saya hanya tanya ada orang yang hendak minta penjelasan lagi?

Tuan Liang Teck Meng [Simpang Renggam]: Yang Berhormat Serdang, Yang Berhormat Serdang sedang mengandung. Bertenanglah sedikit. Tidak baik pada *baby* itu. Tetapi kalau hendak tanya soalan, tanyalah soalan Yang Berhormat Permatang Pauh dahulu macam mana.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Itu langsung tidak relevan. Saya sekarang cakap perkara di Johor. Kalau Ahli Parlimen dari Johor sebagai seorang Ahli Parlimen berbangsa Cina yang selalu cakap bahawa hendak mempertahankan pendidikan Cina pun tidak berani berdiri untuk cakap untuk SMPC saya rasa malulah tidak perlu berdiri lagilah.

Saya hendak jawab kepada Yang Berhormat Sekijang. Saya rasa ini adalah isu prinsip. Yang Berhormat bukan Menteri ataupun Timbalan Menteri. Saya rasa bagaimana Yang Berhormat boleh memberi jaminan kepada guru-guru SMPC tersebut bahawa tiada tindakan yang akan diambil? Siapa tahu? Siapa boleh *guarantee*? Siapa boleh beri jaminan? Jadi saya rasa Ahli Yang Berhormat Sekijang bukan Menteri lagi. Janganlah memainkan peranan sebagai seorang Menteri. Biarlah Timbalan Menteri jawab. Saya rasa bukan seperti yang disebut tadi dan juga diakui oleh Yang Berhormat Sekijang. Saya rasa bukan sahaja guru-guru yang terima arahan ini tetapi saya rasa semua arahan ini yang tidak kisahlah melibatkan mana-mana kementerian itu adalah satu kesalahan yang kita mesti akui.

Kita membayar duit gaji kepada kakitangan kerajaan, duit gaji itu adalah duit dari rakyat dan kita bayar gaji kepada mereka untuk apa? Untuk berkhidmat untuk rakyat dan bukanlah berkhidmat untuk Perdana Menteri sahaja. Sekarang mereka letakkan jawatan sendiri, tangguhkan kerja mereka untuk menunggu ketibaan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Ini patut atau tidak patut? Itu sahaja saya hendak tanya di sini. Kalau sebut soalan ini tidak perlu dibincangkan di Dewan saya rasa buat apa kita berbahas di sini? Jadi saya hendak berhenti di sini. Terima kasih Tuan Pengerusi memberikan peluang kepada saya untuk berbahas. Saya harap boleh dapat satu jawapan yang bernas.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Saya minta satu penjelasan boleh?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Tadi saya tanya. Okeylah.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Okeylah.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Saya hendak ambil bahagian satu lagi Tuan Pengerusi. Satu sahaja.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat, saya duduk sampai jam satu pun boleh. Saya tidak ada apa-apa cuma bila *point* itu diulang-ulang, kemudian mengulang hujah-hujah ulang, kadang-kadang saya pun ulang-ulang hujah saya syok sendiri.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya sokong, saya sokong, saya sokong Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat. Ini penghabisan ya. Sila.

8.57 mlm.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tuan Pengerusi, saya tidak masuk pun bab Yang Berhormat Serdang. Cuma Tuan Pengerusi saya ini lebih kepada harapanlah ke atas bonus kakitangan awam pada guru-guru ini dan saya yakin guru-guru selama ini memang sudah pun menjalankan tugas dengan baik, mereka lebih matang, alhamdulillah majoriti boleh berterima kasih, mampu berterima kasih, mereka lebih bersyukur. Cuma satu perkara Tuan Pengerusi saya memang mengharap supaya guru-guru dapat mendidik murid-murid dan pelajar-pelajar supaya pelajar-pelajar yang terdedah dengan globalisasi, dengan cabaran luar tentang peraturan-peraturan Tuan Pengerusi.

Saya mengambil contoh Tuan Pengerusi, ini contoh dalam Parlimen sendiri Tuan Pengerusi. Saya mohon maaf. Contohnya dalam Parlimen, saya tidak tahu siapa sebenarnya yang berhak membuat *press statement* (PC) di bangunan Parlimen. Adakah hanya Menteri-menteri, Timbalan Menteri, Ahli-ahli Parlimen ataupun kita boleh bawa orang luar Tuan Pengerusi. Kita boleh bawa orang luar yang tidak ada kena-mengena dengan Parlimen buat *press statement* dalam Parlimen. Itu satu perkara. Ini berkaitan dengan keberkesanan menghormati peraturan.

Sama juga tadi ada demonstrasi kononnya menentang ISA dan mereka dibawa oleh satu kumpulan sebelah kanan saya pihak pembangkang bawa ke dalam seolah-olah mereka tidak menghormati peraturan. Jadi Tuan Pengerusi saya mohon sangat supaya pada masa akan datang keberkesanan mematuhi peraturan ini lebih ditekankan oleh guru-guru kerana guru-guru memang selama ini sudah berjasa, memang selama ini mengajar dengan baik dan perlu ditekankan tentang cabaran pada masa akan datang kerana kita tidak mahu peraturan dilanggar dengan sewenang-wenangnya seperti yang berlaku dalam Parlimen. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

8.59 mlm.

Timbalan Menteri Pelajaran II [Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan saya juga mengucapkan terima kasih kepada semua ahli Yang Berhormat dari Kuala Kedah, Yang Berhormat Pendang, Yang Berhormat Hulu Selangor, Yang Berhormat Serdang dan juga Yang Berhormat Ledang yang telah membangkitkan beberapa perkara yang berkaitan dengan B.41 iaitu tentang emolumen yang berjumlah lebih kurang RM279.6 juta.

Pertama saya ingin menjelaskan apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kuala Kedah sebenarnya bonus ini adalah bonus untuk semua kakitangan Kementerian Pelajaran yang berjumlah seramai 532,909 orang iaitu bukan sahaja guru dan dia adalah merupakan bonus khas yang diberikan.

■ 2100

Untuk makluman Yang Berhormat, sebenarnya peruntukan tambahan ini diperlukan kerana sebenarnya untuk makluman, pada tahun 2011 kita telah diluluskan peruntukan asal sebanyak RM21.3 bilion dan jika dibandingkan dengan jumlah perbelanjaan sebenar emolumen tahun 2010 yang berjumlah RM22.17 bilion, peruntukan yang diluluskan ini adalah berkurangan sebanyak lebih kurang RM805 juta ataupun 3.63%. Sebab itulah kita memerlukan peruntukan tambahan ini untuk membayar bonus berkenaan.

Untuk makluman Yang Berhormat, mengenai dengan isu yang kedua iaitu mengenai dengan guru-guru kerja sembilan jam ini, saya hendak menjelaskan bahawa...

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Yang Berhormat.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: ...Keputusan telah pun dimuktamadkan.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Pertama tadi Tuan Pengerusi, yang saya minta jelaskan ialah mengapakah jumlah ini dalam pengetahuan kementerian, jumlah guru yang sepatutnya telah dikira untuk bajet pada 2011 – sepatutnya telah dimasukkan di dalam Bajet 2011. Tidak timbul soal mohon tambahan ini kerana sekiranya pihak kementerian tahu tentang data bilangan kakitangan, sepatutnya bonus ini boleh dibuat *calculation*. Jadi tidak timbul soal mohon tambahan itu. Itu yang saya hendak tahu. Macam mana boleh berlaku seperti itu?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat, ini sebenarnya bonus. Kita hendak bayar bonus ini, kita perlukan peruntukan tambahan sebab ini membayar bonus sebenarnya.

Mengenai dengan rintis sembilan jam waktu bekerja yang disebut oleh Yang Berhormat, ini saya rasa sudah pun dijawab oleh Yang Amat Berhormat Menteri Pelajaran bahawa yang ini tidak dilaksanakan pun dan saya rasa keputusan itu adalah muktamad. Jadi tidak perlulah saya hendak mengulang balik jawapan yang dibuat oleh Yang Amat Berhormat Menteri Pelajaran.

Mengenai dengan isu pedalaman, untuk makluman Yang Berhormat, sememangnya guru-guru yang mengajar di pedalaman ini, mereka mempunyai elaun khas mereka sendiri iaitu kalau pedalaman 3 (P3), mereka mendapat sebanyak RM1,500, P2 sebanyak RM1,000 dan P1 ialah sebanyak RM500.

Perkara kedua yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Pendang, sebenarnya perkara tersebut telah pun diberikan perhatian oleh Kementerian Pelajaran Malaysia dan penelitian telah pun dibuat. Antaranya adalah perbezaan dari segi kaedah mengajar yang diperkenalkan oleh Kementerian Pelajaran Malaysia. Jadi ia bukan kesilapan tetapi

berbeza dari segi kaedah sahaja. Bukan satu kesilapan. Pada saya, ini adalah cukup jelas. Kita tahu kadang-kadang dalam soal mengajar Al-Quran ini memang masing-masing ada kaedahnya. Maka perbezaan itu sebenarnya yang berlaku dan bukannya kesilapan.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri dan Tuan Pengerusi. Saya rasa ini perlu diberi perhatian berat oleh pihak kementerian. Saya rasa bukan hanya sekadar kaedah, kerana daripada contoh-contoh yang terdapat dalam buku ini, kita tengok banyak dia punya masalah-masalah teknikal yang dibawa, contoh-contoh ayat yang diberikan, misalnya saya sebut tadi nun sakinah atau nun mati, kemudian tanwin. Kemudian dia bagi contoh ayat-ayat yang tidak bersesuaian dengan nun mati tersebut ataupun dengan huruf tanwin tersebut yang tidak sepatutnya di dengung. Apabila di bawa contoh-contoh begitu, kita hendak mengajar anak-anak ini, dia sebut tidak betul. Ini yang penting dalam *Resam Uthmani* ini. Saya rasa perlu diberi perhatian yang cukup berat sama ada di tarik balik buku ini dengan contoh-contoh yang dibawa, dengan *instruction* yang tidak betul itu, itu saya rasa lebih baiklah di pihak Kementerian Pelajaran. Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat dan kita akan berikan perhatian kepada perkara tersebut.

Mengenai perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Hulu Selangor, saya ingin menjelaskan kepada Yang Berhormat, oleh kerana kita perlu mengaudit lebih kurang 10,000 buah sekolah yang berada di seluruh negara, maka kita telah mewujudkan satu Jawatankuasa Audit Fizikal yang secara kebetulan saya adalah pengerusi kepada Jawatankuasa Audit Fizikal ini dan untuk makluman Yang Berhormat, sebenarnya kita telah pun membuat satu rumusan iaitu bahawa keutamaan kita ialah kepada sekolah-sekolah yang setelah kita audit, sekolah-sekolah yang berada dalam kategori rosak teruk ataupun yang dianggap sebagai kritikal sebenarnya.

Rosak teruk ini pula sebenarnya untuk makluman Yang Berhormat, ia ada tiga bentuk. Satu ialah struktur, yang kedua ialah *non-structure*, dan yang ketiga ialah *electrical*. Untuk perkara yang melibatkan kepada *structure* dan *electrical* ini, kita memang memerlukan *technician* sebenarnya ataupun kita terpaksa melantik konsultan-konsultan untuk memastikan bahawa dia mengikut peraturan yang sebenarnya apabila kita melakukan pembaikan ataupun membina semula kategori rosak tersebut yang melibatkan *structure* dan *electrical* ini.

Oleh kerana itu, untuk makluman Yang Berhormat, kita telah membahagikan tugas-tugas ini. Pertama, di pihak kementerian sendiri kita telah mewujudkan satu *taskforce* iaitu di kalangan kakitangan kita sendiri dan kebanyakan mereka ini hanya melakukan penilaian terhadap kerosakan yang dikategorikan sebagai *non-structure*. Akan tetapi yang melibatkan *structure* ini, kita melantik konsultan dan kita membahagikan tugas ini antara pihak JKR dan juga Kementerian Pelajaran. Oleh itu, untuk makluman Yang Berhormat, bahawa daripada aspek ini kita tidak menghadapi masalah yang besar dan saya ingin memberi jaminan kepada Yang Berhormat bahawa berdasarkan kepada peruntukkan sebanyak RM1 bilion di mana RM500 juta daripadanya untuk sekolah kebangsaan, maka kita sekarang ini dalam proses pelaksanaan terutamanya yang *non-structure* iaitu pembaikan kecil walaupun kritikal, itu kita boleh lakukan sebab ia tidak melibatkan konsultan. Akan tetapi yang melibatkan konsultan kerana *structure* dan *electrical* ini, *insya-Allah* menjelang pada bulan Julai ini kerja-kerja akan dimulakan.

Isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Serdang. Saya ingin menjelaskan di sini Yang Berhormat Serdang ya. Ini macam Yang Berhormat hendak bertanding di Batu Pahat sahaja. Mungkin Yang Berhormat risau tengok kehadiran seramai 70,000 orang itu. Sebab itu dipersoalkan. Pertama Yang Berhormat, mengenai dengan isu kehadiran Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri ke Kedah di mana guru-guru SJK(C) dan juga SJK(T) diminta hadir. Yang Berhormat, saya rasa Yang Berhormat sendiri pun faham bahawa Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri adalah Menteri Pelajaran. Maka sepatutnya isu seperti ini tidak perlu ditimbulkan apatah lagi sebagai Menteri Pelajaran, dia sebenarnya perlu berjumpa dengan warga pendidik terutamanya untuk memberi penjelasan dan saya sendiri, Yang Berhormat, biasalah. Saya datang memanggil warga guru dan berdialog untuk mendengar apa-apa juga perkara yang hendak dibangkitkan oleh warga pendidik.

Dengan kata lain bahawa saya sebagai Timbalan Menteri Pelajaran, saya mempunyai tanggungjawab untuk berjumpa dengan warga pendidik di samping untuk menjelaskan dasar-dasar di Kementerian Pelajaran dan yang kedua ialah untuk mendengar pandangan-pandangan mereka. Jadi sebab itu pada saya tidak timbul. Sepatutnya Yang Berhormat tidak perlu menimbulkan isu kenapa guru-guru di SJK(C) dan di SJK(T) diminta hadir?

Manakala yang kedua mengenai dengan majlis pada 7 hari bulan di Batu Pahat. Saya ingin menjelaskan di sini bahawa program tersebut adalah program Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Pusat. Sebab itulah Menteri dan Timbalan Menteri hadir. Sebab itu Yang Berhormat, Yang Berhormat tengok tidak ada bendera-bendera pun dipasang. Bendera partikah tidak dipasang di bandar Batu Pahat sebab ini adalah majlis kerajaan. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sempena tiga tahun pentadbiran beliau, maka dia hendak menjelaskan hasil-hasil kejayaan NKRA termasuklah memberi peluang kepada masyarakat untuk melihat sendiri apa yang telah dicapai seperti Kedai Rakyat 1Malaysia, Perumahan Rakyat 1Malaysia yang ditunjuk secara *real* semasa majlis tersebut.

■ 2110

Jadi, sebab itu pada saya tidak timbul ini sebagai satu paksaan yang berunsur politik kerana beliau Perdana Menteri dan semua Menteri, Timbalan Menteri memang diwajibkan hadir dan kami hadir. Saya pun tidak naik atas pentas pun walaupun saya Ahli Parlimen di situ sebab saya tahu ini adalah majlis kerajaan. Jadi pada saya, tak perlulah Yang Berhormat hendak rasa cemburukah, gelisahkah, risaukah dengan majlis seumpama ini? Akan tetapi saya hendak beritahu bahawa inilah sebenarnya bukti bahawa rakyat melihat kejayaan tiga tahun pentadbiran beliau iaitu "Rakyat Didahulukan, Janji Ditepati". Bukan macam pembangkang iaitu "Putrajaya Didahulukan, Rakyat Dikemudiankan". Itu yang menjadi masalah, terima kasih. [*Dewan riuh*]

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Minta penjelasan. Saya hendak tanya sedikitlah. Tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri cakap, adalah sebagai Menteri Pelajaran. Jadi adalah wajib untuk Timbalan Perdana Menteri pergi ke Kedah untuk berjumpa dengan warga pendidik supaya bolehlah mendengar pandangan daripada mereka. Jadi, saya hendak tanya pada hari itu, apa pandangan ataupun cadangan yang Timbalan Perdana Menteri kita telah dengar daripada warga pendidik-pendidik tersebut, dari guru-guru SJK(C), SJK(T) tersebut? Atau pada hari itu adalah satu majlis untuk Timbalan Perdana Menteri menyampaikan ucapan sahaja? Kalau untuk beliau menyampaikan ucapan sahaja, saya rasa itu bukan sesi dialog. Itu bukan satu sesi untuk mendengar pandangan daripada guru-guru.

Saya difahamkan bahawa pada hari itu memang ada sampaikan mesej kepada guru-guru. Apa mesej itu? Mesej itu adalah mengingatkan guru-guru kita siapa yang membayar gaji mereka supaya pada PRU ke-13 mereka mesti tahu siapa untuk undi. [*Dewan riuh*] Adakah ini mesej yang sepatutnya disampaikan oleh seorang Menteri Pelajaran kepada guru-guru? Keduanya, saya hendak tanya, di Batu Pahat itu tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri amat ambil berat mana yang saya akan tanding? Saya rasa mana yang saya akan tanding itu tak penting. Apa yang saya risau ialah saya tak pasti sama ada Yang Berhormat berpeluang lagi untuk bertanding lagi di Batu Pahat. [*Dewan riuh*]

Saya hendak tanya, kalau untuk menyampaikan pencapaian Barisan Nasional kepada warga di Batu Pahat, kenapa perlu suruh guru-guru SMPC untuk tanggungkan jawatan mereka, sekolah henti satu hari untuk pergi ke padang. Kenapa perlu buat macam itu? Barisan Nasional, Kerajaan Pusat ada saluran yang cukup banyak, ada surat khabar. Malam ini Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita pergi ke NTV7 ada satu *interview*. Saya rasa ada saluran yang cukup banyak. Akan tetapi sekarang kenapa SMPC, guru-guru dari SMPC juga menerima memo daripada jabatan pendidikan daerah untuk menghadiri dalam majlis tersebut? Saya hendak tanya, adakah ini cara untuk Barisan Nasional bagi menyampaikan ataupun memaklumkan rakyat jelata tentang pencapaian mereka? Malukah tak malu Yang Berhormat Menteri, Timbalan Menteri? *Sorry*.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Apa hendak malu? Peliklah.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat, itulah saya rasa Yang Berhormat tidak mengikuti semua majlis yang dihadiri oleh Yang Amat Berhormat Timbalan

Perdana Menteri yang juga Menteri Pelajaran ataupun saya selaku Yang Berhormat Timbalan Menteri. Maksudnya, di sini iaitu mana-mana majlis yang kita mempunyai ruang masa yang mencukupi, memang kita selitkan dengan majlis dialog. Dengan sebab itulah saya hendak menyatakan di sini bahawa ini adalah merupakan satu perkara yang wajar sebagai seorang Menteri Pelajaran untuk berdialog dengan warga pendidik, mendengar apa juga rintihan, keluhan mereka. Saya ingin menyatakan di sini bahawa kita mengambil perhatian berat terhadap isu-isu yang dibangkitkan dan ada isu yang kita boleh selesaikan segera, kita selesaikan segera. Saya barangkali boleh nanti memberi contoh, beberapa contoh kepada Yang Berhormat tentang majlis-majlis yang telah kita lakukan yang ada dialog seperti ini. Mengenai dengan Batu Pahat itu Yang Berhormat, sebenarnya apa salahnya kita menjemput guru-guru tersebut untuk hadir. Salahkah mereka dijemput?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Salah.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Dan salahkah, maksudnya mereka untuk hadir?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Ini kerana sekolah terpaksa tutup satu hari. Itu tak bersalahkah?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Salahkah mereka dijemput? Bahkan, bahkan kita...

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Itu bukan jemputan.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat, Ahli Yang Berhormat...

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Itu satu surat menjadi satu arahan.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: ...Ada memberi bantuan kepada sekolah-sekolah tersebut.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Sekolah pun tutup satu hari.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Tidak salah untuk kita menjemput mereka. Apakah salah?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Boleh sebut satu kali tak, apa bantuan yang diberi oleh Kerajaan Pusat kepada SMPC?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat, kalau...

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Ada bayar gaji guru tak, ada tak?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Kalau di Batu Pahat Yang Berhormat..

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Ahli-ahli Yang Berhormat.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Ada tak? Ada tak Timbalan Menteri?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat, kalau yang di Batu Pahat...

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat, kalau Ahli Yang Berhormat bertengkar macam begini...

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat, kalau di Batu Pahat, Yang Berhormat hendak saya buktikankah berapa banyak yang saya bagi kepada sekolah tersebut?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Itu sebagai Ahli Parlimen Batu Pahat.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Ya, itulah.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Saya sekarang tentang bantuan daripada Kerajaan Pusat. *[Dewan riuh]*

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Ya itulah. Itu duit kerajaan Yang Berhormat. Itu peruntukan kerajaan.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Gaji guru dibayar oleh siapa?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Itu duit daripada Kerajaan Pusat.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Dibayar oleh Menterikah atau dibayar oleh Kerajaan Pusat?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Itu peruntukan kerajaan daripada Kerajaan Pusat, Yang Berhormat.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Jadi, saya rasa..

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Siapa yang bayar gaji? Siapa yang bayar yuran murid-murid, pelajar-pelajar?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat, oleh sebab itulah saya kata peruntukan yang kami berikan itu daripada kerajaan, daripada Kerajaan Pusat. Sebab itu kalau dijemput, salahkah menjemput ini? Kalau mereka tidak hadir, itu hak mereka. Jadi, kenapa Yang Berhormat risau sangat? Yang Berhormat hendak menjemput guru pun, siapa hendak menghalang? Ada kita hendak menghalang Yang Berhormat hendak menjemput guru dan sebagainya? *[Tepuk]*

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Itu bukan isu halangan.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat menggunakan segala kemudahan.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Sekarang, sekolah tutup satu hari kerana terima ini memo dari jabatan daerah.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Ya, sebab itu hak mereka, hak mereka Yang Berhormat.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Sekarang cakap itu hak mereka tetapi...

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat, janganlah takut.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: ...Ada boleh tunjuk itu memo tak? Boleh tunjuk?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Saya boleh buktikan bahawa...

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: ...Itu memo kepada kita semua tak?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: ...LPS daripada Batu Pahat Yang Berhormat..

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Sama ada itu cakap adalah jemputan sahaja...

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: LPS daripada Batu Pahat sama ada Sekolah Menengah Tinggi Hwa Jin ataupun Sekolah Menengah Tinggi Chung Hwa Rengit. Saya melihat LPS mereka semua hadir.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Yalah, mereka semua hadir.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Maksudnya, mereka memberikan sokongan..

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Bayangkan berapa banyak pelajar yang sudah terlibat?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: ...Dan apakah itu yang merisaukan Yang Berhormat? Yang Berhormat, tak perlu risaulah Yang Berhormat. Kalau hendak bertandinglah...

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Saya ini bukan risau.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: ...Di Batu Pahat. Saya bersedia untuk...

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Saya rasa ini adalah soal prinsip.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: ...Berhadapan dengan Yang Berhormat.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Itu adalah soal prinsip. Kalau Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak pernah bayar gaji untuk guru-guru SMPC, tidak pernah bayar untuk yuran pelajar-pelajar SMPC, kenapa sekarang apabila perlulah, ramai orang untuk tunjuk di padang itu jemput ataupun wajib mereka untuk datang?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Tidak, apa masalahnya kita jemput, kalau mereka hendak datang?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Saya rasa ini adalah salah.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Mereka datanglah, mereka tak datang, hak mereka, bukan?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Sekarang baru cakap macam ini Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Apa yang Yang Berhormat risau sangat kami menjemput?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Itu tak adil. *[Dewan riuh]* Itu tak adil. Sekarang Timbalan Menteri macam ini.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Apa masalahnya kalau kami menjemput? Itu hak.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Kalau terima memo daripada pejabat daerah...

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Semua orang boleh jemput Yang Berhormat. Takkan kita tak boleh jemput.

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Siapa berani tak hadir?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Kenapa kita tak boleh jemput? Yang Berhormat beritahu kenapa tak boleh jemput?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Boleh pergi jumpa mereka, saya tak halang. Akan tetapi janganlah sampai tahap...*[Dewan riuh]* Itu salah.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri, Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat, kita tak paksa Yang Berhormat. Oleh sebab itu janganlah buat andaian. Inilah masalah Yang Berhormat. *'Putrajaya first, people last'*. Inilah yang menjadi masalah kepada pihak pembangkang sebenarnya. *[Ketawa][Tepuk]*

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: Tiap-tiap tahun di negeri Selangor RM2 juta diberi kepada SMPC. Tidak pernah kita jemput mereka duduk satu hari untuk tunggu ketibaan Menteri Besar.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Saya...

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Timbalan Menteri, sudah...

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Tuan Pengerusi, saya dengan ini ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat di atas perkara yang mereka bangkitkan dan saya... *[Disampuk]* Ya? Dan saya juga mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Serdang kerana memberikan sokongan kepada bonus ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, ada dua, tiga lagi kementerian. Kita habis jam 10.30 malam. Jadi, janganlah ambil kesempatan apabila saya tidak cakap apa-apa. Lain kali, siapa Ahli Yang Berhormat yang saya rasa menimbulkan untuk melengah-lengah, saya tidak akan panggil. Apa pun Yang Berhormat buat, saya tidak akan panggil. Saya tidak akan panggil. Ahli Yang Berhormat Serdang, jelas?

Puan Teo Nie Ching [Serdang]: *[Mengangguk kepala]*

Tuan Pengerusi: *I will never call anybody that will cause delay. From now onwards.* Yang Berhormat Kuala Langat, kadang-kadang saya dengar *you* punya suara melambung. *I'm not going to compromise with anybody anymore.* *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM279,665,000 untuk Maksud B.41 di bawah Kementerian Pelajaran jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM279,665,000 untuk Maksud B.41 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

■ 2120

Maksud B.42 [Jadual] –

Maksud P.42 [Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 2011] –

Tuan Pengerusi: Kepala Bekalan B.42 dan Kepala Pembangunan P.42 di bawah Kementerian Kesihatan terbuka untuk di bahas. Sila, Yang Berhormat Ledang.

9.21 mlm.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Sedikit sahaja iaitu B.42 tentang RM85,347,500 - Membiayai kos menggantikan peralatan perubatan di Hospital Kuala Lumpur. Satu sahaja pertanyaan saya kepada Yang Berhormat Menteri tentang peralatan ini. Ini adakah peralatan moden atau pun peralatan baru, maksud peralatan moden atau peralatan yang konvensional. Ini kerana saya ingin bertanya, sejauh mana persiapan pihak kementerian di dalam menyediakan tenaga-tenaga mahir atau pun pegawai dan staf untuk menggunakan peralatan perubatan yang *advance*? Ada beberapa kursus seperti di KKTM, *Biomedical* dan sebagainya. Itu akan menjurus kepada menyediakan bekalan tenaga kerja yang mahir menggunakan *biomedical*. Maksud saya di sini, adakah ini juga sebagai persediaan kepada penggunaan kepada penyediaan tenaga mahir untuk menggunakan peralatan perubatan yang lebih selamat, tidak membebankan jururawat, tidak membebankan doktor tetapi ada tenaga lain. Kelompok tenaga manusia lain yang pakar dalam bab ini dan lebih memberi keselesaan kepada pesakit khususnya. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Kota Raja.

9.22 mlm.

Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya menyentuh B.42 ini mengenai baru-baru ini dilaporkan di dalam akhbar mengenai kehilangan ubat daripada farmasi yang bernilai lebih daripada RM1juta. Kemudian dikatakan ditemui semula di tempat lain, pokoknya ialah bahan ubat-ubat ini dikatakan di dalam kategori yang perlu disimpan di tempat yang sejuk sementara tempat yang dijumpai itu bukan tempat yang sejuk. Jadi, adakah ubat-ubat yang didapati balik ini boleh digunakan lagi atau sudah hilang tarikh luput *expired* atau pun telah rosak akibat ini?

Kedua ialah apakah tindakan kementerian kepada kakitangan yang bertanggungjawab yang dikatakan mencuri ubat ini untuk dijual kepada pasaran luar? Ubat-ubat ini adalah ubat-ubat yang kategori mahal, terkawal dan mereka ini seolah-olah ada sindiketlah, ada cara untuk mencuri dan menyorokkan ubat-ubat ini sedikit demi sedikit sehingga tidak disedari oleh staf yang lain. Jadi kita hendak tahu, apakah tindakan kementerian dan apakah langkah seterusnya kementerian untuk menjaga keselamatan ubat-ubat ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Pendang.

9.23 mlm.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Dalam B.42 ini, saya ingin bertanya kepada pihak kementerian di dalam pembayaran emolument termasuk bonus tahun 2011 ini. Apakah pakar-pakar selain daripada pakar kesihatan awam ini tidak termasuk dalam pemberian bonus tersebut kerana di dalam tulisan di sini insentif kepada pakar, kesihatan awam. Apakah hanya pakar kesihatan awam atau pun pakar-pakar yang lain. Itu yang pertama.

Kedua tentang emolument ini, kementerian telah pun membuka peluang untuk mereka-mereka yang berada di kalangan swasta untuk melakukan *locum* di klinik-klinik kerajaan. Saya ingin mendapat penjelasan daripada pihak kementerian, setakat ini, setakat yang statistik yang ada atau pun setelah dibuka peluang tersebut, apakah daripada swasta

berminat untuk melakukan *locum* di klinik-klinik kerajaan? Selain daripada bayaran yang telah ditetapkan oleh pihak Kementerian, adakah yang daripada hospital awam atau pun kerajaan ini dia lari atau pun tidak mahu buat *locum* di klinik kerajaan itu sendiri. Dia pergi kepada swasta pula. Maknanya swasta ke pihak kerajaan untuk membuat *locum*, tetapi sebaliknya yang di pihak kerajaan berminat untuk melakukan *locum* di pihak swasta. Jadi, saya ingin dapat penjelasan daripada pihak Kementerian, kalau tidak boleh jumlah orang, jumlah peratus pun cukuplah. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Sila.

9.25 min.

Menteri Kesihatan [Dato' Seri Liow Tiong Lai]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Pertama sekali saya merakamkan ucapan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam sesi perbincangan Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan 2011 peringkat Jawatankuasa yang menyentuh tentang usaha-usaha Kementerian Kesihatan. Seperti mana kita semua sedia maklum, anggaran perbelanjaan mengurus tambahan kedua 2011 yang dipohon di bawah maksud B.42 ini bagi Kementerian Kesihatan adalah sebanyak RM621,830,200 yang terdiri daripada:

- (i) RM536 juta untuk menampung pembayaran emolumen;
- (ii) RM60 juta untuk menampung kos utiliti; dan
- (iii) RM25 juta untuk membiayai kos peralatan perubatan bagi Hospital Kuala Lumpur dan Hospital Putrajaya.

Ingin saya tegaskan di sini bahawa secara keseluruhannya, Kementerian Kesihatan mengambil pendekatan pengurusan perbelanjaan secara berhemah dan amat menitik beratkan aspek penjimatan dan keutamaan perbelanjaan juga adalah untuk bagi kita untuk meningkatkan penjagaan dan rawatan pesakit-pesakit sekalian.

Berhubung dengan pertanyaan daripada Yang Berhormat Ledang tadi bahawa berhubung dengan peralatan moden, peralatan dibeli untuk Kementerian Kesihatan. Ingin saya tegaskan di sini bahawa peralatan kita adalah peralatan-peralatan yang memang terkini, memang tidak kira dari segi MRI atau pun dari segi *CT Scan* dan sebagainya, memang kita juga memberi latihan yang secukupnya kepada tenaga mahir kita agar mereka mampu menggunakan alat-alat yang terkini untuk memberi keselesaan dan pencapaian yang terbaik untuk pesakit-pesakit kita di hospital kerajaan.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: [Bangun]

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Sebenarnya di hospital kerajaan kita mempunyai peralatan dan kelengkapan yang lebih canggih daripada hospital-hospital swasta. Ya Yang Berhormat Indera Mahkota.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Tuan Pengerusi, saya cuma hendak tanya pengesahan. Tadi Yang Berhormat Menteri menyebut tentang langkah-langkah penjimatan yang diambil oleh Kementerian Kesihatan. Saya cuma hendak dapatkan pengesahan sama ada Yang Berhormat Menteri sedar atau tidak, permintaan untuk belanjawan tambahan yang telah pun digunakan untuk 2011, RM621 juta ini sebenarnya jauh daripada peruntukan yang telah digunakan yang dibelanjakan, yang diluluskan oleh Belanjawan 2011 iaitu hanya RM418 juta sahaja, yang ditambah sekarang ialah RM621 juta. Saya hendak tahu, macam mana maksud penjimatan tadi. Terima kasih.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Tuan Pengerusi, seperti yang saya tegaskan tadi bahawa kebanyakan daripada permohonan RM621 juta itu, RM536 juta adalah untuk menampung pembayaran emolumen. Saya hendak tegaskan bahawa ini adalah tambahan dari segi kos gaji dan juga elaun. Juga kita sedia maklum bahawa sekarang Kementerian Kesihatan memberi perkhidmatan yang orang kata lebih menyeluruh termasuk kita memberi perkhidmatan masa yang panjang. Kita daripada klinik kita *a lot extended hour*. Sekarang kita banyak klinik kita telah panjangkan masa perkhidmatan sampai ke 9.30 malam. *All these cost* peningkatan dari segi perkhidmatan kita adalah untuk kebaikan rakyat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya bersetuju dan saya juga menyokong kalau ada *extended hour* dengan izin untuk perkhidmatan. Cuma soalan saya tadi, Yang Berhormat Menteri sedarkah tidak peruntukan yang diminta dalam belanjawan 2011 dahulu

cuma RM418 juta sahaja, yang ini tambahan. Peruntukan asal digunakan RM418 juta, peruntukan tambahan RM621 juta. Maknanya jauh melebihi 100% daripada peruntukan asal.

■ 2130

Maknanya jangkaan untuk emolumen dalam Kementerian Kesihatan itu tersasar jauh sangat sehinggakan tambahan jauh lebih dari peruntukan asalnya. Untuk makluman, saya rujuk kepada Butiran 010300 – bawah kewangan, Maksud B.42 dalam belanjawan yang telah diluluskan untuk tahun 2011 iaitu RM418,646,400. Sekarang ini kita minta tambahan sebanyak RM621. Oleh sebab itu saya kata dari segi penjimatan, cara macam mana penjimatan sehingga lebih 100% tambahan?

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Selain daripada perkhidmatan *extended service* yang kita bagi, kita juga beri bonus *last year*. Bonus setinggi itu telah pun *accounted about RM409 million* bagi Kementerian Kesihatan. Ini tidak di *accounted for* dalam bajet kita yang dahulu. Oleh sebab itu kita nampak emolumen kita telah meningkat pada tahun ini.

Tuan Pengerusi, berhubung dengan apa yang dikatakan Yang Berhormat Kota Raja tadi, saya hendak tegaskan di sini bahawa kehilangan ubat daripada Farmasi Hospital Kuala Lumpur kebanyakannya telah pun kita jumpai dan telah pun kita dapatkannya kembali dan pihak polis telah mengembalikan ubat tersebut kepada Kementerian Kesihatan Malaysia. Ubat-ubat tersebut telah diteliti dengan kesemuanya oleh Pegawai Farmasi Kementerian Kesihatan Malaysia untuk mengenal pasti sama ada ubat-ubat itu adalah ubat-ubat daripada Kementerian Kesihatan dan juga daripada HKL sendiri. Kita juga telah menjalankan kajian ataupun *efficacy test on some of the* ubat yang telah dijumpai untuk memastikan bahawa ia boleh diguna pakai semula.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kebanyakan ubat itu boleh digunakan semula dan hanya sebahagian yang dicurigai, statusnya "*Tidak diguna pakai semula*". Hanya sebahagian kecil yang tidak diguna pakai semula. Itu yang saya hendak tegaskan. Keduanya, kita memang telah pun mengambil tindakan terhadap kakitangan di mana kes ini masih lagi disiasat oleh pihak polis dan akan didakwa di mahkamah oleh pihak polis.

Dr. Hajah Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Sedikit sahaja Yang Berhormat. Berapa anggaran kerugian sebenarnya daripada kehilangan ubat itu?

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Seperti yang saya tegaskan tadi kebanyakannya boleh digunakan semula. Tidak banyak kerugian. Saya tidak ada nilainya di sini tetapi saya boleh menjawab secara bertulis.

Tuan Pengerusi, berhubung dengan pandangan dari Yang Berhormat Pendang, saya ingin menyatakan di sini bahawa mulai 1 Julai 2011, elaun untuk pakar kesihatan dan perubatan adalah sama. Oleh itu, apa juga insentif yang diberi kepada klinikal perubatan juga diberi sama kepada pakar-pakar kesihatan awam. Elaun pakar telah dinaikkan setaraf dengan pakar perubatan mulai 1 Julai 2011. Berhubung dengan *locum* yang dinyatakan oleh Yang Berhormat tadi, bahawa kita memang mengalu-alukan doktor-doktor swasta untuk menjadi *locum* di Kementerian Kesihatan, di hospital mahupun di klinik. Walau bagaimanapun respons daripada doktor swasta terhadap tawaran *locum* ini tidak memberangsangkan. Tidak ramai yang datang. Perkhidmatan *locum* di KKM dilaksanakan. Kebanyakannya dilaksanakan oleh doktor Kementerian Kesihatan sendiri dan kita juga berharap bahawa – kita ada dialog dengan MMA, dengan persatuan-persatuan doktor yang lain untuk meningkatkan lagi kolaborasi di antara Kementerian Kesihatan dan juga persatuan-persatuan doktor agar kerjasama ini dapat ditingkatkan dan juga mengurangkan kekurangan doktor yang kita hadapi di sesetengah klinik dan juga hospital.

Berhubung dengan peratusan, saya tidak ada yang *detail* tetapi saya hendak maklumkan bahawa segelintir, tidak ramai doktor swasta yang menyahut seruan Kementerian Kesihatan dari segi *locum* ini. Berhubung dengan ada beberapa jawapan yang saya hendak beri di sini, semasa Ahli Yang Berhormat yang menyertai perbahasan dasar dahulu terutama sekali daripada – saya nampak Yang Berhormat Kuala Kedah ada di sini. Yang Berhormat Kuala Kedah ada menyentuh tentang Hospital Langkawi dan juga kemudahan-kemudahan di Langkawi.

Yang Berhormat Langkawi juga selalu berjumpa dengan saya dan bertanya berhubung dengan kemudahan kesihatan di Langkawi. Sukacita dimaklumkan di sini

bahawa kemudahan kesihatan yang terdiri daripada sebuah hospital, tiga klinik kesihatan, 11 klinik desa dan empat klinik pergigian ada di Langkawi, manakala kemudahan kesihatan swasta terdiri daripada 10 klinik perubatan dan tiga klinik pergigian di Langkawi. Semua pelancong asing yang jatuh sakit semasa berada di Pulau Langkawi boleh menggunakan mana-mana kemudahan kesihatan sedia ada bagi keperluan mereka.

Sukacita saya hendak umumkan di sini juga, hendak bagi tahu Yang Berhormat bahawa Hospital Langkawi kini adalah hospital berpakar. Kalau dahulu kita kluar sekiranya ada apa-apa *emergency*, apendiks ataupun jatuh sakit, kita kena hantar melalui feri ke Kuala Kedah ataupun ke Alor Setar. Akan tetapi sekarang kerana kita sudah ada pakar, pakar bedah ada di Hospital Langkawi. Kita ada pakar pembedahan ortopedik, O&G. Kalau orang yang bersalin kalau ada *complication* boleh juga di Langkawi, ada O&G *specialist* dan kita ada *anesthetist*. Semua perkhidmatan-perkhidmatan *basic* yang *emergency* boleh kita lakukan di Hospital Langkawi. Oleh itu bilangan pesakit kecemasan dihantar dari Langkawi ke Alor Setar telah banyak menurun. *From the last few year* telah pun dapat turun kepada lebih kurang 381 orang *for the whole year of 2011* kerana kita telah menyediakan doktor-doktor pakar di Hospital Langkawi.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Boleh mencelah?

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya.

Dato' Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Apabila Yang Berhormat Menteri menjawab tentang adanya pakar di Hospital Langkawi memang kita mengalu-alukanlah tetapi apa yang terjadi dengan bot ambulan yang kalau tidak silap saya sekarang ini sudah kondem atau tidak boleh dipakai lagi. Apa akan dibuat dengan bot tersebut. Dijual kepada besi buruk ataupun di *repair*? Terima kasih.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih. Pagi tadi Yang Berhormat Langkawi baru sentuh pasal bot ambulan laut ini. Saya faham perasaan Yang Berhormat kerana beliau yang banyak kali menjemput saya ke Langkawi untuk menyelesaikan masalah *emergency* di Langkawi. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bot itu disediakan oleh Kementerian Pengangkutan. Kalau dijawab oleh Menteri Pengangkutan pagi tadi bahawa *priority is not to fetch the patients*. *Priority* dia ada yang lain sebab akhir sekali pada mulanya mereka bersetuju untuk membawa pesakit daripada Langkawi ke Alor Setar. Akhirnya nampaknya tidak jadilah kerana mereka lebih mementingkan urusan mereka.

Kita faham masalah Kementerian Pengangkutan. Oleh itu kita telah pun – bagi Kementerian Kesihatan, kita telah mengambil tindakan kita sendiri. Kita menyewa feri yang sedia ada dan memberi perkhidmatan yang baik jugalah walaupun sebelah malam pun ada feri. Walaupun *emergency*, malam pun kita ada feri, walaupun tidak berapa selesalah *compare to the special boat* yang disediakan oleh Kementerian Pengangkutan. Akan tetapi kita rasa bahawa buat masa sekarang, apa yang kita hendak rancang, kita hendak tambah lagi lima kepakaran, Yang Berhormat Langkawi. Kita hendak tambah lagi lima kepakaran di Langkawi.

■ 2140

Kita sudah ada lima kepakaran, kita akan tambah lima lagi agar dia mahu *complete*. Contohnya seperti oftalmologi mata, atau pun dermatologi, telinga, hidung dan tekak, perubatan respiratori dan juga nefrologi yang kita dapat sekarang bantuan daripada Alor Setar. Itu perkhidmatan yang kita dapat dari Alor Setar tetapi bagi Langkawi yang kita hendak tambah lima lagi perkhidmatan yang kita hendak tambah ini adalah kepakaran dari segi pediatrik, budak-budak kecil yang kita hendak tambah. Perubatan kecemasan, psikiatri, radiologi dan patologi klinikal. Ini lima bidang.

Datuk Haji Yusof Haji Mahal [Labuan]: Sedikit.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya, Yang Berhormat Langkawi dahulu. Saya hendak beri jalan dahulu.

Dato' Paduka Abu Bakar bin Taib [Langkawi]: Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasihlah kepada pihak Kementerian Kesihatan dan Yang Berhormat Menteri itu sendiri yang selalu mengambil berat. Jadi, sekarang ini pun sudah banyak walaupun pesakit dalam negeri malahan pesakit luar negeri pun datang ke hospital. Terima kasih banyak-banyak.

Datuk Haji Yusof bin Haji Mahal [Labuan]: Sedikit Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat Langkawi. Saya hendak beri orang kata semangat Yang Berhormat Langkawi. Jangan risau sangat kerana masalah penduduk, kesihatan di Langkawi memang kita ambil berat. Lima bidang ini untuk makluman pediatrik, perubatan kecemasan, psikiatri, radiologi dan patologi klinikal. Kita akan cuba naik taraf di Hospital Langkawi.

Datuk Haji Yusof bin Haji Mahal [Labuan]: Sedikit Yang Berhormat Menteri, Labuan.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Silakan Yang Berhormat Labuan.

Datuk Haji Yusof bin Haji Mahal [Labuan]: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Kelihatannya Langkawi cukup bernasib baiklah diperhatikan. Jadi, masalah kita juga sama di Labuan di mana pada saat ini memang kita tidak ada bot yang dikelolakan oleh Kementerian Kesihatan. Malah, kalau kita ada masalah, kalau ada pesakit yang terpaksa dihantar ke Kota Kinabalu, kita terpaksa memohon daripada Kementerian Pengangkutan atau Marin *Department* atau pun Jabatan Bomba untuk mengangkut pesakit-pesakit tersebut.

Kalau betul-betul kritikal, kita terpaksa menggunakan *Air Force* atau Angkatan Udara untuk membawa pesakit. Jadi, adakah langkah-langkah yang akan datang untuk menyediakan bot tersendiri dari Jabatan Kesihatan untuk keperluan di Labuan. Begitu juga dengan pakar-pakar yang ada sekarang. Saya rasa masih belum mencukupi. Kita juga mengharapkan agar Labuan diberi sama status macam Langkawi, kedudukan kita juga adalah sebuah pulau yang mana selalu mengalami masalah-masalah tersebut. Terima kasih Yang Berhormat Menteri.

Dato' Seri Liow Tiong Lai: Ya terima kasih Yang Berhormat Labuan. Memang saya akan ambil maklum permohonan Yang Berhormat Labuan ini untuk kita naik taraf di Hospital Labuan dan saya juga akan membuat lawatan untuk melihat bagaimana kita boleh mempertingkatkan lagi perkhidmatan di Labuan. Itu sahaja Tuan Pengerusi mengenai jawapan saya. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Terima kasih. Okey, Ahli-ahli Yang Berhormat kita cuma ada 45 minit lagi untuk menghabiskan lima kementerian yang ada. Jadi, kalau Ahli Yang Berhormat panjang lebar setiap kementerian, sampai 10.30 saya akan berhenti Mesyuarat dan kepada kementerian yang tidak sempat itu hantar sahaja secara bertulis.

Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM621,870,200 Maksud B.42 di bawah Kementerian Kesihatan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM621,870,200 untuk Maksud B.42 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM10 untuk Maksud P.42 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM10 untuk Maksud P.42 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud P.45 [Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2011] -

Tuan Pengerusi: Kepala Pembangunan P.45 di bawah Kementerian Belia dan Sukan terbuka untuk dibahas. Sila Yang Berhormat Kuala Kedah, selepas itu Yang Berhormat Indera Mahkota. Kalau tidak ada lagi yang minat, Yang Berhormat Menteri sedia untuk menjawab soalan.

9.44 mlm.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Terima kasih Tuan Pengerusi, saya ingin merujuk kepada Maksud P.45 Kementerian Belia dan Sukan di bawah Perkara 02400 – Gelanggang Sukan Baru. Yang Berhormat Menteri, saya mendapati peruntukan sebanyak RM44.1 juta ini untuk gelanggang futsal yang baru perlu ditangguhkan kerana gelanggang futsal yang sedia ada terbiar. Saya ada 12 item yang membuktikan bahawa gelanggang futsal 1Malaysia kini terbiar.

- (i) Isu vandalisme;
- (ii) isu lemah pengurusan;
- (iii) gelanggang ini terbiar, tidak digunakan;
- (iv) sesetengah gelanggang tandasnya rosak;
- (v) lampunya tertanggal;
- (vi) wayar lampu terjulur membahayakan kesihatan;
- (vii) lokasi tidak sesuai,
- (viii) pagar dipotong;
- (ix) kotor;
- (x) air bertakung dan tempat nyamuk membiak;
- (xi) persekitaran yang semak; dan
- (xii) berlaku mendapan tanah.

Jadi, apa makna peruntukan sebanyak RM44.1 juta ini sekiranya peruntukan ini disalurkan untuk pengurusan dan untuk membaik pulih gelanggang-gelanggang futsal yang sedia ada kerana sekiranya kita membandingkan gelanggang futsal yang diwujudkan oleh kementerian dengan yang diwujudkan oleh pihak swasta, saya mendapati dan yang berada di sekitar dalam kawasan saya dan sebagainya lebih aktif, orang lebih berminat dengan gelanggang futsal pihak swasta walaupun mungkin dikenakan sedikit bayaran yang agak mahal tetapi ini yang berlaku.

Apa makna kita memberikan peruntukan yang berjuta ringgit tetapi tidak boleh dimanfaatkan oleh golongan belia? Gelanggang futsal rosak, gelanggang futsal menghadapi masalah. *[Disampuk]* Peruntukan itu kalau bagi kepada semua wakil rakyat, kita terima kita boleh uruskan tetapi dia bagi kepada Barisan Nasional sahaja. Jadi, ini di antara perkara yang saya bangkitkan. Tuan Pengerusi, itu sahaja *point* saya. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Indera Mahkota.

9.47 mlm.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Perkara pertama yang saya minta penjelasan daripada pihak Yang Berhormat Menteri Belia dan Sukan. Oleh kerana di bawah Kepala 02400 ada tersedia peruntukan untuk gelanggang sukan dan saya rasa ini sebenarnya tidak ada kena mengena dengan futsal. Gelanggang sukan yang terdahulu yang telah pun diperuntukkan sebanyak RM9 juta. Akan tetapi kita minta kelulusan yang telah dibelanjakan untuk 2011 sebanyak tambahan RM44.1 juta.

Pertama saya hendak tahu berapa unitkah gelanggang futsal yang kita buat dengan peruntukan sebanyak ini? Daripada peruntukan ini pula, berapa kos satu gelanggang futsal? Kalau ada varian ini saya difahamkan ada sesetengahnya berharga

RM120,000 untuk satu gelanggang. Ada yang kata RM150,000, ada yang kategori kosnya RM63,000. Saya ada beberapa dokumen dengan saya yang dihantar oleh beberapa kontraktor berkelas F, kos pembinaan termasuk *facilities* yang ada berjumlah RM71,000.

Macam mana kaedah untuk mengenal pasti bayaran atau pun kos yang boleh diterima, siapa yang buat perkara ini Yang Berhormat Timbalan Menteri? Saya hendak tahu berapa ramai kontraktor 'Kelas F' yang terlibat untuk membina keseluruhan gelanggang futsal yang daripada peruntukan RM44 juta tambahan ini. Akhirnya saya hendak tahu siapa yang menguruskan gelanggang-gelanggang futsal ini mengikut kategori masing-masing sebab sebahagian yang dibangkitkan oleh Kuala Kedah tadi menunjukkan dari segi *maintenance* dan pengurusanannya agak tidak baik. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Hulu Selangor.

■ 2150

Tuan P. Kamalanathan a/l P. Panchanathan [Hulu Selangor]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Terlebih dahulu saya mengucapkan terima kasih kepada Kementerian Belia dan Sukan kerana telah membantu belia-belie Hulu Selangor dengan memberi peruntukan dan membina gelanggang futsal. Mungkin ada negeri dan kawasan-kawasan yang tidak menghargai jasa baik ini, tetapi saya sebagai Ahli Parlimen Hulu Selangor mengucapkan ribuan terima kasih. Kalau boleh tolonglah berikan saya beberapa lagi gelanggang tapak futsal.

Kalau Yang Berhormat Kuala Kedah tidak hendak, tidak apa saya ambil di Hulu Selangor kerana belia-belie di sana memang memerlukan gelanggang-gelanggang seumpama ini supaya masa lapang mereka digunakan untuk bermain sukan ini. Namun saya juga sedar kekurangan tetapi mungkin sedikit peruntukan dapat diberi kepada NGO-NGO atau persatuan belia yang telah diberi tanggungjawab untuk menjaga gelanggang futsal ini. Ini kerana kos untuk mentadbir atau menguruskan ini penting. Saya sebagai ahli Parlimen boleh membantu serba sedikit tetapi sekiranya ada sedikit peruntukan daripada kementerian untuk membantu NGO atau kumpulan-kumpulan belia ini untuk mengendalikan gelanggang futsal ini saya rasa lebih ramai lagi yang dapat menggunakan dan menjaganya dengan baik. Itu sahaja, sekian terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Kota Raja.

9.51 mlm.

Dr. Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Terima kasih Tuan Pengerusi. saya hanya ada satu soalan sahaja mengenai gelanggang sukan futsal ini adakah keperluan untuk membinanya perlu kepada tanah milik kerajaan ataupun ia boleh dibina atas tanah milik-milik individu? Ini kerana saya melihat ada beberapa tempat di mana ianya dibina kemungkinan di atas tanah individu. Jadi saya hendak tanya apakah dia punya kriteria untuk pembinaan gelanggang-gelanggang sukan ini?

Tuan Pengerusi: Terima kasih. Yang Berhormat Lenggong selepas itu Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab. Sila.

9.52 mlm.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Yang Berhormat Timbalan Menteri, boleh tidak kementerian menambah sedikit dari segi penggunaan gelanggang ini? Kalau sekarang terhad kepada aktiviti sukan sahaja, kalau untuk masa akan datang, kementerian merancang untuk barangkali di tepi gelanggang itu ditambah ruang untuk membolehkan misalnya dijadikan kawasan aktiviti mesyuarat, perbincangan oleh generasi muda terutama sekali organisasi belia di kawasan berkenaan. Dengan sendirinya tempat itu bukan hanya untuk aktiviti pusat tetapi boleh dijadikan aktiviti sosial, mesyuarat dan sebagainya. Saya mohon pertimbangan kementerian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri.

9.53 mlm.

Timbalan Menteri Belia dan Sukan I [Dato' Razali bin Haji Ibrahim]: Terima kasih Yang Berhormat Tuan Pengerusi. saya ingin mengucapkan terima kasih kepada lima orang Ahli Yang Berhormat yang telah terlibat dalam membahaskan perbekalan tambahan bagi pembinaan gelanggang sukan. Cuma saya ingin perelaskan bahawa gelanggang sukan yang dimaksudkan adalah mengenai gelanggang futsal. Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat saya tidak akan cuba untuk jawab ikut *sequence* tetapi saya akan cuba untuk memendekkan masa supaya kita dapat mempunyai pemahaman terhadap usaha menyediakan gelanggang futsal kepada para belia. Tidak semestinya yang belia tetapi sesiapa juga kepada rakyat.

Pertamanya gelanggang futsal ini adalah gelanggang inisiatif yang dibuat pada tahun 2007 di mana sebelumnya Kementerian Belia hanya mengendalikan Kompleks Sukan Komuniti yang melibatkan jumlah yang lebih besar dan kita membayangkan sehingga Rancangan Malaysia Kelima Belas pun belum semua Parlimen akan dapat memiliki Kompleks Sukan Komuniti bagi kegunaan masyarakat kerana jumlah yang besar bagi satu-satu penggunaan. Apatah lagi untuk kita membuat di tempat-tempat yang sudah mempunyai kepadatan yang tinggi di kawasan bandar dan sebagainya. Akan ada kawasan Parlimen yang langsung tidak menerima.

Kedua, penyediaan kemudahan sukan ini bukan terletak kepada Kementerian Belia dan Sukan sahaja, kalau kita tengok dari segi tugas, Kementerian Belia hanya melihat tentang Kompleks Sukan Komuniti, Kompleks Rakan Muda, Pejabat Belia dan Sukan dan Perbadanan Stadium Malaysia dahulu yang dikenali sebagai Perbadanan Stadium Merdeka. Lain-lain kemudahan sukan sebenarnya terletak di bawah PBT ataupun kerajaan negeri ataupun di bawah Kementerian Luar bandar seperti penggunaan sepak takraw dan sebagainya. Memandangkan terdapat kekangan kemudahan, maka Kementerian Belia telah membatalkan dasar membina kompleks sukan komuniti dan sejak itu di bawah RMKe-9, kita telah membina sebanyak 1,224 buah gelanggang futsal di seluruh negara dengan jumlah RM183.6 juta. Dengan itu kita tidak boleh tunggu Rancangan Malaysia yang lama untuk kemudahan ini dapat diberikan.

Di bawah RMKe-10 kita telah menambah peruntukan sebanyak RM34.95 juta bagi membina 233 buah gelanggang. RMKe-9 semua sudah siap. RMKe-10 ada sepuluh masih dalam sebut harga, 150 dalam pembinaan dan 73 buah yang sudah siap. Di bawah bajet 2012, Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan telah pun mengumumkan sebanyak 150 buah gelanggang dengan peruntukan RM15 juta yang masih dalam proses pengenalpastian tapak. Dalam konteks perbincangan perbahasan hari ini untuk diluluskan adalah bajet tambahan 2011 sebanyak RM44.1 juta iaitu sebanyak 294 buah gelanggang.

Saya mengambil kira apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kuala Kedah dan untuk pengetahuan Yang Berhormat kalau Yang Berhormat memberikan satu kajian 12 gelanggang untuk Kuala Kedah di dalam rekod kita ada tujuh gelanggang telah dibina. Mungkin 12 itu bukan di Kuala Kedah sahaja di tempat-tempat lain. Apa yang dinyatakan tentang *vandalism*, lemah pengurusan, terbiar, tandas rosak, lokasi dan sebagainya saya menerima baik kerana kita telah pun membuat satu kajian di bawah IPPBM, malah lebih daripada itu kita telah mendapat dapatan kita kajian yang dibuat pada tahun 2010 Oktober sehingga Disember dan laporan ini dikeluarkan pada bulan Januari, terima kasih Yang Berhormat tetapi ada banyak.

Dari segi masalah sama dan ada lagi masalah lain tetapi ada banyak kebaikan, kalau saya boleh baca satu dua dalam ini. Mungkin dari segi kecenderungan pemilihan tempat untuk melakukan aktiviti sukan di kalangan belia di kawasan yang kita pilih, *responded methodology* saya tidak boleh cerita, panjang dalam ini. 62% memilih gelanggang futsal 1Malaysia, 32% seramai 1,726 memilih padang sekolah, 25.6% iaitu 1,370 memilih dewan orang ramai, 2.4% iaitu 1,090 orang memilih gelanggang tertutup sedia ada dan 11.4% iaitu 610 daripada responden memilih kompleks belia dan sukan. Maknanya seramai 33,320 mengatakan gelanggang ini menjadi minat. Ini antara dapatan yang kita rasa positif untuk memberi rangsangan untuk kita menambah lagi pembinaan gelanggang futsal ini.

Malahan kita juga dapat dapatan seperti kecenderungan pemilihan tempat untuk melakukan senaman, kita ada pengetahuan mengenai wujudkan 90.8% iaitu 4,255 responden mengatakan bahawa dia tahu ada gelanggang futsal tetapi ada juga 429 responden yang tidak pernah dengar. Daripada jumlah tersebut 3,669 responden iaitu 78.2% mengatakan menggunakan kemudahan walaupun dia tahu tetapi 1,025 yang tidak

pernah guna. Maknanya sudah banyak kebaikan yang kita buat namun begitu segala masalah akan kita tangani.

Untuk pengetahuan tentang soalan Yang Berhormat Indera Mahkota siapa menguruskan dan sebagainya ini sebenarnya kita di peringkat awal menyediakan gelanggang ini sebagai modal kerana cara pemilihan tempat seperti yang ditanya oleh Yang Berhormat Kota Raja juga dia tidak perlu *acquisition* maknanya tidak perlu mengambil alih. Kita hanya memerlukan kelulusan tuan punya tanah untuk tanah itu digunakan sebanyak lima tahun kawasan lebih kurang suku ekar.

Kita hendak dia menggunakan tanah selepas kita bina dan orang ramai boleh guna selepas lima tahun dia boleh ambil balik. Peringkat awal fasal semasa RMKe-9 satu gelanggang berjumlah RM150,000. Akan tetapi kenapa Yang Amat Berhormat mengumumkan pada bajet yang lalu iaitu Bajet 2012 hanya RM100,000 kerana kita sudah ada pengalaman bahawa dengan RM100,000 kita boleh satu gelanggang dengan kualiti yang menepati spesifikasi dan saya percaya ahli-ahli Yang Berhormat dapat melihat gelanggang futsal generasi terbaru ini sudah lebih baik daripada yang terdahulu dengan kos yang lebih murah. Oleh sebab itu ramai ahli Yang Berhormat yang minta ditambahkan mestilah tergantung kepada apa yang diluluskan.

Tuan Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Sedikit Yang Berhormat Timbalan Menteri. Apa yang saya ingin kepastian yang saya ingin bangkitkan ialah selepas satu kajian yang telah dibuat oleh pihak kajian dan pihak kementerian ada mendapati ada hasil yang positif dan ada juga isu-isu yang negatif dan apakah langkah-langkah yang telah dibuat oleh kementerian untuk mengatasi masalah *vandalism* di kalangan pemain-pemain atau orang yang menggunakan dan sebagainya. Itu yang saya hendak tahu, apakah langkah-langkah yang telah diambil oleh pihak kementerian? Terima kasih.

■ 2200

Tuan Haji Hasbi bin Haji Habibollah [Limbang]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, belakang, Limbang. Terima kasih Tuan Pengerusi. Menyentuh apa yang dibawa oleh sahabat tadi berkaitan dengan spesifikasi baru yang RM100 ribu ini, pada masa ini ada tiga buah sedang dibina di Limbang. Jadi apa yang kita dapati rupa-rupanya tidak ada *lighting* dan sebagainya. Jadi mungkin sebelah malam – tidak tahulah mungkin *costing* di Semenanjung dengan di Sarawak *different*. Jadi mungkin dilihat perkara inilah ya. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Razali bin Ibrahim: Ya, saya setuju dengan – sebelum saya jawab, saya jawab ini dahulu ya. Sewaktu kita buat RM150 ribu satu gelanggang pun di kawasan Sarawak pun kita terpaksa belanja lebih sebab jarak untuk kontraktor. Ada tempat boleh...

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Boleh bantu sedikit?

Dato' Razali bin Ibrahim: Boleh.

Datuk Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, biarlah saya hendak dirakamkan di sini, saya amat menghargailah oleh kerana di kawasan saya beberapa buah gelanggang masyarakat yang telah kita bina dan amat diguna sepenuhnya dan dihargai oleh belia kita di sanalah. Jadi kos RM150 ribu itu cukuplah untuk membina itu. Terima kasih.

Dato' Razali bin Ibrahim: Kita akan lihat walaupun yang terbaru ini dalam mengenal pasti tapak bajet ataupun dana yang disediakan RM100 ribu satu gelanggang, kita akan mengambil kira tentang lampu dan sebagainya.

Akan tetapi kepada Yang Berhormat Kuala Kedah, dalam dapatan ini juga kita ada cadangan dan saranan. Sebenarnya, saya boleh beritahu Yang Berhormat ada beberapa, kalau ada yang mengatakan tentang boleh disediakan dana dan tidak. Sebab itu saya katakan gelanggang ini sebagai modal. Maknanya peringkat awal kita minta persatuan belia mengendalikan dengan bayaran-bayaran tertentu dan kita tengok juga kalau di Kuala Lumpur RM90 satu jam, bukan seorang bayar tetapi satu pasukan sepuluh orang. Lima lawan lima, makna seorang berapa ringgit sangat.

Akan tetapi gelanggang ini mengenakan bayaran yang cukup rendah tetapi tidak bolehlah percuma. Yang Berhormat kena faham gelanggang ini bukan gelanggang dimiliki oleh kementerian. Kalau kita hendak miliki kita kena ambil alih tanah. Ini kita hanya

hendak bagi satu perbelanjaan kepada kawasan tersebut dan hendaklah dikendalikan oleh belia. Akan tetapi kita tidak mengehendkan. Ada JKKK jaga, ada persatuan belia jaga. Kita ada masalah kalau JKKK jaga, ada yang datang balik kata kunci tidak boleh hendak buka dan sebagainya sebab dia tidak ada di situ. Tidak ada masalah tetapi saya hendak beritahu Yang Berhormat, ada empat gelanggang yang saya boleh beri contoh yang terbaik dalam kita punya dapatan.

Gelanggang Futsal Jengka 3 Pahang. Saya tidak boleh hendak umum dana dia sebab dana dia berubah-ubah dari segi *collection*. Akan tetapi dia dapat penggunaan RM24,478 dengan kejohanan dan penggunaan gelanggang tersebut. Kedua, Gelanggang Futsal Darul Quran Hulu Selangor. Ketiga, Gelanggang Futsal Ampang Awah, Pahang. Keempat, Gelanggang Futsal Kampung Jara Pahang. Kebetulan ketiga-tiga daripada empat ini daripada Pahang. Mereka mempunyai dana yang cukup bukan setakat untuk membiayai menambah baik, dia ada dana yang cukup besar kerana dia ambil gelanggang itu sebagai modal. Akan tetapi ada banyak tempat yang tidak mahu bayar dari segi yuran pembayarannya, kutipannya. Maknanya budaya untuk mengendalikan gelanggang ini secara baik supaya dapat dana tidak dapat dilakukan oleh kebanyakan. Namun begitu, jumlah yang terlibat tidaklah besar.

Tuan Haji Ahmad Kasim [Kuala Kedah]: Yang Berhormat Timbalan Menteri, satu jawapan yang bagus. Adakah pihak kementerian menyiapkan satu garis panduan kepada pertubuhan belia ataupun kepada JKKK ataupun kepada pihak-pihak yang mengurus gelanggang tersebut supaya boleh diterima? Sebagai contohnya, kalau pertubuhan belia itu tidak mahu menerima peraturan yang ditetapkan oleh kementerian, kita bagi kepada persatuan belia yang lain. Itu yang saya mohon, terima kasih.

Dato' Razali bin Ibrahim: Ada Yang Berhormat. Cuma masalahnya bila hendak dilaksanakan, saya tidak faham bila dia pergi ke gelanggang swasta, dia sanggup bayar. Kalau kena tegur, dia sanggup. Akan tetapi bila dibuat oleh kerajaan, biasanya reaksi tidak sebegitu mudah walaupun kita sediakan. Ada tidak mahu bayar pun. Sebab itu kita tidak mengendalikan. Dia sama dia pun gagal untuk mengendalikan kerana pada dia gelanggang ini kerajaan punya, tetapi sebenarnya tidak. Gelanggang ini diberi dan diserahkan terus kepada persatuan untuk mereka kendalikan. Saya percaya lama-kelamaan budaya ini akan dapat kita perbaiki supaya mereka mesti sayang tempat itu sebagai tempat kemudahan mereka bermain.

Ini kerana kita tidak ada dalam bajet penyediaan tentang kos penyelenggaraan. Sebab itu kalau jumlah RM15 juta untuk 150 gelanggang, lepas kita serah kita tidak akan menyelenggara kerana tidak ada pun disediakan penyelenggaraan. Termasuk bayaran air dan bayaran elektrik.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Timbalan Menteri. Tuan Pengerusi, saya tidak ada masalah berkenaan dengan manfaat yang dinikmati oleh belia-belita kita.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Indera Mahkota, Yang Berhormat Indera Mahkota duduk dahulu. Saya cuma ingin ingatkan lagi Ahli-ahli Yang Berhormat, 10.30 ada empat lagi kementerian. Selepas Yang Berhormat Indera Mahkota, saya harap tidak ada perbincangan kepada kementerian-kementerian lain: Kementerian Pertahanan, Kementerian Dalam Negeri, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat. Saya serius Yang Berhormat. Sila.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya cuba untuk sangat ringkas perkara ini. Saya kata tadi kita tiada masalah tetapi kita hendak tahu berkenaan dengan penggunaan dana pembinaan gelanggang-gelanggang futsal ini. Sebab tadi Timbalan Menteri mengesahkan kata keseluruhan belanjawan yang telah kita guna untuk pembinaan futsal adalah RM218 juta, tidak begitu? Sebanyak RM218 juta. Akan tetapi semakan saya Timbalan Menteri, untuk Belanjawan 2012, hanya RM9 juta sahaja yang diperuntukkan. Ini di bawah Kepala 02400 – Gelanggang Sukan. Cuma RM9 juta sahaja. Saya pun tidak tahu daripada jumlah mana RM218 juta untuk pembinaan futsal ini diperuntukkan. Terima kasih.

Dato' Razali bin Ibrahim: Sebab itu Yang Berhormat, Yang Berhormat mungkin ada bacaan Rancangan Malaysia Kesepuluh sahaja. Ini saya cerita daripada Rancangan Malaysia Kesembilan. Kita ada keseluruhan 1,901 gelanggang. Sebab itu Yang Berhormat Tuan Pengerusi, saya setuju. Tuan Pengerusi menyatakan di sini bahawa – dia mudah,

RM44.1 juta ini tidak ada kena mengena dengan yang lain. Saya hendak beritahu daripada RM44.1 juta itu, kita kena buat 294. Tadi saya hendak berkongsi kalau siap semua ini daripada yang pertama, kita akan ada 1,901. Maknanya yang mana sudah siap, yang mana tengah buat, yang mana sebut harga itu untuk pengetahuan Ahli Dewan, bahawa akhirnya nanti dasar yang kita tukar daripada Kelab Sukan Komuniti atau Kompleks Sukan Komuniti kepada yang ini, dia dapat menjadikan semua kawasan ada kawasan sukan. Supaya dana ini dapat memberi manfaat dan kita pun membelanjakan jumlah yang memadai.

Oleh sebab itu kalau saya dapat persetujuan kepada Dewan, RM44.1 adalah pertambahan seperti yang diminta oleh rakan-rakan Ahli Yang Berhormat supaya diadakan lebihan. Daripada jumlah tersebut, 294 akan kita bina di mana 24 sedang dalam proses sebut harga, 200 juta sedang dibina dan 70 juta telah pun siap untuk digunakan. Saya ambil kira tentang masalah – kita sudah buat kajian. Malahan, kita membelanjakan peruntukan tambahan sebanyak RM44.4 juta untuk setiap Parlimen membuat pasukan futsal masing-masing. Bagi justifikasi gelanggang itu dibina dan ada aktiviti sehingga berlangsungnya pertandingan Futsal 1Malaysia di Putrajaya di antara Parlimen yang telah pun berlangsung dua tahun berturut-turut.

Jadi saya rasa tidaklah ada perkara yang tidak boleh kita sokong. Rata-rata menyatakan itu inisiatif yang baik. Kita cuba jaga dana yang telah pun diluluskan dan bakal diluluskan persetujuannya untuk kita beri manfaat kepada para belia keseluruhan dalam seluruh negara bagi kegunaan sukan dalam negara.

Sekian Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih kepada semua Ahli Parlimen yang telah memberi sokongan. Sama-samalah kita pastikan gelanggang ini akan dapat memberi manfaat. Yang kurang itu akan cuba kita perbaiki ya, Yang Berhormat. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Terima kasih Ahli-ahli Yang Berhormat. Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM44,100,010 untuk Maksud P.45 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM44,100,010 untuk Maksud P.45 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud B.46 [Jadual] –

Maksud P.46 [Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1) 2011] –

Tuan Pengerusi: Kepala Bekalan B.46 dan Kepala pembangunan P.46 di bawah Kementerian Sumber Manusia terbuka untuk dibahas. Sila Yang Berhormat Kuala Langat.

10.09 mlm.

Tuan Abdullah Sani bin Abdul Hamid [Kuala Langat]: Sorang sahaja Tuan Pengerusi, jangan risau, pendek dan padat. Merujuk kepada Maksud P.46, di atas rujukan Butiran 06400, saya bersetuju untuk menaiktarafkan institusi latihan kerana ini penting untuk melahirkan pegawai yang berhemat dan juga pegawai yang berani untuk mengambil tindakan malah berilmu untuk membuat sesuatu tindakan dengan segera.

■ 2210

Ini kerana sepengetahuan saya, pegawai-pegawai yang ada pada hari ini perlu diasah dengan ilmu untuk memastikan mereka mengambil tindakan yang betul dan memastikan bahawa setiap pegawai-pegawai ini berani mengambil tindakan seperti mana yang telah pun dibuat oleh mendiang Murugevel, Allahyarham Abdul Rahman, Harun dan juga Rahim Ismail yang memberikan banyak penekanan tentang hak pekerja dan juga diskriminasi *description* pegawai-pegawai itu sendiri. Saya juga ingin memaklumkan bahawa sekiranya perlu definisi tentang seksyen 59, contohnya atau perusahaan itu diambil tindakan kepada majikan yang biadab dan kurang ajar yang membuang pekerja dan malah

akan memberikan kesan buruk kepada pekerja-pekerja yang teraniaya seperti yang akan berlaku pada pekerja-pekerja MAS yang 11,200 orang yang akan dipecat selepas pilihan raya ini. Itu yang dimaklumkan.

Keduanya, rujukan kepada Butiran 08300, saya bersetuju sangat untuk membina pejabat-pejabat tenaga baru untuk memastikan bahawa setiap mereka-mereka yang berada di sekitar itu mendapat pembelaan yang jelas. Seperti mana yang berlaku di PERWAJA, bila mana ditubuhkan kesatuan, majikan menjual subsidiari syarikat itu dan akhirnya pengiktirafan itu tergantung dan pekerja itu telah pun dipecat dan ditawarkan kerja semula dengan gajinya semula dan pengiktirafan itu secara automatik ia digantung dan ini memberikan kesan tak baik. Saya berharap kementerian menggunakan kebijakannya untuk memastikan majikan ini dipenjarakan seperti yang ada dalam peraturan yang telah pun diadakan dan diwujudkan dalam Akta Perhubungan Perusahaan 1967 terutama sekali di bawah seksyen 59.

Saya memohon supaya pejabat-pejabat ini yang telah pun akan dibina ini fungsinya itu mesti berlandaskan kepada pembelaan terhadap pekerja. Satu lagi yang saya nak maklumkan Tuan Pengerusi, iaitu maklumat tentang ilmu-ilmu ataupun pejabat-pejabat ini wajib dimaklumkan kepada seluruh pekerja dalam negara ini supaya mereka tahu di mana rujukan mereka dan tahu apa maknanya seksyen 20 iaitu *dismissal*, dengan izin, dan ini banyak kepada mereka yang tak tahu hak mereka itu. 60 hari begitu sahaja berlalu dan mereka tak boleh menuntut hak mereka dan dengan yang demikian, saya mohon supaya terbinanya pejabat-pejabat baru ini dan diberikan terkesannya isu-isu yang berbangkit itu, rakyat seluruh negara akan mengetahui hak mereka di dalam skop pekerja. Kalau Menteri tak mahu jawab pun tak apa, bagi jawapan bertulis. Yang penting ada jawapan. Terima kasih Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi: Sila Menteri.

10.13 mlm.

Menteri Sumber Manusia [Datuk Seri Dr. S.Subramaniam]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Seperti yang telah diminta oleh Ahli Yang Berhormat, saya akan memberi jawapan secara bertulis. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Terima kasih Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM1,350,810 untuk Maksud B.46 di bawah Sumber Manusia jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan]

[Wang sebanyak RM1,350,810 untuk Maksud B.46 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM80 untuk Maksud P.46 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 di bawah Kementerian Sumber Manusia hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan]

[Wang sebanyak RM80 untuk Maksud P.46 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud P.47 [Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.) 2011] -

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Pembangunan P.47 di bawah Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan adalah cuma token, ianya tidak perlu dibahas.

[Tiada perbahasan]

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM50 untuk Maksud P.47 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan]

[Wang sebanyak RM50 untuk Maksud P.47 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud B.48 [Jadual] -

Maksud P.48 [Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.) 2011] -

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Bekalan B.48 dan Kepala Pembangunan P.48 di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat terbuka untuk dibahas. Sila.

[Tiada perbahasan]

Tuan Pengerusi: Terima kasih. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM275,000,000 untuk Maksud B.48 di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan]

[Wang sebanyak RM275,000,000 untuk Maksud B.48 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.]

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM21,834,070 untuk Maksud P.48 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan]

[Wang sebanyak RM21,834,070 untuk Maksud P.48 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud B.60 [Jadual]-

Maksud P.60 [Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.) 2011]-

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Bekalan B.60 dan Kepala Pembangunan P.60 di bawah Kementerian Pertahanan terbuka untuk dibahas.

[Tiada perbahasan]

Tuan Pengerusi: Terima kasih. Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM54,336,600 untuk Maksud B.60 di bawah Kementerian Pertahanan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujukan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan]

[Wang sebanyak RM54,336,600 untuk Maksud B.60 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM30 untuk Maksud P.60 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan]

[Wang sebanyak RM30 untuk Maksud P.60 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Maksud B.62 [Jadual] -**Maksud P.62 [Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.) 2011] -**

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Bekalan B.62 dan Kepala Pembangunan P.62 di bawah Kementerian Dalam Negeri terbuka untuk dibahas. Sila Yang Berhormat Indera Mahkota.

10.17 mlm.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya hendak merujuk kepada perkara 3 di bawah Maksud B.62 iaitu jumlah RM50 juta adalah bayaran balik kepada Syarikat Nexbis Sdn. Bhd. bagi pembekalan sistem biometrik warga asing dan sistem *security national network*. Ada beberapa persoalan yang saya minta penjelasan daripada Kementerian Dalam Negeri. Yang pertama, berapa ramaikah jumlah yang diperiksa ataupun yang melalui pemeriksaan sistem biometrik warga asing sebagaimana yang *exercise* ini dilakukan sepanjang tempoh yang dibenarkan.

Saya juga nak tahu selain daripada syarikat-syarikat yang disenaraikan sebagaimana dalam *website* kementerian, saya nak tahu berapa banyakkah syarikat yang telah dilantik dan diberi kebenaran menggunakan sistem *access* biometrik ini yang diberi kuasa untuk menyimpan rekod bagi pihak kementerian. Saya difahamkan mereka menyewa mesin peralatan sistem pengimbas ibu jari ataupun biometrik ini untuk *exercise* atau untuk tujuan pelaksanaan program tersebut. Saya hendakkan pengesahan ada yang mendakwa caj kenaikan yang dikenakan pada peringkat awal RM335 untuk setiap orang dan ada setengahnya dikenakan caj sebanyak RM35 sahaja. Saya nak tanya kementerian, adakah kementerian memberi kebenaran kepada syarikat-syarikat yang terlantik untuk mengenakan bayaran perkhidmatan sebanyak RM300.

Saya bertanya kepada mereka, RM335 ini mewakili apa dan *breakdown*, dengan izin, yang diberitahu adalah RM300 untuk bayaran perkhidmatan. RM35 adalah bayaran kerana penggunaan mesin pengimbas. Jadi, ada dua perkara yang menjadi tanda tanya kepada syarikat-syarikat yang dilantik atau diberi kebenaran oleh pihak kementerian melaksanakan tugas ini bagi pihak kementerian. Seterusnya saya nak tahu apa jadi dengan syarikat-syarikat ini pada statusnya sekarang. Saya difahamkan hampir keseluruhannya telah menutup operasi.

■ **2220**

Adakah perkara ini benar dan sekiranya tidak, berapa lagi syarikat ini yang masih lagi beroperasi dan tertinggal? Isu yang dibangkitkan oleh syarikat ini, ada di antara mereka yang sepatutnya memulangkan semula caj kepada pendatang asing yang sebenarnya tidak jadi atau pun membatalkan hasrat mereka untuk sama ada pulang atau pun meneruskan pekerjaan. Maka antara syaratnya, bayaran itu mestilah dipulangkan. Jadi sebab itu, di perkara 3 disebut sebagai bayaran balik kepada Syarikat Nexbis Sdn. Bhd. Kementerian berhak untuk memberi penjelasan dan saya cuma memohon keterangan ini antara perkara-perkara yang saya rasa perlu untuk kegunaan dan untuk kefahaman saya. Terima kasih.

10.21 mlm.

Timbalan Menteri Dalam Negeri I [Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih Yang Berhormat Indera Mahkota. Berkaitan dengan perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Indera Mahkota merupakan maklumat-maklumat yang begitu spesifik. Saya rasa saya akan beri secara bertulis yang lebih terperinci.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM545,627,000 untuk Maksud B.62 di bawah Kementerian Dalam Negeri jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM545,627,000 untuk Maksud B.62 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual]

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM110 untuk Maksud P.62 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama bagi tahun 2011 hendaklah diluluskan.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui]

[Wang sebanyak RM110 untuk Maksud P.62 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011]

Fasal 1 hingga 2 diperintahkan jadi sebahagian daripada rang undang-undang.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, apa status Maksud B.12 ini di muka surat 10 yang terakhir sekali. Kita berakhir dengan B.62 Kementerian Dalam Negeri, kemudian di muka surat sebelah ini ada satu lagi B.12.

Tuan Pengerusi: Muka surat 11?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Muka surat 10 ada satu lagi, Maksud B.12 selepas daripada 62.

Tuan Pengerusi: Silalah.

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Donald Lim Siang Chai]: Mana?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Sekarang kita sudah berakhir dengan Maksud B.62 Kementerian Dalam Negeri.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Buku yang mana?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Di belakang ini ada satu Maksud B.12.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Pengerusi, saya tidak pasti apa Yang Berhormat kata.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Yang terakhir, yang *last* sekali, muka surat 10.

Tuan Pengerusi: Cuba Yang Berhormat *try to elaborate, tell me. I am now confuse also* apa maksud Yang Berhormat yang tidak kena di dalam ini?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya bertanya selepas Tuan Pengerusi...

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat Indera Mahkota, ada beberapa isu Yang Berhormat bangkitkan dalam Dewan ini mengenai dengan peraturan mesyuarat. Apabila penjelasan telah diberi, kadang-kadang habis saja masa kita. Umpamanya Ahli Yang Berhormat pernah bangkitkan kepada saya mengenai dengan soal RM1.4 bilion hilang begitu sahaja kerana ini Yang Berhormat merupakan soal-soal teknikal dalam catatan. Saya faham Yang Berhormat ini sebagai *auditor*, tetapi apabila saya minta Ahli Yang Berhormat supaya jangan dahulu beri saya peluang untuk minta penjelasan daripada pihak Kementerian Kewangan. Kementerian Kewangan bagi penjelasan kepada saya. Sebelum saya pun respons kepada Yang Berhormat, Yang Berhormat telah beritahu kepada Ketua Pembangkang dan buat penjelasan di luar, RM1.4 bilion hilang. Selepas itu apabila diberi penjelasan, Yang Berhormat tidak jawab langsung pun. Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Pengerusi, saya akan jawab.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, sama ada kita perlu sebut dan bahas atau tidak, itu sahaja. Tidak dibaca.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Pengerusi, saya akan jawab. Tuan Yang di-Pertua, ini adalah nota sahaja. Sebanyak RM2,825,131,410 merupakan jumlah lebihan daripada akaun hasil disatukan yang dipindahkan kepada Kumpulan Wang Pembangunan dan caj sebagai perbelanjaan di bawah Maksud B.12. Jumlah ini bukan satu perbelanjaan baru, tetapi merupakan sebahagian daripada keperluan kewangan untuk Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun 2011. Itu nota sahaja.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Tuan Pengerusi, jadi maksudnya saya bukan bertanya untuk minta penjelasan untuk perbahasan. Maksud saya tadi, adakah B.12 ini kita tidak perlu sebut?

Dato' Donald Lim Siang Chai: Saya sudah jawab.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya tahu, saya tahu. Saya tanya penjelasan daripada Tuan Pengerusi.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Tuan Pengerusi, saya fikir saya bantu kawan sayalah. Sebenarnya peruntukan tambahan yang kita minta sebanyak RM10.2 juta ini ada tiga komponen. Satu daripada komponen termasuk RM2.82 juta ini ialah lebihan hasil. Lebihan hasil ini termasuk kepada RM10.29 juta. Jadi tidak ada masalah.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya pun tidak tanya perkara itu.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Sekarang yang kita sebut tadi yang kita kata tidak disebut perkara ini kerana ini sudah termasuk dalam RM10.29 juta.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Ya, saya tahu. Saya tidak tanya soalan itu.

Datuk Wira Haji Ahmad Hamzah [Jasin]: Ia ada tiga komponen, ini komponen yang kedua. Komponen yang pertama tadi RM6.80 juta.

Tuan Pengerusi: Ahli Yang Berhormat Jasin, tidak payahlah terangkan Yang Berhormat. Cuma saya terangkan di sini Peraturan Mesyuarat 99A, perkara-perkara teknikal yang mempunyai jawapan tertentu kalau boleh elakkan untuk ditanya. Kalau boleh tanya di luar kepada pegawai-pegawai yang bertugas kerana Yang Berhormat Indera Mahkota, sudah tiga empat pengalaman di antara saya dengan Yang Berhormat mengenai soal begini. Peraturan Mesyuarat 99A - *"jika semasa membuat apa-apa juga keputusan telah terjadi kegagalan di pihak Majlis atau mana-mana Jawatankuasa untuk mematuhi mana-mana peruntukan peraturan-peraturan mesyuarat dalam perjalanan Mesyuarat yang membawa kepada keputusan itu, kegagalan sedemikian hendaklah dikira sebagai satu perkara luar aturan dan tidak boleh membatalkan perjalanan Mesyuarat atau keputusan berakibat daripadanya."* Sekarang kita sampai di tahap di mana saya mengemukakan masalah dipersetujui atau tidak. Apabila sampai di fasal-fasal 1 dan 2, bermakna sudah pun diputuskan pada peringkat itu. Bermakna itu sudah berlalu Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Akan tetapi tidak salahkan saya sebagai Ahli Parlimen untuk mengemukakan pertanyaan dan minta penjelasan? Itu tugas saya. Itu tugas saya bukan? Jadi saya berhak untuk mengemukakan persoalan kerana saya hendakkan penerangan.

Tuan Pengerusi: Setiap kita ini Yang Berhormat mempunyai tugas, tetapi kadang-kadang kalau tugas itu terlampau remeh. Selepas itu dibangkitkan lagi, kita pun yang duduk di sini Yang Berhormat mempunyai persepsi yang berbeza, tidak salah. Akan tetapi tidak salah juga untuk saya memberitahu Peraturan Mesyuarat 99A.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Saya terima dan saya menerima penjelasan itu, tidak menjadi masalah.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Sudah cukuplah.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri, tolong jelaskan. Kalau tidak ada, tidak mengapa. Penjelasan itu secara bertulis.

Dato' Donald Lim Siang Chai: Tuan Pengerusi, tadi saya sudah jawab.

Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2011) 2012 dan Usul Anggaran Pembangunan Tambahan Pertama 2011 dimaklumkan kepada Majlis sekarang.

[Majlis Mesyuarat bersidang semula]

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

Bacaan Kali Yang Ketiga

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Donald Lim Siang Chai]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon memaklumkan bahawa Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan

(2011) 2012 telah ditimbang dalam Jawatankuasa dan telah disetujukan tanpa pindaan. Saya mohon mencadangkan iaitu rang undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I [Dato' Joseph Salang anak Gandum]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa rang undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan]

[Rang undang-undang dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan]

USUL

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Donald Lim Siang Chai]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon memaklumkan iaitu Jawatankuasa telah menimbang Usul yang diedarkan kepadanya dan bersetuju dengan Usul itu. Seterusnya saya mencadangkan supaya Usul yang berbunyi:

“Bahawa Dewan ini mengikut subseksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak satu bilion sembilan ratus sembilan puluh sembilan juta empat ratus tujuh ribu dan dua ringgit (RM1,999,407,002) diperuntukkan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun kewangan 2011 bagi Maksud dan Butiran (Projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Pertama 2011 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 2 Tahun 2012 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud dan butiran (Projek) dalam ruang sembilan dan sepuluh penyata tersebut.”

Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I [Dato' Joseph Salang anak Gandum]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa Usul seperti mana yang dibacakan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan hendaklah disetujukan.

[Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan]

[Diputuskan,

“Bahawa Dewan ini mengikut subseksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak satu bilion sembilan ratus sembilan puluh sembilan juta empat ratus tujuh ribu dan dua ringgit (RM1,999,407,002) diperuntukkan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun kewangan 2011 bagi Maksud dan Butiran (Projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Pertama 2011 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 2 Tahun 2012 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud dan Butiran (Projek) dalam ruang sembilan dan sepuluh penyata tersebut.”]

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, oleh kerana semua permasalahan telah dapat ditangani dengan baik, Mesyuarat hari ini ditangguhkan sehingga pukul 10 pagi hari Selasa, 10 April 2012. Terima kasih.

[Dewan ditangguhkan pada pukul 10.33 malam]